

- **rozhodnutí České národní banky č.j. 2024/104245/CNB/580 ze dne 11. září 2024,**
sp. zn. S-Sp-2024/00132/CNB/581

Sekce dohledu nad finančním trhem

V Praze dne 11. 9. 2024
Č. j. 2024/104245/CNB/580
Ke spis. zn.: S-Sp-2024/00132/CNB/581
Počet stran: 151

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále jen „**správní orgán**“), jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů a orgán dohledu nad činností spořitelních a úvěrních družstev podle zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZSÚD**“), rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**SŘ**“) s družstvem **Podnikatelská družstevní záložna, IČO 63083868, se sídlem Celetná 17/595, 110 00 Praha 1**, zahájeném z moci úřední dne 15. 3. 2024, takto:

I.

Vzhledem k přetrvávajícím závažným nedostatkům v činnosti družstva **Podnikatelská družstevní záložna, IČO 63083868, se sídlem Celetná 17/595, 110 00 Praha 1**, zjištěným v oblasti

- **prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a provádění mezinárodních sankcí a řízení rizik s tím souvisejících,**
- **řízení úvěrového rizika,**
- **řízení operačního rizika v souvislosti s nakládáním s hotovostí,**
- **plnění předpokladů řádné správy a řízení družstevní záložny,**
- **systemu vnitřní kontroly a**
- **odborné péče**

se družstvu **Podnikatelská družstevní záložna, IČO 63083868, se sídlem Celetná 17/595, 110 00 Praha 1**, podle § 28g odst. 1 ZSÚD ke dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí

o d n í m á

povolení působit jako družstevní záložna.

II.

Družstvu **Podnikatelská družstevní záložna, IČO 63083868, se sídlem Celetná 17/595, 110 00 Praha 1**, se podle § 79 odst. 5 SŘ a § 6 odst. 2 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které **správní orgán** hradí jiným osobám, a o výši

pašální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. ukládá povinnost nahradit náklady zvláště složitého řízení pašální částkou ve výši 3 500 Kč (slovy tři a půl tisíce korun českých).

Náhrada nákladů řízení je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

A. Identifikace účastníka řízení

(1) Podnikatelská družstevní záložna, IČO 63083868, Celetná 17/595, 110 00 Praha 1 (dále jen „**účastník řízení**“), je obchodní korporací zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl Dr. vložka 2577. Účastník řízení je na základě povolení působit jako družstevní záložna (dále jen „**povolení**“) ze dne 1. 1. 1996 oprávněn provozovat činnost spořitelního a úvěrního družstva (dále jen „**záložna**“) podle ZSÚD v rozsahu stanoveném v povolení.¹

B. Okolnosti zahájení správního řízení

(2) Správní orgán dne 8. 8. 2023 zahájil, jako kontrolní orgán ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**KŘ**“), doručením oznámení o zahájení kontroly č. j. 2023/098821/CNB/580, u účastníka řízení kontrolu na místě (dále jen „**kontrola**“).

(3) V průběhu kontroly byla zjištěna četná pochybení účastníka řízení v následujících oblastech činnosti:

- a) prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a provádění mezinárodních sankcí;
- b) řízení úvěrového rizika nebankovních subjektů a rizik spojených s úvěrovými činnostmi;
- c) řízení operačních rizik v souvislosti s nakládáním s hotovostí;
- d) správa a řízení a systém vnitřní kontroly,

což vedlo správní orgán k závěru, že účastník řízení nedisponoval řídicím a kontrolním systémem (dále jen „**RKS**“), který by byl účinný, ucelený a přiměřený charakteru, rozsahu a složitosti rizik spojených s modelem svého podnikání a činností v celku i jeho částech. V jeho činnosti tak byl identifikován **zvláště závažný nedostatek** spočívající v porušení povinností dle § 7a odst. 1 a 2 ZSÚD, který současně naplnil znaky přestupku dle § 27b odst. 2 písm. a) ZSÚD.

(4) Správní orgán na základě uvedených poznatků zahájil dne 15. 3. 2024 doručením oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední č. j. 2024/036070/CNB/580 (dále jen „**oznámení**“) řízení o odnětí povolení podle § 28g ZSÚD. Řízení je vedeno pod sp. zn. S-Sp-2024/00132/CNB/581.

¹https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB14.POVOLENE_CINNOSTI?p_lang=cz&p_TYP_SUBJEKTU=P&p_SEQ_ID=38428&p_VER_ID=1061&p_SVR_SEQ_ID=48067&p_SVR_VER_ID=1001&p_ROL_KOD=3&p_DATUM=08.02.2024&p_CZE_ID=CZ

(5) O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci kontroly, byl pořízen protokol o kontrole ze dne 14. 3. 2024, č. j. 2024/014328/CNB/580 (dále jen „**protokol o kontrole**“), jenž byl účastníkovi řízení zaslán současně s oznámením.

(6) Současně s oznámením a protokolem o kontrole bylo vydáno rozhodnutí o předběžném opatření ze dne 15. 3. 2024, č. j. 2024/036071/CNB/580 (dále jen „**rozhodnutí o předběžném opatření**“), když správní orgán dospěl k závěru, že **je nezbytné prozatímně upravit poměry účastníka řízení**, a výzva ze dne 15. 3. 2024 č. j. 2024/036184/CNB/580, k pravidelnému poskytování informací a dokumentů a poskytnutí informace o ztrátě schopnosti dostát závazkům.

C. Průběh řízení

(7) Účastník řízení podal dne 2. 4. 2024 proti rozhodnutí o předběžném opatření rozklad, v němž mj. požádal o nařízení ústního jednání a o prodloužení lhůty pro doplnění rozkladu o 30 dní.

(8) Dne 3. 4. 2024 správní orgán obdržel žádost účastníka řízení o prodloužení lhůty pro vyjádření se k oznámení, a to o 30 dní.

(9) Dne 9. 4. 2024 vydala nadřízená osoba kontrolujících v souladu s § 14 odst. 3 KŘ souhlas s vyřízením námitek účastníka řízení proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole v rámci správního řízení vedeného pod sp. zn. S-Sp-2024/00132/CNB/581.

(10) Dne 12. 4. 2024 správní orgán účastníkovi řízení zaslal sdělení č. j. 2024/046005/CNB/580, v němž jej vyrozuměl o skutečnosti uvedené v předchozím odstavci a o prodloužení lhůty pro vyjádření se k oznámení a doplnění rozkladu, a to do 30. 4. 2024. Zároveň vyzval účastníka řízení k doplnění důvodů, pro které spatřuje konání ústního jednání za nezbytné a z jakého důvodu nelze sdělit dané informace v písemné formě, a to rovněž ve lhůtě do 30. 4. 2024.

(11) Dne 30. 4. 2024 zaslal účastník řízení vyjádření k oznámení, a to včetně 20 příloh (dále jen „**vyjádření k oznámení**“), a současně doplnění vyjádření k oznámení směřující převážně vůči jednotlivým skutkovým zjištěním (dále jen „**doplnění vyjádření**“).

(12) Dne 28. 5. 2024 zaslal správní orgán účastníkovi řízení poučení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a sdělení k žádosti o ústní jednání č. j. 2024/063222/CNB/580, v němž uvedl, že neshledal důvody pro nařízení ústního jednání.

(13) Dne 30. 5. 2024 využil účastník řízení svého práva nahlédnout do správního spisu sp. zn. S-Sp-2024/00132/CNB/581. V rámci nahlížení do spisu účastník řízení obdržel 3 datové nosiče DVD obsahující všechny podklady rozhodnutí. Účastník řízení přednesl v průběhu nahlížení do spisu nové návrhy, a to žádost o prodloužení lhůty pro vyjádření se k podkladům do 30. 6. 2024, žádost o nařízení ústního jednání, alternativně o sdělení termínu provádění dokazování ve smyslu § 51 odst. 2 SŘ a žádost o doplnění obsahu uvedených DVD do správního spisu.

(14) Dne 4. 6. 2024 zaslal správní orgán účastníkovi řízení sdělení k výše uvedeným žádostem (č. j. 2024/065982/CNB/580). V něm účastníkovi řízení poskytl prostor pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí do 12. 6. 2024, neboť účastníkem řízení navrhovanou lhůtu vyhodnotil jako nepřiměřeně dlouhou. Opakovanou žádost účastníka řízení o nařízení ústního jednání pak vyhodnotil jako nedůvodnou, neboť informace o dalším postupu účastníka řízení spočívajícím v implementaci nového bankovního systému mohou být předloženy písemně. K žádosti o sdělení termínu provádění dokazování ve smyslu § 51 odst. 2 SŘ sdělil,

že provedení dokazování proběhlo v souladu se zásadou písemnosti založením do spisu. Na návrh účastníka řízení byl do správního spisu založen přehled obsahu 3 DVD.

(15) Dne 12. 6. 2024 účastník řízení předložil své vyjádření k podkladům rozhodnutí (dále jen „**vyjádření se k podkladům**“), ve kterém opětovně vznesl požadavek na nařízení ústního jednání, požadoval provedení důkazů uvedených v příloze nebo označených v textu a umožnění nahlížení do spisu před rozhodnutím. Zároveň požadoval učinit opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci žádosti o účast v systému mezibankovního platebního styku CERTIS provozovaného Českou národní bankou (dále jen „**CERTIS**“) a vznesl návrh na zastavení řízení ve věci samé.

(16) Dne 21. 6. 2024 správní orgán zaslal účastníkovi řízení sdělení k žádosti o umožnění nahlédnout do spisu a k žádosti o učinění opatření proti nečinnosti správního orgánu č. j. 2024/071945/CNB/580, ve kterém sdělil, že nové nahlížení do spisu bude umožněno a že bude zabezpečeno potřebné technické vybavení. K žádosti o učinění opatření proti nečinnosti ve věci žádosti o účast v CERTIS pak správní orgán sdělil, že o žádosti není rozhodováno v režimu správního řízení, neboť Česká národní banka v něm nevystupuje jako orgán veřejné moci, a postup podle § 80 SŘ tak není možný.

(17) Opakované žádosti o uskutečnění ústního jednání a provádění dokazování za přítomnosti účastníka řízení správní orgán vyhodnotil opět jako nedůvodné. Blíže se k těmto námitkám správní orgán vyjadřuje v rámci části *E. Vypořádání námitek kap. Vyjádření se k podkladům*.

(18) Dne 27. 6. 2024 účastník řízení zaslal své vyjádření k výše uvedenému sdělení, kde uvedl, že trvá na doplnění soupisu veškerých podkladů z DVD do správního spisu, a zopakoval své námitky k postupu vůči jeho žádosti o účast v CERTIS.

(19) Správní orgán na žádost účastníka řízení doplnil seznam veškerých podkladů uložených na 3 DVD do příloh správního spisu sp. zn. S-Sp-2024/00132/CNB/581, o čemž účastníka řízení informoval dne 22. 7. 2024 sdělením č. j. 2024/086684/CNB/580. Současně s tímto přípisem účastníkovi řízení zaslal i seznam veškerých podkladů obsažených na DVD.

(20) Pro rekapitulaci správní orgán shrnuje, že účastník řízení v průběhu správního řízení **předložil celkem 3 „hlavní“ vyjádření obsahující 116 příloh, jež čítají 1094 stran.**

D. Skutková zjištění správního orgánu

(21) Správní orgán s ohledem na charakter a množství zjištěných nedostatků identifikovaných napříč ŘKS účastníka řízení přistoupil k zařazení úvodního přehledu svých zjištění. Jednotlivé identifikované nedostatky jsou podrobně rozebrány níže v textu, včetně jejich vyhodnocení z pohledu správního orgánu a uvedení právní kvalifikace.

(22) Správní orgán v rámci kontroly prověřil jednotlivé složky ŘKS účastníka řízení, a to při zohlednění jím vyvíjené obchodní činnosti. Nedostatky je možné shrnout následovně:

- činnost účastníka řízení byla do značné míry poznamenána **velmi nízkou rekonstruovatelností jednotlivých procesů hraničící až s úplnou nerekonstruovatelností** a s ní související **vysledovatelností**, která ve svém důsledku **významně omezovala prověření ŘKS účastníka řízení** (blíže viz kap. 1.1.2.1., 1.1.2.2, 1.2.1.1, 1.2.1.5, 1.2.2, 1.2.3, 2.3.4, 2.3.7, 2.4, 2.5.1, 2.6.2, 2.12, 3.1, 3.3, 3.7, 5 protokolu o kontrole);
- **velmi vysokou závažnost** vykazovaly **nedostatky** v oblasti **prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu** (blíže viz kap. 1 protokolu o kontrole);

- **velmi vysokou závažnost** vykazovaly **nedostatky v oblasti řízení úvěrového rizika** (blíže viz kap. 2. protokolu o kontrole);
- systémové nedostatky **dosahující až úplné nefunkčnosti** vykazoval i **interní audit** (blíže viz kap. 2.11.3 protokolu o kontrole), což ve svém důsledku vedlo i k nedostatečnému **řízení rizik**;
- **velmi vysokou závažnost** vykazovaly nedostatky v **řízení operačních rizik daných nakládáním s hotovostí** (blíže viz kap. 3 protokolu o kontrole);
- **zvláště závažné nedostatky ŘKS účastníka řízení vykazoval i v oblasti řízení operačního rizika, pokud jde o plnění závazků ze smluv s klienty** (blíže viz kap. 4 protokolu o kontrole), přičemž tyto nedostatky lze vyhodnotit i jako **nedostatky v oblasti postupu účastníka řízení s odbornou péčí**;
- **zvláště závažné nedostatky** byly zjištěny v **oblasti výkonu řídicích a kontrolních činností vedoucích orgánů** (blíže viz kap. 1.1.2.1, 2.3.7, 2.4, 2.11.4, 3.3, 5 protokolu o kontrole);
- v podmínkách účastníka řízení **absentovaly předpoklady pro řádné řízení rizik** (blíže viz kap. 2.3, 2.6, 2.7, 2.9, 2.11, 2.12, 3.4, 3.7, 5, protokolu o kontrole).

(23) Zjištěné nedostatky (není-li v textu výslovně uvedeno jinak) jsou konstatovány nejdříve² ke dni zahájení kontroly (tj. ke dni 8. 8. 2023³) a jejich výskyt lze konstatovat minimálně do 15. 1. 2024⁴.

(24) **Základní podklad** tohoto rozhodnutí **představuje protokol o kontrole**. Proto správní orgán zjištění uvedená v protokolu o kontrole pouze rekapituluje níže, přičemž upozorňuje, že veškeré podklady prokazující jednotlivá skutková zjištění jsou označeny v příslušných kapitolách protokolu o kontrole.

1 Prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a provádění mezinárodních sankcí (AML/CFT/TFS)

(25) Správní orgán za účelem kontroly plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „**AML zákon**“) a ze souvisejících právních předpisů prověřil **18 členů účastníka řízení** [12 právnických osob a 6 fyzických osob, z toho 1 se statusem politicky exponované osoby - fyzická osoba (dále jen „**PEP**“)], včetně jimi realizovaných transakcí, tj. i v návaznosti na jiné klienty účastníka řízení.

(26) V případě všech vybraných klientů ze vzorku, tedy **ve 100 % případů, správní orgán zjistil závažná pochybení**.

(27) Jednalo se o zjištění učiněná u těchto 18 klientů účastníka řízení:

Klient	AML riziko/zjištění
	U bankovní záruky (dále jen „BZ“) č. 2021/7/1: <ul style="list-style-type: none"> • nebyl prověřen původ peněžních prostředků k finančnímu zajištění v rámci kontroly klienta,

² Skutečností však zůstává, že obdobné nedostatky byly zjištěny již v rámci kontroly provedené v roce 2017 (Zpráva z dohledového šetření ze dne 27. září 2017, č. j. 2017/125628/CNB/580, sp. zn.: S-Sp-2017/00001/CNB/582) a 2021 (Protokol o kontrole č. j. 2021/028931/CNB/580, sp. zn. S-Sp-2020/00002/CNB/588).

³ Datum zahájení vlastní kontrolní činnosti.

⁴ Den ústního jednání v průběhu kontroly.

5	<ul style="list-style-type: none"> • nebylo vyhotoveno AML stanovisko AML Officerem k poskytnutému finančnímu zajištění (od [redacted]) pro úvěrovou komisi (dále jen „ÚK“). <p>U BZ 2021/3/1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nebyl prověřen původ peněžních prostředků k finančnímu zajištění v kontextu provedení kontroly klienta, • nebylo vyhotoveno AML stanovisko AML Officerem k poskytnutému finančnímu zajištění (od [redacted]) pro ÚK. <p>U úvěru 3/2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nebyl prověřen původ peněžních prostředků k finančnímu zajištění v kontextu provedení kontroly klienta, • nebyla vyhotovena AML stanoviska AML Officerem k poskytnutému finančnímu zajištění (od společnosti [redacted]⁷ a [redacted]⁸) pro ÚK, • schválení představenstvem neobsahovala AML stanoviska, schválena byla pouze úroková sazba, • nebyly k dispozici bližší informace k plnění podle smlouvy o dílo (k prováděným pracím), které mělo být financováno v rámci úvěru; přestože účastník řízení měl mít pochybnosti o informacích získaných provedenou kontrolou klienta, když za úklidové služby mělo být hrazeno 18 625 000 Kč, pokračoval ve smluvním vztahu, • nebyly k dispozici relevantní informace pro vyhodnocení účelu hotovostního výběru části načerpaných prostředků z 1. tranše uskutečněného dne 7. 8. 2023 [redacted]⁹ (16 000 000 Kč), zdůvodnění hotovostního výběru bylo pouze obecné.
10	<p>U transakce č. 1674744 (transakce z Libanonu, účast PEP):</p> <ul style="list-style-type: none"> • nebyl vyhotoven záznam o prověření transakce, o kontrole transakce byly uloženy pouze výtisky ze systému Cribis AML Info check, • kontrola transakce byla provedena s více než roční prodlevou od uskutečnění transakce, • přestože bylo jméno plátce transakce [redacted] shodné se jménem uvedeném na seznamu využívaném pro kontrolu PEP, účastník řízení bez bližšího odůvodnění vyhodnotil, že se nejedná o PEP. <p>U transakce č. 1060503 (platba od [redacted]¹¹) a transakce č. 7527084 (hotovostní výběr [redacted]):</p> <ul style="list-style-type: none"> • k transakci č. 1060503 byla k dispozici pouze „Dohoda o převodu směnek“ mezi [redacted] a [redacted], • k transakci č. 7527084 ve výši 380 000 EUR nebylo ke kontrole klienta k dispozici nic, • nebyl tak zkoumán účel/kauza převodu směnek a hotovostního výběru ani provedena kontrola klienta, resp. transakce. <p>U transakce č. 6942903 (hotovostní vklad [redacted] na účet [redacted]¹²):</p> <ul style="list-style-type: none"> • nebyl doložen záznam o prověření transakce ve výši 235 000 Kč. <p>U hotovostní transakce č. 6501678 (hotovostní vklad [redacted] na vlastní účet):</p> <ul style="list-style-type: none"> • nebyla provedena kontrola klienta/transakce k hotovostnímu vkladu ve výši 500 000 Kč.

5 [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted].
6 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted].
7 [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted].
8 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], od března 2006 do října 2017 člen představenstva účastníka řízení [redacted].
9 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], personální ředitelka a pokladník účastníka řízení.
10 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], pokladník účastníka řízení.
11 [redacted].
12 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted].

	<p>U hotovostní transakce č. 2160491 (hotovostní vklad [redacted] na vlastní účet):</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla provedena kontrola klienta/transakce k hotovostnímu vkladu ve výši 250 000 Kč.
	<p>U hotovostní transakce č. 2160491 (hotovostní vklad [redacted] na vlastní účet):</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla provedena kontrola klienta/transakce k hotovostnímu vkladu ve výši 200 000 Kč.
[redacted] ¹³	<p>U hotovostní transakce č. 8775906 (hotovostní vklad [redacted] na účet klienta):</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla provedena kontrola klienta/transakce k hotovostnímu vkladu ve výši 10 000 000 Kč.
[redacted] ¹⁴	<p>V souvislosti s činností klienta (poskytování konzultačních a poradenských služeb - tzv. sociomapování):</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly zjišťovány informace o jednotlivých zakázkách a jejich reálné hodnotě, smyslu a podstatě, za dostatečnou byla považována pouze formálně doložená faktura/smlouva, v případě analýzy klienta pro [redacted]¹⁵ v hodnotě 1 938 000 EUR nebyly prověřovány smysl a podstata ani hodnota zakázky, za dostačující byl považován fakt, že se jednalo o rámcovou smlouvu, která pokrývala širší spektrum sociomapování v rámci dodavatelských vztahů souvisejících s dodávkami na Ukrajinu.
[redacted] ¹⁶	<p>U transakce č. 6523087 (příchozí platba na účet klienta) a transakce č. 5552442 (hotovostní výběr z účtu klienta):</p> <ul style="list-style-type: none"> u transakce č. 5552442, navazující na příchozí platbu od [redacted]¹⁷ v částce 10 000 000 Kč za převod obchodního podílu, nebyl zkoumán účet hotovostního výběru klienta v částce 10 000 000 Kč.
[redacted] ¹⁸	<p>V souvislosti s osobou klienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> kontrola klienta se stanoveným rizikovým profilem „2 – rizikový klient s RF (2)“ – země původu Íránská islámská republika (dále jen „Írán“) nebyla rekonstruovatelným způsobem provedena (nebyl předložen nový FORM KYC FO). <p>U transakcí s klientem [redacted]¹⁹, jmenovitě u:</p> <ul style="list-style-type: none"> transakce č. 6823209, platby ve prospěch klienta ve výši 10 000 000 Kč ze dne 6. 4. 2023, transakce č. 5845354, platby ve prospěch klienta ve výši 100 000 000 Kč ze dne 2. 5. 2023, transakce č. 1040438, platby ve prospěch klienta ve výši 250 000 EUR ze dne 1. 6. 2023, transakce č. 1966481, platby ve prospěch klienta ve výši 5 070 750 Kč ze dne 21. 6. 2023 a transakce č. 7331849, platby ve prospěch klienta ve výši 800 000 EUR ze dne 21. 6. 2023, <p>tj. u transakcí v celkové výši cca 140 800 000 Kč, jejichž předmětem byl prodej umění mezi klientem a [redacted] nebyly zajištěny dostatečné podklady o prověření původu prostředků, za které [redacted] nabyla soubor uměleckých děl, ani podklady o prověření, kdy a za jakých podmínek [redacted] soubor uměleckých děl nabyla; dostatečně nebyl prověřen ani původ peněžních prostředků, kterými [redacted] uhradila kupní cenu.</p>

¹³ [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted]

¹⁴ [redacted], IČO [redacted], sídlem [redacted]

¹⁵ [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted]

¹⁶ [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

¹⁷ [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

¹⁸ [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

¹⁹ [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted]

	<p>U transakce č. 5411936 (hotovostní výběr z účtu klienta provedený třetí osobou – [redacted]²⁰):</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyl prověřen účel výběru hotovosti ze dne 9. 5. 2023 ve výši 55 000 000 Kč, za dostačující byla shledána obecná informace (účel výběru „výběr hotovosti z vlastního účtu“). <p>U transakcí č. 2519481 a č. 6846293 (vlastní výběry hotovosti):</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyl prověřen účel výběru hotovosti ze dne 30. 6. 2023 ve výši 600 000 EUR a ze dne 28. 6. 2023 ve výši 50 000 000 Kč.
[redacted] ²¹	<p>U transakce č. 4625005 (hotovostní vklad):</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyl prověřen původ peněžních prostředků u vkladu ze dne 13. 1. 2021 ve výši 207 931 EUR.
[redacted] ²²	<p>V souvislosti s osobou klienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla provedena pravidelná (1 x 24 měsíců) kontrola klienta, přestože byl klient hodnocen jako „2- Sledovaný klient s RF“, nešlo tak určit, zda se jedná o kategorii „2 - rizikový klient s RF (1)“ nebo „2 - rizikový klient s RF (2)“, nebyla prověřena vlastnická a řídicí struktura, klient nebyl prověřen proti sankčním seznamům, nebyly prováděny průběžné kontroly klienta či aktualizace jeho rizikového profilu ve stanoveném intervalu, došlo k manuálnímu přehodnocení klienta na kategorii „1 – bezpečný klient“ bez odůvodnění a rekonstruovatelném záznamu o provedené kontrole.
[redacted] ²³	<p>V souvislosti s osobou klienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly rekonstruovatelným způsobem prováděny průběžné kontroly klienta, přestože se jednalo o rizikového klienta kategorie „2 - rizikový klient s RF (1)“, nebyla rekonstruovatelným způsobem provedena řádně kontrola klienta, když nebyla zjištěna vlastnická a řídicí struktura až do 2. úrovně ani prováděna aktualizace rizikového profilu klienta a screening oproti sankčním seznamům.
[redacted] ²⁴	<p>V souvislosti s osobou klienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly rekonstruovatelným způsobem prováděny průběžné kontroly klienta, nebyly vedeny rekonstruovatelné záznamy o vlastnické a řídicí struktuře klienta, byl evidován pouze výpis z kyperského obchodního rejstříku, čímž nebyly vytvořeny podmínky pro provádění sankčního screeningu, nebylo prověřeno, zda jsou akcionáři společnosti, [redacted] a [redacted] skutečnými majiteli společnosti, rizikový faktor země – Kyperská republika (dále jen „Kypr“) nebyl zohledněn, u klienta nebyl stanoven vyšší rizikový profil, klient zařazen do rizikového profilu „1 – bezpečný klient“.
[redacted] ²⁵	<p>V souvislosti s osobou klienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly rekonstruovatelným způsobem prováděny průběžné kontroly klienta, resp. nebyly prováděny v pravidelných intervalech vůbec, nebyla proto provedena kontrola vlastnické a řídicí struktury a zaznamenána změna ve vlastnické a řídicí struktuře.
[redacted] ²⁶	<p>U úvěru č. 4/2022:</p>

²⁰ [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

²¹ [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

²² [redacted], se sídlem [redacted]

²³ [redacted]

²⁴ [redacted]

²⁵ [redacted]

²⁶ [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted]

	<ul style="list-style-type: none"> • reálně nebyl zohledněn rizikový faktor země - účelem úvěru bylo financování investice do projektu pěstování rýže v rizikové zemi [Republika Guinea-Bissau (dále jen „Guinea-Bissau“)], a to nepřímo, tj. skrze prostředníka - společnost [REDACTED], s tím, že klient měl se společností [REDACTED] uzavřenu smlouvu o půjčce, • nebylo rekonstruovatelně zohledněno zapojení PEP – [REDACTED], přes jehož účet peníze odešly (nestandardní sled transakcí), • v rámci kontroly klienta nebyly vyžádány podklady dokládající ověření legitimity transakcí, a to přes jejich nestandardní povahu, • chybělo AML stanovisko AML Officera, • představenstvo schválilo pouze úrokovou sazbu bez AML stanoviska.
[REDACTED] ²⁷	<ul style="list-style-type: none"> • v rámci kontroly klienta nebyla zjištěna a zaznamenána činnost klienta, ani nebylo zaznamenáno, že se má jednat o utajované informace, • nebyl prověřen účel výběru hotovosti u transakce č. 7702587 ze dne 12. 4. 2023 ve výši 20 000 USD.
[REDACTED]	<p>V souvislosti s osobou klienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nebyly zohledněny veřejně dostupné informace o otci vlastníka společnosti [REDACTED] a jeho dodávání zbraní a vojenského materiálu přes embargo OSN a sporu s Chorvatskou republikou (dále jen „Chorvatsko“) při sestavování rizikového profilu klienta, ani při stanovení patřičných opatření ke vztahu ke klientovi, tj. pro provádění zesílené kontroly klienta, • nebyla prováděna zesílená kontrola klienta/transakcí, přestože byla přijata úhrada za zvýšené náklady se zesílenou kontrolou a monitoringem transakcí klienta ve výši 420 000 Kč. <p>U hotovostních transakcí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • č. 8308257 [REDACTED]²⁸ [REDACTED]²⁹, č. 6191554 [REDACTED] nebyl zjišťován účel transakce, přestože zde existovaly i jiné indicie o propojení těchto osob, • č. 5790250, hotovostní výběr [REDACTED] ve výši 600 000 EUR nebyl řádně zjištěn účel transakce (účel transakce: „provozní důvody, vklad na účet“), • č. 5490273, hotovostní výběr [REDACTED] ve výši 30 000 000 Kč, nebyl řádně prověřen účel transakce (účel výběru: „výběr pro prokázání bonity, vklad na účet, provozní účely“), • u transakce č. 1761904, hotovostní výběr ve výši 2 200 000 EUR, nebyl řádně prověřen účel transakce (uvedeno pouze „klientský výběr“), • u transakce č. 2307630, hotovostní výběr [REDACTED] ve výši 200 000 EUR, nebylo prověřeno transakce k dispozici, • u transakce č. 4723564, hotovostní výběr [REDACTED] ve výši 100 000 EUR, nebylo prověřeno transakce k dispozici, • nebyla prováděna kontrola klienta při výběrech v hotovosti ani při směně měn, • nebyla prováděna zesílená kontrola klienta či zesílený monitoring jeho transakcí, • č. 3648210 ve výši 1 938 000 EUR, tj. úplaty za provedení analýzy tzv. sociomapování od klienta [REDACTED] pro klienta [REDACTED] nebyla provedena zesílená kontrola, a tak nebyl zkoumán smysl ani hodnota zakázky, • v důsledku absence procesu vyhodnocování podezřelých obchodů došlo k pozdnímu podání oznámení podezřelého obchodu (kauza spojená s dodávkou munice na Ukrajinu), neboť nebylo přezkoumáno plnění smlouvy.

²⁷ [REDACTED]

²⁸ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

²⁹ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

<p>30</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozdní identifikace klienta jako PEP, nezaznamenání klienta jako PEP dle metodiky účastníka řízení, • kontrola klienta nebyla prováděna dle skutečné rizikové kategorie klienta – riziková transakce č. 7287947 o převodu směnek mezi [redacted] a [redacted] v hodnotě 5 000 000 Kč, • účastník řízení nezískal souhlas představenstva k pokračování v již navázaném obchodním vztahu s PEP, • neprovedena zesílená kontrola v souvislosti s prováděnými transakcemi na účet vedený ve Švýcarsku.
<p>31</p>	<p>U účtů advokátních úschov č. 10727 a č. 10735:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrola transakcí na účtech advokátních úschov nebyla prováděna – spoléhání se na provedení kontroly klienta z hlediska AML/CFT jinou povinnou osobou, • nebyly zjišťovány skuteční vlastníci finančních prostředků uložených na účtech advokátních úschov a zaznamenávány jejich identifikační údaje. <p>U transakce č. 5967821 (odchozí):</p> <ul style="list-style-type: none"> • z účtu č. 10727 ve výši 560 000 EUR na Kapverdské ostrovy nebyl prověřen původ peněžních prostředků [redacted]³², bylo spoléháno na prověření původu peněžních prostředků bankou. <p>U transakce č. 9418507 (odchozí):</p> <ul style="list-style-type: none"> • před uskutečněním odchozí transakce z účtu č. 10735 v částce 136 000 EUR na Kapverdské ostrovy došlo k převodu 100 000 EUR z účtu [redacted] na účet advokátní úschovy, nebyl zkoumán původ peněžních prostředků na účtu advokátní úschovy - kontrola klienta nebyla provedena, • nebyl zjištěn a zaznamenán skutečný vlastník finančních prostředků, jako skutečný majitel prostředků na účtu advokátní úschovy č. 10735 byla vedena [redacted]³³ (konečný vlastník [redacted]), přestože skutečným vlastníkem peněžních prostředků byl [redacted]
<p>34</p>	<p>U transakce č. 2680788 (hotovostní výběr):</p> <ul style="list-style-type: none"> • v částce 14 000 000 Kč nebyla provedena kontrola klienta (jako účel transakce byl zjištěn pouze „klientský výběr“). <p>U transakce č. 6103994 (hotovostní vklad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • v částce 6 000 000 Kč nebyla provedena kontrola klienta (jako platebního titul transakce byl zjištěn pouze „vklad hotovosti“). <p>U transakce č. 6592570 (odchozí transakce na účet [redacted]):</p> <ul style="list-style-type: none"> • v částce 6 000 000 Kč, nebyla provedena kontrola klienta, nebyly získány informace o účelu a zamýšlené povaze obchodu.
	<ul style="list-style-type: none"> • časté hotovostní výběry / vklady a obchody se směnkami, obchody s uměním ve spojení s klientkou [redacted], • nebyla provedena žádná opatření zmírňující rizika spojená s obchody s uměleckými díly, • nedocházelo k naplnění účelu kontroly klienta, • u transakce č. 6969262 (výběr hotovosti [redacted]) v částce 17 500 000 Kč, nebyl zjištěn účel výběru hotovosti.

Tabulka 1

30 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted]

32 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

33 [redacted], IČO [redacted]

34 [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

(28) Přehled všech dílčích zjištění a nedostatků je obsažen v *kap. 1.3 protokolu o kontrole*. **Systémové nedostatky, které z těchto zjištění vyplynuly, jsou popsány v příslušných částech kap. 1.1, 1.2 protokolu o kontrole a tohoto rozhodnutí. Nedostatky v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „ML/FT“) byly zjištěny rovněž kontrolou úvěrových obchodů účastníka řízení, jejich popis je proto obsažen v *kap. 2. 13 protokolu o kontrole*.**

1.1 ŘKS v oblasti AML/CFT/TFS

1.1.1 Hodnocení rizik

(29) Dle § 21a AML zákona povinná osoba, kterou se podle § 2 odst. 1 písm. a) bod 2. AML zákona rozumí záložna, identifikuje a posoudí rizika ML/FT, která mohou nastat v rámci její činnosti podléhající působnosti tohoto zákona. V souladu s § 21a AML zákona a dle § 5 vyhlášky č. 67/2018 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**AML vyhláška**“) povinná osoba musí ve svém hodnocení rizik zohledňovat mj.:

- a) národní hodnocení rizik vypracované Finančním analytickým úřadem (dále jen „**FAÚ**“) v souladu s § 30a odst. 1 AML zákona, tzv. Národní hodnocení rizik (dále též „**NHR**“),
- b) faktory možného zvýšeného rizika uvedené v příloze č. 2 AML zákona podle § 30a odst. 1 a 2 AML zákona,
- c) informace získané při identifikaci a kontrole klientů podle § 5 odst. 1 písm. e) AML vyhlášky a § 30a odst. 1 AML zákona,
- d) povahu své obchodní činnosti podle § 5 odst. 3 písm. a) AML vyhlášky,
- e) produkty a služby, které nabízí a poskytuje, a možnosti jejich zneužití k ML/FT podle § 5 odst. 3 písm. b) AML vyhlášky, a zejména pak
- f) i další opatření, zvláštní rizika a specifické faktory neuvedené v § 5 odst. 3 AML vyhlášky, pokud vyplývají z konkrétní povahy její činnosti podle § 5 AML vyhlášky.

(30) Podle § 21a odst. 2 AML zákona povinná osoba, pokud se na ni nevztahuje výjimka podle § 21 odst. 3 nebo 4 AML zákona, vypracuje nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy se stala povinnou osobou, písemné hodnocení rizik ML/FT pro typy poskytovaných obchodů a obchodních vztahů, a to v rozsahu, ve kterém provádí činnosti podléhající působnosti AML zákona. Zohlední v něm rizikové faktory, zejména typ klienta, účel, pravidelnost a délku trvání obchodního vztahu nebo obchodu mimo obchodní vztah, typ produktu, hodnotu a způsob uskutečnění obchodu a rizikovost zemí nebo zeměpisných oblastí, k nimž se obchody vztahují.

(31) V podmínkách účastníka řízení bylo hodnocení rizik provedeno dokumentem *HODNOCENÍ RIZIK AML/CFT v Podnikatelské družstevní záložně 2021* ve znění poslední revize účinné ke dni 31. 5. 2022 (dále jen „**Hodnocení rizik**“).

1.1.1.1 Hotovostní operace

(32) U účastníka řízení probíhaly časté hotovostní operace, když klienti účastníka řízení **ve sledovaném období provedli hotovostní výběry ve výši 421 793 276 Kč,**

9 936 884,02 EUR a 161 249,33 USD; celkem tedy cca 668 640 000 Kč³⁵ (více viz kap. 1.2.1.5.1 a 3 protokolu o kontrole).

(33) Dohledovou činností správního orgánu byl zjišťován soulad *Hodnocení rizik* s příslušnými právními předpisy, zejména pak s tzv. 2. kolem NHR³⁶, které uvádí hotovostní operace jako vysoce rizikové. NHR mj. uvádí, že hotovost patří mezi nejčastěji zneužívané zranitelnosti ML/FT.

(34) Účastník řízení v hodnocení rizik vůbec **neidentifikoval inherentní rizika v podobě hotovostních výběrů ze strany klientů účastníka řízení**. Účastník se v hodnocení rizik věnoval pouze hotovostním výběrům uskutečněným třetí stranou, když v *Hodnocení rizik* uvedl: „Riziko spočívající na straně příjemce peněžních prostředků – je riziko spojené s tím, že příjemce peněžních prostředků v rámci platebních služeb poskytovaných klientům záložnou bude osobou provádějící financování terorismu nebo osobou legalizující výnosy z trestné činnosti. (...) V oblasti ML je riziko, že příjemce peněžních prostředků bude zapojen do snahy o ML identifikováno jako střední (...) Nejvyšší míru rizika v tomto bodě představují tak případné hotovostní výběry třetími osobami z účtů klientů (inkaso hotovosti výběrem z účtu klienta).“.

(35) Dále pak i v části *Hodnocení rizik* nazvané „**STANOVENÍ RIZIKOVÝCH ČINNOSTÍ A VAH VSTUPUJÍCÍCH DO RISK PROFILU KLIENTA**“ byly zmiňovány pouze hotovostní vklady, nikoliv však hotovostní výběry. Přitom je nutné podotknout, že na stejném místě účastník řízení hodnotil „platby v hotovosti“ stupněm rizikovitosti 4 a stejně tak i „hotovostní vklady“ stupněm 3,5 [v kontextu ML/FT zranitelnosti na stupnici rizikovitosti 1 (nejméně rizikové) – 5 (nejvíce rizikové)].

(36) V případě hotovostních výběrů ze strany klientů účastníka řízení se vzhledem k jejich objemu [viz odstavec (32)] nejednalo o riziko teoretické, účastník řízení však toto riziko ve své činnosti **neidentifikoval. V takovém případě nemohl riziko sledovat a měřit a tedy ani přijmout odpovídající mitigační opatření** za účelem přezkumu účelu hotovostních výběrů v rámci provádění kontroly klienta ve smyslu § 9 AML zákona.

1.1.1.2 Obchody s uměleckými díly/hodnotnými komoditami

(37) Účastník řízení měl expozici vůči obchodům s uměleckými předměty. Tato skutečnost byla dána zejména úzkou provázaností účastníka řízení a jeho členů [redacted], a to místně (sdílení stejných prostor – [redacted]), personálně (např. [redacted],³⁷ či [redacted]³⁸), skrze jednotlivé klienty (např. [redacted],³⁹

³⁵ Jedná se o výpočet transakcí ve sledovaném období 1. 1. 2020 – 11. 8. 2023, při zohlednění obvyklého kurzu při přepočtu měn USD a EUR na Kč. Výpočet vychází z dodaného dokumentu „Seznam všech transakcí kontrolované osoby_2020_11082023.xlsx“ ze dne 24. 10. 2023, č. j. 2023/108944/CNB/580, bod 32. Kurz byl použit u všech přepočtů stejný, a to EUR (24,47 Kč) – průměr leden 2022 zaokrouhlený na 2 desetinná místa, USD (22,92 Kč) – průměr za prosinec 2022 zaokrouhlený na 2 desetinná místa.

³⁶ Dostupné z: <https://fau.gov.cz/informace-o-druhem-kole-narodniho-hodnoceni-rizik>. Pro povinné osoby je dostupná neveřejná verze NHR, která obsahuje informace nezbytné pro zpracování vlastního hodnocení rizik, dostupné z: <https://fau.gov.cz/neverejne-verze-nra-pro-povinne-osoby>.

³⁷ Člen správní rady (od 9. 11. 2023 [redacted]) a pokladník účastníka řízení.

³⁸ Společník vlastníci 100% podíl společnosti (do 22. 4. 2023) [redacted] a současně předsedkyně KK účastníka řízení (od 7. 6. 2022).

³⁹ Jednatel a společník vlastníci 100% podíl společnosti [redacted] (do 30. 11. 2023), její prokurista (do 23. 5. 2024) a zároveň člen účastníka řízení č. 336.

██████████⁴⁰, ██████████⁴¹) či prostřednictvím existujícího propojení v rámci poskytnutého úvěru společnosti ██████████ (více viz kapitola 1.3 protokolu o kontrole).

(38) Transakce související s uměleckými předměty, jako jsou obrazy, sochy a další umělecká díla, mohou představovat⁴² specifická ML/FT rizika kvůli charakteristikám uměleckého trhu a obtížím v identifikaci hodnoty a vlastnictví těchto předmětů. Vlastnictví uměleckých děl se typicky vyznačuje snahou jejich vlastníků zůstat v anonymitě. Stanovení skutečné hodnoty uměleckých předmětů může být subjektivní a obtížné, což vytváří prostor pro manipulaci s hodnotou z hlediska ML/FT. Umělecká díla mohou být rovněž používána k přesunu hodnoty mezi jurisdikcemi nebo k přesunům mezi jednotlivými entitami za účelem utajení původu peněžních prostředků. Transakce s uměleckými díly mohou být zneužity k zakrytí skutečného účelu obchodu.

(39) V *Hodnocení rizik* zcela **absentovala identifikace inherentního rizika obchodů spojených s uměleckými předměty**. Vzhledem k tomu tedy účastník řízení ani nemohl stanovit a **nestanovil odpovídající mitigační opatření**.

1.1.1.3 Obchody se směnkami

(40) Účastník řízení měl expozici vůči obchodům se směnkami. Klienti účastníka řízení (██████████) **opakovaně mezi sebou realizovali převody peněžních prostředků, jejichž odůvodněním byl nákup či prodej směnky** (viz kap. 1.2.1.5.2. a 1.3 protokolu o kontrole). Takovéto transakce byly realizovány dlouhodobě a ve vysokých částkách. Používání smenek, jež představují závazky přímé, bezpodmínečné, nesporné a abstraktní, jako platebního titulu přitom z pohledu ML/TF typologií představuje mj. riziko v podobě vysoké likvidity a častého zneužívání, jakožto zástupného titulu k převodu peněžních prostředků. Směnečné obchody jsou proto zařazovány mezi *a priori* podezřelé obchody ve smyslu § 6 odst. 1 písm. d) AML zákona, tj. mezi „převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod“.

(41) Některé z těchto obchodů se směnkami byly nad to realizovány s vazbou na **Panamskou republiku** (dále jen „Panama“) – klient ██████████ (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole), kterou účastník řízení v seznamu rizikových zemí [viz odstavec (43)] vyhodnotil jako **zemi s vysokým rizikem** [riziková hodnota 4; riziková váha VRA 0, 75, příznak rizikové země dle EU, Finančním akčním výborem (dále jen „FATF“) a EU Daňový ráj].

(42) V *Hodnocení rizik* zcela **absentovala identifikace inherentního rizika obchodů spojených se směnkami**, zejména pak těch s vazbou na rizikovou zemi.

1.1.1.4 Identifikace rizikových zemí

(43) Účastník řízení předložil hodnocení rizikových zemí v rámci dokumentu „23 - *Seznamy rizikových zemí.xlsx*“, které bylo následně doplněno o přehled změn za období 2019 – 2023 (dále též „seznam rizikových zemí“).

⁴⁰ Jednatel a společník vlastníci 100% podíl (od 30. 11. 2023) ve společnosti ██████████

⁴¹ ██████████, bytem ██████████, vazba na ██████████

⁴² Viz § 2 odst. 1 písm. i), § 28 a Příloha č. 3 AML zákona. Dále rovněž viz GL: Basel Art Trade Anti-Money Laundering Principles z června 2016 (<https://baselgovernance.org/sites/default/files/2019-01/Basel%20Art%20Trade%20AML%20Principles%202018.pdf>) a Stanovisko FATF z února 2023 (<https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Methodsand Trends/Money-Laundering-Terrorist-Financing-Antiquities-Market.html>).

(44) Účastník řízení měl expozici vůči níže uvedených zemím, přesto tyto zcela nebo nedostatečně zohlednil v seznamu rizikových zemí a nepřijal dostatečná opatření k řízení rizika s nimi spojeného (viz kap. 1.2.1.4., 1.3 protokolu o kontrole).

(45) 2. kolo NHR uvádí Kypr jako rizikovou zemi z hlediska typologií investičních podvodů, krácení daní a praní výnosů ze zahraničí. Jedná se rovněž o zemi spadající do tzv. kategorie „off-shore daňových rájů“.

(46) Účastník řízení v seznamu rizikových zemí přesto **vyhodnotil nesprávně Kypr jako zemi nerizikovou** (riziková hodnota 1⁴³; riziková váha VRA 0, 00; Daňový ráj).

(47) Rizikový faktor země nebyl zohledněn při kontrole klienta [REDAKCE], přestože jeho akcionáři [REDAKCE] a [REDAKCE] byli původem z Kypru. Současně účastník řízení neproověřil, zda jsou tito akcionáři skutečnými vlastníky společnosti.

(48) Guinea-Bissau je zemí, vůči níž jsou uplatňována **mezinárodní sankční opatření OSN a EU**.⁴⁴ Jedná se rovněž o zemi, jež představuje **vysoké riziko korupce**.⁴⁵

(49) Účastník řízení v seznamu rizikových zemí přesto **vyhodnotil nesprávně Guinea-Bissau jako zemi s mírným rizikem** (riziková hodnota 2⁴⁶; riziková váha VRA 0, 19), a to pouze s ohledem na riziko mezinárodních sankcí, **nikoliv již s ohledem na závažné riziko korupce**.

(50) Rizikový faktor země nebyl zohledněn při kontrole klienta [REDAKCE], kterému účastník řízení poskytl úvěr, jehož účelem bylo financování investice do projektu pěstování rýže v Guinea-Bissau, a to nepřímo, tj. skrze prostředníka - společnost [REDAKCE] (se zapojením PEP – [REDAKCE]), s tím, že klient měl se společností [REDAKCE] uzavřenou smlouvu o půjčce.

Vyhodnocení č. 1:

(51) **Tím, že účastník řízení neidentifikoval, neposoudil a nezohlednil rizika ML/FT, která mohou nastat v rámci jeho činnosti, když nezohlednil hotovostní výběry klientů, obchody s uměleckými díly/hodnotnými komoditami a obchody se směnkami a řádně neprovedl identifikaci rizikových zemí Kypr a Guinea-Bissau, postupoval v rozporu s § 21a odst. 1 a 2 AML zákona.**

⁴³ Pozn. nejnižší riziko (stupnice 1 – 5).

⁴⁴ Viz mj. tzv. sankční mapa EU „Restrictive measures in view of the situation in Guinea-Bissau: EU restrictive measures against Guinea-Bissau were introduced on 3 May 2012. Travel restrictions and an asset freeze were imposed targeting those who sought to prevent or block a peaceful political process or who took action that undermined stability in the Republic of Guinea-Bissau, in particular those who played a leading role in the mutiny of 1 April 2010 and the coup d'état of 12 April 2012. The measures also target those who sought to undermine the rule of law, curtailing the primacy of civilian power and furthering impunity and instability in the country. On 18 May 2012, the UN Security Council adopted a Resolution 2048 (2012), which imposed a travel ban on persons seeking to prevent the restoration of the constitutional order or taking action that undermines stability in the Republic of Guinea-Bissau. This restrictive measures regime includes both Council of the EU and UN Security Council designations. Derogations to the restrictive measures are possible as well as exemptions for humanitarian purposes.“

Dostupné

z:

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main/details/15/?search=%7B%22value%22:%22%22,%22searchType%22:%7B%7D%7D>.

⁴⁵ Viz Transparency international CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX: Score 21/100 (SCALE FROM 0 TO 100; 100 is very clean and 0 is highly corrupt); Basel AML Index: Overall score 7.69 (0 = low risk to 10 = high risk).

⁴⁶ Pozn. druhé nejnižší riziko (stupnice 1 – 5).

1.1.2 Vnitřní kontrolní mechanismy

(52) Primární úlohou interního auditu záložny (dále jen „IA“) je plnit funkci tzv. 3. linie obrany, tedy provádět přezkum záložnou vykonávaných činností a tyto zkoumat mj. dle § 21 odst. 1 AML zákona z pohledu zavedení a uplatňování odpovídající strategie a postupů vnitřní kontroly a komunikace ke zmírňování a účinnému řízení rizik ML/FT identifikovaných v hodnocení rizik podle § 21a AML zákona a k naplnění dalších povinností stanovených AML zákonem. V podmínkách účastníka řízení bylo kontrolní prostředí doplněno činností vykonávanou kontrolní komisí (dále jen „KK“).

(53) Správní orgán zjistil, že u účastníka řízení **vnitřní kontrolní mechanismy byly nevyhovující, neboť IA i KK měly toliko formální úlohu a neplnily svou funkci, v případě IA pak ani funkci 3. linie obrany.**

(54) Úloha KK a IA byla ve vnitřním předpisu Organizační řád, ve znění poslední revize účinné ke dni 16. 6. 2023 (dále jen „**Organizační řád**“) stanovena následovně:

- (i) *„Kontrolní komise zajišťuje průběžný dohled a ujištění se o plnění schválených strategií včetně strategie řízení rizik, o integritě systémů účetnictví a finančního výkaznictví včetně spolehlivosti finanční a provozní kontroly, o dodržování právních povinností a příslušných standardů povinnou osobou, o adekvátnosti jejího systému komunikace a uveřejňování informací a o celkové funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému, tj. kontrolní komise se mj.: (...) upozorňuje představenstvo na zjištěné nedostatky a vyžaduje zjednání nápravy,*
- (ii) *Útvar interního auditu vykonává svou činnost nezávisle na výkonných činnostech záložny i na výkonu jiných kontrolních funkcí záložny. Útvar poskytuje představenstvu objektivní a nezávislé ujištění tím, že vyhodnocuje fungování řídicího a kontrolního systému záložny.(...) Dále útvar interního auditu pokrývá uceleně a propojeně veškeré činnosti PDZ a odhaluje nedostatky a rizika“.*

1.1.2.1 KK

(55) KK prováděla přezkum oblasti AML. Správní orgán zjistil z dokumentu *Zápis z jednání kontrolní komise* ze dne 30. 9. 2023, že KK prováděla přezkum mj. sankčních kontrol a přezkum transakčního monitoringu se zaměřením na hotovostní operace.

Sankční kontroly

(56) Podle zápisu z jednání KK platí: *„Kontrola na mezinárodní sankce je v záložně prováděna manuálně vedoucím pracovníkem útvaru řízení rizik, a pro zpětnou rekonstruovatelnost evidována jako každodenní provedená kontrola, na důkaz její správnosti pracovník připojuje svůj podpis. Vzhledem k aktuálním systémovým možnostem záložny lze tuto povinnost považovat za splněnou, ovšem se značným rizikem lidské chyby.“.*

(57) KK však při přezkumu provádění sankčních kontrol neidentifikovala existující nedostatky v oblasti opatření zajišťujících provádění mezinárodních sankcí a kontrol klienta (viz investice v [redacted] klienta [redacted], transakce [redacted] a [redacted], kap. 1.2.2.3, 1.3 protokolu o kontrole).

(58) Sankční kontroly byly u účastníka řízení prováděné [REDAKCE]⁴⁷, jakožto AML Officerem, tyto však byly vyplňovány toliko formálně, účelově a vytvářely tedy **formální obraz kontrol, který neodpovídal skutečnosti.**

Přezkum transakčního monitoringu se zaměřením zejména na hotovostní operace

(59) Dle zápisu z jednání KK provedla dne 27. 11. 2023 další přezkum AML oblasti: „Pro transakční alerty byli vybráni tito klienti (útvár řízení rizik předložil protokol o prověření transakce, doklad o původu peněžních prostředků, aj.):

1. 369 – [REDAKCE], objem transakce 30 000 000 Kč
2. 51 – [REDAKCE], objem transakce 16 000 000 Kč
3. 369 – [REDAKCE], objem transakce 630 320 EUR
4. 369 – [REDAKCE], objem transakce 600 000 EUR
5. 336 – [REDAKCE], objem transakce 10 000 Kč
6. 10700 – [REDAKCE], objem transakce 1 300 000 EUR
7. 368 – [REDAKCE], objem transakce 13 811 455 Kč
8. 352 – [REDAKCE], objem transakce 55 000 EUR
9. 145 – [REDAKCE], objem transakce 1 000 000 Kč
10. 359 – [REDAKCE], objem transakce 50 000 000 Kč

Při výběru vzorku bylo dbáno na to, aby byly zastoupeny fyzické i právnické osoby, dále osoby s odlišným rizikovým faktorem, a zejména bylo cílem prověřit hotovostní transakce v řádu milionů Kč. Z uvedených podkladů vyplývá, že Záložna má k dispozici přehled o původu finančních prostředků, v protokolech o prověření transakce je vyplňováno i pole „uváděný účel transakce“, který je ale obvykle vyplněn strohým konstatováním „výběr/vklad vlastních prostředků“, což kontrolní komise nerozporuje, ale doporučuje, aby klienti byli požádáni o podrobnější vysvětlení, co s vlastními prostředky zamýšlejí dále dělat (například vklad do jiného peněžního ústavu, atp.)“.

(60) KK při přezkumu hotovostních výběrů **neidentifikovala jejich riziko** (viz kap. 1.2.1.5.1 protokolu o kontrole) a nadto **neshledala postup spočívající v nezjišťování účelu hotovostních výběrů klientů za odporující příslušným právním předpisům** [§ 9 odst. 2 písm. a) AML zákona], viz kap.1.2.1 rozhodnutí. KK sice věnovala určitou pozornost tomu, že v praxi účastníka řízení byl jako účel hotovostního výběru uváděn „klientský výběr“ (viz [REDAKCE] kap. 1.2.1.5.1, 1.3 protokolu o kontrole), avšak tuto skutečnost **nevyhodnotila jako rozpor s AML zákonem** za současné nutnosti nápravy stávajícího stavu. Doporučení KK, aby bylo vyžadováno v případě zjišťování a zaznamenávání účelu hotovostních výběrů podrobnější vysvětlení, proto nelze vnímat jako adekvátní výsledek činnosti KK. Stejně tak i představenstvo účastníka řízení toto doporučení nevzalo v potaz a proto **celá kontrola přezkumu transakčního monitoringu se zaměřením zejména na hotovostní operace byla neúčinná.**

(61) Pro dokreslení benevolentního přístupu KK k požadavkům pravidel AML/CFT/TFS je účelné poukázat na vyjádření [REDAKCE], předsedkyně KK. [REDAKCE] v rámci kontrolního pohovoru k dotazu na jí realizovaný hotovostní výběr u účastníka řízení ve výši 10 mil. Kč

⁴⁷ [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], do 7. 6. 2024 předseda představenstva účastníka řízení a v posuzovaném období též osoba zastávající pozici AML Officer ([REDAKCE]).

odmítla požadavek účastníka řízení týkající se účelu hotovostního výběru jako neopodstatněný a ignorovala jej⁴⁸.

1.1.2.2 IA

(62) Správní orgán zjistil, že IA zcela selhal při identifikaci rizik vyplývajících z reálné praxe účastníka řízení (viz kap. 1.1 protokolu o kontrole), při přezkumu závažných pochybení – jednalo se zejména o oblasti hotovostních výběrů, činnost ÚK a provádění kontroly klientů (viz kap. 1.2.1.3, 1.2.1.5, 1.2.2 protokolu o kontrole).

(63) Selhání činnosti IA je patrné mj. z toho, že IA podrobil přezkumu činnosti předpisovou základnu účastníka řízení, kdy výsledkem byly auditní zprávy „PODNIKATELSKÁ DRUŽSTEVNÍ ZÁLOŽNA INTERNÍ AUDIT 2022“ (dále jen „Zpráva IA 2022“) a „Auditní zpráva zakázka č. 4/2023 a zakázka č. 7/2023“ (dále jen „Zpráva IA 2023“), ve kterých nedošlo k identifikaci rizik vyplývajících z reálné praxe účastníka řízení.

(64) IA se ve Zprávě IA 2022 v kapitole 4., 5. a 6. zaměřil na: (i) aktuálnost a přiměřenost rozsahu a složitosti vykonávaných činností, posuzování a kontrolu rizik ML/FT, identifikaci a kontrolu klienta včetně uchování údajů, (ii) zesílenou kontrolu klienta a zjišťování vlastnické a řídicí struktury, včetně provádění kontrol na mezinárodní sankce, a (iii) úvěrový proces.

(65) V bodě 4. Zprávy IA 2022 IA konstatoval formální doporučení na úpravu přílohy systému vnitřních zásad (dále jen „SVZ“) v kontextu určení bližších postupů pro určení a pověření člena statutárního orgánu a odpovědných osob. V bodě 5. Zprávy IA 2022 IA neshledal žádné pochybení a uvedl zde následující: „*nastavené vnitřní předpisy pro posuzovanou oblast jsou v souladu s požadavky legislativy na systém AML, jsou adekvátně nastaveny k rozsahu a složitosti činností záložny a jsou vhodným způsobem používány v praxi*“. V bodě 6. Zprávy IA 2022 IA neshledal žádné pochybení relevantní pro oblast AML, byť předmětem přezkumu bylo mj. posouzení rizik a jednotlivých fází úvěrového procesu.

(66) IA se ve Zprávě IA 2023 zaměřil na prověření nastavení zásad a postupů v oblasti AML, jednak v rámci dostatečnosti a rozsahu ukotvení ve vnitřní předpisové základně, užití přiměřených a vhodných postupů pro posuzování, řízení a kontrolu rizik ML/FT, plnění požadavků identifikace klienta, kontroly klienta a požadované kontroly transakcí. Současně bylo předmětem auditního šetření prověření sestavování rizikového profilu klienta, informace uvedené v KYC formuláři a ověření evidence skutečných vlastníků. Při hodnocení IA vycházel ze stupnice hodnocení na škále od známky 1 (tj. nedostatky s nízkou mírou závažnosti) až po známku 4 (tj. nedostatky s velmi vysokou mírou závažnosti). Při hodnocení IA zohledňoval především finanční dopad, kdy stupnice vycházela z předpokladu, zda daný auditní nález ohrožuje finanční situaci účastníka řízení (k tomuto viz níže text týkající se oblasti vnímání rizik IA). Zpráva IA 2023 hodnotila nedostatky v oblasti AML **převážně s nízkou mírou závažnosti**, viz shrnutí uvedené na straně č. 3 Zprávy IA 2023:

„1. Ověření přiměřenosti nastavení SVZ (Systém vnitřních zásad) ve vztahu k AML/CFT vč. ověření, že SVZ upravuje metody a postupy pro posuzování, řízení a kontrolu rizik AML/CFT v souladu s platnou legislativou

HODNOCENÍ – 2

⁴⁸ „Byla jsem dotazovaná (pozn.: účel hotovostního výběru), ale já jsem k tomu neměla potřebu uvádět nic dalšího (...) jinak nemám potřebu ani [REDAKCE], ani tady panu [REDAKCE] jako cokoliv vysvětlovat... „Řekla jsem, že si peníze vyberu a že je buď vložím zpátky, nebo je vložím u jiného ústavu, ale teď nebudu říkat čas, protože ho nevím.“.

2. *Ověření procesu při identifikaci a kategorizaci klienta, zhodnocení ML/FT rizik*
HODNOCENÍ – 1

3. *Ověření nastavení systému kontroly klienta, zjednodušená a zesílená kontrola klienta, průběžná kontrola klienta*

HODNOCENÍ – 2

4. *Ověření nastavení a plnění systému k oznámení podezřelého obchodu s platnými předpisy*
HODNOCENÍ – 1

5. *Ověření sestavení rizikového profilu klienta, přístupu a postupu pro výběr a kontrolu transakcí*

HODNOCENÍ – 1“.

(67) Předmětem přezkumu IA bylo i hodnocení rizik v bodě 1.5 Zprávy IA 2023, kde bylo uvedeno „IA prošel Hodnocení rizik souvisejících s oblastí AML a Hodnotící zprávu v oblasti AML za rok 2022 a v rámci Hodnocení rizik neshledává zásadní nedostatky.“ a v závěru tedy k této oblasti uzavřel IA výrokem „bez zjištění“.

(68) Z kontrolního pohovoru s členy IA konaného dne 27. 11. 2023 bylo patrné, že selhání role IA při identifikaci a vyhodnocení reálných rizik, kterým byl účastník řízení vystaven, a v praxi tedy vůči těmto rizikům neuplatňoval potřebná opatření, bylo dáno mj. tím, že pracovníci IA **nedisponovali přiměřenou časovou dotací pro výkon své funkce a především dostatečnými znalostmi a zkušenostmi, ani řádně nepřistupovali k pochopení a identifikaci rizik, kterým byl účastník řízení vystaven. IA ani KK současně nepožadovaly po představenstvu účastníka řízení zjednání nápravy; u účastníka řízení tedy nebyl jediný orgán či vedoucí osoba, která by měla zájem na řádném fungování IA, potažmo ŘKS účastníka řízení, a to nejen v oblasti rizik ML/FT.**

(69) Pokud jde o **nedostatečnou časovou dotaci pro výkon funkce**, měl vedoucí IA, [REDAKCE], pracovní úvazek v rozsahu 3 hodiny týdně a většina činnosti IA tak byla delegována na [REDAKCE].

(70) Pokud jde o **dostatek znalostí a zkušeností**, pracovníky IA byly osoby, které nedisponovaly potřebnými znalostmi a zkušenostmi, jak v oblasti funkce IA, tak i v oblasti AML, jež jsou pro tuto činnost nezbytným předpokladem (to se mj. projevilo v tom, že kontrola v oblasti AML byla zaměřena na plnění formálních požadavků). Tato skutečnost byla zejména patrná u [REDAKCE] (a [REDAKCE]), která tuto funkci dle svých vlastních slov vykonávala bez předchozí zkušenosti v oblasti IA⁴⁹. Ani [REDAKCE] se během posledních 10 let nepohyboval v bankovním sektoru, přestože konkrétní zkušenosti z IA měl⁵⁰.

(71) IA současně neměl plán školení na zvyšování kvalifikace IA, a jeho pracovníci **ani žádné školení neabsolvovali.**

(72) Rovněž zaučení nového člena IA nebylo způsobilé ke zvýšení kvalifikace takového pracovníka přispět. Ohledně svého zaučení [REDAKCE] uvedla, že ji zaučoval [REDAKCE]⁵¹,

⁴⁹ „Přiznám se, že my tím, že jsme tady s kolegou poměrně čerstvě, v záložně, tak si nejsem jistá, jestli probíhá samostatné prověřování funkčnosti interního auditu. Domnívám se, že v rámci externího auditu jsou předkládány zprávy a tam asi dochází k nějaké kontrole těch výstupů, ale jestli je to samostatně dělaná taková ta pětiletá kontrola funkčnosti interního auditu, tak tuto informaci nemám, jestli tady v minulosti probíhala.“

⁵⁰ : „A tady, protože jsem si říkal, že nějaké znalosti z toho interního auditu mám, hlavně teda z té finanční oblasti, tak bych mohl být prospěšný i pro naši záložnu.“

⁵¹ [REDAKCE], nar. [REDAKCE]

bývalý zaměstnanec účastníka řízení, přičemž sdělila: „to zaučení bylo spíše jako, pojd'me uchopit ten interní audit tak, aby aspoň postupně začal pomalu odpovídat v podstatě těm požadavkům na interní audit.“. Dle zjištění správního orgánu byl [REDAKCE] (od 1. 7. 2022) v době nástupu [REDAKCE] (od 1. 9. 2022) vedoucím IA pouze krátce, z čehož správní orgán vyvozuje, že jmenovaný ještě sám nemohl mít zkušenosti s prováděním IA v podmínkách účastníka řízení.

(73) V oblasti vyhodnocení dostatku znalostí a zkušeností pracovníků IA lze za neobežřetné považovat i to, že pracovníci IA byli v oblasti AML zaškoleni [REDAKCE], který zastával funkci AML Officera. Tito pracovníci tak získávali informace o tom, jak má oblast AML fungovat od osoby, jejíž činnost následně měli při výkonu funkce IA posuzovat. Tato skutečnost byla o to závažnější v situaci, kdy účastník řízení neměl zajištěnou jinou formu nezávislého vzdělávání pracovníků IA v AML oblasti.

(74) Pokud jde o to, zda a jak pracovníci IA pochopili a identifikovali rizika, kterým byl účastník řízení vystaven, **IA rizika ML/FT vnímal odděleně bez věcných souvislostí a pochopení toho, jakou činnost účastník řízení fakticky vykonává.** IA se zaměřoval převážně na formální stránku věci. Dle vyjádření vedoucího IA bylo hlavním cílem IA posoudit obezřetnost podnikání, zejména v kontextu toho, aby nedocházelo k finanční ztrátě účastníka řízení⁵². Takový přístup hodnotí správní orgán jako **nedostatečný a nesprávný**, neboť v oblasti AML nelze uvažovat pouze v rovině finanční ztráty nebo zisku, ale je nutné vzít v potaz zejména uplatňování preventivních opatření k zabránění zneužití záložny k ML/FT (např. neprověření podezřelé transakce bezprostředně nevytváří finanční ztrátu, byť se jedná o porušení zákonné povinnosti v oblasti kontroly klienta).

(75) Účastník řízení ani nedisponoval komplexní mapou rizik vyhodnocující rizika účastníka řízení celého, což bylo potvrzeno ze strany [REDAKCE]⁵³, stejně jako skutečnost, že účastník řízení, resp. IA celkově nevyhodnotil ŘKS účastníka řízení⁵⁴.

(76) [REDAKCE] dále potvrdil, že ačkoliv v souvislosti s hotovostními operacemi a přesuny částek o velkých objemech spatřoval možná rizika⁵⁵, **tato rizika nebyla v žádném úkonu IA zohledněna.** IA pouze prováděl namátkovou kontrolu přibližně 7 případů (hotovostních i bezhotovostních), s tím, že ale neměl přístup k výpisům z bankovních účtů, na rozdíl od útvaru provádějící AML kontroly a nemohl tak provádět audit kontroly klienta řádně a na základě objektivních podkladů.

(77) IA informace o nedostacích a o tom, že se systém pro to, co se má jak dělat, teprve tvoří, formalizovaným a rekonstruovatelným způsobem **nesdělil vedení účastníka řízení.**

⁵² [REDAKCE]: „No nám jde o to, aby se ty peníze k nám dostaly zpátky, vlastně co jsme půjčili, to je hlavní... co se týká těch jednotlivých vazeb, já se přiznám, jsem je detailně nekontroloval a jestli se jedná o nějaké spřátelené vazby nebo ekonomicky spjaté osoby, nějak jsem to detailně neanalyzoval, protože říkám, pro mě jako pro záložnu je nejdůležitější, abysme ty peníze dostali zpátky.“

⁵³ „My ke každé naší auditorské zprávě máme mapu rizik, tzn., nemáme to jako by komplexně jednu mapu, ale máme to ke každé naší kontrolní zprávě. (...) Zahrnuje prakticky činnosti, které by mohly signalizovat nějaké pochybení ze strany záložny, tzn., co se týká jednotlivých osob, tak nedostatky v předpisové základně, tak resp. dodržování některých předpisů.“

⁵⁴ Účastník řízení svůj ŘKS ohodnotil prostřednictvím [REDAKCE] následovně: „Přiznám se, že asi to nesplňuje úplně všechny požadavky (...) nějakým způsobem asi do budoucna nastavíme i daleko větší kontrolu systému, jak z pohledu interního auditu, tak i z pohledu compliance a compliance kontrol, které doteď byla neuchopená záležitost. (...) Teď se v podstatě tvoří systém a pravidla (...), aby opravdu bylo dohledatelné a rekonstruovatelné, co, kdo, kdy, na základě čeho rozhodl.“

⁵⁵ „Vidím tam, že někdy dochází k přesunu velkých finančních částek, možná i co se týká nějakých hotovostních operací, tam si myslím, že tam by mohlo to generovat nějaké riziko.“

Představenstvo samotné pak informace o stavu ŘKS a ani nezávislé ujištění o činnostech účastníka řízení nevyžadovalo.

(78) Správní orgán z kontrolního pohovoru s [REDAKCE] dále zjistil, že **oblast AML nebyla v letech 2021 a 2022 podrobena interní auditní činnosti**, která by oblast AML zkoumala synergicky s jinými oblastmi činnosti⁵⁶.

(79) Správní orgán zjistil, že v rámci přijímání nového klienta existovaly situace, kdy byl klient systémem nejprve vyhodnocen jako nepřijatelný ([REDAKCE] – země původu Írán, [REDAKCE] – obchody s Irákem), resp. jako rizikový (ovládající osoba – [REDAKCE], rizikový faktor 2 – skutečními majiteli [REDAKCE] a [REDAKCE]), posléze došlo k vyhodnocení takového klienta jako přijatelného, resp. jako bezpečného na základě **ruční překategorizace ze strany [REDAKCE]**. IA se těmito případy nijak nezabýval a dle sdělení [REDAKCE], i kdyby se jimi zabýval, tak by je nebyl schopen odhalit⁵⁷.

(80) IA se vztahem k rizikovým zemím nebo off-shorovým destinacím a aktualizací jejich seznamu sice zabýval, ale **neověřil, zda dochází k práci s aktuálními daty**.

(81) **Kontrola vyjádření, protokolů zpráv a stanovisek obsahujících AML prvek v úvěrových případech ze strany IA neprobíhala.**

(82) **V činnosti účastníka řízení došlo k selhání plnění funkce KK a IA jako tzv. 3. linie obrany. Účastník řízení kvůli selhání KK a IA nebyl schopen provádět přezkum jím vykonávaných činností z pohledu zavedení a uplatňování odpovídající strategie a postupů vnitřní kontroly a komunikace ke zmírňování a účinnému řízení rizik ML/FT identifikovaných v hodnocení rizik podle § 21a AML zákona a k naplnění dalších povinností stanovených AML zákonem.**

Vyhodnocení č. 2:

(83) **Tím, že účastník řízení prostřednictvím KK, v důsledku její neadekvátní činnosti v kontextu posouzení a vyhodnocení činností, a prostřednictvím IA, v důsledku a) nepřiměřené časové dotace jeho člena pro výkon své funkce, b) nedostatečných znalostí a zkušeností jeho pracovníků a c) neobezřetného přístupu k pochopení a identifikaci rizik, kterým byl účastník řízení vystaven, nedostatečně prováděl posouzení a vyhodnocení všech jeho prováděných činností, nezavedl a neuplatňoval odpovídající strategie a postupy vnitřní kontroly a komunikace ke zmírňování a účinnému řízení ML/FT rizik identifikovaných v hodnocení rizik a k naplnění povinností stanovených AML zákonem, čímž postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 AML zákona.**

⁵⁶ K podrobnějšímu zkoumání hotovostních operací, obchodů se směnkami, obchodů se vztahem k rizikovým zemím, politické exponovanosti [REDAKCE] sdělil: „Zaměřili jsme se na hotovostní a bezhotovostní operace, zaměřili jsme se na ten proces pokladny, to znamená, jestli jsou všechny doklady správně vyplněny.“. Ke zkoumání smyslu, povahy obchodu, [REDAKCE] sdělil, že: „Řešili jsme to, ale říkám, je to o tom, že ne všechny informace jsou dosažitelné... tak rádi bychom kdyby nám třeba sdělili účel, ale ne vždycky máme možnost ten účel nebo ten původ té transakce, že jo ověřit.“

⁵⁷ „Nezabývali, protože řekněme, teď to řeknu zcela jak to je v tom vzorku, se domnívám, že takový klient nebyl. My jsme si tam vzali ty dvojky, ty co máme zařazené do dvojky. Teď se přiznám na férovku, si nejsem jistá, zda bych byla schopná já odhalit, že v podstatě to posouzení není do té dvojky, ale je to v podstatě nepřijatelný klient.“

1.2 Postupy a opatření v oblasti AML

1.2.1 Kontrola klienta

(84) Kontrola klienta představuje nejvýznamnější opatření v procesu boje proti ML/FT⁵⁸, a je aplikována povinnými osobami vůči jejich klientům a vůči některým osobám spojeným s klienty. Cílem kontroly klienta je v souladu s rizikově orientovaným přístupem (tzv. RBA) získat dostatečné informace k zajištění prevence a případné detekce ML/FT. Právní úprava kontroly klienta, včetně zakotvení povinností povinných osob, je obsažena v § 9, § 9a, § 11 odst. 1 až 6, 9 a 10, § 12, § 13, § 13a AML zákona a v § 6 až § 12 AML vyhlášky.

(85) Dle § 9 odst. 3 AML zákona povinná osoba provádí kontrolu klienta v rozsahu potřebném k posouzení rizika ML/FT v závislosti na typu klienta, obchodním vztahu, produktu nebo obchodu. Povinná osoba musí s ohledem na míru rizika ML/FT získat relevantní informace související s klientem. Obecně lze konstatovat, že čím je riziko vyšší, tím musí být povinnou osobou opatřeny detailnější informace z důvěryhodného zdroje, který potvrzuje pravdivost a úplnost těchto informací.

(86) Kontrolu klienta je třeba provádět s ohledem na § 7 odst. 3 AML vyhlášky v pravidelných intervalech s cílem aktualizovat rizikový profil klienta na základě zjištěných informací.

(87) Součástí kontroly klienta je mj. průběžné sledování a přezkoumávání obchodního vztahu [§ 9 odst. 2 písm. d) AML zákona]. Povinností je přezkoumávat všechny obchody (transakce) v rámci daného obchodního vztahu za účelem detekce plateb mající znaky podezřelosti.

1.2.1.1 Kontrola klienta na počátku obchodního vztahu

(88) *V podrobnostech odkazuje správní orgán na zjištění v rámci kontroly (kap. 1.2.1.3 protokolu o kontrole).*

(89) Účastník řízení měl v příloze č. 6 SVZ stanoveny postupy týkající se provádění kontroly klienta. Pro zajištění kontroly měly být při jednání s klientem vyplňovány formuláře nejprve klientem, a poté pracovníkem účastníka řízení, jenž je měl stvrdit svým podpisem. Tyto formuláře však v praxi **nebyly vyplňovány** tak, jak bylo stanoveno SVZ, resp. takto byly vyplněny jen některé z nich. Dále měl účastník řízení upraveny postupy týkající se provádění kontroly klienta, konkrétně metodiku pro vyplnění formuláře s názvem „*FORM KYC FO*“, kterému se věnuje příloha č. 9 SVZ, a metodiku pro vyplnění formuláře s názvem „*FORM KYC PO*“, kterému se věnuje příloha č. 10 SVZ.

(90) V rámci kontroly správní orgán u náhodně vybraného vzorku klientů (u klientů [redacted]) zjistil (viz tabulka 7 v kap. 1.2.2.1 protokolu o kontrole), že v praxi docházelo k tomu, že **nebyly vyplněny všechny požadované položky formuláře, případně chyběly údaje o datu vyplnění formuláře či podpisy za účastníka řízení.**

(91) Za zvláště závažnou lze považovat skutečnost, kdy účastník řízení dne 8. 8. 2023 dodal záznam o kontrole klienta [redacted] v dokumentu *FORM KYC FO*, u kterého však nebyly vyplněny všechny potřebné údaje dle výše uvedené metodiky a zároveň nebylo z dokumentu zřejmé, kdy byl *FORM KYC* vyplněn. Tento stejný formulář byl následně předmětem šetření i při kontrolním pohovoru vedeném dne 2. 11. 2023. Na formuláři se však nacházely **ručně**

⁵⁸ Mj. MET FAÚ č. 9.

dopsané údaje bez jakéhokoliv dalšího údaje o datu úpravy či podpisu pracovníka účastníka řízení. Správní orgán zde proto získal **důvodné podezření o manipulaci s dokumentem v průběhu kontroly**, tedy zpětné doplnění údajů z již doloženého úkonu.

Vyhodnocení č. 3:

(92) Účastník řízení tím, že při své činnosti neprováděl dostatečně kontrolu klienta na počátku obchodního vztahu, tj. nezjišťoval všechny údaje v souladu s postupy stanovenými v SVZ, postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 AML zákona.

1.2.1.2 Kontrola klienta ve vazbě na rizikový profil klienta

(93) *V podrobnostech odkazuje správní orgán na zjištění v rámci kontroly (kap. 1.2.1.4 protokolu o kontrole).*

(94) Dle § 6 AML vyhlášky instituce v rámci svého SVZ zavede a uplatňuje pravidla a postupy, podle kterých při vzniku obchodního vztahu a v jeho průběhu stanoví rizikový profil klienta a přitom zohlední instituci známé faktory zvyšující či snižující riziko spojené s klientem, obchodním vztahem či souvisejícím probíhajícím obchodem mimo obchodní vztah, a přijímá odpovídající opatření vůči klientovi v návaznosti na jeho rizikový profil.

Faktor zvýšeného rizika „země původu“

(95) Dle § 9 odst. 3 písm. a) AML vyhlášky stanoví instituce u klienta **vždy rizikový profil s vyšším rizikem** v případě identifikace faktoru zvýšeného rizika, kdy některá ze zemí původu klienta, osoby oprávněné s institucí jednat jménem klienta, nebo některá ze zemí původu skutečného majitele klienta, je státem, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a je takto označen v přímo použitelném předpise Evropské unie nebo je takto označen FATF ve veřejném prohlášení zveřejněném na jeho internetových stránkách.

(96) *Účastník řízení v SVZ zohlednil rizikový faktor – riziková země původu následovně: „Některá ze zemí původu klienta/osoby jednající za klienta s PDZ (zástupce v plné moci/člen stat. orgánu PO jednající se záložnou) je na seznamu rizikových zemí PDZ (zahrnuje seznam EU, FATF, zemí s mez. sankcemi, interně zařazené země) (FO – trvalý pobyt, další dlouhodobý pobyt, státní příslušnost/PO – sídlo/pobočka/trvalý pobyt/státní příslušnost statutára jednajícího s PDZ). Pokud je výskyt takové země zjištěn, případně je jich zjištěno více, do RF vstupuje nejrizikovější z nich. Na základě celkového vyhodnocení risk profilu však nemusí např. země státní příslušnosti z rizikové země nutně znamenat ihned zvýšené riziko, např. v případě, kdy taková osoba má povolen trvalý nebo dlouhodobý pobyt na území EU nebo se zde dlouze zdržuje, má rodinné, podnikatelské vazby apod., pak je přípustné (za absence jiných RF snížit celkovou rizikovou kategorii zařazení klienta).“.*

(97) S ohledem na uvedené znění SVZ, které je v rozporu s § 9 odst. 3 písm. a) AML zákona, který nepřipouští možnost přehlížet předmětný faktor zvýšeného rizika, neměl účastník řízení vnitřními předpisy zajištěno (a vyžadováno) **zohlednění rizikového faktoru země původu** v kontextu sestavení celkového rizikového profilu klienta. V důsledku toho tak nebylo řádně zajištěno provedení souvisejících opatření uplatňovaných vůči obligatorně rizikovějšímu klientovi, tedy provedení zesílené identifikace a kontroly klienta. **Nezohlednění rizikové země původu správní orgán zjistil u klienta [REDAKCE] (Kypr).**

Vyhodnocení č. 4:

(98) Účastník řízení tím, že v SVZ umožnil nestanovení rizikového profilu se zvýšeným rizikem v případě, že země původu klienta či osoby jednající za klienta byla státem, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňoval opatření proti ML/FT a byl takto označen v přímo použitelném předpise Evropské unie nebo FATF ve veřejném prohlášení zveřejněném na jeho internetových stránkách, postupoval v rozporu s § 21 odst. 2 a 5 písm. c) a d) AML zákona ve spojení s § 6 písm. a) a § 9 odst. 3 písm. a) AML vyhlášky.

1.2.1.3 Úvěrový proces

(99) V podrobnostech odkazuje správní orgán na zjištění v rámci kontroly (kap. 1.2.1.1 protokolu o kontrole).

(100) S činnostmi realizovanými v rámci úvěrového procesu jsou z pohledu AML/CFT **spojena specifická rizika**. Příkladem lze uvést formu a způsob zajištění, splácení (ze zdrojů klienta, třetí osobou apod.), neobvykle složitý nebo objemný obchod, způsob čerpání úvěru, rizikový předmět činnosti, či výskyt rizikových či negativních informací a vazeb v rámci obchodu (např. v kontextu vlastnické a řídicí struktury klienta, ručitele, zástavce apod.). Dále pak i rizikové faktory vykazující přímý nebo nepřímý vztah k rizikové zemi, PEP, způsobu realizace transakcí, zejména pak s prvkem hotovosti nebo neobvyklosti bezhotovostních převodů apod. S ohledem na tato specifika **nelze tedy v rámci posuzování úvěrového případu vycházet pouze ze skutečnosti, že klient prošel vstupní kontrolou při vzniku smluvního vztahu (členství)**.

(101) Správné posouzení a vyhodnocení rizik ML/FT si žádá **vysokou expertní znalost** a zkušenost v oblasti AML/CFT. S ohledem na tuto skutečnost a v podmínkách účastníka řízení bylo žádoucí, aby pracovníci schvalující a poskytující úvěry **vyžadovali při poskytování úvěrů stanovisko útvaru/pověřeného pracovníka majícího v gesci problematiku AML** (AML Officer) nebo sami pracovníci posuzující daný úvěrový **případ disponovali takovou profesní expertizou**. AML stanovisko je mj. důležité pro poskytnutí komplexního pohledu na daný obchodní případ. Příkladem může být skutečnost, že návrh úvěrového případu splňuje požadavky na poskytnutí financování z pohledu úvěrového rizika, nicméně z pohledu AML se může jednat o vysoce rizikový či nepřijatelný obchod. Stejně tak se může jednat i o plnění nemožné, pokud by např. předmět zástavy podléhal sankčním opatřením⁵⁹ apod.

(102) Účastník řízení měl v příloze č. 6 SVZ upraven proces AML kontroly při uzavírání smlouvy o úvěru nebo BZ stanovující povinnost vyplnit formulář (tzv. „**FORM – protokol o kontrole klienta / prověření obchodu**“), jenž musel být stvrzen podpisem AML Officera. Kontrolou bylo zjištěno, že **kontrola při uzavírání smlouvy o úvěru či BZ v několika případech zcela absentovala** (viz Tabulka 2) a **k vyplnění formuláře v rámci úvěrového procesu nedošlo**.

(103) Poskytování úvěrů bylo upraveno v rámci vnitřního předpisu „*Proces schvalování úvěrů*“, který mj. definoval mandatorní požadavky na posouzení rizik každého jednotlivého úvěrového případu. Výstupem zpracovaným risk manažerem (dále „**RM**“) byl dokument *Stanovisko Risk managera ke konečnému schválení úvěrového obchodu* (dále jen „**Stanovisko RM**“), který byl následně předkládán ke schválení ÚK a představenstvu účastníka řízení ke schválení úrokové sazby. V tomto procesu nicméně zcela chybělo mandatorní posouzení

⁵⁹ Např. blokace (tzv. zmrazení) peněžních prostředků či fyzických aktiv (nemovitost), zákaz převodu obchodního podílu nebo nákup prodej investičních nástrojů.

rizik v oblasti AML. Současně bylo zjištěno, že **RM nedisponoval příslušnými znalostmi a zkušenostmi v oblasti AML a ani posouzení za oblast AML nevyžadoval.**

(104) Dne 9. 11. 2023 účastník řízení na otázku, zda bylo v procesu schvalování úvěrů zhmotněno AML posouzení/stanovisko k úvěru, prostřednictvím RM sdělil „(...) v tom celém procesu není explicitně napsáno: v úvěrovém návrhu je stanovisko risk managera, AML odškrtnuto (...)“. [REDAKCE], k tomu sdělil, že za **schválení / posouzení za oblast AML považoval svůj podpis.** Úvěrový návrh přitom posuzovala ÚK a **představenstvo poté schvalovalo pouze úrokovou sazbu. K upozornění představenstva na AML rizika tak prokazatelně nedošlo ani na této úrovni.**

(105) Správní orgán zjistil, že účastník řízení neměl v žádném níže uvedeném případě k dispozici kompletní stanovisko AML k úvěrovým případům, když stanovisko bylo vypracováno pouze nahodile, viz *Tabulka 2:*

Klient	Číslo úvěru/BZ	AML riziko/a	AML stanovisko pro ÚK
[REDAKCE] ⁶⁰	3/2018	Nedostatečné prověření původu peněžních prostředků k finančnímu zajištění.	Nebylo k dispozici k poskytnutému finančnímu zajištění – [REDAKCE] ⁶¹
[REDAKCE]	4/2022	Zapojení PEP – [REDAKCE] Napojení na rizikovou zemi Guinea-Bissau.	<i>Nebylo k dispozici, byla k dispozici pouze interní AML kontrola AML Officer.</i>
[REDAKCE]	2021/7/1	Nedostatečné prověření původu peněžních prostředků k finančnímu zajištění.	Nebylo k dispozici k poskytnutému finančnímu zajištění – [REDAKCE]
[REDAKCE]	2021/3/1	Nedostatečné prověření původu peněžních prostředků k finančnímu zajištění.	Nebylo k dispozici k poskytnutému finančnímu zajištění – [REDAKCE]
[REDAKCE]	3/2023	Nedostatečné prověření původu peněžních prostředků k finančnímu zajištění.	Nebylo k dispozici k poskytnutému finančnímu zajištění - [REDAKCE]
[REDAKCE]	3/2023	Nedostatečné prověření původu peněžních prostředků k finančnímu zajištění.	Nebylo k dispozici k poskytnutému finančnímu zajištění - [REDAKCE]
[REDAKCE] ⁶²	2022/11/1	Nedostatečné prověření původu peněžních prostředků k finančnímu zajištění	Nebylo k dispozici.
[REDAKCE] ⁶³	1/2022	Nedostatečné prověření účelu financování úvěru.	<i>Nebylo k dispozici, byla k dispozici pouze interní AML kontrola AML Officer.</i>

Tabulka 2

Vyhodnocení č. 5:

(106) Účastník řízení tím, že nezajistil rekonstruovatelné provádění kontrol klientů při posuzování úvěrových obchodů pro účely posouzení a vyhodnocení rizik ML/FT,

⁶⁰ [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]
⁶¹ [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]
⁶² [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]
⁶³ [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]

když v rozporu se SVZ v praxi nevyplnil v 6 případech formulář „*FORM – protokol o kontrole klienta / prověření obchodu*“, tj. neuplatňoval odpovídající strategie a postupy vnitřní kontroly a komunikace, postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 AML zákona.

Vyhodnocení č. 6:

(107) Účastník řízení tím, že při poskytování úvěrů ve svém SVZ nestanovil povinnost vždy posuzovat a vyhodnocovat možnou existenci rizika ML/FT, postupoval v rozporu s požadavky § 21 odst. 5 písm. c) a d) AML zákona ve spojení s § 11 odst. 1 AML vyhlášky.

Vyhodnocení č. 7:

(108) Účastník řízení tím, že při poskytování úvěrů obligatorně neposuzoval a nevyhodnocoval možnou existenci rizika ML/FT, postupoval v rozporu s požadavky § 21 odst. 1 AML zákona. Tím, že účastník řízení neprováděl dostatečnou kontrolu klienta, postupoval v rozporu s § 9 odst. 3 AML zákona.

1.2.1.4 Kontrola ve vztahu k advokátním úschovám

(109) *V podrobnostech odkazuje správní orgán na zjištění v rámci kontroly (kap. 1.2.1.2 protokolu o kontrole).*

(110) Účastník řízení v SVZ nestanovil postupy kontroly a opatření pro mitigaci rizik u účtů advokátních úschov, které vedl pro své klienty, přestože rizika spojená s účty advokátní úschovy v *Hodnocení rizik* výslovně uvádí.

(111) Kontrolou účtů advokátních úschov (č. 10727 a č. 10735: Advokátní úschova - [redacted] viz kap. 1.3 protokolu o kontrole) bylo zjištěno, že účastník řízení neprováděl ve všech případech kontrolu transakcí na účtech advokátních úschov (transakce č. 5967821 [redacted] z účtu advokátní úschovy č. 10727 v objemu 560 000 EUR pro [redacted] na Kapverdské ostrovy), na provádění této kontroly rezignoval a spoléhal se v tomto ohledu na jinou povinnou osobu (advokát, banka). Tuto skutečnost potvrdil účastník řízení v rámci kontrolního pohovoru dne 21. 11. 2023.

(112) Dále účastník řízení v případě účtů advokátních úschov ne vždy zjišťoval skutečné vlastníky finančních prostředků uložených na účtech advokátních úschov a nezaznamenával jejich identifikační údaje (u transakce č. 9418507 klienta [redacted] ve výši 136 000 EUR na Kapverdské ostrovy byl skutečným vlastníkem finančních prostředků ve výši 100 000 EUR [redacted], jakožto vkladatel, nikoliv [redacted] – konečný vlastník [redacted], viz kap. 1.3 protokolu o kontrole). Dle stanoviska FAÚ⁶⁴ má sice v případě advokátní úschovy povinnost provádět identifikaci a kontrolu klienta také klient úvěrové instituce, v tomto případě advokát, nicméně úvěrová instituce je stále povinna ve vztahu ke svému klientovi, provádět identifikaci a kontrolu klienta, která zahrnuje i požadavek na identifikaci vkladatele, jakožto skutečného majitele prostředků na účtu.

Vyhodnocení č. 8:

(113) Účastník řízení tím, že nestanovil postupy a opatření pro kontrolu klienta v případě účtů advokátních úschov, ačkoliv jejich poskytování ve své činnosti umožňoval, postupoval v rozporu s § 21 odst. 2 a 5 písm. c) a d) AML zákona.

⁶⁴ Viz stanovisko FAÚ, dostupné na: <https://fau.gov.cz/pravnicke-profese>.

Vyhodnocení č. 9:

(114) Účastník řízení tím, že v případě účtů advokátních úschov neprováděl kontrolu klienta, když nepřezkoumával zdroje finančních prostředků nebo jiného majetku, kterého se obchod týkal, ani nezjišťoval skutečné vlastníky těchto prostředků, postupoval v rozporu s § 9 odst. 2 písm. e) AML zákona.

1.2.1.5 Kontrola klienta v průběhu obchodního vztahu

(115) Účastník řízení měl v SVZ pravidelné intervaly pro provádění kontroly klienta v průběhu obchodního vztahu stanoveny v závislosti na rizikové kategorii klienta, do které byl klient zařazen⁶⁵.

(116) V přílohách č. 9 a č. 10 SVZ měl účastník řízení stanoveno, že v rámci kontroly klienta pracovník účastníka řízení ve formuláři *FORM KYC FO / PO* vyznačí, zda jsou klientské údaje beze změny, což stvrdí uvedením data a svého podpisu, či na tomto formuláři vyznačí danou změnu s uvedením data a svého podpisu, případně vyplní formulář nový.

(117) Správní orgán z kontroly náhodně vybraného vzorku klientů zjistil (*viz kap. 1.3 protokolu o kontrole*), že v rámci průběžné kontroly klienta byla prováděna primárně aktualizace interního formuláře *RF Form*, při níž rekonstruovatelným způsobem probíhala pouze kontrola stanovených rizikových faktorů klienta, **nikoliv komplexní kontrola klienta** (např. výše zmíněná aktualizace *FORM KYC FO / PO*, vyhodnocení transakčního chování klienta, změny ve vlastnické a řídicí struktuře klienta apod.). Účastník řízení při kontrolních pohovorech tvrdil, že kontrola klienta probíhala, avšak provádění průběžné kontroly (u klientů

[redacted]) nebyl schopen prokázat, když změny nezaznamenával vůbec, nebo je zaznamenával nerekonstruovatelně pouze v rámci formuláře *RF Form*.

Vyhodnocení č. 10:

(118) Účastník řízení tím, že neprováděl pravidelnou kontrolu klienta dle SVZ vyplněním formuláře *FORM KYC FO/PO*, postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 AML zákona.

Vyhodnocení č. 11:

(119) Účastník řízení tím, že při pravidelné kontrole klienta vyplňoval pouze formulář *RF Form*, čímž nenaplnoval zákonné požadavky na provedení kontroly klienta, postupoval v rozporu s § 9 odst. 1 písm. c) AML zákona.

Zesílená kontrola klienta v souvislosti s rizikovými zeměmi

(120) Účastník řízení měl stanoveny postupy pro zesílenou identifikaci a kontrolu klienta, dle nichž měl příslušný pracovník mj. získat další dokumenty nebo informace o skutečném majiteli, o zamýšlené povaze obchodního vztahu, o zdroji peněžních prostředků a jiného majetku klienta a skutečného majitele, ověřit získané dokumenty nebo informace z více důvěryhodných zdrojů, pravidelně a zesíleně sledovat obchodní vztah a obchody v rámci obchodního vztahu a získat souhlas člena představenstva odpovědného za oblast AML nebo osoby jím pověřené k řízení

⁶⁵ Riziková kategorie 1 – Bezpečný klient 1x za 36 měsíců, 2 – rizikový klient s RF (1) 1x za 24 měsíců, 2 – rizikový klient s RF (2) 1x za 12 měsíců a 3 – Neakceptovatelný klient 1x za 3 měsíce.

v oblasti AML k uzavření obchodního vztahu nebo k jeho pokračování při změně podmínek obchodního vztahu.

(121) Dne 23. 6. 2023 zařadil FATF Chorvatsko mezi tzv. „*jurisdiction under increased monitoring*“ (jedná se o tzv. šedý seznam). Účastník řízení tuto zemi vyhodnotil jako rizikovou, a proto ji ke dni 26. 6. 2023 zařadil na svůj seznam vysoce rizikových třetích zemí. Účastník řízení měl přitom v této době již uzavřen obchodní vztah se dvěma klienty s touto zemí původu, a to [REDACTED]⁶⁶ a [REDACTED]⁶⁷.

(122) Účastník řízení doložil ke dni 24. 8. 2023 seznam všech klientů, ve kterém bylo ve vztahu k oběma klientům uvedeno datum poslední aktualizace rizikového profilu ke dni 3. 5. 2023 a **rizikový profil „1 – bezpečný klient“**; dále v uvedeném výčtu rizikových faktorů byla u obou klientů ve sloupci vztahujícímu se k zemi původu klienta uvedena hodnota „0“, tedy země původu bez rizika. Účastník řízení tedy **nezohlednil Chorvatsko jako rizikovou zemi původu v rizikovém profilu klientů [REDACTED] a [REDACTED]**. Na kontrolním pohovoru dne 26. 10. 2023 byly vyžádány k těmto klientům informace o provedených kontrolách klienta. Účastník řízení doložil ke klientovi [REDACTED] dokument *Risk profil AML/CFT* s datem 7. 8. 2023, ve kterém je uvedena výsledná **riziková kategorie „2 – rizikový klient s RF(2)“** – skóre za zemi původu klienta a rizikový předmět činnosti klienta. **Vzhledem k datu vyhotovení předloženého dokumentu a zároveň dříve dodanému seznamu klientů, ve kterém bylo rizikové skóre „1 – bezpečný klient“ existuje důvodné podezření o dodatečném vyhotovení dokumentu *Risk profil AML/CFT* ze dne 7. 8. 2023. U klienta [REDACTED] pak nebyly doloženy žádné dokumenty o kontrole klienta. Účastník řízení tak v obou případech neprovedl zesílenou kontrolu klienta dle SVZ.**

Vyhodnocení č. 12:

(123) Účastník řízení tím, že minimálně od 26. 6. 2023 do 24. 8. 2023 **nezohlednil Chorvatsko jako rizikovou zemi původu v rizikovém profilu klientů [REDACTED] a [REDACTED]**, a neprovedl proto zesílenou kontrolu těchto klientů dle požadavků stanovených v SVZ, postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 AML zákona.

Zesílená kontrola klienta v souvislosti s faktorem zvýšeného rizika

(124) Instituce uplatní zesílenou kontrolu klienta v případě identifikace faktoru zvýšeného rizika, ve kterém se jedná o neobvykle složitý nebo objemný obchod, neobvyklý způsob obchodování, nebo obchod, u kterého není zřejmý jeho ekonomický a zákonný účel, nebo neobvyklé chování klienta, které neodpovídá dosavadnímu průběhu obchodního vztahu (§ 6, § 9a, § 21a a Příloha č. 2 AML zákona).

(125) Účastník řízení postupoval v rozporu s tímto požadavkem (*viz případy v kap. 1.1 protokolu o kontrole*), **neuplatňoval opatření zesílené kontroly klienta při nezvykle objemných hotovostních transakcích**, kdy hotovostní výběry 12 fyzických osob⁶⁸ dosáhly výše cca 668 640 000 Kč⁶⁹ a hotovostní vklady 4 fyzických osob⁷⁰ dosáhly výše cca 217 980 000 Kč (*viz případy v kap. 1.1.1.1 a 1.2.1.5.1 protokolu o kontrole*), **či při obchodech s uměleckými předměty**⁷¹ (*viz kap. 1.2.1.5.3 protokolu o kontrole*).

⁶⁶ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

⁶⁷ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

⁶⁸ [REDACTED]

⁶⁹ Při zohlednění obvyklého kurzu při přepočtu měn USD a EUR na Kč, viz též pozn. pod čarou 35.

⁷⁰ [REDACTED]

⁷¹ [REDACTED]

Vyhodnocení č. 13:

(126) Účastník řízení tím, že neuplatnil zesílenou kontrolu klienta v případě identifikace faktoru zvýšeného rizika dle požadavků SVZ, postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 AML zákona.

Zesílená kontrola klienta v souvislosti s PEP

(127) Účastník řízení dále v případě klienta ██████████ (viz kap. 1.3 protokolu o kontrole) v průběhu obchodního vztahu rekonstruovatelným způsobem nezaznamenal, od kdy jej považoval za PEP. Klient byl PEP od 17. 3. 2022, účastník řízení však tuto skutečnost zjistil až 1. 9. 2022.

(128) Po zjištění, že je klient PEP, účastník řízení prokazatelně neprovedl zesílenou kontrolu klienta, navíc nezískal souhlas člena svého statutárního orgánu nebo osoby jím pověřené k řízení v oblasti AML k pokračování již navázaného obchodního vztahu.

Vyhodnocení č. 14:

(129) Účastník řízení tím, že nezavedl a neuplatňoval odpovídající strategie a postupy kontroly klienta, když minimálně od 1. 9. 2022 neprovedl u klienta se statutem PEP zesílenou kontrolu dle požadavků SVZ, postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 AML zákona.

Vyhodnocení č. 15:

(130) Účastník řízení tím, že minimálně od 1. 9. 2022 neprovedl po zjištění skutečnosti, že je jeho klient PEP, zesílenou kontrolu klienta, postupoval v rozporu s požadavky § 9a odst. 2 písm. c) AML zákona.

Vyhodnocení č. 16:

(131) Účastník řízení tím, že nezískal souhlas člena svého statutárního orgánu, ani osoby jím pověřené k řízení v oblasti opatření proti ML/FT k pokračování obchodního vztahu s klientem se statutem PEP, postupoval v rozporu s požadavky § 9a odst. 3 písm. d) AML zákona.

1.2.1.5.1 Hotovostní transakce

(132) Účastník řízení hodnotil v *Hodnocení rizik* platby v hotovosti (viz kap. 1.1.1. protokolu o kontrole) vysokým stupněm rizikovosti 4 a stejně tak i hotovostní vklady stupněm 3,5.⁷² V *Hodnocení rizik* však zcela absentovalo hodnocení rizik souvisejících s hotovostními výběry (vyjma hotovostních výběrů uskutečněných třetí stranou), i případné stanovení mitigačních opatření za účelem adekvátního řízení rizika hotovostních transakcí.

(133) Rizikovost hotovostních výběrů z hlediska AML/CFT vyplývá především z toho, že takovéto operace přerušují auditní stopu toku finančních prostředků a proto poskytují prostor pro využití v nelegálních aktivitách. Riziko je o to větší v případě hotovostních výběrů ve velkých objemech nebo jsou-li realizovány třetí osobou (tzv. na plnou moc).

(134) Dle § 9 odst. 2 písm. a) AML zákona je povinnost provádění kontroly klienta stanovena právě za účelem přezkumu účelu daného obchodu, tedy transakce. Tato kontrola má být dle § 9 odst. 3 AML zákona provedena mj. v rozsahu potřebném k posouzení možného rizika ML/FT v závislosti na produktu nebo obchodu.

⁷² V kontextu ML/FT zranitelnosti na stupnici rizikovosti 1 [nejméně rizikové] – 5 [nejvíce rizikové].

(135) Hotovostní operace jsou přitom i z pohledu trestního práva a finančního systému prvkem, který nezřídka slouží k zastření původu finančních prostředků – v této souvislosti lze odkázat nejen na důvodovou zprávu k § 1 zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPH“)⁷³, ale i na ustálenou judikaturu z oblasti trestního práva týkající se trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti. V ní je systematicky poukazováno na skutečnost, že realizací plateb v hotovosti ve velkých objemech dochází k přetržení možnosti sledovat původ a následně i osud daných finančních prostředků, resp. jejich původ zastřít – v této souvislosti lze odkázat na usnesení Nejvyššího soudu (dále jen „NS“) ze dne 9. 11. 2022, č. j. 7 Tdo 967/2022-1285⁷⁴. Dále lze odkázat na usnesení NS ze dne 6. 4. 2022, č. j. 3 Tdo 39/2021-I-14940⁷⁵, ve kterém NS upozornil na skutečnost, že samotný výběr prostředků v hotovosti z účtu nenaplnuje per se znaky trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti, a contrario to ovšem platí pouze za předpokladu, že je tato operace řádně zdokumentována a je možné sledovat tok a osud těchto prostředků. V totožném usnesení pak NS upozornil na skutečnost, že trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti nemusí být páchan obzvláště sofistikovaně, a právě výběry v hotovosti způsobují přetržení možnosti dohledání takto vybraných finančních prostředků⁷⁶.

(136) V odůvodněných případech, např. u velkých výběrů bez zjevné hospodářské kauzy, je jedním z **klíčových opatření důsledné zjišťování a prověřování účelu hotovostních výběrů**. Za zcela minimální opatření by mohlo být považováno podání prohlášení klienta s uvedením zamýšleného účelu hotovostního výběru. Takovéto prohlášení by ale muselo být dostatečně specifické, aby plnilo svůj účel. Ve spojení s dalšími riziky, tedy jak s rizikem daného klienta, předcházející transakce či sledu transakce, ale zejména pak úměrně vyšší hotovostního výběru, lze předpokládat již provedení zesílené kontroly klienta, kterou by doprovázelo doložení relevantními dokumenty, či jinou vhodnou formou opatření. Takovéto doložení plní mj. i nezaměnitelnou úlohu při dlouhodobém monitoringu, tedy přezkumu opakovaných transakcí.

(137) V SVZ a doprovodném vnitřním předpisu *Pokladna*, takováto **opatření k hotovostním výběrům nebyla v podmínkách účastníka řízení stanovena**. Pouze v příloze č. 6 SVZ

⁷³ Cit.: „Zákon určuje, kdy jsou právnické, ale i fyzické osoby povinny při vzájemných platbách provést platbu prostřednictvím peněžního ústavu. Účelem předkládaného návrhu je přispět novou zvláštní zákonnou úpravou ke zvýšení podílu bezhotovostních plateb a omezení možnosti tzv. praní špinavých peněz, daňových úniků, zvýšení bezpečnosti zúčastněných subjektů, racionalizaci a optimalizaci peněžního hotovostního oběhu. Povinnost platit nad určitou mez bezhotovostním způsobem je v souladu se zákonem č. 124/2002 Sb., o platebním styku. Zákon také stanoví způsob kontroly dodržování povinnosti provést platbu nad stanovený limit bezhotovostně.“

⁷⁴ Cit.: „Situaci rovněž komplikovala skutečnost, že se v obou případech jednalo o hotovostní platby a vysledovat další osud takto získaných prostředků je většinou obtížné.“

⁷⁵ Cit.: „Je nepochybně pravdou, že výběr peněz v hotovosti z účtu obchodní společností oprávněnou osobu sám o sobě nenaplnuje znaky trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 tr. zákoníku, to však platí pouze tehdy, jestliže je tato operace řádně zaevidována a zachycena v účetnictví této společnosti, takže je možné sledovat tok a osud těchto prostředků.“

⁷⁶ Cit.: „Je sice pravdou, že způsoby páchaní trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 tr. zákoníku se různí, přičemž bývají používány i sofistikované metody, na které naráží i někteří obvinění ve svých dovoláních, nicméně i prostý nezaevidovaný výběr hotovosti, jehož cílem je zastřít kriminální původ takto vybraných peněz, a tím je uchránit před konfiskací v daňovém či trestním řízení (jak se tomu stalo i v této trestní věci, kdy velká část výnosu z daňové trestné činnosti nebyla nikdy dohledána), může naplnit znaky trestného činu podle § 216 tr. zákoníku, a to i přesto, že se jedná svým způsobem o činnost primitivní a nesofistikovanou, postrádající jakoukoliv větší fantazii. I skrze ni totiž obvinění dosáhli z jejich pohledu kýženého výsledku, tedy že výnosy z daňové trestné činnosti se z velké míry nepodařilo dohledat a byly použity neznámým způsobem. V tomto duchu se ostatně s otázkou naplnění znaků trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 tr. zákoníku vypořádal i soud prvního stupně. Nejvyšší soud proto nad rámec výše uvedeného na odůvodnění jeho rozsudku odkazuje.“

se toliko uvádí obecná hranice 5 mil. Kč pro mandatorní provedení kontroly klienta v rámci dané transakce.

(138) Z tohoto důvodu bylo ze strany správního orgánu podrobena přezkumu provádění kontroly klienta v souvislosti s hotovostními operacemi v podmínkách účastníka řízení, a to na základě přehledu **všech** pokladních dokladů za dané období, tedy **kontrolní vzorek činil 100 % pokladních operací**.

Hotovostní výběry

(139) Klienti účastníka řízení ve sledovaném období provedli **hotovostní výběry ve výši:**

- 421 793 276,00 Kč,
- 9 936 884,02 EUR,
- 161 249,33 USD.

(140) V celkovém součtu tedy provedli klienti účastníka řízení ve sledovaném období hotovostní výběry ve výši **cca 668 640 000 Kč⁷⁷**, přičemž **cca více než 90 % příjemců veškeré hotovosti** za sledované období tvořilo **pouze 12 fyzických osob** a většina výběrů byla v **řádu jednotek až desítek mil. Kč** (viz Tabulka 3).

PŘÍJEMCE HOTOVOSTI	SOUČET HOTOVOSTNÍCH VÝBĚRŮ V KČ	PODÍL NA CELKOVÝCH VÝBĚRECH V KČ (V %)
██████████ ⁷⁸	55 302 500	13,11 %
██████████ ⁷⁹	55 007 203	13,04 %
██████████ ⁸⁰	50 000 000	11,85 %
██████████ ⁸¹	47 745 000	11,32 %
██████████ ⁸²	40 000 000	9,48 %
██████████ ⁸³	30 000 000	7,11 %
██████████ ^{84 85}	29 000 000	6,88 %
██████████ ^{86 87}	20 373 181	4,83 %

⁷⁷ Při zohlednění obvyklého kurzu při přepočtu měn USD a EUR na Kč, viz též pozn. pod čarou 35.

⁷⁸ Jeden výběr z účtu klienta ██████████ (55 000 000 Kč) a jeden výběr z účtu klienta ██████████ (302 500 Kč).

⁷⁹ Suma výběrů z účtů klienta ██████████ (23 345 107 Kč), jeden výběr z účtu klienta ██████████ (17 500 000 Kč), suma výběrů z účtů klientů ██████████ (4 931 096 Kč) a ██████████ (4 640 000 Kč), jeden výběr z účtu klienta ██████████ (4 500 000 Kč).

⁸⁰ Jeden hotovostní výběr z účtu ██████████

⁸¹ Hotovostní výběry z účtu klienta ██████████ (5 000 Kč, 9 700 000 Kč, 10 000 000 Kč, 12 000 000 Kč), jeden výběr z účtu klienta ██████████ (16 000 000 Kč) a jeden výběr z účtu klienta ██████████ (40 000 Kč).

⁸² Jeden výběr z účtu klienta ██████████ (40 000 000 Kč).

⁸³ Jeden výběr z účtu klienta ██████████ (30 000 000 Kč) a suma výběrů z účtu téhož klienta ve výši 4 350 000 EUR (100 000 EUR, 200 000 EUR, 550 000 EUR, 600 000 EUR, 700 000 EUR, 2 200 000 EUR).

⁸⁴ ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████

⁸⁵ Jeden výběr z účtu klienta ██████████ (29 000 000 Kč).

⁸⁶ ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████

⁸⁷ Suma výběrů z účtu ██████████

██████████ ^{88 89}	18 800 000	4,46 %
██████████ ⁹⁰	14 150 000	3,35 %
██████████ ^{91 92}	10 512 805	2,49 %
██████████ ⁹³	10 141 000	2,40 %

Tabulka 3

(141) Většina těchto výběrů a cca **93 % všech hotovostních výběrů, pak byla realizována z účtů pouze 15 klientů účastníka řízení** (viz Tabulka 4).

OZNAČENÍ KLIENTA	SOUČET HOTOVOSTNÍCH VÝBĚRŮ V KČ	PODÍL NA CELKOVÝCH VÝBĚRECH V KČ (V %)
██████████	105 000 000	24,89 %
██████████	58 139 036	13,78 %
██████████	31 705 000	7,52 %
██████████	30 000 000	7,11 %
██████████	29 000 000	6,88 %
██████████	23 345 107	5,53 %
██████████	21 879 000	5,19 %
██████████	20 373 181	4,83 %
██████████	18 800 000	4,46 %
██████████	14 150 000	3,35 %
██████████ ⁹⁴	10 510 000	2,49 %
██████████	10 141 000	2,40 %
██████████ ⁹⁵	8 650 000	2,05 %
██████████	5 055 586	1,20 %
██████████	5 051 874	1,20 %

Tabulka 4

(142) U pokladních dokladů k hotovostním transakcím uvedeným v Tabulce 4 byla uvedena zpravidla pouze poznámka „klientský výběr“⁹⁶. Účastník řízení **opakovaně** při kontrolních pohovorech uvedl, že **není důvod bližšího zkoumání účelu výběru, když se jedná o vlastní prostředky klienta, jejichž původ byl prověřen** (k nedostatkům prověřování původu

⁸⁸ ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████

⁸⁹ Suma výběrů z účtu klienta ██████████

⁹⁰ Dva výběry z účtu klienta ██████████ (14 000 000 Kč, 150 000 Kč).

⁹¹ ██████████, bytem ██████████

⁹² Suma výběrů z účtu klienta ██████████ (10 510 000 Kč a 96 392,54 EUR) a ██████████, IČO ██████████, se sídlem ██████████ (klientem do 30. 10. 2020) (2 805 Kč).

⁹³ Suma výběrů z účtu klienta ██████████ (výběry ve výši 10 000 000 Kč, 134 000 Kč a 7 000 Kč)

⁹⁴ ██████████, nar. ██████████

⁹⁵ ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████

⁹⁶ Např. výběr 600 000 EUR a 50 000 000 Kč ██████████; výběr 55 000 000 Kč ██████████ z účtu klientky ██████████; výběr 16 000 000 Kč ██████████ z účtu klienta ██████████; výběr 10 000 000 Kč ██████████; výběr 29 000 000 Kč ██████████

peněžních prostředků viz kap. 1.1, 1.2.1.5.1, 1.2.1.5.2, 1.2.1.5.4 protokolu o kontrole) a může si tak s prostředky nakládat dle vlastního uvážení. Případně účastník řízení deklaroval, že se na účel výběru dotazuje, avšak není možné, aby vždy podrobnosti zaznamenal. To poukazuje na **nedostatek rekonstruovatelnosti procesů účastníka řízení** (viz kap. 1.2.2 protokolu o kontrole). **Ze zjištěných skutečností ve svém důsledku vyplývá, že účastník řízení účel transakce nezjišťoval.**

(143) Na dotaz správního orgánu k fungování hotovostních výběrů, neprověřování a nezaznamenávání jejich účelu a případnému ústnímu informování AML Officera [REDAKCE] účastník řízení **prostřednictvím [REDAKCE]**, řadového zaměstnance zastávajícího pozici pokladníka⁹⁷, sdělil, že právě on je v užším kontaktu s klienty a získává od nich informace, které však nijak nezaznamenává.⁹⁸ Dále sdělil, že **není možné zařazovat všechny klienty do jedné kategorie**, neboť např. u klientky [REDAKCE] (země původu Írán) by v případě jejich výběrů, pokud by měl zaznamenávat více informací, musel prý vyžádat zbavení mlčenlivosti (aniž by však uvedl právní důvod existence takové mlčenlivosti) a vyžádat možnost uložit nějaké dokumenty od „příslušné služby, která je v tomto kooperativním orgánem“. U [REDAKCE] (zbrojní průmysl – [REDAKCE]) by byla situace prý obdobná, kdy by některé dokumenty byly záležitostí zpravodajských služeb země nacházející se ve válečném stavu (v tomto případě však nezdůvodnil, proč právě pokladník záložny a nikdo jiný má takovými informacemi disponovat).

(144) Na dotaz správního orgánu na to, zda a kam zaznamená vše, co je možné zaznamenat, nebyl [REDAKCE] schopen spolehlivě odpovědět. Sdělil, že zaznamenávání informací probíhá ad hoc dle potřeby, případně je jen ústně předává AML Officerovi [REDAKCE]. Informace o tom, že některé informace nebylo možné či vhodné zaznamenat, a to z důvodu povinnosti mlčenlivosti, však zaznamenána nikde nebyla.

(145) K dotazu, zda [REDAKCE] **zjišťoval bližší informace při výběru hotovosti ve výši 16 000 000 Kč**, který následoval bezprostředně po načerpání 1. tranše úvěru (č. 3/2023) poskytnutého účastníkem řízení klientovi [REDAKCE] ve výši 23 000 000 Kč, [REDAKCE] sdělil, že tuto operaci nepovažoval za nestandardní vzhledem k typu platebních interakcí, do nichž [REDAKCE] obvykle vstupovala, když tento typ výběru a použití hotovosti pro ni nebyl výjimečný. [REDAKCE] dále sdělil, že takový postup byl v souladu s nastavením IA a s dalšími supervizemi účastníka řízení. Informaci o tomto vyhodnocení však nikomu ani ústně nesdělil. Dle [REDAKCE] **je rekonstruovatelná pouze skutečnost, že došlo k výběru hotovosti**⁹⁹.

(146) Na dotaz správního orgánu, zda je informace o prověření účelu obchodu sdělena AML Officerovi a zda je o tom činěn záznam, [REDAKCE] odpověděl: „*V kvalitě, která je přiměřená situaci, takže neříkám ani panu [REDAKCE] to, co nesmím, ale řeknu mu, protože ví, že mám takovýhle režim, že z tohoto úhlu pohledu ta transakce zejména když se bavíme o paní [REDAKCE], je korektní a v souladu s nějakým nastavením, ve kterém se ty prostředky pohybují.*“. Tedy účastník řízení pouze zkoumal, zda jsou podobné výběry prováděny dotčeným klientem běžně a často, a pokud byly, **postačilo mu to pro to, aby je vyhodnotil jako přiměřené a dále nezkoumal jejich účel.**

⁹⁷ Kontrolou byl zjištěn nepřiměřený vliv [REDAKCE] na procesy účastníka řízení, a to zejména v oblasti nakládání s hotovostí, v rámci provádění kontroly klienta a na zpětnou vysledovatelnost procesů účastníka řízení (viz též dále). Současně nebyly ve vztahu k této osobě splněny požadavky na řádné a účinné řízení rizika střetu zájmů (viz kap. 3.3 protokolu o kontrole).

⁹⁸ „*Jsem ve styku s klienty, jak jsem před chvílí doložil, dostanu se k nějakým informacím snáze a hlouběji, než kolegové, což není, že by byli líní nebo se nechtěli dozvědět, to nelze jinak, takhle je systém nastaven.*“

⁹⁹ : „*To je rekonstruovatelný. [REDAKCE] si vybrala peníze v hotovosti ze svého účtu (...).*“.

(147) Při opakovaném dotazu na rekonstruovatelnost procesu prověření účelu hotovostního výběru ██████████ sdělil, že důkazem o uskutečnění prověření účelu hotovostního výběru byla skutečnost, že účastník řízení uskutečnil dané operace¹⁰⁰. Správní orgán tak zjistil, že **rekonstruovatelnost procesů účastníka řízení ve velkém měřítku opravdu závisí na konkrétním zaměstnanci a informace jsou dohledatelné jen těžko nebo vůbec, jelikož nejsou nikde zaznamenány.**

(148) K hotovostním výběrům ve vysokých obnosech se dále vyjádřil ██████████ mj. na kontrolním pohovoru dne 21. 11. 2023, kde sdělil, že **klientce ██████████ sám doporučil využívat výhradně hotovost**, a to zejména z toho důvodu, že „(...) jí ubližuje bankovní systém.“. Účastník řízení tak nejenomže nesprávně rizikově přistupoval k objemným hotovostním operacím (a to i u zvláště rizikových klientů), ale dokonce, že klienty k takovému rizikovému chování nabádal.

(149) Dne 15. 1. 2024 byla na způsob zaznamenávání informace o účelu výběru hotovosti dotazována ██████████, zastávající u účastníka řízení rovněž pozici pokladníka. K dotazu uvedla, že AML prověření neprovádí a toliko obdrží od AML Officera pokyn k provedení hotovostní transakce, a to v nezaznamenané formě – telefonicky¹⁰¹. Správní orgán následně zjistil, že **z pokladních dokladů je zjistitelné pouze to, že účelem výběru je „klientský výběr“.** ██████████ toto potvrdila a sdělila, že je to z toho důvodu, že účel je již prověřen¹⁰².

(150) Z výše uvedených zjištění vyplývá, že **nebyla rekonstruovatelně realizována kontrola klienta v případě nadlimitních hotovostních transakcí (výběrů) (██████████ ██████████), která by prověřovala účel výběru či zajistila podrobnější informace**, když těmito informacemi disponoval pouze daný zaměstnanec účastníka řízení, mnohdy sám s klientem propojený, a tyto informace nebyly jakkoliv zaznamenány (*viz kapitola 1.3 protokolu o kontrole*).

(151) Z Tabulky 3 je dále patrné, že v podmínkách účastníka řízení byly **často prováděny hotovostní výběry třetí osobou, která měla od majitele účtu souhlas s výběrem hotovosti.** V těchto případech účastník řízení **rekonstruovatelným způsobem nezaznamenal důvody výběru hotovosti třetí osobou a případný účel výběru.**

(152) Dále bylo zjištěno, že byly prováděny rovněž hotovostní výběry v měně EUR, které sice byly méně časté, avšak **téměř 44 % všech hotovostních výběrů v měně EUR za sledované období realizoval ██████████ z účtu klienta ██████████ – celkem 6 výběrů v celkové výši 4 350 000 EUR v období od 9. 12. 2022 do 5. 5. 2023.** Téměř 14 % všech výběrů v měně EUR pak realizovala ██████████ – celkem 10 výběrů v celkové výši 1 352 650 EUR, z toho 1 výběr z účtu klienta ██████████, ve výši 70 000 EUR, zbylé výběry byly provedeny z vlastního účtu klientky.

Hotovostní vklady

(153) V případě hotovostních vkladů bylo zjištěno, že účastník řízení sice **identifikoval AML riziko jako vysoké**, měl obecně stanovené postupy v SVZ na provádění kontroly klienta, nicméně v praxi tuto **kontrolu neprováděl v požadovaném rozsahu**, když v rámci pokladního

¹⁰⁰ : „Ne, nosičem tý informace, možná nepřímo, ale zcela zásadním, je to, že jsme tu operaci realizovali. Protože kdyby tam bylo něco, co by mělo být zaznamenáno, že je v nepořádku, že je nestandardní, že je odchylkou od nějaký standardní..., tak samozřejmě by tam ten záznam z toho čněl, (...).“

¹⁰¹ „Tak z hlediska AML to prověřuje samozřejmě AML a já dostanu informace jenom, že v podstatě ty peníze můžeme vydat, od p. ██████████ dostanu tu informaci.“ a „Záleží případ od případu, dostanu to prostě většinou telefonicky.“

¹⁰² „Ne, je to prověřovaný a já to dostanu jako informaci a už v podstatě s tím klientem jednám jenom, co se týče toho přímého výběru.“

dokladu uváděl jako účel transakce pouze „klientský vklad“/„vklad hotovosti“ (zjištěno v případech klientů/vkladatelů [redacted] na účet [redacted], [redacted]). To správní orgán považuje za nedostatečné z hlediska účelu a smyslu kontroly¹⁰³.

(154) **Hotovostní vklady ve sledovaném období činily:**

- 141 276 376 Kč,
- 3 101 660 EUR,
- 35 100 USD.

(155) V celkovém součtu tedy provedli klienti účastníka řízení ve sledovaném období hotovostní vklady ve výši cca **217 980 000 Kč**¹⁰⁴, přičemž cca 59 % všech vkladů v Kč provedly pouze **4 fyzické osoby**:

OZNAČENÍ VKLADATELE	Součet hotovostních výběrů v Kč	Podíl na celkových vkladech v Kč (v %)
[redacted] ¹⁰⁵	39 137 661	27,70 %
[redacted] ¹⁰⁶	27 816 012	19,69 %
[redacted] ¹⁰⁷	8 450 000	5,98 %
[redacted] ¹⁰⁸	8 011 000	5,67 %

Tabulka 5

(156) **Dále cca 62 % všech hotovostních vkladů v Kč bylo provedeno ve prospěch účtů 6 klientů** účastníka řízení (viz Tabulka 6).

Označení klienta	Součet hotovostních vkladů v Kč	Podíl na celkových vkladech v Kč (v %)
[redacted]	51 488 308	36,45 %
[redacted]	16 611 060	11,76 %
[redacted]	6 500 000	4,60 %
[redacted]	6 005 000	4,25 %
[redacted]	4 150 704	2,94 %
[redacted]	3 294 000	2,33 %

Tabulka 6

¹⁰³ K tomu viz též rozsudek 11 A 81/2019- 59 Městského soudu v Praze, který se mj. zabýval otázkou dostatečnosti sdělení klienta při hotovostním vkladu, kdy toliko bylo uváděno, že hotovostní prostředky pocházejí z podnikání. Právě takto obecné vyjádření shledal soud za nedostatečné, přičemž se k tomuto vyjádřil následovně „*Nepochybně musí jít o informace takového rázu, aby bylo zřejmé, z jakého druhu výdělečné činnosti či nabytého majetku (případně kombinace těchto skutečností) prostředky klienta konkrétně pocházejí, a alespoň rámcově tak bylo možné posoudit, zda mohou odpovídat dané transakci. Vždy však bude záležet jednak na nastavení hodnocení rizik dle § 21a odst. 2 AML zákona a systému vnitřních zásad a samozřejmě pak na dílčím posouzení rizik v každém konkrétním případě. V obecné rovině však jistě nelze zcela vyloučit, že i sdělení „pouhé“ oblasti podnikání může za určité situace vyvolávat pochybnosti vedoucí k nutnosti dalšího zkoumání klienta.*“ Vyjádření „klientský vklad“ tedy takovéto předpoklady pro plnění kontroly klienta neplní.

¹⁰⁴ Při zohlednění obvyklého kurzu při přepočtu měn USD a EUR na Kč, viz též pozn. pod čarou 35.

¹⁰⁵ Vklady provedeny ve prospěch: [redacted] (16 010 000 Kč), [redacted] (17 500 000 Kč), [redacted] (1 900 704 Kč).

¹⁰⁶ Vklady byly provedeny ve prospěch [redacted]

¹⁰⁷ Vklady provedeny ve prospěch klientů: [redacted] (6 500 000 Kč) a [redacted] (1 000 000 Kč).

¹⁰⁸ Vklady provedeny ve prospěch klientů: [redacted] (6 005 000 Kč) a [redacted] (2 000 000 Kč).

Vyhodnocení č. 17:

(157) Účastník řízení tím, že neměl v SVZ písemně stanoveny postupy kontroly klienta a přiměřené a vhodné metody a postupy pro posuzování a řízení rizik v souvislosti s hotovostními výběry, postupoval v rozporu s § 21 odst. 2 a odst. 5 písm. c) a d) AML zákona.

Vyhodnocení č. 18:

(158) Účastník řízení tím, že u hotovostních výběrů v celkové výši cca 668 640 000 Kč (přepočteno souhrnně na Kč), u hotovostních vkladů v celkové výši cca 217 980 000 Kč (přepočteno souhrnně na Kč) a obecně i u hotovostních vkladů/výběrů přesahujících výši 5 mil. Kč od 1. 1. 2020 do 11. 8. 2023 systematicky neprováděl kontrolu klienta, když nezískával a nevyhodnocoval informace a podklady pro řádné zjištění účelu obchodu a pouze zaznamenával, že účelem hotovostní transakce je „hotovostní výběr“ či „klientský vklad“, nepostupoval v souladu s požadavky § 9 odst. 2 písm. a) AML zákona.

1.2.1.5.2 Směnečné obchody

(159) Účastník řízení běžně umožňoval realizovat platební transakce související se směnečnými obchody [prodeje/nákupy směnek vystavených společností ██████████¹⁰⁹ (dále jen ██████████)] mezi svými klienty. Zjištěno to bylo v případě klientů: ██████████

Účastník řízení získával k prověření transakce od svých klientů tzv. „Dohodu o převodu směnek“, ve které byl specifikován převodce, nabyvatel, výstavce a bylo uvedeno číselné označení směnky/směnek společně s její/jejich hodnotou. **K těmto směnečným převodům však účastník řízení nevyžadoval další podklady**, uvedl však, že **existovala evidence směnek**, které byly obchodovány. Tuto evidenci vedla společnost ██████████, ve které ██████████ působil ve funkci člena správní rady (společnost byla zároveň klientem účastníka řízení, který rovněž obchodoval se směnkami). Tento **seznam směnek neměl** účastník řízení (AML Officer) při provádění kontrol klienta (transakcí) **k dispozici**, stejně jako **nedisponoval bližšími informacemi k historii a problematice těchto obchodů**, a vycházel vždy pouze z „Dohody o převodu směnek“.

(160) Přestože byla od účastníka řízení evidence obchodovaných směnek několikrát vyžádána, **účastník řízení jí v průběhu kontroly neposkytl.**¹¹⁰

(161) Některé podrobnější informace k celému procesu vystavení a převodu směnek podal ██████████ na kontrolním pohovoru dne 12. 12. 2023. Při něm blíže vysvětloval i důvod zapojení společnosti ██████████. Dle ██████████ se jednalo o směnky týkající se společnosti ██████████, které byly vystaveny v roce 2013 a jejichž vyplacení mělo proběhnout na konci roku 2023. Skutečnost, že vystavitelem směnek byla panamská společnost, však účastník řízení

¹⁰⁹ ██████████, se sídlem ██████████

¹¹⁰ Na výzvu účastníka řízení odpověděl: „PDZ opětovně požádala společnost ██████████ o poskytnutí seznamu směnek a přehledu uskutečněných obchodů ve vztahu ke členům záložny. Ze strany klienta bylo sděleno, že neshledává důvod pro sestavení přehledu uskutečněných obchodů od 1. 1. 2020 do současnosti ve vztahu ke členům záložny a jejich dodatečné odůvodňování s tím, že relevantní doklady (smlouvy o převodu směnek) k transakcím byly PDZ na její žádost vždy předloženy.“

nezohlednil v rizikovém profilu transakce, i přestože Panamě ve svém hodnocení rizikových zemí přiřazuje hodnotu 4 (viz kap. 1.1 protokolu o kontrole).

(162) **Seznam obchodovaných směnek účastník řízení předložil až při kontrolním pohovoru dne 12. 12. 2023. Z tohoto seznamu však nebylo patrné, kdo danou směnku skutečně držel, jelikož byl držitel směnky označen pouze kódem.** Předložení tohoto seznamu, resp. jeho autenticitu považuje správní orgán ve světle vyjádření společnosti [redacted] [viz odstavec (160)] i tak za pochybnou.

(163) Při kontrolním pohovoru s [redacted] (AML Officer) nebyly ze strany jmenovaného poskytnuty informace týkající směnečných obchodů v takovém rozsahu, v jakém byly poskytnuty [redacted]. Správní orgán proto předpokládá, že [redacted], **zaměstnanec účastníka řízení na pozici pokladník, měl větší přehled o směnečných obchodech realizovaných klienty účastníka řízení, než samotný AML Officer.**

(164) Pokud jde o kontrolu klienta v praxi účastníka řízení, tato probíhala tak, že **postačilo doložení „Dohody o převodu směnek“, další přezkum prováděn nebyl** (jak potvrdil účastník řízení na kontrolním pohovoru dne 28. 11. 2023). Účastník řízení při úkonech kontroly klienta **nezkoumal kauzu směnky, resp. ekonomickou podstatu převodu mezi jednotlivými členy,** stejně tak ani skutečnost, že se převody zpravidla děly **bez patrného ekonomického prospěchu z takovéto transakce.**

(165) Na dotaz položený [redacted], zda je z pohledu AML blíže zkoumán účel takto frekventovaných směnečných převodů, obdržel správní orgán negativní odpověď¹¹¹. Takové jednání, tedy neprovádění dostatečné kontroly klienta, považuje správní orgán mj. za **praktický důsledek nezohlednění rizik ML/FT** souvisejících se směnkami a směnečnými obchody, potažmo absenci opatření na jejich mitigaci v *Hodnocení rizik účastníka řízení* (viz kap. 1.1 protokolu o kontrole).

(166) Tabulka 7 podává přehled četnosti a výše realizovaných směnečných obchodů:

Identifikace směnky	Směnečná suma	Datum vystavení	Datum převodu	Převodce	Nabyvatel	Č. transakce
12871112	5 000 000	26.11.2013	29.12.2020	[redacted]	[redacted]	2656227
12871297	1 000 000	26.11.2013	29.12.2020	[redacted]	[redacted]	2656227
128713810	1 000 000	26.11.2013	29.12.2020	[redacted]	[redacted]	2656227
12871338	1 000 000	13.8.2013	29.12.2020	[redacted]	[redacted]	2656227
12871342	4 000 000	26.11.2013	29.12.2020	[redacted]	[redacted]	2656227
12871472	4 000 000	6.3.2013	6.3.2023	[redacted]	[redacted]	6897782
12871542	2 000 000	6.3.2013	6.3.2023	[redacted]	[redacted]	6897782
12871463	4 000 000	13.8.2013	27.6.2022	[redacted]	[redacted]	3043486
12871539	2 000 000	13.8.2013	27.6.2022	[redacted]	[redacted]	3043486
12870901	10 000 000	26.11.2013	9.12.2022	[redacted]	[redacted]	4572177

¹¹¹ „Na jednu stranu jako proč by si to mezi sebou nemohli převádět, jo. Nevidím důvod jako zjišťovat, v tu chvíli, proč to zrovna jeden člen, kterej má vůli to převést na jinýho člena, proč v tu chvíli jí převádí, ...“.

12871568	2 000 000	13.8.2013	22.1.2020	[REDACTED] ¹¹²	[REDACTED]	2077109
12871339	1 000 000	13.8.2013	12.4.2022	[REDACTED] ¹¹³	[REDACTED]	2374640
12870921	5 000 000	19.9.2013	25.11.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	3147120
12871421	3 000 000	13.8.2013	24.3.2023	[REDACTED] ¹¹⁴	[REDACTED]	3570399
12871435	2 000 000	13.8.2013	25.3.2023	[REDACTED]	[REDACTED]	3570399
12871631	2 000 000	26.11.2013	26.3.2023	[REDACTED]	[REDACTED]	3570399
12871632	2 000 000	27.11.2013	27.3.2023	[REDACTED]	[REDACTED]	3570399
12871633	2 000 000	28.11.2013	28.3.2023	[REDACTED]	[REDACTED]	3570399
12871413	1 000 000	29.11.2013	29.3.2023	[REDACTED]	[REDACTED]	3570399
12871462	4 000 000	13.8.2013	7.6.2022	[REDACTED] ¹¹⁵	[REDACTED]	7700049
12874165	2 000 000	14.8.2013	8.6.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	7700049
12871467	1 000 000	15.8.2013	9.6.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	7700049
12871463	1 000 000	26.11.2013	10.6.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	7700049
12871637	2 000 000	26.11.2013	15.3.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	9972961
12871639	1 000 000	27.11.2013	16.3.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	9972961
128716310	1 000 000	28.11.2013	17.3.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	9972961
128716311	1 000 000	29.11.2013	18.3.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	9972961
128716312	1 000 000	30.11.2013	15.3.2022	[REDACTED]	[REDACTED]	9972961

Tabulka 7

(167) Z přezkumu přístupu účastníka řízení u klienta Somecs Institute a.s., s neidentifikovanými vazbami na [REDACTED],¹¹⁶ vyplynulo, že tento v rámci kontroly klienta **neplnil svou povinnost součinnosti**. K žádosti o předložení přehledu klientů, u kterých v období od 3. 5. 2023 do 14. 12. 2023 účastník řízení provedl kontrolu klienta, mimořádnou kontrolu klienta či transakce, interní šetření podezřelého obchodu nebo podání oznámení o podezřelém obchodu (dále jen „OPO“), účastník řízení předložil dokument s názvem „K bodu 2 - přehled kontrol

¹¹² [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

¹¹³ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹¹⁴ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

¹¹⁵ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

¹¹⁶ Správní orgán současně zjistil, že účastník řízení měl k dispozici informace o dlouhodobých obchodních vztazích mezi členy/úvěrovými klienty [REDACTED], které ale nevyhodnotil a neprověřil tak zjevné ekonomické závislosti mezi těmito společnostmi. Viz kap. 2.6 protokolu o kontrole.

pro výzvu ČNB 14.12.2023_RZ.xlsx“ obsahující označení klienta účastníka řízení, datum, typ kontroly a způsob vyřízení. Z tohoto dokumentu vyplynulo, že u klienta [REDAKCE] proběhla po dni 28. 11. 2023, tedy po dni, kdy klient odmítl poskytnout součinnost při kontrole klienta ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) AML zákona, kontrola transakce, a to dne 5. 12. 2023, s výsledkem schváleno.

Vyhodnocení č. 19:

(168) Účastník řízení tím, že u směnečných obchodů neprováděl dostatečným způsobem kontrolu klienta nad rámec prostého předložení dokumentu „Dohoda o převodu směnek“, ani ve vztahu k obchodům souvisejícím s prvkem rizikové země v případě vystavitele směňky ([REDAKCE], Panama), kterou účastník řízení vyhodnotil jako zemi s vysokým rizikem, postupoval v rozporu s § 9 odst. 2 písm. a), d) a e) AML zákona.

Vyhodnocení č. 20:

(169) Účastník řízení tím, že v případě klienta [REDAKCE] pokračoval v obchodním vztahu, realizaci obchodů klienta a neprovedl žádná opatření v rámci jeho kontroly, ačkoliv tento klient neposkytl potřebnou součinnost při kontrole klienta, postupoval v rozporu s § 15 odst. 1 písm. a) bod 3. AML zákona.

1.2.1.5.3 Obchody s uměleckými díly

(170) Ve vybraném vzorku klientů/transakcí byly zjištěny obchody spojené s prodejem/nákupem uměleckých děl, v mnoha případech se jednalo i o zprostředkování prodeje prostřednictvím komisionářské smlouvy. V rámci obchodů spojených s uměleckými díly ve většině případů vystupovala alespoň jako jedna ze smluvních stran společnost [REDAKCE]. K těmto obchodům byly účastníkem řízení doloženy dokumenty: „Kupní smlouva“, „Smlouva o obstarání prodeje sbírky uměleckých děl“, „Vyúčtování komisionního prodeje“ atp., v některých případech účastník řízení doložil i „Protokol o prověření transakce“. Z doložených podkladů a z provedených kontrolních pohovorů vyplynulo, že AML Officer neprovedl opatření, která by zmírňovala rizika spojená s obchody s uměleckými díly (obtížné stanovení skutečné hodnoty díla), např. vyžádání znaleckých posudků či provedení analýzy (obvyklé) ceny takových děl.

(171) Vyjádření účastníka řízení k určování hodnoty uměleckých děl poskytnuté prostřednictvím [REDAKCE] dne 28. 11. 2023 správní orgán vyhodnotil tak, že účastník řízení tuto hodnotu nijak neověřoval, nevyhodnocoval informace o účelu a zamýšlené povaze obchodu a spokojil se pouze s tím, že se účastníci obchodu na její výši dohodli¹¹⁷.

(172) Účastník řízení zároveň ani získané dokumenty a z nich plynoucí informace neověřoval z více zdrojů, i přestože si byl vědom, že stanovení skutečné hodnoty uměleckého díla je velice obtížné. Jednalo se o transakci č. 4195857 ze dne 9. 6. 2023, v částce 210 500 EUR z účtu [REDAKCE] na účet [REDAKCE] či transakci č. 9788855 ze dne 4. 4. 2023, kdy došlo k výběru hotovosti v částce 40 000 000 Kč [REDAKCE] z účtu [REDAKCE]. Účastník řízení u druhé transakce na výdajovém pokladním dokladu k transakci uvedl u platebního titulu: „klientský výběr na základě komisionářské smlouvy ze dne 1. 2. 2023“, zároveň k dokladu přiložil komisionářskou smlouvu mezi [REDAKCE] a [REDAKCE], jejímž předmětem bylo zprostředkování prodeje sochy koně od autora [REDAKCE]; zároveň účastník řízení doložil vyúčtování z komisionního prodeje,

¹¹⁷ „Obecně dělat zápis o tom, jestli ta cena, no ta cena je taková jakou se dohodli.“.

na němž mj. stálo, že si komitent přeje, aby byla částka 40 000 000 Kč zaplacená v hotovosti, a to za pomoci výběru z účtu [REDACTED].

(173) Na základě shora uvedených skutečností správní orgán konstatuje, že **účastník řízení v praxi nezavedl opatření, která by zmírňovala rizika spojená s obchodováním s uměleckými díly.**

Vyhodnocení č. 21:

(174) Účastník řízení tím, že v SVZ neměl písemně upraveny postupy pro provádění kontroly klienta s obchody s uměleckými předměty, postupoval v rozporu s § 21 odst. 2 a 5 písm. c) a d) AML zákona.

Vyhodnocení č. 22:

(175) Účastník řízení tím, že nedostatečně prováděl kontrolu klienta ve smyslu vyhodnocení informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu v souvislosti s uměleckými díly, postupoval v rozporu s § 9 odst. 2 písm. a) AML zákona.

1.2.1.5.4 Monitoring klientských transakcí

(176) Součástí kontroly klienta prováděné účastníkem řízení v průběhu trvání obchodního vztahu [§ 9 odst. 2 písm. d) AML zákona] byl monitoring klientských transakcí (dále také „**transakční monitoring**“).

(177) Dle vyjádření účastníka řízení poskytnutého při kontrolním pohovoru dne 19. 10. 2023 byl transakční monitoring prováděn manuálně pracovníky účastníka řízení¹¹⁸. U každé transakce byla provedena kontrola *čtyř očí*, co se týkalo kontroly transakcí z hlediska AML, tak zde probíhala kontrola *šesti očí* – pracovníkem, který přijímal příkaz klienta (příkaz obsahuje podstatné náležitosti), dalším pracovníkem byla transakce zadána do systému, pokud byl zjištěn klient s rizikovým prvkem, tak byla transakci věnována větší pozornost a byly vyžádány dodatečné podklady (zdůvodnění transakce, doložení původu peněžních prostředků apod.). Následně byla AML Officerovi poskytnuta informace, zda je transakci nutné dále prověřit či zda je možné ji provést. Účastník řízení měl ve vnitřním předpisu stanovené prahy, kdy je nutné transakci přezkoumat, ale v praxi dle jeho sdělení bylo preferováno individuální posouzení každé transakce.

(178) Účastník řízení měl v příloze č. 6 SVZ stanoveny pouze následující podmínky a postupy pro prověřování potenciálně podezřelých transakcí: *„Pokud Klient jako zdroj či původ finančních prostředků uvádí níže uvedené skutečnosti a hodnota transakce na nebo z účtu klienta u záložny nebo hodnota obchodního vztahu uzavíraného se záložnou:*

(a) o jeden řád převyšuje hodnotu majetku uváděného klientem v KYC formuláři nebo jinak zjištěného záložnou v souladu s postupy vyplývajícími ze SVZ, nebo

(b) o jeden řád převyšuje trojnásobek celkového ročního obrátu nebo příjmu Klienta uvedeného v KYC formuláři nebo jinak zjištěného záložnou v souladu s postupy dle SVZ, nebo

(c) částku 5.000.000,- Kč,

vyžádá si pracovník provádějící kontrolu klienta k jejich ověření níže uvedené Doplňující informace nebo Dokumenty: (...)“.

¹¹⁸ „Monitoring a detekce podezřelých obchodů není prováděn automatizovanými systémy, vzhledem k dosavadnímu manuálnímu zadávání veškerých transakcí včetně zpracování příchozích transakcí je monitoring prováděn příslušnými pracovníky proškolenými podle VP, SVZ AML.“.

(179) V příloze č. 6 SVZ si sice účastník řízení stanovil, jaké doplňující informace nebo dokumenty vyžaduje v jednotlivých případech (kdy dojde k naplnění podmínek) pro provedení kontroly klienta, avšak v praxi bylo zjištěno (viz kap. 1.1, 1.2.1.4, 1.2.1.5.1, 1.2.1.5.2, 1.2.1.5.3, 1.2.2.1, 1.3 protokolu o kontrole), že tyto **dokumenty vždy nevyžadoval či neevidoval a spokojil se pouze s vyplněním formuláře „Protokol o kontrole transakce“** (viz kap. 1.3 protokolu o kontrole¹¹⁹). Účastník řízení současně v průběhu kontroly sdělil, že nad rámec SVZ provádí kontrolu veškerých transakcí. V praxi však v mnoha případech nedocházelo ani k prověřování transakcí, které výše uvedená kritéria neplnily.

(180) Účastník řízení ve své praxi **nebyl schopen uplatňovat postupy pro odhalení kumulovaných transakcí** (tj. více podlimitních transakcí během jednoho dne) **nebo opakovaných hotovostních vkladů/výběrů či opakovaných směnečných převodů klientů**. Pokud byla transakce prověřována, a to ať již přichází nebo odchází, tak ji účastník řízení posuzoval zvlášť, nikoli ve věcných souvislostech s navázanými transakcemi. Jednalo-li se o sled transakcí, které nepřevyšovaly (i v některých případech, kdy převyšovaly) výše specifikovanou částku, tak účastník řízení neprovedl kontrolu transakce, čímž se **v praxi takto nastavený monitoring transakcí stal neúčinným**.

(181) Účastník řízení v žádném vnitřním předpisu nestanovil pravidla provádění transakčního monitoringu, resp. nenastavil limity či jiné parametry, kdy byla transakce označena jako potenciálně podezřelá a musela být prošetřena.

(182) Účastník řízení sice v průběhu kontroly dodal sestavy prověřovaných transakcí (tzv. „alertů“) za rok 2022 a 2023, nicméně se jednalo pouze o evidenci prošetřovaných transakcí, nikoliv o vygenerovanou sestavu, na základě které by byly transakce prošetřeny. Účastník řízení v žádném vnitřním předpisu neupravil postupy, na základě kterých byly transakce do evidence „alertů“ zařazovány, ani způsob prošetření takto vygenerovaných transakcí a lhůty pro šetření potenciálně podezřelých transakcí.

(183) **Transakční monitoring systematicky selhával při plnění své primární úlohy, tedy v detekci a vyhodnocení potenciálně podezřelých obchodů**. Detekce ze strany účastníka řízení selhávala nejen v případech, které měla detekovat úměrně riziku daných obchodů/transakcí, ale dokonce i v případech, které si sám stanovil jako mandatorní, ať již z titulu manuálního prověření nebo jím stanoveného limitu. Selhání v procesu vyhodnocování a přezkumu transakcí realizovaných klienty vedlo i takovým situacím, kdy:

- k vyhodnocení transakce došlo s **více než roční prodlevou** [klient ██████████ realizoval transakci s rizikovou zemí, nadto byla protistrana systémem vyhodnocena jako PEP, s tím že účastník řízení blíže neodůvodnil vyloučení tohoto statutu z jeho strany (viz kap. 1.3 protokolu o kontrole)],
- nebyly uplatněny navazující postupy **k bezodkladnému podání OPO** [případ zbrojařské společnosti ██████████ (viz kap. 1.3 protokolu o kontrole)],
- účastník řízení **pokračoval v obchodním vztahu** a realizaci obchodů klienta ██████████, aniž by provedl jakákoliv další opatření v rámci jeho kontroly, **ačkoliv tento klient neposkytl potřebnou součinnost při kontrole klienta** [viz kap. 1.2.1.5.2 protokolu o kontrole a odstavec (167)].

¹¹⁹ Výběr hotovosti z účtu č. 369 ██████████ v částce 2 200 000 EUR – transakce č. 1761904, hotovostní výběr třetí osobou z účtu č. 359 ██████████ v částce 55 000 000 Kč – transakce č. 3595411936, výběr hotovosti z účtu č. 307 ██████████ v částce 380 000 EUR – transakce č. 7527084, přichází transakce č. 1674744 z Libanonu na účet č. 307 ██████████.

(184) V případě zbrojařské společnosti [REDAKCE] (viz kap. 1.3 protokolu o kontrole), přestože k dispozici byly veřejně dostupné informace¹²⁰ o dodávkách zbraní a vojenského materiálu, a to navzdory embargu OSN, a s tím spojeného sporu s Chorvatskem, účastník řízení tyto **informace nijak nezohlednil**. A třebaže od klienta [REDAKCE] přijal účastník řízení částku 420 000 Kč jako paušální úhradu za zvýšené náklady spojené s prováděním zesílené kontroly a monitoringu transakcí klienta, v praxi **účastník řízení neprováděl kontrolu klienta při výběrech v hotovosti ani při směně měn mezi svými klienty, natož pak zesílenou kontrolu klienta či zesílený monitoring jeho transakcí** (viz kap. 1.3 protokolu o kontrole).

(185) Správní orgán rovněž zjistil, že účastník řízení podal první OPO týkající se klienta [REDAKCE] dne 11. 7. 2023 a druhé dne 21. 7. 2023. Důvodem pro tato podání byla kauza spojená s dodávkou munice na Ukrajinu. OPO však byla podána **až po téměř půl roce** od doby, kdy došlo k úhradě nasmlouvaných dodávek munice ukrajinským ministerstvem obrany a téměř **čtyři měsíce** poté, co měla být dodána první část munice, která dodána nebyla. Zároveň došlo k podání OPO až poté, co bylo klientovi ukončeno členství ke dni 22. 6. 2023. Účastník řízení však tyto skutečnosti vzhledem **k absenci kontroly klienta a nedostatečnosti transakčního monitoringu nezjistil v okamžiku, kdy nastaly**. Správní orgán proto vyhodnotil **podání OPO jako opožděné**.

(186) Účastník řízení **neanalyzoval a ani blíže nezkoumal případy, kdy docházelo ke splácení úvěrů z jiného zdroje, než s jakým bylo počítáno při jejich schvalování** (v těchto případech docházelo k „refinancování úvěrů“ jinými členy účastníka řízení či ke splacení úvěru finančním kolaterálem poskytnutým třetí osobou, která byla členem účastníka řízení). Splacení úvěru třetí stranou bylo identifikováno u úvěrových případů klientů [REDAKCE]¹²¹ (viz kap. 2.9.2 protokolu o kontrole). Účastník řízení **nezavedl dostatečná opatření, aby mohl za pomoci monitoringu klientských transakcí identifikovat skutečnost, že splátky úvěrů pocházejí z jiného zdroje, než byl původně zamýšlen**. V návaznosti na to pak **neprovedl kontrolu klienta, resp. kontrolu transakce** ve smyslu § 9 odst. 2 písm. d), e) AML zákona. V této souvislosti je nutné poukázat na selhání AML vyhodnocení již na počátku schválení v rámci úvěrového procesu (viz kap. 1.2.1.3 protokolu o kontrole). Tímto docházelo **k systémovému selhání napříč úvěrovými případy od jejich schválení až po průběžný monitoring v době trvání**.

Vyhodnocení č. 23:

(187) Účastník řízení tím, že v SVZ řádně neupravil postupy pro provádění kontroly klienta v rámci tzv. transakčního monitoringu, tak, aby byl schopen řídit ML/FT rizika plynoucí z jeho činnosti, postupoval v rozporu s § 21 odst. 5 písm. c) a d) AML zákona.

Vyhodnocení č. 24:

(188) Účastník řízení tím, že prováděl transakční monitoring způsobem, který mu neumožňoval dostatečně provádět kontrolu klienta, tedy ve vzájemných souvislostech

¹²⁰ Viz články vedené pod č. j. 2024/011977/CNB/580. Dokument s názvem „Článek lidermedia.hr.pdf“, dostupný na: <https://lidermedia.hr/aktualno/biznis-i-politika/hrvatska/zubak-sudu-dostavio-potvrdu-suska-kojom-priznaje-dug-od-200-milijuna-dolara-96314>. Dokument s názvem „Článek www.vecernji.hr.pdf“, dostupný na: <https://www.vecernji.hr/enciklopedija/zvonko-zubak-18136>. Dokument s názvem „Článek liberecky.denik.cz.pdf“, dostupný na <https://liberecky.denik.cz/zlociny-a-soudy/kauza-agroplast-3-0-pro-pernicku-20130507.html>.

¹²¹ [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE]

sledovat obchodní vztah a přezkoumávat obchody svých klientů za současného řízení ML/FT rizika, postupoval v rozporu s § 9 odst. 2 písm. d) a § 21 odst. 1 AML zákona.

1.2.2 Zpětná rekonstruovatelnost a uchování údajů

(189) Podle § 18 odst. 1 AML vyhlášky povinná osoba zajistí, že schvalovací a rozhodovací procesy a kontrolní činnosti v rámci SVZ, včetně jejich důvodů, souvisejících odpovědností, pravomocí, podkladů a posouzení hodnotící zprávy, včetně procesu identifikace a kontroly klienta, posouzení a stanovení rizikového profilu klienta, volby odpovídajících opatření užitých vůči klientovi či posouzení související s podáním oznámení o podezřelém obchodu, jsou zpětně rekonstruovatelné.

(190) Podle § 18 odst. 2 AML vyhlášky k naplnění § 18 odst. 1 AML vyhlášky povinná osoba zavede a uplatňuje systém uchování informací v rozsahu podle § 16 AML zákona.

(191) Podle § 18 odst. 3 AML vyhlášky povinná osoba zajistí zpětnou rekonstruovatelnost podle § 18 odst. 1 AML vyhlášky tak, že vede záznamy způsobem, který umožní v případě potřeby zjistit, kterých konkrétních osob se týkají úkony a zjištění učiněné v rámci identifikace a kontroly klienta, kdo a kdy daný úkon či zjištění za instituci provedl a s jakým výsledkem, na základě jakých podkladů a důvodů, a kdy a kým byl daný podklad či údaj vložen do dokumentace vedené v souvislosti s klientem.

1.2.2.1 Identifikace a kontrola klienta

(192) Účastník řízení v příloze č. 6 SVZ stanovil postupy týkající se provádění identifikace a kontroly klienta, včetně vedení záznamů učiněných při kontrole klienta. Povinností v rámci kontroly klienta bylo vyplnění příslušných údajů uvedených ve formuláři jak klientem, tak pracovníkem účastníka řízení při jednání s klientem. Následně musel být tento formulář k potvrzení správnosti v něm uvedených údajů podepsán klientem i pracovníkem účastníka řízení.

(193) Účastník řízení v rámci kontroly předložil formuláře vyplňované dle přílohy č. 6 SVZ. Z jejich posouzení vyplynulo, že **tyto formuláře nebyly v praxi účastníka řízení vyplňovány dle požadavků stanovených vnitřními předpisy účastníka řízení.** Mezi nedostatky patřilo:

- formuláře nebyly stvrzeny podpisem,
- formuláře neobsahovaly datum vyplnění údajů,
- formuláře neobsahovaly informace (absence esenciálních informací o klientovi a dalších navázaných osob na klienta), jež měly být dle metodiky účastníka řízení obligatorně vyplněny.

Přehled nedostatků zjištěných správním orgánem podává Tabulka 8.

Název klienta	Nevyplněná pole v KYC dokumentaci	Chybějící podpis	Chybějící datum
██████████	předpokládaný pohyb finančních prostředků za rok, hlavní předmět činnosti u podnikatele/povolání u zaměstnání, zdroj finančních prostředků, řádový objem majetku, původ majetku	ANO	ANO
██████████	formulář ověření skutečného majitele, řádový objem majetku, původ majetku	podpis volně uvedený na papíru bez věcné souvislosti	ANO

[REDACTED]	datum a podpis pracovníka, účel zřízení účtu, předpokládaný pohyb finančních prostředků za rok, všechny vykonávané předměty činnosti u podnikatele, hlavní obchodní partneři, původ majetku, řádový objem majetku, ověření skutečného majitele	ANO	ANO
[REDACTED]	datum a podpis pracovníka, země původu, země trvalého pobytu a datum narození společníka, zdroj finančních prostředků směřujících na účet účastníka řízení, ověření skutečného majitele	ANO	ANO

Tabulka 8

(194) Účastník řízení měl ve svých vnitřních předpisech stanoveny **postupy identifikace a kontroly klienta týkající se zaznamenávání vlastnické a řídicí struktury klientů** do dokumentu „*FORM KYC PO*“, který tvořil přílohu SVZ. Zmíněnou přílohou SVZ byla stanovena povinnost vyplnit dokument „*FORM KYC PO*“, a to jak při vzniku obchodního vztahu, tak i v jeho průběhu. V rámci kontroly bylo zjištěno, že tento **dokument v praxi účastníka řízení vyplňován nebyl**. Účastník řízení vedl pouze tabulku v programu MS Excel v souboru s názvem „*Aktuální seznam osob v postavení skutečného majitele.xlsx*“, ve které však byli evidováni **pouze skuteční majitelé klienta, nikoliv všechny případné další osoby z vlastnické a řídicí struktury klienta**. Nad to bylo zjištěno, že účastník řízení pouze nahodile získával podklady (např. výpis z obchodního rejstříku) k vlastnické a řídicí struktuře klienta.

(195) Z uvedeného správní orgán dovozuje, že **účastník řízení nezajistil, aby záznamy týkající se identifikace a kontroly klienta byly zpětně rekonstruovatelné**. V povinně vyplňovaných dokumentech nebyly vyplněny informace o klientovi a dalších osobách navázaných na klienta, nebylo možné zpětně rekonstruovat časovou posloupnost zjištění zde uvedených informací a nebylo možné ověřit, kterým pracovníkem byl dokument vyplněn.

Vyhodnocení č. 25:

(196) Účastník řízení tím, že v období od 1. 1. 2020 nejméně do 9. 2. 2023 nevedl v dostatečném rozsahu a rekonstruovatelným způsobem záznamy o provedené identifikaci a kontrole klientů (včetně zjištění jejich vlastnické a řídicí struktury) a zároveň neplnil požadavky SVZ, jednal v rozporu s § 21 odst. 1, 2 a 5 písm. c) a d) AML zákona ve spojení s § 18 AML vyhlášky.

1.2.2.2 Sestavení rizikového profilu klienta

(197) V rámci vysvětlení sestavení rizikového profilu klienta a zařazení klienta do příslušné rizikové kategorie, předložil účastník řízení dokument s číselníky. Tento dokument vycházel z *Hodnocení rizik* a obsahoval seznam rizikových faktorů, které účastník řízení zohledňoval při sestavování rizikového profilu klienta a jejich váhu, seznam rizikových činností včetně hodnoty vstupující do výpočtu RF skóre (tj. ohodnocení klienta, na základě kterého mu je přidělen rizikový profil vzhledem k jeho rizikovým faktorům), znaky podezřelého obchodu, včetně hodnoty vstupující do výpočtu RF skóre, kategorie klientů s uvedením hodnoty RF skóre, od které je klient do příslušné rizikové kategorie zařazen, stupně rizik, seznam rizikových právních forem, včetně hodnot vstupujících do výpočtu RF skóre, a seznam rizikových zemí původu včetně hodnot vstupujících do výpočtu RF skóre. K segmentaci klientů zároveň účastník řízení dodal dokument – příloha č. 15 (*Metodika sestavení rizikového profilu-revize 3.2022.pdf*), který mj. blíže popisoval rizikové faktory a jejich hodnoty.

(198) Rizikový profil klienta mohl být sestaven a případně změněn pouze AML Officerem. Výsledný rizikový profil klienta byl stanoven dle vlastního expertního uvážení AML Officera z důvodu možného individuálního zhodnocení rizika, např. v případě, kdy **měl klient vztah k vysoce rizikové či nepřijatelné zemi (dle interního seznamu), jej účastník řízení nemusel brát a nebral jako nepřijatelného klienta**¹²². V praxi účastníka řízení se jednalo o klientku [REDAKCE], u které rizikový faktor „země původu Írán“ představoval hodnotu 5, tedy automaticky kategorii „3 – neakceptovatelný klient“. **Bez jakéhokoli zdůvodnění však byla rizikovost klientky přehodnocena na nižší úroveň „2 rizikový klient s RF (2)“**. Klienta [REDAKCE], který obchodoval s Irákem, účastník řízení nejprve hodnotil s vahou 2. V průběhu obchodního vztahu však **došlo k manuálnímu snížení rizikového profilu klienta, a to na úroveň „1 – bezpečný klient“**. U klienta [REDAKCE], kterého účastník řízení hodnotil jako „2- Sledovaný klient s RF“, a nešlo tak určit, zda se jednalo o kategorii „2 - rizikový klient s RF (1)“ nebo „2 - rizikový klient s RF (2)“, došlo ke **snížení rizikového profilu na úroveň „1 – bezpečný klient“**.

(199) K dotazu správního orgánu, zda je snižování rizikového profilu klienta v průběhu obchodního vztahu schvalováno na úrovni představenstva, účastník řízení potvrdil, že **schválení individuálního zhodnocení rizika, resp. přeřazení klienta do nižší rizikové kategorie, na úrovni představenstva rekonstruovatelně neprobíhá**¹²³. Stejně tak v praxi účastníka řízení nebyla při manuálním přeřazení klienta z vyšší rizikové kategorie do kategorie nižší ve formuláři „RF Form“ či jiné dokumentaci sloužící právě pro zaznamenání rizikových faktorů **tato skutečnost zaznamenána**.

Vyhodnocení č. 26:

(200) **Účastník řízení tím, že nevedl záznamy o postupu při posouzení a stanovení rizikového profilu klienta v případě manuálního přeřazení rizikové kategorizace klienta, postupoval v rozporu s požadavky § 16 odst. 1 písm. f) AML zákona.**

1.2.2.3 Provádění mezinárodních sankcí

(201) Účastník řízení má dle § 21 AML zákona ve spojení s § 8, § 9, § 18 AML zákona povinnost přijmout taková opatření, kterými zajistí provádění mezinárodních sankcí a dodržování omezení nebo zákazu stanoveného příslušným sankčním předpisem, jakož i řádné zjištění a oznámení podezřelého obchodu. Tato skutečnost je mj. detailně rozvedena i v Dohledovém benchmarku ČNB č. 2/2018 k požadavkům na vybrané postupy pro provádění mezinárodních sankcí.

(202) Dle § 12 AML vyhlášky povinná osoba v rámci SVZ zavede a uplatňuje pravidla a postupy k účinnému řízení rizik souvisejících s identifikací faktoru zvýšeného rizika podle § 9 odst. 3 písm. b) AML vyhlášky.

(203) Dle § 9 odst. 3 písm. b) AML vyhlášky instituce vždy stanoví u klienta rizikový profil s vyšším rizikem v případě identifikace některého z následujících faktorů zvýšeného rizika: klient, osoba oprávněná s institucí jednat za klienta, skutečný majitel klienta, osoby ve vlastnické a řídicí struktuře klienta, který je právnickou osobou, nebo, pokud jsou tyto osoby

¹²² K individuálnímu posouzení se AML Officer vyjádřil: „(...) *nebudu kategoricky odmítat klienta, u něž země původu je to, že je původně původem, jakože se narodil v zemi, která je teďka u nás na tom číselníku stanovená jako pětková, tak to nepovažuji za adekvátní... ho rovnou odmítnout.*“

¹²³ „[REDAKCE]: *V zásadě se o tom pobavíme, protože i toho klienta známe. V našem počtu a té administrativní zátěži dělat o každém jednotlivém kroku záznam. Je to vnímáno jako operační riziko, které bychom mohli... Ale zase ten řídicí a kontrolní systém považuji za takový, že by měl být efektivní, ucelený.*“

či majitel instituci známi, osoba, se kterou klient uskutečňuje obchod, osoba, kterou klient ovládá, fyzická osoba, za kterou se obchod provádí, nebo skutečný majitel osoby, se kterou klient uskutečňuje obchod, jsou zapsáni na seznamu osob subjektů, orgánů nebo organizovaných skupin, vůči nimž jsou uplatňována omezující nebo jiná opatření v souladu s jinými právními předpisy sloužícími k provádění mezinárodních sankcí.

(204) Tato pravidla a postupy zahrnují alespoň pravidla a postupy k naplnění povinnosti podle právních předpisů, které slouží k provádění mezinárodních sankcí.

(205) Kontrolu klientů oproti sankčním seznamům účastník řízení upravil v příloze č. 4 SVZ takto: „*Kontrola na sankční seznamy, tedy zda určitá osoba (fyzická nebo právnická), nebo předmět Obchodu (zboží, služby, peněžní prostředky), pokud tak vyplývá z příslušného právního předpisu stanovícího takovou sankci, „prochází“ sankčním seznamem (tedy VYSKYTUJE SE NA DANÉM SEZNAMU) se provádí:*

(i) před vznikem členství Klienta v záložně,

(ii) při Kontrole Klienta dle SVZ,

(iii) při vydání nového nebo aktualizace stávajícího sankčního seznamu,

(iv) před realizací Obchodu Klienta, jde-li o dosud neprověřovaného Klienta nebo protistranu obchodu,

(v) v rámci pravidelné kontroly stanovené rozhodnutím nebo pokynem příslušného orgánu záložny (není-li takový orgán stanoven jinak, je jím útvar Compliance nebo představenstvo), a to nejméně 1x ročně, nestanoví-li takový pokyn lhůtu kratší,

(vi) před zavedením nového produktu záložny.“.

(206) Zároveň bylo v příloze č. 4 SVZ stanoveno, že „*Kontrolu do doby plné funkčnosti a automatizovaného propojení vnitřního elektronického systému záložny se sankčními seznamy provádí pracovník útvaru (nebo ve funkci) Compliance nebo jím pověřený pracovník.*“. Okruh osob prověřovaných oproti sankčním seznamům byl v SVZ účastníka řízení stanoven následovně:

„1) klienti

2) disponenti s účty

3) osoby jednající za klienta (na základě plné moci, zákonní zástupci, členové statutárních orgánů)

4) osoby ve struktuře klienta – členové kontrolních orgánů

5) zjištění společníci

6) osoby ovládající společníky a jejich statutární orgány, jsou-li zjištěni

7) skuteční majitelé klienta

8) protistrany transakce klienta – (podrobnosti stanoví vnitřní předpis vydaný v návaznosti na hodnocení rizik – dle rizikového profilu klienta / dalších kritérií (objem, země zdroje nebo cíle transakce)“.

Kontroly klientů a osob ve vazbě na klienty (kontrola klientského portfolia)

(207) V praxi byli klienti a osoby ve vazbě na klienty účastníka řízení na začátku obchodního vztahu či před provedením obchodu **prověřováni oproti sankčním seznamům manuálně** AML Officerem, jelikož účastník řízení nedisponoval žádným informačním

či automatizovaným systémem pro provádění mezinárodních sankcí. V průběhu obchodního vztahu pak v případě změny v relevantních sankčních seznamech byli klienti účastníka řízení prověřováni tak, že při této změně na sankčním seznamu **manuálně AML Officer** porovnal všechny klienty účastníka řízení oproti nově aktualizovaným sankčním seznamům. **K manuálnímu prověřování portfolia klientů však nebyl účastníkem řízení předložen žádný záznam o provedení této kontroly.** Pouze v případech, kdy při kontrole vzorku klientských složek byly předloženy výstupy „*AML Check*“ z komerčního systému CRIF Cribis, byl tento výstup rekonstruovatelným prvkem k prověření klienta mj. na sankční seznamy. Tento výstup však nebyl pořizován vždy v době, kdy byla dána povinnost provedení dané sankční kontroly (z titulu aktualizace sankčních seznamů), ale zpravidla při pravidelné kontrole klienta nebo při prověřování jednotlivé transakce.

Kontroly osob ve vlastnické a řídicí struktuře klienta

(208) Dle § 9 odst. 2 písm. b) a c) AML zákona má povinná osoba povinnost v rámci kontroly klienta zjišťovat vlastnickou a řídicí strukturu. Tento požadavek dále upravuje AML vyhláška a doprovodně i MET FAÚ č. 3 ke zjišťování skutečného majitele¹²⁴. Smyslem a účelem daného požadavku je zjišťování celého řetězce osob vedoucích od klienta k jeho skutečnému majiteli. V případě řídicí struktury se zjišťují (v běžných situacích) informace do tzv. druhé úrovně, tedy v rozsahu všech statutárních zástupců klienta (pokud ti jsou právnickou osobou tak i jejich statutárních zástupců) a statutárních zástupců mateřské (ovládající) společnosti či společností. Důvodem tohoto opatření je zejména kontrola napojení klientů na subjekty, vůči nimž se uplatňují mezinárodní sankce, a identifikace dalších rizikových faktorů jako je vztah k rizikové zemi či významné negativní informace.

(209) Účastník řízení v době kontroly nedisponoval interním informačním systémem na zaznamenání vlastnické a řídicí struktury klienta. Veškeré činnosti spojené s touto kontrolou byly prováděny manuálně AML Officerem. Tato skutečnost měla za následek **absenci aktuálního i historického zaznamenání vlastnické a řídicí struktury klientů** účastníka řízení v takové formě, kterou by mohl účastník řízení využít pro systematické a pravidelné kontroly všech osob ve vlastnické a řídicí struktuře klientů na mezinárodní sankční seznamy. Účastník řízení evidoval vlastnickou a řídicí strukturu klientů pouze ve *FORM KYC PO*, případně výpisem z obchodního rejstříku a jeho uložením ve složce klienta (fyzické či elektronické). V rámci kontroly pak účastník řízení dodal seznam osob v postavení skutečného majitele a seznam oprávněných osob, **součástí těchto seznamů však nebyly případné další osoby v řídicí struktuře klienta, ale nejednající za klienta, ani statutární zástupci (mateřské) právnické osoby figurující ve vlastnické struktuře klientů účastníka řízení, tj. řídicí struktura druhé úrovně.**

(210) Ačkoliv měl účastník řízení v SVZ stanoveno, že je nutné zjistit a zaznamenat, zda „*jiná osoba ve vlastnické nebo řídicí struktuře klienta není sankcionovanou osobou*“, resp., že v rámci kontroly klienta je nutné získat informace o tom, „*zda skutečný majitel a osoby ve vlastnické a řídicí struktuře klienta nejsou sankcionovanou osobou, vůči níž ČR uplatňuje mezinárodní sankce*“, **nebyl účastník řízení schopen doložit provedení kontroly / zjištění informací o (ne)provádění mezinárodních sankcí u všech osob ve vlastnické struktuře a řídicí struktuře do tzv. druhé úrovně.** Zároveň z důvodu absence seznamu či informačního systému evidujícího případné další osoby v řídicí struktuře, ale nejednající za klienta, ani statutární zástupce (mateřské) právnické osoby figurující ve vlastnické struktuře klientů

¹²⁴ Povinnost zohledňovat v hodnocení rizik metodické a výkladové materiály a rozhodnutí FAÚ a tyto postupy následně aplikovat v rámci SVZ a postupů účastníka řízení vyplývá z § 5 odst. 1 písm. c) AML vyhlášky.

účastníka řízení, nemohl účastník řízení pravidelně provádět mezinárodní sankce (např. při aktualizaci sankčních seznamů apod.).

Vyhodnocení č. 27:

(211) Účastník řízení tím, že neuchovával záznamy o kontrole oproti relevantním sankčním seznamům prováděné na počátku a v průběhu obchodního vztahu klienta a osob navázaných na klienta, postupoval v rozporu s požadavky § 16 odst. 1 písm. e) AML zákona.

(212) Účastník řízení tím, že u svých klientů neprováděl v průběhu obchodního vztahu cílenou kontrolu všech osob ve vlastnické a řídicí struktuře do tzv. druhé úrovně na mezinárodní sankční seznamy, nebyl schopen zjistit, zda osoba v této struktuře není osobou, vůči níž ČR uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí, čímž postupoval v rozporu s § 9 odst. 2 písm. c) AML zákona.

(213) Účastník řízení tím, že neměl v SVZ stanoveny postupy pro kontrolu klienta, v odpovídajícím rozsahu, postupoval v rozporu s § 21 odst. 1 a § 21 odst. 2 a 5 písm. c), d) AML zákona ve spojení s požadavky § 12 AML vyhlášky.

Kontroly transakcí

(214) Za účelem ověření provádění sankčních kontrol před uskutečněním transakcí (příchozích i odchozích) předložil účastník řízení evidenci denního provádění manuálních kontrol. Tyto záznamy obsahovaly přehled všech transakcí realizovaných na účtech účastníka řízení za daný pracovní den, a to za období 1. 1. 2022 – 13. 10. 2023. V rámci těchto záznamů se pod přehledem transakcí nacházel text „záznam o provedení kontroly na sankční seznamy“, který byl stvrzen podpisem AML Officera.

(215) Doložené záznamy o provádění sankčních kontrol vytvářejí formální obraz toho, že tyto kontroly byly provedeny v uvedené pracovní dny AML Officerem. Z doložené docházky AML Officera za rok 2022 a 2023 je však zřejmé, že v některé dny nebyl AML Officer přítomen z důvodu čerpání dovolené, případně z důvodu pracovní neschopnosti a tedy tyto kontroly v uvedený den nemohl provést; přehled těchto dnů podává Tabulka 9.

Datum údajného provedení kontrol	- evidence docházky
24. 1. 2022	dovolená
14. 3. 2022 – 18. 3. 2022	pracovní neschopnost
28. 4. 2022 – 29. 4. 2022	dovolená
2. 5. 2022 – 10. 5. 2022	dovolená
26. 10. 2022 – 27. 10. 2022	dovolená
30. 1. 2023 – 3. 2. 2023	dovolená
9. 5. 2023 – 19. 5. 2023	dovolená
20. 6. 2023 – 29. 6. 2023	dovolená
29. 9. 2023	dovolená
6. 10. 2023 – 31. 10. 2023	pracovní neschopnost

Tabulka 9

(216) Účastník řízení záznamy předložil rovněž při kontrolním pohovoru konaném dne 24. 10. 2023, přičemž poslední záznam o provedení sankčních kontrol byl ze dne 13. 10. 2023. AML Officer sdělil, že záznamy o provedení sankčních kontrol budou zpětně doplněny od 13. 10. 2023 do 24. 10. 2023, přičemž **kontroly, dle tvrzení AML Officera, prováděli v době jeho nepřítomnosti zaměstnanci provádějící platební styk.** K dotazu, zda kontrola transakcí bude vyhotovena oproti sankčním seznamům zpětně od 13. 10. 2023, bylo ze strany [REDAKCE] potvrzeno, že ano¹²⁵. Ze shora uvedeného přehledu v tabulce a dodaných záznamů od 13. 10. 2023 je patrné, že **AML Officer skutečně zpětně doplnil, že v dané dny kontroly provedl.** Ani v tomto případě zde není poznámka, že by dané kontroly provedl někdo jiný.

(217) AML Officer v rámci kontrolních pohovorů opakovaně uvedl, že jím prováděnou kontrolu považuje za jistou formu stvrzení kontroly již provedené pracovníci útvaru platebního styku a jeho vyjádření na předmětném formuláři byla tedy spíše jistá formy druholiniové kontroly. V rámci kontrolního pohovoru dne 15. 1. 2024 však [REDAKCE]¹²⁶ (místopředsdkyně představenstva, z titulu své pozice znala procesů platebního styku) na dotaz, zda jsou obecně jednotlivé transakce ověřovány oproti sankčním seznamům AML Officerem nebo zaměstnancem útvaru platebního styku, uvedla, že obecně předpokládali, že tyto kontroly byly prováděny AML Officerem a jeho vyjádření toliko potřebovali pouze při stanovisku, zda vybranou transakcí provést či neprovést v rámci kontroly klienta (nikoliv sankčních kontrol)¹²⁷. Toto tvrzení tedy **popírá sdělení AML Officera, že kontrolu oproti sankčním seznamům prováděli právě zaměstnanci útvaru platebního styku (a to i v době nepřítomnosti [REDAKCE]).** Skutečnost, že AML Officer primárně prováděl tyto sankční kontroly, potvrdilo i zjištění KK, která podrobila přezkumu tuto činnost (viz kap. 1.1.2.1 protokolu o kontrole). Ve zprávě KK se mj. uvádí: „Kontrola na mezinárodní sankce je v záložně prováděna manuálně vedoucím pracovníkem útvaru řízení rizik (pozn. [REDAKCE]), a pro zpětnou rekonstruovatelnost evidována jako každodenní provedená kontrola, na důkaz její správnosti pracovník připojuje svůj podpis. Vzhledem k aktuálním systémovým možnostem záložny lze tuto povinnost považovat za splněnou, ovšem se značným rizikem lidské chyby.“

Vyhodnocení č. 28:

(218) Účastník řízení tím, že **postupoval v rozporu s SVZ v případě uchování údajů o provedených sankčních kontrolách, a tedy při provádění sankčních kontrol, docházelo u něj k manipulaci s přehledem provedených sankčních kontrol, jež tak nemohly věrohodným způsobem poskytovat obraz o skutečnosti, postupoval v rozporu s požadavkem § 16 odst. 1 písm. e) a odst. 3 AML zákona.**

1.2.3 Uchovávání informací

(219) Účastník řízení obecně v praxi zaznamenával informace a ukládal podklady týkající se identifikace a kontroly svých klientů. Tyto následně uchovával z části ve složkách vedených ve fyzické podobě (tj. fyzické složky) a z části ve složkách vedených v elektronické podobě (tj. elektronické složky). Zaznamenané informace a uložené podklady v elektronických složkách byly převážně evidovány velice zjednodušeně, a to například v souborech Microsoft Excel ve formátu „xlsx“. S ohledem na takto vedenou zjednodušenou evidenci docházelo k **absenci logů** dokládajících zaznamenání, změnu nebo smazání určité informace či uložení,

¹²⁵ „Tak potom ten záznam jako dodělám, protože teďka po dobu mé nepřítomnosti jsou dámy z platebního styku poučeny, jak mají tu protistranu nebo ten subjekt vyhledat.“

¹²⁶ [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], místopředseda představenstva účastníka řízení [REDAKCE]

¹²⁷ „Prověřoval to pan [REDAKCE], to vlastně ano.“

nebo vyjmutí určitého podkladu z elektronické složky. Fyzické složky se **nacházely na více místech**, a to jak v sídle účastníka řízení, tak i na adrese Celetná 10, Praha 1¹²⁸.

(220) Uvedený způsob zaznamenávání a ukládání informací pak vedl k tomu, že účastník řízení dohledával informace a podklady týkající se identifikace a kontroly svých členů, jak ve fyzických, tak i v elektronických složkách, a zároveň v případě fyzických složek i na různých svých pracovištích, což bylo potvrzeno i při kontrole.

Vyhodnocení č. 29:

(221) Účastník řízení tím, že informace a podklady týkající se identifikace a kontroly svých klientů a osob s nimi spojených (např. disponenti k účtům) uchovával nesystematicky v roztržitěné podobě způsobem, který vedl ve svém důsledku k jejich ztíženému vyhledání a nedostatečné zpětné rekonstruovatelnosti, nezavedl a neuplatňoval odpovídající strategie a postupy vnitřní kontroly, čímž porušil § 21 odst. 1 AML zákona.

2 Řízení úvěrového rizika nebankovních subjektů a rizik spojených s úvěrovými činnostmi

2.1 Vzorek pohledávek vybraných ke kontrole

(222) Správní orgán v rámci kontroly **prověřil úvěrovou dokumentaci celého úvěrového portfolia účastníka řízení od 1. 1. 2022 do 31. 7. 2023**, včetně v daném období již splacených úvěrů. Za dané období se jednalo o 11 klientů, kterým účastník řízení poskytl celkem **12 úvěrů v celkové výši cca 146 mil. Kč** (k 31. 7. 2023 se jednalo o 7 úvěrů s nesplacenou jistinou ve výši cca 55 mil. Kč) a **7 BZ v celkové výši cca 15 mil. Kč**.

(223) V případě 8 klientů z 11, tedy v cca **91 % objemu poskytnutých prostředků, správní orgán zjistil závažná pochybení.**

Klient	Úvěrové riziko/zjištění
██████████	U úvěru č. 3/2023: <ul style="list-style-type: none">nebyla dostatečně posouzena úvěruschopnost, účel úvěru ani provedena dostatečná analýza zdrojů splácení,bylo postupováno v rozporu s vlastním metodickým nastavením, nebyl k dispozici dostatek informací relevantních pro rozhodování o poskytnutí úvěru,byl postup neobezřetný.
	Ekonomicky spjatá skupina (dále jen „ESS“): <ul style="list-style-type: none">nebyly identifikovány a vyhodnoceny vzájemné interakce (pro posouzení míry významnosti a propojení osob do ESS),nebyly vyhodnocovány vzájemné vazby vyplývající ze zajištění (v podobě nemovitosti či finančního kolaterálu) poskytnutého třetí osobou, ani posouzení významnosti obchodních či jiných vazeb,nebyly identifikovány možné vazby plynoucí ze zastoupení společnosti na základě prokury či shodné adresy podnikání,nebyly evidovány dodavatelsko-odběratelské vazby.
	U zajištění úvěru č. 3/2023: <ul style="list-style-type: none">bylo doložené ocenění zajištění starší než 6 měsíců, aniž by bylo vyžádáno vyjádření odhadce o vývoji cen, čímž nebylo postupováno dle metodiky účastníka řízení,v interní evidenci byl chybně uveden poskytovatel zajištění nebo nebyl uveden vůbec,nebyly dostatečné kontrolní mechanismy.
	U čerpání úvěru č. 3/2023: <ul style="list-style-type: none">byl postup účastníka řízení neobezřetný a v rozporu se smluvním ujednáním,

¹²⁸ Kancelářské místnosti části pracovníků účastníka řízení se nacházejí na této adrese.

	<ul style="list-style-type: none"> byl postup při kontrole splnění podmínky bezdlužnosti neobežřetný, došlo k vybrání hotovosti 16 mil. Kč [REDACTED] po připsání na účet člena, a to bez konkrétního zdůvodnění daného hotovostního výběru – bez prověření AML rizik.
	<p>U kategorizace úvěru č. 4/2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> nedošlo k přeřazení pohledávky do rizikového stupně 2 z důvodu zhoršení finančně-ekonomické situace člena.
[REDACTED]	<p>U posouzení úvěru č. 4/2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla provedena analýza nefinančních údajů, vyhodnocení finanční analýzy nebylo v souladu s metodikou účastníka řízení, posouzení účelu provedení obchodu nebylo dostatečné, nebylo dostatečné vyhodnocení zdrojů splácení a reálnosti projektu, nebyla vyhodnocena významná geopolitická a jiná rizika, byl postup neobežřetný.
	<p>U zajištění úvěru č. 4/2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> bylo posouzení úvěru provedeno na základě neaktuálních informací týkající se zastavované nemovitosti.
	<p>U čerpání úvěru č. 4/2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> došlo k jednorázovému načerpání na běžný účet člena, následně z toho účtu byly zaslány dvě platby, ve výši 1,2 mil. Kč a 1,7 mil. Kč, příjemci [REDACTED], nebyla provedena kontrola účelu úvěru a AML rizik.
	<p>Při monitoringu úvěru č. 4/2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyl prováděn řádný monitoring.
	<p>U kategorizace úvěru č. 4/2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebylo identifikováno zvýšené riziko nedokončení projektu, a nedošlo tak k zařazení úvěru do rizikového stupně 2.
	<p>Při splacení úvěru č. 4/2022 třetí osobou:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla analyzována, ani blíže zkoumána skutečnost, že úvěr byl splacen z jiného zdroje, než s jakým bylo počítáno při jeho schvalování, nebylo prověřeno, zda uvedená skutečnost nemá dopady na úvěrové riziko (pro identifikaci a vyhodnocení rizikových faktorů ESS) a AML riziko.
	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly vyhodnoceny opakované vzájemné interakce mezi [REDACTED] a [REDACTED] ani zajištění (v podobě nemovitosti či finančního kolaterálu) třetí osoby ([REDACTED]¹²⁹), nebyly vyhodnoceny ekonomické a kontrolní vazby s ohledem na jejich významnost.
[REDACTED]	<p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly vyhodnoceny dodavatelsko-odběratelské vztahy, nebyla vyhodnocena ekonomická závislost vyplývající z poskytnutého zajištění.
	<p>Při monitoringu úvěru č. 3/2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly prováděny roční revize úvěru, včetně přehodnocování finanční situace/bonity dlužníka, po klientovi nebyly vyžadovány základní informace (dokumenty) pro ověření, zda nedošlo ke zhoršení stavu oproti stavu v době poskytnutí, postup při posuzování finanční a ekonomické situace klienta/projektu byl neobežřetný.
	<p>Při splacení úvěru č. 3/2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla vyhodnocena skutečnost, že byl úvěr splacen z jiného zdroje (třetí stranou), než s jakým bylo počítáno při jeho schvalování, nebylo vyhodnocováno AML riziko.
[REDACTED]	<p>U úvěru č. 1/2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyl dostatečně posouzen účelu úvěru, bonita ručitele / směnečného dlužníka – společníků, neprovedena analýza ručitelů v rámci monitoringu (pravidelného přezkumu finanční situace dlužníka), v rámci monitoringu nebyl dostatečně vyhodnocen dopad vstupu nového společníka na finanční situaci klienta, resp. celý projekt,

¹²⁹ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

	<ul style="list-style-type: none"> nebyly posouzeny obezřetně veškeré aspekty týkající se finanční a ekonomické situace klienta/projektu.
	<p>U úvěru č. 2/2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla v rámci posouzení úvěruschopnosti provedena analýza nefinančních údajů (obchodní plán a strategie klienta), nebyly identifikovány prováděné transakce se směnkami, a nebyl vyhodnocen dopad obchodů se směnkami na úvěruschopnost klienta, nebyla dostatečně vyhodnocena finanční a ekonomická situace protistrany, nebyla provedena dostatečná analýza zdrojů splácení, rozhodujícím kritériem pro schválení úvěru byl dostupný kolaterál, nebyla (mimo výpisu z registru BRKI/NRKI) zajištěna daňová přiznání či další dokumenty směnečného dlužníka, z nichž by bylo možno potvrdit dostatečnost zdrojů pro krytí úrokových nákladů klienta a to až do splatnosti úvěru, nebylo postupováno dle metodického nastavení při posouzení úvěruschopnosti klienta/směnečného dlužníka a při analýze zdrojů pro splácení. <p>U kategorizace úvěru č. 2/2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> byla provedena nesprávná kategorizace pohledávky, pohledávka měla být zařazena v rizikovém stupni 2. <p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly identifikovány a vyhodnoceny opakované vzájemné interakce s [REDAKCE] z titulu posouzení míry významnosti a propojení osob do ESS, nebylo identifikováno poskytnutí zajištění klienta, případně vlastníka klienta k úvěru [REDAKCE] nebyla vyhodnocena vazba založená prokurou pro [REDAKCE], nebyla vyhodnocena vazba na společnost [REDAKCE]¹³⁰.
	<p>U zajištění úvěru č. 6/2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyly zajištěny aktuální informace o nově zastavované nemovitosti. <p>Při monitoringu úvěru č. 6/2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> chybělo provádění ročního monitoringu, nebyly zjišťovány informace týkající se činnosti klienta, nebyly posuzovány činnosti klienta nesouvisějící s jeho podnikáním, ale vyplývající z jeho finančních transakcí, nebyl zohledněn závazek klienta ve výši 940 mil. Kč v rámci roční revize v 2/2023, nebyly zjišťovány dopady obchodů se směnkami na rizikový profil klienta, nebyly obchody se směnkami prověřovány z pohledu všech rizik (včetně AML). <p>U kategorizace úvěru č. 6/2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> přes rizikové signály a zhoršující se úvěrovou kvalitu nedošlo k zařazení pohledávky (nejpozději od data roční revize, tj. od 2/2023) do rizikového stupně 2. <p>ESS:</p> <ul style="list-style-type: none"> byly zjištěny nedostatky v identifikaci a vyhodnocení rizikových faktorů vyplývajících z finančních transakcí, nebylo identifikováno a vyhodnoceno zajištění třetí osoby, ani zjištěna podstata vztahu mezi osobami, nebyly vyhodnoceny možné vazby plynoucí ze zastoupení společnosti na základě prokury či shodné adresy podnikání.
	<p>Při monitoringu spotřebitelského úvěru č. 2/2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ačkoliv úvěr nebyl řádně a včas splacen (z výnosů z prodeje nemovitosti a místo toho byly zdrojem splacení finanční prostředky zaslané z účtů dalších členů jako půjčky), nebyly zkoumány dopady do činností, dopady do řízení úvěrového a AML rizika.
	<p>U úvěru č. 1/2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> nebyla dostatečně vyhodnocena finanční a ekonomická situace,

130

131

[REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]

	• nebyly získány dostatečné informace/podklady pro zhodnocení finanční a ekonomické situace.

Tabulka 10

2.2 Strategie řízení rizik

(224) Strategie účastníka řízení pro období 2020 – 2023 za hlavní nástroj pro řízení finančních rizik uváděla řízení kapitálu a likvidity spolu s dalšími metodami a nástroji založenými na standardizovaných přístupech vycházejících z regulačních požadavků, vnitřně stanovených limitů a jejich plnění.

(225) Ve *Strategii řízení rizik 2023 – 2025* bylo uvedeno, že pro minimalizaci úvěrového rizika účastník řízení provádí analýzy úvěrového portfolia a kontroluje plnění podmínek úvěrovaného člena. Analýza úvěrového portfolia ve smyslu určení rizikových faktorů, které by byly následně měřeny, analyzovány a sledovány, však **nebyla účastníkem řízení prováděna**. Účastník řízení zejména neidentifikoval jako rizikový faktor koncentraci dle formy splácení, přestože jeho úvěrové portfolio převážně tvořily úvěry s balonovou splátkou¹³², a nezabýval se vysokým AML rizikem, které úvěrové portfolio vykazovalo. Pro řízení rizika tak účastník řízení využíval **jen regulační limit velkých expozič¹³³ a maximální výši úvěru¹³⁴, avšak ani tento limit neřídil řádně** (viz kap. 2.6.2 protokolu o kontrole).

(226) Žádný další limit či kvalitativní požadavky, kterými by řídil úvěrové riziko, účastník řízení stanoven neměl.

Vyhodnocení č. 30:

(227) Účastník řízení tím, že neměl ve strategii řízení rizik zakotveno sledování a vyhodnocování rizikových faktorů, které mohly mít dopad na jeho úvěrové portfolio, porušil § 27 písm. a) až d) vyhlášky č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 163/2014 Sb.“).

2.3 Rámec správy a řízení

2.3.1 Sledování a reporting úvěrových rizik

(228) Účastník řízení neměl nastaven transparentní způsob sledování vývoje úvěrového portfolia (zahrnující informace o podstupovaných rizicích, o plnění limitů, zvýšení úvěrového rizika, navržených opatření atp.), který by odpovídal jím **skutečně** podstupovanému riziku. Účastník řízení tak **nedisponoval systémem sledování rizik spojených s úvěrovým portfoliem**, který by byl přiměřený povaze, rozsahu a složitosti činností, ve kterém by na základě stanovených údajů byly zpracovávány zprávy o podstupovaném úvěrovém riziku.

Vyhodnocení č. 31:

(229) Účastník řízení tím, že **nenastavil systém pro sledování úvěrových rizik, nenaplnil požadavky bodu 7 přílohy č. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na takový systém měření**

¹³² Anuitní splácení bylo pouze u úvěrů poskytnutých [redacted] a [redacted]. U úvěru č. 1/2023 poskytnutému [redacted] byly celkem 4 splátky a ostatní úvěry byly poskytnuty s balonovou splátkou na konci splatnosti.

¹³³ Max. 25 % kapitálu (tier 1).

¹³⁴ Max. 30 mil. Kč na klienta/ESS.

a sledování úvěrového rizika, který je přiměřený povaze, rozsahu a složitosti činností, podchytí všechny významné zdroje úvěrového rizika a poskytuje nezkrácený obraz o míře podstupovaného rizika.

2.3.2 Střet zájmů

(230) Dle vnitřního předpisu *Proces schvalování úvěrů* byli osobou se zvláštním vztahem k účastníkovi řízení členové volených orgánů účastníka řízení, členové v pracovním poměru k účastníkovi řízení, nebo osoby jim blízké podle občanského zákoníku. Uvedený předpis také stanovil, že úvěry lze osobám se zvláštním vztahem k účastníkovi řízení poskytnout pouze za stejných podmínek, za nichž jsou úvěry poskytovány ostatním členům účastníka řízení, tj. za podmínek obvyklých na trhu, přičemž členům KK, členům, kteří jsou s účastníkem řízení v pracovním poměru a osobám jim blízkým lze úvěr poskytnout jen s předchozím souhlasem představenstva, a členům představenstva, členům ÚK a osobám jim blízkým lze úvěr poskytnout pouze s předchozím souhlasem KK.

(231) Účastník řízení sdělil, že **nevedl přehled** osob se zvláštním vztahem k účastníkovi řízení ani členů, kteří jsou nějakým způsobem s účastníkem řízení propojeni (jako např. zaměstnanci účastníka řízení, kteří pro členy účastníka řízení vykonávali nějakou činnost)¹³⁵.

(232) Účastník řízení tak **nevytvořil předpoklady** pro řádné dodržování zavedeného/nastaveného procesu vůči osobám se zvláštním vztahem k účastníkovi řízení a nevytvořil předpoklady pro odpovídající řízení a zamezení střetu zájmu, **což se projevilo v praxi**.

(233) Účastník řízení **nezajistil řízení rizika střetu zájmů, když úvěry poskytnuté členům, jejichž orgány, členové orgánů nebo osoby za ně jednající byli v době poskytnutí úvěru s účastníkem řízení v pracovním či obdobném poměru, byly poskytnuty, aniž by byl střet zájmu vyhodnocen na úrovni představenstva**. Uvedené bylo zjištěno u úvěrů poskytnutých [redacted]¹³⁶ a [redacted]¹³⁷ Účastník řízení se dále nezabýval možným střetem zájmu u členů [redacted] a zaměstnancem, který byl do 15. 12. 2022 významným členem účastníka řízení¹³⁸, a jemu blízkými osobami¹³⁹.

Vyhodnocení č. 32:

(234) Účastník řízení tím, že vůči osobám se zvláštním vztahem k účastníkovi řízení **nejednal v souladu se zavedeným/nastaveným procesem a nevytvořil předpoklady pro odpovídající řízení a zamezení střetu zájmu, což se projevilo i v praxi účastníka řízení, jednal v rozporu s § 27 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 163/2014 Sb., jenž požaduje zajištění procesu rozpoznávání rizik u všech činností**.

Vyhodnocení č. 33:

(235) Účastník řízení tím, že u úvěrů poskytnutých [redacted] a [redacted], jejichž orgány, členové orgánů či osoby za ně jednající byli

¹³⁵ [redacted] (místopředsedkyně představenstva účastníka řízení, plná moc pro jednání za [redacted] pro sjednání pojištění).

¹³⁶ [redacted] (pokladník účastníka řízení) byla do 28. 11. 2023 prokuristkou společnosti.

¹³⁷ [redacted] (pokladník účastníka řízení) byla do 9. 7. 2024 jediným společníkem.

¹³⁸ [redacted]

¹³⁹ Zejména manželka [redacted]

osobami, které měli pracovní nebo obdobný poměr k účastníkovi řízení, nepožadoval, aby úvěr byl poskytnut jen s předchozím souhlasem představenstva, porušil § 7 odst. 1 písm. a) ZSUD.

2.3.3 Aktuálnost, spolehlivost a ucelenost informací

(236) Účastník řízení v řadě případů neměl dostatečně přesné a ucelené informace pro rozhodnutí o poskytnutí úvěru. Úvěrové návrhy či stanoviska RM často obsahovaly neúplné, nesprávné a nedostatečné informace (viz kap. 2.5 a 2.9 protokolu o kontrole). V některých případech pak účastník řízení akceptoval odhad ceny zastavené nemovitosti stanovený pouhou aktualizací více jak rok starých ocenění (tj. bez provedení nového znaleckého odhadu na základě místního šetření, které by aktuálnost a spolehlivost informací zajistilo, viz kap. 2.7 protokolu o kontrole). **Účastník řízení tak nezajistil, aby ve všech interních procesech měl k dispozici a následně zpracovával aktuální, spolehlivé a ucelené informace.**

Vyhodnocení č. 34:

(237) Účastník řízení tím, že neměl pro rozhodování o poskytnutí úvěru k dispozici aktuální, spolehlivé a ucelené informace, nenaplnil požadavky § 23 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na aktuálnost, spolehlivost a ucelenost informací.

2.3.4 Rekonstruovatelnost úvěrového procesu

(238) V rámci procesu kontroly řízení úvěrového rizika účastníkem řízení bylo zjištěno, že řada činností (v oblasti posuzování [redacted], či v oblasti změny zajištění – [redacted]) **nebyla u účastníka řízení rekonstruovatelným způsobem zachycena** (viz kap. 2.5.1.1, 2.6.2, 2.7 protokolu o kontrole), což následně omezovalo mj. možnost jejich kontroly ze strany dalších osob.

Vyhodnocení č. 35:

(239) Účastník řízení tím, že nezajistil, aby proces kontroly i řízení úvěrového rizika byl rekonstruovatelný, čímž omezil provádění kontrolní činnosti v úvěrové oblasti, jednal v rozporu s požadavky § 11 odst. 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zabezpečení systému pro uchovávání informací a rekonstruovatelnost činností.

2.3.5 Vnitřní předpisy

(240) Účastník řízení vnitřním předpisem *Řízená dokumentace* stanovil, že za udržování aktuálního znění vnitřního předpisu zodpovídá jeho gestor, který nejméně jednou za rok a dle potřeby navrhne aktualizaci. Směrnice *Funkce compliance* pak požadovala ze strany Compliance Officera ověření seznámení se pracovníků s vnitřními předpisy.

(241) Účastník řízení neměl metodicky upravena bližší pravidla a postupy pro sledování aktuálnosti vnitřních předpisů. Dle vyjádření Compliance Officera [redacted], který měl dle směrnice *Funkce compliance*, zajišťovat kvalitu vnitřních předpisů, nebyla tato činnost systematicky kontrolována. **Provedení ročního vyhodnocení aktuálnosti vnitřních předpisů ze strany gestorů tak nebylo u účastníka řízení sledováno, vyhodnocováno ani zaznamenáváno.**

(242) V praxi účastníka řízení bylo zjištěno **významné nedodržování metodických pravidel napříč úvěrovým procesem**, a to:

- při provádění finanční analýzy klientů: *Proces schvalování úvěrů, Finanční analýza (viz kap. 2.5.1 rozhodnutí a protokolu o kontrole)*, nedostatky se projeví u [REDAKCE],
- při vyhodnocení finanční a ekonomické situace protistrany a zdrojů splácení, při posouzení dodavatelsko-odběratelských vztahů: *Evidence a správa ESS (viz kap. 2.6.2 rozhodnutí a protokolu o kontrole)*, nedostatky zjištěny u [REDAKCE],
- při akceptaci neaktuálních posudků: *Proces schvalování úvěrů, Zajištění expozic (viz kap. 2.7 rozhodnutí a protokolu o kontrole)*, nedostatky zjištěny u [REDAKCE],
- v rámci činnosti IA: *Statut Interního auditu – viz kapitola 2.11.3 rozhodnutí a protokolu o kontrole*).

Vyhodnocení č. 36:

(243) Účastník řízení tím, že neupravil proces aktualizace vnitřních předpisů, jednal v rozporu s § 10 odst. 1, 2 a 5 vyhlášky č. 163/2014 Sb., který požaduje, aby byly postupy povinné osoby promítnuty do vnitřních předpisů a docházelo k pravidelnému prověření, zda vnitřní předpisy a zvolené uznávané standardy jsou aktuální a v souladu s požadavky právní úpravy.

Vyhodnocení č. 37:

(244) Účastník řízení tím, že nedodržoval vlastní metodické nastavení a pravidla napříč úvěrovým procesem, jednal v rozporu s § 17 odst. 5 vyhlášky č. 163/2014 Sb., stanovující požadavek na soustavné udržování řádných řídicích, administrativních a dalších postupů, seznámení pracovníků s vnitřními předpisy a jejich dodržování.

2.3.6 Představenstvo

(245) V podrobnostech odkazuje správní orgán na zjištění v rámci kontroly (kap. 2.3.7 protokolu o kontrole).

(246) Správní orgán vzhledem k významnosti a rozsáhlosti zjištění v oblasti řízení úvěrových rizik zahrnutým v kap. 2.3 tohoto rozhodnutí a v ostatních částech kap. 2 rozhodnutí a protokolu o kontrole, a to zejména:

- v oblasti strategie a řízení rizik (viz kap. 2.2 rozhodnutí a protokolu o kontrole), kdy *Strategie řízení rizik 2023 – 2025* nezajišťovala řádné sledování a vyhodnocování rizikových faktorů,
- v rámci činnosti ÚK (viz kap. 2.4 rozhodnutí a protokolu o kontrole), která k řízení úvěrového rizika a posuzování úvěrových návrhů přistupovala ryze formálně, když akceptovala podklady k úvěrovým případům v předkládaném znění, nedostatky neodhalila a nevyžádala zjednání nápravy a neplnila tak svou hlavní funkci,
- při posuzování úvěruschopnosti (viz kap. 2.5 rozhodnutí a protokolu o kontrole), které vykazovalo u 8 z 11 úvěrových klientů závažné nedostatky, a to zejména ve vyhodnocování finanční a ekonomické situace, posuzování účelu obchodu, vyhodnocování zdrojů splácení a mitigace rizik úvěrových případů,

- v rámci systému řízení ESS (viz kap. 2.6 rozhodnutí a protokolu o kontrole), když nebyly metodicky zachyceny a v praxi uplatňovány procesy nezbytné pro identifikaci, vyhodnocování, evidenci a monitoring ESS,
- při uvolňování úvěrových prostředků (viz kap. 2.8 rozhodnutí a protokolu o kontrole), kdy nebyla zajištěna dostatečná kontrola splnění podmínek čerpání úvěru a přiměřené kontrolní mechanismy,
- v rámci monitoringu úvěrových obchodů (viz kap. 2.9 rozhodnutí a protokolu o kontrole), kdy vnitřní předpisy *Proces schvalování úvěrů* a *Správa a vymáhání pohledávek* nezajišťovaly řádné předpoklady pro monitoring úvěrových případů a v praxi monitoring nebyl prováděn tak, aby zajistil účinnou identifikaci a vyhodnocení rizik a omezení všech významných zdrojů úvěrového rizika ve vztahu k jednotlivým dlužníkům,
- při kategorizaci pohledávek (viz kap. 2.10 rozhodnutí a protokolu o kontrole), kdy absence dostatečných kritérií pro identifikaci SICR¹⁴⁰ umožňovala značnou subjektivitu vyhodnocení rizikových signálů, což v praxi vedlo k nesprávné kategorizaci pohledávek (za [REDACTED]),
- v rámci systému vnitřní kontroly (viz kap. 2.11 rozhodnutí a protokolu o kontrole), který vykazoval vysokou chybovost informací a údajů, a systém nastavení kontrol, jak na úrovni IA, compliance, tak i KK nebyl dostatečný, a kontroly neposkytovaly přiměřené ujištění o účinnosti a spolehlivosti vykonávaných činností,

vyhodnotil, že představenstvo účastníka řízení **nezajistilo existenci uceleného a přiměřeného ŘKS, který by byl způsobilý identifikovat a zamezit nežádoucím činnostem a jevům v činnostech účastníka řízení.** Přičemž dle ZSÚD je odpovědností představenstva záložny zajistit řádný výkon všech činností záložny, a to od metodického nastavení, přes vlastní výkon činností, až po jejich skončení, a dohled nad nimi.

(247) Představenstvo rovněž **nezajistilo naplňování požadavků na znalosti a zkušenosti osob, jimiž účastník řízení zabezpečuje výkon svých činností,** vč. členů orgánů a výborů – ÚK a IA, (viz kap. 2.4 a 2.11.3 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 38:

(248) **Představenstvo účastníka řízení tím, že nezajistilo vytvoření uceleného a přiměřeného ŘKS a soustavné udržování jeho funkčnosti a efektivity v jeho celku i částech, jednalo v rozporu s § 16 vyhlášky č. 163/2014 Sb.**

Vyhodnocení č. 39:

(249) **Představenstvo účastníka řízení tím, že ve významném rozsahu nezajistilo rekonstruovatelnost postupů v rámci systému řízení úvěrových rizik (v oblasti posuzování úvěrových obchodů, v evidenci ESS či v oblasti změny zajištění), nezajistilo uplatňování systémů a postupů řízení vedoucích k zamezení nežádoucích činností nebo jevů, k zakrývání nedostatků, porušilo § 17 odst. 6 písm. b) vyhlášky č. 163/2014 Sb.**

¹⁴⁰ Významné zvýšení úvěrového rizika (Significant Increase of Credit Risk).

Vyhodnocení č. 40:

(250) Představenstvo účastníka řízení tím, že nezajistilo naplňování požadavků na znalosti a zkušenosti osob, jimiž zabezpečuje výkon svých činností, vč. členů orgánů a výborů, porušilo § 17 odst. 4 písm. a) a b) vyhlášky č. 163/2014 Sb.

2.3.7 Vyhodnocení systému správy a řízení

(251) V podrobnostech odkazuje správní orgán na zjištění v rámci kontroly (kap. 2.3.6 protokolu o kontrole).

(252) Správní orgán vyhodnotil, že v činnosti účastníka řízení existují nedostatky, které se prolínají napříč více oblastmi řízení úvěrového rizika. Z rozsahu a četnosti zjištěných nedostatků v jednotlivých oblastech vyplynulo, že **účastník řízení adekvátně nezajistil předpoklady řádné správy a řízení**, které jsou nedílnou součástí ŘKS. **V důsledku těchto systémových nedostatků účastník řízení nezajistil účinný výkon činností spojených s řízením úvěrového rizika.**

Vyhodnocení č. 41:

(253) Účastník řízení tím, že adekvátně nezajistil předpoklady řádné správy a řízení, jakožto jeden ze základních požadavků kladených na ŘKS, jednal v rozporu s § 7a odst. 1 písm. a) bod 1. ZSÚD.

2.4 ÚK

(254) V souladu se ZSÚD, Stanovami účastníka řízení, Jednácím řádem ÚK a dalšími předpisy byla **konečným schvalovatelem úvěrů ÚK**. Dle vnitřního předpisu *Proces schvalování úvěrů* (bod 3.7) základními a zároveň klíčovými podkladovými materiály pro ÚK jako schvalovatele úvěru byly úvěrový návrh a stanovisko RM. Bylo proto velmi zásadní, aby tyto podklady obsahovaly aktuální, ucelené a spolehlivé informace.

(255) Z úvěrových složek správní orgán zjistil, že **v podkladech pro ÚK byly informace o schvalovaném obchodu** (zejména informace o finanční a ekonomické situaci klienta) **nespolehlivé, neúplné nebo nesprávné** (viz kapitola 2.5.1 protokolu o kontrole).

(256) ÚK akceptovala podklady v předkládaném znění a nevyhodnotila je jako nedostatečné, nepožadovala jejich doplnění či přepracování a neposoudila dostatečně všechny významné rizikové faktory obchodů, čímž **nepostupovala při výkonu své činnosti obezřetně. Její role v nastaveném systému schvalování úvěrů byla v jednotlivých případech pouze formální.**

(257) Členové ÚK ([REDACTED]) správnímu orgánu při kontrole uvedli, že se **nezabývají oblastí řízení rizik**. Identifikaci rizikových faktorů úvěrových obchodů, posouzení bonity klienta a stanovení mitigace rizik, **přenechávali výhradně na RM a kvalitou vyhodnocení rizik se nezabývali.**

(258) Účastník řízení současně **nezajistil udržování a prohlubování odborných znalostí členů ÚK** v oblasti řízení úvěrových rizik adekvátním vzděláním/školením, což se projevilo selháním ÚK v praxi.

(259) Správní orgán dále zjistil ze zápisu ze zasedání ÚK ze dne 6. 4. 2023, v rámci kterého proběhla kontrola tržních hodnot zastavených nemovitostí určených k bydlení, že **ÚK neidentifikovala u kontrolovaných nemovitostí pokles tržní hodnoty**. U nemovitosti zajišťující úvěr č. 4/2022 poskytnutý členu [REDACTED] (rodinný dům v Opatovicích nad Labem) bylo správním orgánem zjištěno, že **tržní hodnota** (dle aktuální

cenové mapy) **poklesla o 12 %**, a nebyla tak splněna metodicky stanovená podmínka na hodnotu zajištění (hodnota zajištění měla dosahovat 120 % hodnoty jistiny). **Ze zápisu nebylo patrné, zda se ÚK touto rizikovou informací zabývala** a zda, a případně jak, vyhodnotila skutečnost, že snížením hodnoty zajištění došlo k nedodržení hodnoty zajištění, a také že došlo ke snížení rezervy na náklady na případnou realizaci tohoto zajištění.

Vyhodnocení č. 42:

(260) **ÚK účastníka řízení akceptovala podklady k úvěrovým případům v předkládaném znění, nedostatky neodhalila a nevyžádala zjednání nápravy, nevykonávala svou činnost řádně. Členové ÚK tak v praxi nedostáli požadavkům, které jsou na ně kladeny, čímž účastník řízení porušil § 7aa odst. 2 písm. a) ZSÚD.**

Vyhodnocení č. 43:

(261) **Účastník řízení tím, že jeho představenstvo nezajistilo dostatečnou odbornou způsobilost a kvalifikaci členů ÚK, nesplnil požadavek § 7aa odst. 1 písm. a) ZSÚD ve spojení s § 17 odst. 3 a 4 písm. c) Vyhlášky č. 163/2014 Sb.**

Vyhodnocení č. 44:

(262) **Účastník řízení tím, že neidentifikoval změnu tržní hodnoty zajištění a na tuto skutečnost adekvátně nereagoval, neřídil řádně úvěrové riziko a jednal tak v rozporu s § 27 písm. a), c) a d) vyhlášky č. 163/2014 Sb., jenž požaduje zajištění procesu rozpoznávání a řízení rizik u všech činností.**

2.5 Posuzování úvěruschopnosti

(263) **Systém posuzování úvěruschopnosti byl správním orgánem prověřován na úvěrových obchodech poskytnutých od 1. 1. 2022 do 31. 7. 2023. Účastník řízení v tomto období poskytl 6 korporátních úvěrů a jeden spotřebitelský úvěr v celkové výši poskytnutí 74,6 mil. Kč a dvě BZ v celkové výši 1,2 mil. Kč.**

(264) **Obecná pravidla pro přípravu úvěrového případu a pro zajištění potřebného rozsahu a obsahu informací pro posouzení bonity a úvěruschopnosti člena byla upravena ve vnitřním předpisu *Proces schvalování úvěrů*. Zásady a postupy pro zpracování finanční analýzy včetně analýzy zdrojů pro splácení úvěrů byly upraveny ve směrnici *Finanční analýza*.**

(265) **Dle vnitřního předpisu *Proces poskytování úvěrů* RM vyhodnocoval podklady klienta, jež klient doložil s žádostí o úvěr, a Úvěrovým návrhem (zpracovaný pověřeným pracovníkem), výstupem posouzení těchto podkladů bylo Stanovisko RM, ve kterém měla být identifikována rizika úvěrového případu, případně navržena mitigace těchto rizik. Závěrem Stanoviska RM bylo pak doporučení či nedoporučení ÚK ke schválení úvěrového případu.**

2.5.1 Vyhodnocení finanční a ekonomické situace protistrany

(266) **Přestože si účastník řízení stanovil v rámci metodické úpravy, že předmětem zkoumání pro vyhodnocení finanční a ekonomické situace mělo být posouzení a analýza nefinančních údajů (např. historie člena, podnikatelská činnost/projekt apod.), úvěrová dokumentace dlužníků nedokládala, že by RM takové informace vyžadoval. RM se tak nezabýval posuzováním obchodních plánů či záměrů úvěrovaných členů, nezjišťoval, kdo jsou jejich obchodní partneři, a zda jimi deklarovaná podnikatelská činnost odpovídá skutečnosti. Uvedené bylo zjištěno u dlužníků [REDACTED]**

[REDACTED] (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

(267) Při posuzování bonity protistrany **RM dostatečně nezkoumal**, dle požadavků interní metodiky, **vývoj ekonomické a finanční situace** za minimálně dvě poslední období a aktuální období, **nevyhodnocoval reálnost predikovaného vývoje** ve vazbě na podnikatelský záměr a **neposuzoval opodstatněnost významných položek ve finančních výkazech**. Nedostatky spojené s nedostatečným posuzováním finanční a ekonomické situace dlužníků byly zjištěny u dlužníků [REDAKCE]

[REDAKCE] (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 45:

(268) Účastník řízení tím, že při vyhodnocování obchodních případů **neposuzoval obezřetně veškeré aspekty týkající se finanční a ekonomické situace klienta a neměl k dispozici potřebné informace, postupoval v rozporu s požadavky § 45 písm. a) ve spojení s body 3. a 5. písm. c) přílohy č. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zajištění informací i před sjednáním obchodu pro zhodnocení finanční a ekonomické situace s ohledem na jeho výši a složitost.**

2.5.1.1 Posuzování BZ

(269) Proces posuzování bonity klientů žádajících o poskytnutí BZ byl popsán ve směrnici *Poskytování záruk ve formě ručení nebo bankovní záruky za členy*. Schvalování BZ mělo podléhat standardním postupům, jako tomu je v případě schvalování úvěrů. Výjimky ze standardního schvalovacího procesu dle metodiky platné minimálně k datu zahájení kontroly měly BZ se zajištěnou částkou do výše 500 000 Kč s jakýmkoliv druhem zajištění a BZ se zajištěnou částkou do výše 1 000 000 Kč, pokud byly zajištěny finančním kolaterálem.

(270) **BZ v rámci režimu výjimky byly vystaveny na základě žádosti o záruku a souhlasného stanoviska schvalovatele – ÚK bez předložení úvěrového návrhu na poskytnutí BZ nebo Stanoviska RM.** Přestože příslušní pracovníci či organizační útvary účastníka řízení postupovali v souladu s požadavky metodiky, **aplikovaný postup nezajišťoval, že schvalovatel měl k dispozici nezbytné informace pro posouzení finanční situace žadatele o BZ před sjednáním obchodu a pro identifikaci rizik spjatých s poskytnutím BZ v režimu výjimky. Zároveň postupy vedoucí ke schválení poskytnutí BZ nebyly dostatečně rekonstruovatelné.** Uvedené bylo zjištěno u dlužníka [REDAKCE] (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 46:

(271) Účastník řízení tím, že **neposuzoval bonitu členů, jimž byla vystavena BZ v režimu výjimky, postupoval v rozporu s požadavky § 45 písm. a) ve spojení s body 1. a 3. přílohy č. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb.**

2.5.2 Účel provedení obchodu

(272) Vnitřní předpis *Proces schvalování úvěrů* stanovil, že pro účely posouzení úvěrového návrhu pověřený pracovník zpracuje úvěrový návrh a shromáždí informace mj. i k účelu úvěru.

(273) V praxi však bylo identifikováno **nedostatečné prověřování skutečného účelu úvěru.** Úvěrová dokumentace neobsahovala spolehlivé informace o účelu, resp. informace nebyly podloženy nezbytnými podklady, nebo chybělo vyhodnocení, zda účel úvěru odpovídá podnikatelské činnosti klienta. Toto bylo zjištěno u dlužníků [REDAKCE]

[REDAKCE] (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 47:

(274) Účastník řízení tím, že nedostatečně prověřoval účel úvěru, postupoval v rozporu s požadavkem § 45 písm. a) ve spojení s bodem 5 písm. d) přílohy č. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

2.5.3 Analýza zdrojů splácení

(275) Při analýze zdrojů pro splácení směrnice *Finanční analýza* vyžadovala, aby byly zkoumány reálné možnosti dlužníků dostát závazkům z primárních zdrojů. Výchozím podkladem pro analýzu zdrojů a jejich udržitelnost měla být predikce/finanční prognózy. V případě analýzy projektu měl být hodnocen projekt z pohledu výše tržeb, výnosů, nákladů, výsledku hospodaření, dopadů do struktury bilance a měla být identifikována rizika. Dle směrnice *Finanční analýza* mohly disponibilní zdroje pro splácení vznikat i u osob, které byly smluvně vázány v úvěrové smlouvě, např. ručitelé, směneční dlužníci.

(276) V praxi byly zjištěny nedostatky spojené s nedostatečným posuzováním zdroje splácení, včetně posouzení trvalosti a závaznosti příjmů, u dlužníků:

- [REDAKCE] – Přestože předpokládaným zdrojem splácení měl být příjem z prodeje konkrétní nemovitosti (bytový dům v Kutné Hoře), úvěrová dokumentace neobsahovala relevantní informace (přehled plánovaného cash flow/očekávaných příjmů z prodeje nemovitosti, ani očekávaných výdajů klienta, resp. číselného vyhodnocení, predikce, dostatečnosti finančních prostředků na úhradu všech budoucích závazků klienta). Účastník řízení sdělil, že dlužník nepředložil tyto podklady, jelikož takové podklady nemá/nezpracovává, a proto účastník řízení vyhodnotil zdroj splácení z financované nemovitosti (která byla předmětem zajištění úvěru) jako exit variantu, v případě, že nedojde k umoření dluhu z deklarovaného zdroje. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti tak **nekladl důraz na reálný a udržitelný budoucí příjem dlužníka a budoucí peněžní tok z primárního zdroje splácení, rozhodujícím kritériem pro schválení úvěru byl dostupný kolaterál** (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).
- [REDAKCE] – Předpokládaným zdrojem splácení měly být prostředky z obchodní činnosti dlužníka, resp. z konkrétních zakázek. Stanovisko RM však **neobsahovalo vyhodnocení finanční realizovatelnosti daných zakázek, cash flow projekci či výpočet ukazatele DSCR¹⁴¹** (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).
- [REDAKCE] – Vyhodnocení realizovatelnosti projektu (pěstování rýže v Africe) a schopnosti projektu generovat příjmy pro splácení bylo nedostatečné, resp. **úvěrová dokumentace neobsahovala relevantní podklady pro komplexní posouzení projektu z pohledu výše tržeb, nákladů a dopadů do výsledku hospodaření**. Rovněž Stanovisko RM neobsahovalo vyhodnocení rizika neúspěšné realizace projektu, vč. konkrétního způsobu jeho mitigace, např. vyhodnocení jiného zdroje splácení (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

(277) Správní orgán dále zjistil, že účastník řízení **neprováděl analýzu finanční situace osob, které byly smluvně vázány v úvěrové smlouvě, resp. nepožadoval doložení nezbytných informací** (např. daňové přiznání ručitelů, přehled jejich pravidelných příjmů apod.) **pro potvrzení dostatečnosti zdrojů pro krytí dluhové služby**, a to až do splatnosti úvěru. Bylo zjištěno u úvěrových případů [REDAKCE] (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

¹⁴¹ Ukazatel krytí dluhové služby.

Vyhodnocení č. 48:

(278) Účastník řízení tím, že při vyhodnocování obchodních případů neposuzoval obezřetně veškeré aspekty týkající se zdroje splácení, včetně posouzení trvalosti a závaznosti těchto příjmů a neměl k dispozici potřebné informace, postupoval v rozporu s požadavky § 45 písm. a) ve spojení s body 3., 5. písm. e) a 6. přílohy č. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zajištění informací umožňující i před sjednáním obchodu vyhodnotit zdroje splácení, včetně posouzení trvalosti a závaznosti těchto příjmů s ohledem na jeho výši a složitost, a na zajištění, že techniky a nástroje omezující toto riziko nemohou být při posuzování protistrany považovány za náhradní zdroj splácení expozice.

2.5.4 Hodnocení dalších rizik úvěrových případů

(279) Účastník řízení při poskytnutí úvěru dlužníkovi [REDAKCE] **nevyhodnotil další významná rizika a rizikové faktory (zejména geopolitické, ekonomické a právní riziko)** související s přeshraničním financováním projektu společnosti [REDAKCE] v Guinea-Bissau. Účastník řízení **neměl zkušenosti** s financováním projektů v afrických zemích a neměl ani **znalosti a zkušenosti** o dané zemi ani o předmětu projektu. Zároveň účastník řízení nedisponoval informacemi o **zkušenostech společnosti** [REDAKCE] v oboru souvisejícím s daným projektem, **neposoudil schopnost** této protistrany realizovat projekt, včetně její schopnosti splnit příslušné místní právní požadavky, a **neposoudil ani finanční způsobilost jejích dodavatelů/odběratelů**. Účastník řízení rovněž **nezkoumal**, zda je společnost [REDAKCE] **dostatečně pojištěna** proti rizikům spojeným s rizikovým projektem v zahraničí (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 49:

(280) Účastník řízení tím, že při vyhodnocování úvěrových obchodů nezohlednil všechna významná rizika a rizikové faktory, včetně geopolitického, ekonomického a právního rizika v případě [REDAKCE] a jejího projektu v Guinea-Bissau, postupoval v rozporu s § 27 bodem 1 písm. c) vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zabezpečení procesu rozpoznávání rizik u všech činností.

2.5.5 Případy neobezřetného postupu při poskytování úvěrových obchodů

(281) Při hodnocení úvěruschopnosti žadatele o úvěr v případě úvěrů poskytnutých [REDAKCE] v objemu 47,6 mil. Kč při poskytnutí (tj. 64 % objemu nově poskytnutých úvěrů v daném období) bylo zjištěno **nedostatečné posouzení a vyhodnocení rizikových informací**, které účastník řízení o žadatelích o úvěr měl nebo mohl získat, a které mohly mít vliv na schopnost dlužníků hradit své závazky. Ze strany účastníka řízení nebyla dostatečně posouzena **bonita dlužníka, finanční a nefinanční informace, zdroje splácení a schopnost dlužníka generovat dostatečné cash flow** pro splácení úvěrů.

Vyhodnocení č. 50:

(282) Účastník řízení tím, že neposoudil veškeré rizikové aspekty při poskytování úvěrů klientům [REDAKCE] postupoval neobezřetně a takto poskytnuté úvěry vykazovaly vyšší riziko, než jaké bylo ze strany účastníka řízení identifikováno a vyhodnoceno (a tedy i řízeno), čímž porušil § 1 odst. 5 písm. b) ZSÚD požadující, aby záložna postupovala obezřetně.

2.5.6 Vyhodnocení systému posuzování úvěruschopnosti

(283) Systém posuzování úvěruschopnosti vykazoval závažné nedostatky a nezajišťoval dostatečné a řádné posouzení úvěruschopnosti a relevantních rizikových faktorů úvěrových obchodů. Byla identifikována četná zjištění týkající se vyhodnocování finanční a ekonomické situace, posuzování účelu obchodu, vyhodnocování zdrojů splácení a mitigace rizik úvěrových případů (viz též Tabulka 10 tohoto rozhodnutí, kap. 2.13 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 51:

(284) Z rozsahu a významnosti zjištěných pochybení při posuzování úvěruschopnosti dlužníků vyplývá, že u účastníka řízení došlo k selhání nastaveného systému řízení úvěrového rizika, čímž byl porušen požadavek § 16 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na ŘKS, který zahrnuje účinné postupy pro řízení a omezování rizik dle § 7a odst. 1 písm. b) body 2. a 3. ZSÚD.

2.6 ESS

(285) Problematika ESS byla u účastníka řízení upravena primárně směrnicí *Evidence a správa ESS*, dílčí popis týkající se průběžné kontroly člena z pohledu např. korporátních změn byl upraven ve vnitřním předpise *Proces schvalování úvěrů*, v kapitole Monitoring.

2.6.1 Identifikace a vyhodnocení ESS

(286) Směrnice *Evidence a správa ESS* stanovila, že hlavním zdrojem informací o členech ESS a jejich vazbách je úvěrový návrh zpracovaný na základě obdržených podkladů od člena. Ten má obsahovat mimo jiné informace o finanční a ekonomické situaci člena, včetně analýz dodavatelsko-odběratelských vztahů a další relevantní dokumenty jako např. výroční zprávy, účetní závěrky, podnikatelský záměr, strukturu pohledávek a závazků, stavy úvěrů, popřípadě významné smlouvy. Účastník řízení v úvěrových návrzích/Stanoviscích RM uvedené informace často neuváděl, či uváděl pouze okrajově (viz kap. 2.5.1 protokolu o kontrole), čímž nezajistil zdroje, z kterých by informace o ESS identifikoval.

Vyhodnocení č. 52:

(287) Účastník řízení tím, že nezajistil předpoklady pro řádné posouzení, vyhodnocení a zaznamenání veškerých vztahů založených na kontrole či veškerých možných projevů ekonomické závislosti, jednal v rozporu s požadavkem § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na řádné řízení rizika koncentrace rozvedeného v bodu 36 obecných pokynů EBA/GL/2017/15.

Neidentifikované finanční toky

(288) Mezi některými dlužníky a dalšími členy účastníka řízení probíhaly četné finanční toky zaznamenané v systémech účastníka řízení, k nimž účastník řízení nedoložil bližší informace. Případné vazby založené na ekonomické závislosti tak nemusely být identifikovány a promítnuty do sestavování a vyhodnocování ESS.

(289) Správní orgán identifikoval následující transakce mezi členy/úvěrovými klienty účastníka řízení [REDACTED]:

- [REDACTED], jejíž vlastní kapitál k 12/2022 dosahoval výše 34,9 mil. Kč a jejíž tržby za rok 2022 dosáhly výše 136 mil. Kč, zaslala za posuzované období (1/2020 – 7/2023) 35,9 mil. Kč společnosti [REDACTED] (celkem 57 plateb), 35,5 mil. Kč společnosti [REDACTED] (celkem 129 plateb) a společnosti [REDACTED] 15,2 mil. Kč. Naopak společnost [REDACTED] za sledované období inkasovala 33,9 mil. Kč od společnosti [REDACTED] (celkem 25 plateb) a 25,4 mil. Kč od společnosti [REDACTED] (celkem 60 plateb);
- [REDACTED], jejíž vlastní kapitál k 12/2022 dosahoval výše 7,6 mil. Kč a jejíž tržby dosahovaly 108,3 mil. Kč, zaslala za posuzované období 23,5 mil. Kč společnosti [REDACTED] (celkem 6 plateb);
- [REDACTED] půjčila v 2/2021 20 mil. Kč společnosti [REDACTED] a v 6/2021 6 mil. Kč společnosti [REDACTED];
- Mezi společnostmi [REDACTED] docházelo k prodeji/nákupu měny (EUR a Kč), celkem byly za sledované období identifikovány transakce týkající se měnových obchodů ve výši 12,5 mil. Kč;
- [REDACTED] poskytla společnosti [REDACTED] v 5 a 6/2023 služby za sociomapping ve výši 11,2 mil. Kč;
- [REDACTED] vystavila v letech 2021 – 2023 faktury společnosti [REDACTED] ve výši 9,9 mil. Kč;
- [REDACTED] vystavila v letech 2021 a 2022 faktury ve výši 9,85 mil. Kč společnosti [REDACTED] a v roce 2022 fakturu ve výši 4 mil. Kč společnosti [REDACTED];
- Mezi [REDACTED] došlo v 1/2022 k započtení pohledávky ve výši 4,472 mil. Kč;
- V roce 2022 prodala společnost [REDACTED] společnosti [REDACTED] automobily (3 ks) za 3,7 mil. Kč.

Vyhodnocení č. 53:

(290) Účastník řízení tím, že přestože měl k dispozici informace o (dlouhodobých) obchodních vztazích mezi členy/úvěrovými klienty [REDACTED] nevyhodnotil finanční toky a neprověřil ekonomické závislosti mezi těmito společnostmi tak, jak požadují body 21 – 23 a bod 36 obecných pokynů EBA/GL/2017/15, jednal v rozporu s požadavkem § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na řádné řízení rizika koncentrace.

Personální vazby

(291) V rámci kontroly úvěrových klientů bylo identifikováno, že mezi dlužníky a také i mezi dalšími členy účastníka řízení či zaměstnanci účastníka řízení existovaly personální vazby (buď na základě rodinných vztahů, nebo se jednalo o účasti stejných osob ve vedení společností), které účastník řízení nevyhodnocoval za účelem zjišťování vazeb založených na ekonomické závislosti či kontrole. Jednalo se o následující fyzické osoby:

[REDACTED], jenž byl u účastníka řízení zaměstnán jako pokladník a dříve u účastníka řízení působil ve funkci RM. Bratrem [REDACTED] je [REDACTED]¹⁴², manželkou

¹⁴² [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

je [REDACTED], jejich synem je [REDACTED]. [REDACTED] byl od 1/2019 prokuristou ve společnosti [REDACTED], od 2/2021 členem správní rady společnosti [REDACTED], od 11/2023 členem správní rady společnosti [REDACTED].

Dříve byl také prokuristou ve společnosti [REDACTED] a figuroval v subjektech, jež byly (neúvěrovými) členy účastníka řízení ([REDACTED]¹⁴³, [REDACTED]¹⁴⁴). [REDACTED] měl dispoziční práva k účtům následujících členů účastníka řízení: [REDACTED]¹⁴⁵,

- [REDACTED] je manželkou [REDACTED], jejich synem je [REDACTED]. [REDACTED] byla jednatelem a uživatelem koncových výhod (přímým skutečným majitelem) ve společnosti [REDACTED] a figurovala také ve společnostech, které byly (neúvěrovými) členy účastníka řízení ([REDACTED]¹⁴⁶, [REDACTED]¹⁴⁷, [REDACTED]¹⁴⁸). [REDACTED] měla dispoziční práva k účtům následujících členů účastníka řízení: [REDACTED]

- [REDACTED] je synem manželů [REDACTED]. [REDACTED] byl prokuristou ve společnosti [REDACTED] a figuroval také ve společnostech, jež byly (neúvěrovými) členy účastníka řízení ([REDACTED]¹⁴⁹). [REDACTED] měl u účastníka řízení dispoziční práva k účtu společnosti [REDACTED]

- [REDACTED]¹⁵⁰ je bratrem [REDACTED]. [REDACTED] byl odpovědným zástupcem ve společnosti [REDACTED] a figuroval také ve společnostech, jež byly (neúvěrovými) členy účastníka řízení ([REDACTED]). [REDACTED] měl u účastníka řízení dispoziční práva k účtu společnosti [REDACTED]

[REDACTED]¹⁵¹ byla zaměstnancem účastníka řízení na pozici člena ÚK. [REDACTED] byla do 11/2023 členem správní rady [REDACTED] a do 2/2023 byla prokuristou ve společnosti [REDACTED]. [REDACTED] figurovala také v subjektech, jež byly (neúvěrovými) členy účastníka řízení ([REDACTED]¹⁵², [REDACTED]¹⁵³, [REDACTED]) a měla dispoziční práva k účtům členů [REDACTED]

- [REDACTED] byla zaměstnancem účastníka řízení na pozici personální ředitelky a zástupcem pokladníka. [REDACTED] byla přímým konečným vlastníkem společnosti [REDACTED] a nepřímým skutečným majitelem [REDACTED]. Dříve byla [REDACTED] jednatelem společnosti [REDACTED] a figurovala také ve společnostech,

¹⁴³ [REDACTED] IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁴⁴ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁴⁵ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁴⁶ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁴⁷ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁴⁸ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁴⁹ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁵⁰ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

¹⁵¹ [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]

¹⁵² [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁵³ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

jež byly (neúvěrovými) členy účastníka řízení ([REDACTED] ¹⁵⁴).
[REDACTED] měla u účastníka řízení dispoziční práva k účtu [REDACTED]

Vyhodnocení č. 54:

(292) Účastník řízení tím, že nevyhodnocoval, zda mezi uvedenými subjekty neexistuje vztah založený na ekonomické závislosti či kontrole, jednal v rozporu s požadavky na řádné řízení rizika koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb., které jsou rozvedeny v bodech 21, 22, 34 a 38 EBA/GL/2017/15, jež požadují mít důkladné znalosti o svých klientech a jejich vztazích, shromažďovat informace o všech subjektech, které jsou součástí řetězce šíření obtíží, posouzení zvláštních okolností každého případu, a v případě nepropojení subjektů do jedné ESS prokázání, že by finanční potíže nebo selhání klienta nevedly k obtížím u jiného klienta.

(293) Účastník řízení tak byl vystaven riziku nepropojení všech relevantních osob s vazbou na příslušného klienta do ESS a tedy i riziku překročení limitů požadovaných právními předpisy (max. limit pro úvěr vůči členovi/ESS/osobám blízkým ve výši 30 mil. Kč a 25% limit týkající se velkých expozic).

Sídlo na shodné adrese

(294) Některé společnosti, které byly **úvěrovými dlužníky účastníka řízení či s nimi propojenými osobami, sídlily na shodné adrese**. Např. na adrese [REDACTED] sídlili/měli místo trvalého pobytu úvěroví dlužníci [REDACTED] i její vlastník [REDACTED]. Historicky tu sídlil i úvěrový dlužník [REDACTED]. Dále tu měl sídlo předseda představenstva účastníka řízení [REDACTED] a další členové účastníka řízení ([REDACTED] ¹⁵⁵, [REDACTED] ¹⁵⁶).

V době od 11/2018 do 02/2022 zde měl místo trvalého pobytu také [REDACTED]

Vyhodnocení č. 55:

(295) Účastník řízení tím, že jeho úvěrové portfolio vykazovalo klienty a subjekty se společným místem či sídlem podnikání, aniž by tuto skutečnost při posuzování vazeb mezi členy/klienty z titulu případného propojení do ESS vyhodnocoval, a to ani v případech, kdy společná adresa sídla nebyla jediným propojením mezi subjekty, jednal v rozporu s požadavky na řádné řízení rizika koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb., které je rozvedeno v bodu 36 obecných pokynů EBA/GL/2017/15 stanovující, že instituce mají prověřovat veškeré možné projevy ekonomické závislosti.

Vztahy se zahraničními společnostmi

(296) Správní orgán zjistil, že existovaly významné transakce úvěrových klientů/členů účastníka řízení plynoucí z obchodního vztahu se společnostmi se sídlem v zahraničí. Jednalo se zejména o společnosti [REDACTED] se sídlem v Nizozemském království (bývalý člen účastníka řízení) a [REDACTED] se sídlem v Panamě.

(297) V případě [REDACTED] účastník řízení nedisponoval takovými podklady, které by mu umožnily získat spolehlivé informace pro identifikaci majetkových a ovládacích vazeb. Z finančních transakcí byly identifikovány obchody se směnkami mezi členy účastníka řízení

¹⁵⁴ [REDACTED], IČO [REDACTED], se sídlem [REDACTED]

¹⁵⁵ [REDACTED], IČO [REDACTED]

¹⁵⁶ [REDACTED], IČO [REDACTED]

ve významných objemech, jejichž výstavcem byla právě společnost [REDACTED] (viz kap. 2.6.1 protokolu o kontrole).

(298) Společnost [REDACTED] byla do r. 2021 držitelem ochranné známky [REDACTED], kdy ji prodala společnosti [REDACTED]. Dle rozvahy klienta [REDACTED] došlo v r. 2021 k navýšení položky dlouhodobého nehmotného majetku o 940 mil. Kč a zároveň došlo k navýšení závazků. Z jednání s účastníkem řízení vyplynulo, že **podkladové informace, vč. smlouvy o prodeji ochranné známky, splátkového kalendáře a ocenění, k této transakci účastník řízení neměl k dispozici.** Účastník řízení pouze disponoval informací (ze dne 2. 11. 2023 od [REDACTED] zastoupené [REDACTED]), že [REDACTED] o způsobu úhrady svého závazku s protistranou stále jedná a k finální dohodě by mělo dojít nejpozději do 31. 12. 2023 s tím, že úhrada závazků spojených s pořízením licence bude rozdělena do deseti let (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole). Účastník řízení se **nezabýval důvody, které vedly k realizaci transakce mezi [REDACTED] a [REDACTED], a zda mezi společnostmi neexistuje vazba založená na kontrole či ekonomické závislosti**, např. i vzhledem k tomu, že společnost [REDACTED] nepožadovala okamžitou úhradu za prodej ochranné známky, nebo alespoň postupné splácení tohoto závazku a dále také vzhledem k tomu, že z minulosti existovaly indicie o propojení na členy účastníka řízení¹⁵⁷.

Vyhodnocení č. 56:

(299) Účastník řízení tím, že **nezjišťoval informace pro identifikaci majetkových nebo ekonomických vazeb společností se sídlem v zahraničí s významným vlivem na hospodaření úvěrových klientů, jednal v rozporu s požadavky na řádné řízení rizika koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb., který je rozveden v bodech 34 a 36 EBA/GL/2017/15, které stanoví, že by instituce měly mít důkladné znalosti o svých klientech a o vztazích svých klientů a dále by instituce měly zjišťovat veškeré vazby založené na kontrole a ekonomické závislosti a případně je zaznamenávat.**

Obchody se směnkami

(300) Správní orgán zjistil, že **členové účastníka řízení mezi sebou obchodovali se směnkami vystavenými společností [REDACTED]**. Z pohledu účetního byly transakce zachyceny ve finančních výkazech na účtu „Pohledávek“ či „Finančního majetku“. Zástupci účastníka řízení bližšími informacemi o těchto směnkách nedisponovali. Některé informace poskytl [REDACTED], nicméně tyto nebyly podloženy relevantními podklady (viz kap. 1.2.1.5.2 protokolu o kontrole). Z výpisů z běžných účtů úvěrových klientů byly v období 1/2020-7/2023 identifikovány transakce v souvislosti s „přeprodejem“ směnek **v objemu 180 mil. Kč.**

(301) Člen [REDACTED] koupil za výše uvedené období směnky v nominální hodnotě 29 mil. Kč od člena [REDACTED] a v nominální hodnotě 4 mil. Kč od člena [REDACTED]

(302) Člen [REDACTED] za sledované období koupil směnky v nominální hodnotě 29 mil. Kč od člena [REDACTED] v nominální hodnotě 23,5 mil. Kč od člena [REDACTED] a v nominální hodnotě 8 mil. Kč od člena [REDACTED]

¹⁵⁷ Např. v řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví, jež se týkalo ochranné známky [REDACTED] společnost zastoupena [REDACTED] (viz https://isdv.upv.gov.cz/doc/vestnik/2012/vestnik_UPV_201203.pdf).

(303) Člen [redacted] koupil ve sledovaném období směnky v nominální hodnotě 16 mil. Kč od člena [redacted] v nominální hodnotě 1 mil. Kč od člena [redacted] a také od člena [redacted]

Vyhodnocení č. 57:

(304) Účastník řízení tím, že neměl k dispozici informace podložené nezbytnými a vhodnými doklady o výstavci směnek, o jejich kauze, o splatnosti a ani o tom jaký objem směnek koluje mezi jednotlivými členy účastníka řízení, nemohl dostatečně posoudit a identifikovat veškeré vazby založené na ekonomické závislosti, čímž jednal v rozporu s požadavky na řádné řízení rizika koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb. ve spojení s bodem 36 obecných pokynů EBA/GL/2015/15 stanovujícím, že instituce mají prověřovat veškeré možné projevy ekonomické závislosti.

Prokura

(305) Správní orgán zjistil, že účastník řízení nevyhodnotil vazbu vyplývající z udělené prokury pro [redacted] ve společnostech [redacted], pro [redacted] ve společnosti [redacted], pro [redacted] ve společnosti [redacted] a pro [redacted] ve společnosti [redacted], a to obzvláště v kontextu existence účastníkem řízení neidentifikovaných vazeb uvedených výše a níže v této kapitole.

Vyhodnocení č. 58:

(306) Účastník řízení nevyhodnotil vazbu vyplývající z udělené prokury pro [redacted] ve společnostech [redacted] a [redacted] (do srpna 2023), pro [redacted] ve společnosti [redacted], [redacted] ve společnosti [redacted] a [redacted] ve společnosti [redacted]

Zajištění nemovitosti třetí osobou

(307) Směrnice *Evidence a správa ESS* uváděla, že zajištění nemovitostí jinou osobou (poskytovatelem zajištění) **není zohledněno jako jedna ESS**, pokud předmětná nemovitost není zdrojem splácení úvěru osoby u účastníka řízení, která toto zajištění poskytla, či nejsou zjištěny žádné další okolnosti, které by nasvědčovaly vzniku jediného rizika. Dle obecných pokynů EBA/GL/2017/15 přitom platí, že při posuzování ekonomické závislosti by měly instituce zvážit situace, ve kterých nesou klienti vůči instituci společně právní nebo smluvní odpovědnost za závazky.

(308) Správní orgán zjistil, že účastník řízení takto **nevyhodnotil vazbu založenou na společně právní nebo smluvní odpovědnosti vyplývající z poskytnutého zajištění u členů** [redacted]

Vyhodnocení č. 59:

(309) Účastník řízení tím, že zajištění nemovitostí poskytnuté jinou osobou (poskytovatelem zajištění) nepovažoval za relevantní z hlediska sestavení jedné ESS, pokud předmětná nemovitost nebyla zdrojem splácení úvěru osoby, jednal v rozporu s požadavky na řádné řízení rizika koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb., který je rozveden bodem 23 písm. f) obecných pokynů EBA/GL/2017/15, který stanoví, že při posuzování ekonomické závislosti by měly instituce zvážit situace, ve kterých nesou klienti vůči instituci společně právní nebo smluvní odpovědnost za závazky.

Vyhodnocení č. 60:

(310) Účastník řízení tím, že nepromítl daný požadavek obecných pokynů EBA/GL/2017/15 do vnitřních předpisů, nezajistil dostatečné předpoklady pro uplatňování tohoto požadavku v praxi a to, aby byly řádně identifikovány a vyhodnoceny možné vazby založené na ekonomické závislosti, což se potvrdilo i v praxi. Tím účastník řízení jednal v rozporu s požadavky uvedenými v § 10 odst. 3 písm. a) a § 27 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 163/2014 Sb.

(311) Účastník řízení nevyhodnotil vazbu založenou na společné právní nebo smluvní odpovědnosti vyplývající z poskytnutého zajištění u členů [REDAKCE], čímž jednal v rozporu s požadavky na řádné řízení rizika koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb. ve spojení s bodem 36 obecných pokynů EBA/GL/2015/15 stanovujícím, že instituce mají prověřovat veškeré možné projevy ekonomické závislosti.

Dodavatelsko-odběratelské vztahy

(312) Směrnice *Evidence a správa ESS* požadovala posouzení dodavatelsko-odběratelských vztahů, kdy do ESS byli zpravidla zařazeni odběratelé či dodavatelé s podílem na celkových tržbách/nákladech klienta více než 50 % a v případě, kdy by šel významný dodavatelsko-odběratelský vztah bez obtíží nahradit, bylo zapotřebí toto tvrzení podložit zpracovanou analýzou.

(313) Správní orgán zjistil **nedodržení tohoto metodicky stanoveného postupu** u člena [REDAKCE], kdy úvěrová dokumentace nedokládala vyhodnocení významnosti nájemního vztahu se společnostmi [REDAKCE] (z dokumentace nevyplývalo, jaký podíl uvedení nájemci na tržbách člena/klienta měli).

Vyhodnocení č. 61:

(314) Účastník řízení tím, že **nedodržoval vnitřní předpisy a nevyhodnotil významnost nájemního vztahu u [REDAKCE]**, jednal v rozporu s požadavkem § 46 odst. 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na provádění kontrolní činnosti jako součástí běžné, zpravidla každodenní činnosti. Účastník řízení tak nemusel správně vyhodnotit [REDAKCE] jako členy jedné ESS, čímž podstupoval ve skutečnosti vyšší riziko, než byl připraven řídit, a porušil tak § 27 ve spojení s § 31 písm. a) vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Ručení a spoludlužnictví

(315) Směrnice *Evidence a správa ESS* stanovila limitní hranici ve výši 30 % pro posouzení vazby plynoucí z **ručení/spoludlužnictví**. Pod danou expertně (avšak bez doložení analýzy dokládající relevantnost nastaveného podílu) stanovenou hranicí účastník řízení **nestanovil povinnost zkoumat významnost ekonomických vazeb** z titulu případného propojení osob do téže ESS. Takovéto metodické nastavení však nereflektuje zákonný požadavek na rozpoznání veškerých potenciálních vazeb mezi osobami.¹⁵⁸

¹⁵⁸ Viz podrobněji: bod 36 EBA/GL/2017/15: „Institutions should also investigate, and document as appropriate, any potential economic dependencies among their clients“

Vyhodnocení č. 62:

(316) Účastník řízení tím, že jeho metodické nastavení neupravovalo vyhodnocení situací, ve kterých se problémy s financováním jednoho klienta mohou na základě jednosměrné nebo obousměrné ekonomické závislosti či závislosti na tomtéž zdroji financování přenést na jiného klienta, jednal v rozporu s požadavky na řádné řízení rizika koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb., které je rozvedeno bodem 36 EBA/GL/2017/15.

2.6.2 Nedostatky v evidenci a monitoringu ESS

(317) Správní orgán zjistil, že účastník řízení vedl **neúplnou evidenci ESS**, neboť v ní k 31. 7. 2023 nebyla uvedena ESS úvěrového klienta [REDAKCE]. Účastník řízení až v rámci kontroly doplnil evidenci o tohoto člena a doložil doplněnou evidenci ESS.

(318) Dne 9. 11. 2023 došlo ke změně ve statutárním orgánu společnosti [REDAKCE], kdy se členem správní rady stal [REDAKCE]. Tím došlo i k formálnímu **propojení úvěrových klientů [REDAKCE] do jedné ESS**. Dle doložené evidence ESS k 23. 11. 2023 účastník řízení uvedené členy do jedné ESS s názvem [REDAKCE] **skutečně spojil**.

(319) Již před oficiálním vstupem [REDAKCE] do společnosti [REDAKCE] byla u této společnosti a také u dalších úvěrových klientů ([REDAKCE]) správním orgánem identifikována řada indikátorů (viz kap. 2.6 rozhodnutí, kontrolní zjištění č. 76, 77, 78, 81 a 82 protokolu o kontrole), jež značily jejich vzájemné majetkové a ekonomické vazby, pro které **měli být uvedení členové spojeni do jedné ESS již před poskytnutí úvěru č. 3/2023**, a to (nejpozději) v květnu 2023.

(320) V důsledku spojení těchto členů do jedné ESS **neměl být v květnu 2023 schválen úvěr č. 2/2023 členovi [REDAKCE]** v požadované výši 12,5 mil. Kč, neboť po jeho načerpání v 6/2023 došlo k překročení limitu maximální výše expozice o 5,2 mil. Kč a obdobně **neměl být v červenci 2023 schválen ani úvěr č. 3/2023 ve výši 27 mil. Kč členovi [REDAKCE]**, neboť po načerpání jeho 1. tranše došlo v srpnu 2023 k překročení limitu maximální výše úvěru o 19,2 mil. Kč a po celkovém načerpání tohoto úvěru v říjnu 2023 byl daný limit překročen o 22,3 mil. Kč. **Nejvyššího překročení limitu expozice o 22,3 mil. Kč se účastník řízení dopustil v říjnu 2023**. V daném případě tedy platí, že účastník řízení následkem porušení jedné povinnosti (povinnosti řádně řídit úvěrové riziko, resp. riziko koncentrace) porušil též další povinnost (povinnost nepřekročit zákonný limit expozice).

(321) Správní orgán dále zjistil, že **evidence ESS vykazovala chyby, když v ní nebyly zahrnuty všechny vazby**. U člena [REDAKCE] do evidence ESS nebyly zahrnuty společnosti [REDAKCE]¹⁵⁹ a [REDAKCE]¹⁶⁰, u člena [REDAKCE] v evidenci ESS nebyla uvedena [REDAKCE] a u člena [REDAKCE] v evidenci ESS nebyla uvedena společnost [REDAKCE].

(322) **Evidence ESS zobrazovala pouze aktuální stav, historické vazby nebyly u účastníka řízení uchovávané**. Účastník řízení tak neměl dohledatelný/rekonstruovatelný přehled veškerých (historických i aktuálních) vazeb.

(323) Směrnice *Evidence a správa ESS* stanovila povinnost monitoringu všech klientů z úvěrového portfolia s tím, že **aktualizace ESS probíhala mimo roční revizi i průběžně** (dle

¹⁵⁹ [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]

¹⁶⁰ [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]

nově zjištěných změn), lhůta pro zaevidování těchto změn v evidenci ESS stanovena nebyla.

Vyhodnocení č. 63:

(324) Účastník řízení tím, že celková expozice za ESS ██████████ dosáhla při načerpání úvěru č. 2/2023 výše 35,2 mil. Kč a u úvěru č. 3/2023 výše 52,3 mil. Kč, v důsledku porušil § 3 odst. 5 ZSÚD a článek 395 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, ze dne 26. 6. 2013, o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (dále jen „CRR“), čímž současně jednal v rozporu s § 31 a § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 64:

(325) Účastník řízení tím, že k datu kontroly nevedl úplnou evidenci ESS, nezajistil v dané oblasti dostatečnou účinnost kontrolní činnosti, resp. přiměřenost svých kontrolních mechanismů, jednal v rozporu s § 46 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 163/2014 Sb. a současně s požadavky § 23 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na aktuálnost, spolehlivost a ucelenost informací.

Vyhodnocení č. 65:

(326) Účastník řízení tím, že jeho evidence ESS vykazovala chyby, když v ní nebyly zahrnuty veškeré existující vazby, nezajistil dostatečnou účinnost kontrolní činnosti, resp. přiměřenost svých kontrolních mechanismů, porušil požadavky § 46 odst. 2 písm. b) a současně § 23 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na aktuálnost a spolehlivost informací.

Vyhodnocení č. 66:

(327) Účastník řízení tím, že jeho evidence ESS zobrazovala pouze aktuální stav a nikoliv historické ESS a vazby, neplnil požadavek § 11 odst. 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zabezpečení systému pro uchovávání informací a rekonstruovatelnost činností, což omezovalo provádění kontrolní činnosti v úvěrové oblasti.

Vyhodnocení č. 67:

(328) Účastník řízení tím, že nezajistil, že změny v ESS nebudou zaevidovány se zpožděním (až při roční revizi), jednal v rozporu s požadavkem § 23 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb., který stanoví, že pracovníci a útvary mají pro své rozhodování a další stanovené činnosti k dispozici informace, které jsou aktuální, spolehlivé a ucelené.

2.6.3 Vyhodnocení systému řízení rizika koncentrace

(329) S ohledem na zjištění uvedená v *kap. 2.6.1. a 2.6.2. protokolu o kontrole* a charakter dlužníků v portfoliu, účastník řízení neměl dostatečně metodicky zachyceny a zejména v praxi uplatňovány procesy nezbytné pro identifikaci, vyhodnocování, evidenci a monitoring ESS.

(330) V oblasti ESS byly zjištěny systémové nedostatky při řízení rizika koncentrace, a to v oblasti identifikace, vyhodnocování i evidence ESS, včetně plnění limitů na velikost úvěru na klienta / ESS podle ZSÚD a regulatorního limitu na velikost expozice ve vztahu ke kapitálu účastníka řízení.

(331) V rámci úvěrových obchodů byli identifikováni klienti, které měl účastník řízení propojit do ESS a neučinil tak. U těchto dlužníků byla zjištěna vyšší četnost stejných rizikových faktorů, které nebyly ze strany účastníka řízení jako rizikový faktor identifikovány a posuzovány.

(332) U úvěrových klientů [redacted] byla identifikována řada rizikových faktorů poukazující na majetkové a ekonomické vazby, jež účastník řízení neposuzoval a tedy ani nezohlednil (viz Tabulka 11). Jednalo se o:

- významné, časté či opakující se finanční transakce,
- personální vazby,
- vazby založené na společné právní nebo smluvní odpovědnosti vyplývající z poskytnutého zajištění,
- stejná sídla podnikání.

Klient	Číslo úvěru	Výše úvěru (v Kč)	Datum poskytnutí	Datum splacení	Výše nesplacené jistiny k 5/2023 (Kč)	Výše nesplacené jistiny k 7/2023 (Kč)	Identifikované vazby
[redacted]	3/2023	27 000 000	28.7. 2023	2.8. 2024	n/a	schváleno poskytnutí 27 000 000	Poskytovatelem zajištění byly [redacted] a [redacted]; významné a časté finanční transakce s členy [redacted]; člen statutárního orgánu [redacted]; přímý skutečný majitel [redacted]; sídlo [redacted]
[redacted]	4/2019	18 000 000	19.11. 2019	30.11. 2022	n/a	n/a	[redacted]; člen statutárního orgánu [redacted]; přímý skutečný majitel [redacted]; sídlo [redacted]
[redacted]	4/2022	8 090 000	25.11. 2022	31.7. 2023	8 090 000	n/a	Poskytovatelem zajištění byla [redacted]; finanční transakce s [redacted], prokurista [redacted]; nepřímý skutečný majitel [redacted]; [redacted] k dispoziční práva k účtu; sídlo [redacted]
[redacted]	2/2023	12 500 000	31.5. 2023	31.5. 2025	schváleno poskytnutí 12 500 000	12 500 000	Poskytl zajištění členům [redacted]; významné a časté finanční transakce s členy [redacted]; přímý skutečný majitel [redacted]; prokuristy byly [redacted] a [redacted]; následně se prokuristou stal [redacted] dispoziční práva k účtu, stejně jako [redacted]; historicky byla [redacted] jednatel [redacted]; sídlo [redacted]
[redacted]	6/2020	25 000 000	14.12. 2020	31.12. 2025	15 064 865	14 172 627	Poskytovatelem zajištění byly [redacted] a [redacted]; významné a časté finanční transakce s členy [redacted]; člen statutárního orgánu [redacted]; odpovědný zástupce [redacted]; [redacted] dispoziční práva k účtu; do roku 2018 sídlo [redacted]
Celkem					35 654 865	53 672 627	

Tabulka 11: Přehled úvěrů se vzájemnými vazbami

(333) Z identifikovaných rizikových faktorů a posouzení jejich významnosti je zřejmé, že mezi členy/úvěrovými klienty [redacted] existovala významná přímá či nepřímá ekonomická závislost či závislost založená na kontrole, a proto měli být uvedeni členové spojeni do jedné ESS.

Vyhodnocení č. 68:

(334) **Z rozsahu a významnosti zjištěných pochybení při posuzování vazeb mezi členy účastníka řízení došlo k selhání nastaveného systému řízení rizika koncentrace, čímž byl porušen požadavek § 23, § 31, § 42, § 46 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na ŘKS, který zahrnuje účinné postupy pro řízení a omezování rizik dle § 7a odst. 1 písm. b) bodu 2 a 3 ZSÚD.**

2.7 Zajištění

Metodika zajištění

(335) Oblast zajištění byla u účastníka řízení upravena primárně vnitřním předpisem *Zajištění expozic*. Obecný popis oblasti zajištění byl upraven také v předpise *Proces schvalování úvěrů*. Zajištění bylo v době kontroly evidováno a sledováno v Úvěrovém protokolu a Protokolu o bankovní záruce na kartách jednotlivých expozic a v souboru Microsoft Excel „záložna - úvěry a bankovní záruky.xlsx“.

(336) Metodika účastníka řízení **nestanovila požadavky na prvky a parametry znaleckých posudků k nemovitostem, které přijímal do zástavy, a jejich ověření** (např. jaké metody mají být při ocenění použity, jaké informace má popis nemovitosti obsahovat, jak má být zajištěna aktuálnost informací atp.). V praxi účastník řízení pro stanovení tržní hodnoty nemovitosti přijímané do zástavy využíval ocenění vyhotovená spolupracujícím znalcem, jenž měl s účastníkem řízení uzavřenu smlouvu, dle níž se znalec zavázal při vyhotovování každého odhadu postupovat s odbornou péčí a v souladu mj. s obecnými pokyny EBA/GL/2020/06 k poskytování a sledování úvěrů. Účastník řízení tak ani nemohl přezkoumávat, zda předložený znalecký posudek splňuje potřebné náležitosti, v praxi přijímal znalecké posudky bez jakékoli ověření kvality/požadavků.

Vyhodnocení č. 69:

(337) Účastník řízení tím, že **neměl metodicky stanoveny požadavky na znalecké posudky k zastaveným nemovitostem a nenastavil kontrolní mechanismy pro hodnocení kvality znaleckého posudku, nezajistil jednotné, úplné a aktuální informace pro rozhodovací činnost (což bylo zjištěno i v praxi). Tím jednal v rozporu s požadavkem § 23 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na aktuálnost a spolehlivost informací.**

Aktuálnost ocenění nemovitostí

(338) Správní orgán zjistil, že **ne u všech ocenění nemovitostí přijímaných účastníkem řízení do zástavy bylo provedeno místní šetření, které by zajistilo aktuálnost a spolehlivost informací.**

(339) U klienta [redacted] (úvěr č. 4/2022) účastník řízení v době schvalování úvěru disponoval oceněním, které bylo vypracováno jako administrativní **aktualizace dřívějšího (rok starého) ocenění** dané nemovitosti s tím, že **nové místní šetření nebylo provedeno**. Obdobně u klienta [redacted] byla tržní hodnota nově přijímané nemovitosti do zástavy (v rámci změny zajištění v únoru roku 2023 u úvěru č. 6/2020) **stanovena aktualizací rok a půl starého ocenění bez provedení místního šetření.**

Vyhodnocení č. 70:

(340) Účastník řízení tím, že v případech [redacted] **nezajistil aktuální a spolehlivé ocenění zajištění, jednal v rozporu s požadavkem § 27 písm. c) vyhlášky č. 163/2014 Sb., jenž požaduje zajištění procesu rozpoznávání rizik u všech činností. Zároveň nebyl respektován bod 209 obecných**

pokynů EBA/GL/2020/06 požadující, aby hodnota veškerého kolaterálu ve formě nemovitého majetku byla v okamžiku poskytnutí posouzena odhadcem s využitím návštěvy v plném rozsahu s interním a externím posouzením majetku.

Ocenění nemovitostí u nově přijímaného zajištění

(341) Předpis *Zajištění expozic* stanovil, že účastník řízení vyžaduje při nově přijímaném zajištění odhad tržní ceny nemovitosti, který ideálně není starší 6 měsíců, resp. pokud je posudek starší než 6 měsíců, ale jeho stáří nepřesahuje 12 měsíců, pak si účastník řízení vyžádá vyjádření odhadce o vývoji cen dotčené nemovitosti v dané oblasti.

(342) Správní orgán zjistil, že uvedené **metodické nastavení pro posudky staré 6 – 12 měsíců nebylo dodrženo v případě klienta** [redacted] (BZ č. 2023/7/1), kdy v rámci schvalování této BZ v červenci 2023 bylo doloženo ocenění zástavy (rodinný dům v Opatovicích na Labem) z listopadu roku 2022 a účastník řízení si nevyžádal vyjádření odhadce o vývoji cen, resp. z úvěrové složky nevyplýval opak.

Vyhodnocení č. 71:

(343) Účastník řízení tím, že **nedodržoval vnitřní předpisy a nezískával vyjádření odhadce o vývoji cen, nezajistil dostatečnou účinnost kontrolní činnosti, resp. přiměřenost svých kontrolních mechanismů, a jednal tak v rozporu s § 46 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 163/2014 Sb. a s požadavky § 17 odst. 5 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na dodržování vnitřních předpisů.**

Přehodnocení tržní ceny nemovitosti

(344) Z ustanovení předpisu *Zajištění expozic* nebylo jednoznačně patrné, zda k přehodnocení tržní ceny nemovitosti (supervizí či novým posudkem) má dojít v případě, že nastanou obě situace: a) dojde k poklesu hodnoty nemovitosti o více než 20 % a b) hodnota nemovitosti v zástavě nedosáhne 120 % jistiny úvěru, či pokud nastane již jedna z nich.

(345) V praxi účastník řízení k přehodnocení tržní ceny nemovitosti přistoupil v případě splnění obou v metodice stanovených podmínek [úvěr č. 4/2022 poskytnutý členu [redacted]] (*viz kap. 2.4 protokolu o kontrole*), čímž však podstupoval vyšší riziko, neboť snížením hodnoty nemovitosti pod 120 % jistiny úvěru docházelo k poklesu rezervy na náklady pro případnou realizaci dané nemovitosti.

Vyhodnocení č. 72:

(346) Účastník řízení **nezajistil předpoklady pro jednotný postup při vyhodnocení rizika plynoucího ze snížení rezervy na náklady pro případnou realizaci zastavené nemovitosti, když neměl jednoznačně nastaveny své postupy ve vnitřních předpisech. Tím porušil § 10 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb.**

Evidence zajištění

(347) V oblasti evidence zajištění byly identifikovány dílčí nedostatky v rámci Úvěrového protokolu v případě klienta [redacted], kdy u úvěru č. 3/2023 byl **chybně uveden poskytovatel zajištění** a u BZ č. 2023/7/1 pak **poskytovatel zajištění nebyl uveden vůbec.**

Vyhodnocení č. 73:

(348) Účastník řízení tím, že **měl nedostatky v evidenci zajištění, nezajistil předpoklady pro dostatečnou účinnost kontrolní činnosti a přiměřenost svých kontrolních mechanismů**

a jednal v rozporu s § 46 odst. 2 písm. b) a současně s požadavky § 23 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na aktuálnost a spolehlivost informací.

2.8 Uvolňování úvěrových prostředků

(349) Proces čerpání úvěrů byl upraven vnitřním předpisem *Proces schvalování úvěrů*. Ten stanovil, že čerpání úvěrů je možné provést až tehdy, když jsou splněny všechny podmínky stanovené ve smlouvě o poskytnutí úvěru. V praxi bylo provedení kontroly podmínek čerpání zaznamenáno v dokumentu *Splnění podmínek čerpání – Check list*.

(350) **Nedostatečná kontrola splnění podmínek čerpání** byla zjištěna v případě klienta [REDAKCE] (úvěr č. 3/2023), kdy přesto, že nebyly splněny všechny úvěrovou smlouvou požadované podmínky čerpání 1. tranše, byla tato tranše ve výši 23 mil. Kč na běžný účet klienta načerpána (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

(351) **Nedostatečná kontrola čerpání úvěru** v souvislosti s **posouzením ML/FT rizik** byla identifikována v případě členů [REDAKCE], u úvěru č. 3/2023 a u [REDAKCE], u úvěru č. 4/2022 (viz kap. 1.3 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 74:

(352) Účastník řízení tím, že nezajistil dostatečnou kontrolu splnění podmínek čerpání úvěru a přiměřené kontrolní mechanismy, jednal v rozporu s požadavkem § 46 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 75:

(353) Účastník řízení tím, že v případech [REDAKCE] **nedostatečně posuzoval ML/FT rizika při kontrole čerpání úvěru, jednal v rozporu s § 27 písm. c) vyhlášky č. 163/2014 Sb., požadujícím zajištění procesu rozpoznávání rizik u všech činností a rozvedeným bodem 46 obecných pokynů EBA/GL/2020/06, který požaduje, aby instituce zajistily náležité kontroly za účelem zjišťování, posuzování a řízení rizik ML/FT.**

2.9 Monitoring úvěrových obchodů

(354) Proces monitoringu měl účastník řízení upraven ve vnitřním předpise *Procesy schvalování úvěrů* a ve směrnici *Správa a vymáhání pohledávek*.

(355) Pravidla, postupy a odpovědnosti jednotlivých pracovníků či organizačních útvarů v procesu monitoringu úvěrového rizika dlužníků nebyly aktuální či dostatečné, a to minimálně do března 2022, resp. do září 2022.

(356) Účastník řízení neprováděl roční revizi úvěrů či BZ, včetně přehodnocování finanční situace/bonity dlužníků minimálně do října 2022. Uvedené bylo zjištěno u dlužníků [REDAKCE] a [REDAKCE]. Účastník řízení tím, že **neprováděl pravidelně zhodnocení vývoje finanční situace a souvisejících rizik u dlužníků, neměl dostatečné informace pro rozpoznání, zda u klienta nedocházelo ke zvýšení rizika oproti stavu při poskytnutí úvěru.**

(357) Účastník řízení tím, že po dlužnících nepožadoval informace o plnění finančních kovenantů a ani obchodní plány či predikci vývoje finanční situace dle podnikatelských aktivit člena před sjednáním úvěrových obchodů, nevytvořil dostatečné předpoklady pro objektivní monitoring následného vývoje případů pro identifikaci případného zvýšení úvěrového rizika. Uvedené bylo zjištěno u případů [REDAKCE]

bylo identifikováno u úvěrových případů [REDAKCE]
[REDAKCE] (viz kap. 2.13 protokolu o kontrole).

Vyhodnocení č. 78:

(364) Účastník řízení tím, že neprověřoval, zda uvedená skutečnost nemá dopady do činností souvisejících s řízením úvěrového rizika (pro identifikaci a vyhodnocení rizikových faktorů ESS) a ani nevyhodnocoval dostatečně další rizikové faktory, postupoval v rozporu s požadavky § 27 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zabezpečení procesu rozpoznávání rizik u všech činností.

2.10 Kategorizace

(365) Problematiku kategorizace úvěrů a účastníkem řízení aplikované postupy v této oblasti upravoval vnitřní předpis *Kategorizace pohledávek a tvorba opravných položek*.

(366) Účastník řízení neměl definovaná dodatečná kritéria relevantní pro posouzení SICR, což umožňovalo výraznou **subjektivitu** při vyhodnocení rizikových informací identifikovaných v rámci pravidelného monitoringu, resp. roční revize. Nebylo tak zajištěno, že posouzení zvýšení úvěrového rizika **bude konzistentní** a rizikové signály indikující SICR povedou ke zhoršení zařazení pohledávek do rizikových stupňů dle IFRS 9.

(367) Účastník řízení v případě čtyř úvěrových dlužníků disponoval rizikovými signály, z nichž vyplývalo, že nastala změna situace na straně dlužníka oproti stavu při poskytnutí úvěru, jež svědčila o vyšším úvěrovém riziku klienta. **Pohledávky za těmito dlužníky však nebyly přerazeny do úvěrového stupně 2.** Jednalo se o případy [REDAKCE]

(368) [REDAKCE] – dne 29. 11. 2019 poskytl účastník řízení členovi úvěr ve výši 18 mil. Kč. Účastník řízení vedl pohledávku za dlužníkem do doby její splatnosti, tj. do 30. 11. 2022 ve stupni 1. V návaznosti na Pokyn CEO ze dne 3. 2. 2022, kde bylo uvedeno, že účastník řízení získal neověřenou informaci o nízkém stavu zakázek [REDAKCE] na období 2022, účastník řízení zpracoval dne 22. 2. 2022 mimořádnou revizi. V rámci revize na základě předběžných finančních výkazů za rok 2021 a doloženého přehledu zakázek pro rok 2022 byly potvrzeny rizikové signály ve finanční situaci klienta (ztráta za účetní období 2021 spolu s nasmlouvanými zakázkami v roce 2022 nenasvědčovaly tomu, že člen bude schopen splatit řádně úvěrovou pohledávku dle splátkového kalendáře, který byl sjednán při poskytnutí úvěru). Na základě této skutečnosti měla být **pohledávka** v souladu s Nařízením komise (EU) 2016/2067, kapitola B5.5.15 **zařazena minimálně od února roku 2022 až do své splatnosti do stupně 2 jako pohledávka se zvýšeným úvěrovým rizikem.**

(369) [REDAKCE] – dne 25. 11. 2022 poskytl účastník řízení členovi úvěr ve výši 8,1 mil. Kč se splatností k 31. 7. 2023. Účastník řízení vedl pohledávku za dlužníkem do doby její splatnosti ve stupni 1. Přestože klient v lednu 2023 účastníka řízení informoval, že v rámci projektu došlo ke komplikacím (zadržení zemědělských strojů celní správou), tyto signály možného zpoždění projektu nebyly ze strany účastníka řízení analyzovány. Účastník řízení blíže nezjišťoval, z jakého důvodu klient již žádné další informace o stavu či vývoji projektu nedokládá a ani doložení aktuálních informací o stavu projektu po klientovi nevymáhal, přestože se jednalo o podmínku úvěrové smlouvy. **Účastník řízení tak neidentifikoval zjevné zvýšené riziko nedokončení projektu v souladu s harmonogramem ani zvýšení úvěrového rizika.** Vzhledem k výše uvedeným signálům zhoršující se úvěrové kvality měla být pohledávka č. 4/2022 v souladu s Nařízením komise

(EU) 2016/2067, kapitola B5.5.15 **zařazena minimálně od února roku 2022 do rizikového stupně 2.**

(370) ██████████ – dne 14. 12. 2020 poskytl účastník řízení členovi úvěr ve výši 25 mil. Kč se splatností za 5 let, přičemž nesplacená výše pohledávky k 31. 7. 2023 činila 14,2 mil. Kč. Účastník řízení vedl pohledávku ve stupni 1 a tvořil k ní opravné položky ve výši 70,9 tis. Kč (k 31. 7. 2023). Účastník řízení provedl 28. 2. 2023 revizi tohoto dlužníka, kdy byla ekonomická a finanční situace dlužníka vyhodnocena na předběžných výkazech za účetní období 2022, s přihlédnutím ke konečným výkazům za období 2021. Oproti roku 2020, kdy byl úvěr poskytnut, narostl v bilanci dlužníka podíl cizích zdrojů. K nárůstu cizích zdrojů došlo již v období 2021 v souvislosti s nabytím licence ██████████, za kterou dlužník evidoval závazek z obchodního vztahu ve výši 940 mil. Kč. Závazek byl splatný k 1. 7. 2023, s prodlouženou lhůtou do 1. 9. 2023. RM v revizi provedené v únoru 2023 uváděl, že dle informací od dlužníka měla proběhnout částečná úhrada závazku ve výši 100 mil. Kč, ovšem splátkový kalendář na celý objem závazku účastník řízení neměl k dispozici. Hrozba plnění obchodního závazku v plné výši k danému termínu výrazně ohrožovala finanční situaci dlužníka, resp. dlužník negeneroval dostatečné zdroje pro krytí tohoto závazku v případě jednorázového plnění. Existovalo tak vysoké riziko, že i dluh u účastníka řízení bude hrazen s problémy. V důsledku výše uvedených signálů zhoršující se úvěrové kvality měla být pohledávka za klientem nejpozději od zpracování revize (28. 2. 2023) v souladu s Nařízením komise (EU) 2016/2067, B5.5.15 **zařazena do rizikového stupně 2.**

(371) ██████████ – dne 31. 5. 2023 poskytl účastník řízení členovi střednědobý investiční úvěr ve výši 12,5 mil. Kč, přičemž dlužník platil v průběhu úvěrového vztahu pouze příslušenství, jistina byla splatná za 2 roky. Účastník řízení vedl pohledávku k 31. 7. 2023 ve stupni 1 a tvořil k ní opravnou položku ve výši 62,5 tis. Kč (k 31. 7. 2023). Tím, že účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti dlužníka ██████████ nekladal důraz na jeho reálný a udržitelný budoucí příjem a budoucí peněžní tok z primárního zdroje splácení, ale **rozhodujícím kritériem pro schválení úvěru byl dostupný kolaterál**, nebyly splněny požadavky IFRS 9 pro expozice s nízkým úvěrovým rizikem. Na základě této skutečnosti měla být úvěrová pohledávka v souladu s Nařízením komise (EU) 2016/2067, B5.5.22 **zařazena do rizikového stupně 2.**

Vyhodnocení č. 79:

(372) Účastník řízení tím, že měl výše uvedené nedostatky v kategorizaci pohledávek, **porušil požadavky na kategorizaci pohledávek dle § 79 vyhlášky č. 163/2014 Sb. a požadavky bodů B5.5.15 a B5.5.22 Nařízením komise (EU) 2016/2067 (IFRS9).**

(373) **Vzhledem k tomu, že účastník řízení při výpočtu výše individuálních opravných položek nezohledňoval zajištění, tak nesprávně kategorizované pohledávky za ██████████ a ██████████ měly významný dopad do výše tvořených opravných položek, který k 31. 7. 2023 představoval nárůst o cca 1,4 mil. Kč. Účastník řízení tím, že neměl nastaveny řádné administrativní postupy a účetní postupy, jednal v rozporu s § 7a odst. 1 písm. a) bod 3. ZSÚD.**

2.11 Systém vnitřní kontroly v oblasti úvěrového rizika

(374) Dle *Organizačního řádu* systém vnitřní kontroly účastníka řízení zahrnoval všechny řídicí a organizační úrovně a jeho součásti: výkon vnitřní kontroly zahrnující kontrolní činnosti prováděné zejména vedoucími pracovníky, výkon funkce compliance a výkon IA. Kontrolní funkci plnila také KK, jejímž posláním byl (dle *Statutu kontrolní komise*) mj. průběžný dohled

a ujištění se o plnění schválených strategií včetně strategie rizik, dodržování právních povinností a příslušných standardů účastníkem řízení, a o celkové funkčnosti a efektivnosti ŘKS.

2.11.1 Výkon vnitřní kontroly

(375) Výkon vnitřní kontroly dle *Organizačního řádu* zahrnoval kontrolní činnosti prováděné zejména vedoucími pracovníky všech stupňů řízení účastníka řízení – jednalo se o liniovou kontrolu, fyzickou kontrolu, další kontrolní mechanismy a postupy zaměřující se na procesy, včetně kontroly řízení rizik a dodržování vnitřních předpisů.

(376) Správní orgán identifikoval **vysokou chybovost** informací a údajů, což svědčí o tom, že nastavené kontroly **nebyly dostatečné** a neposkytovaly přiměřené ujištění o účinnosti a spolehlivosti vykonávaných činností. Jednalo se o řadu činností napříč různými oblastmi, a to v rámci posuzování úvěrových případů (*viz kap. 2.5.1 protokolu o kontrole*), při evidenci informací o ESS (*viz kap. 2.6.2 protokolu o kontrole*), u kontroly nad stářím odhadu zajištění přijímaného do zástavy a nad procesem zadávání údajů o zajištění do informačního systému (*viz kap. 2.7 protokolu o kontrole*), či v rámci povolování čerpání (*viz kap. 2.8 protokolu o kontrole*).

Vyhodnocení č. 80:

(377) Účastník řízení tím, že nezajistil dostatečné mechanismy a postupy pro kontrolní činnost v řadě svých činností, porušil požadavky § 46 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zavedení kontrolní činnosti na všech řídicích a organizačních úrovních, na to, aby kontrolní činnosti byly součástí běžné činnosti povinné osoby a zahrnovaly kontrolu po linii řízení, přiměřené kontrolní mechanismy pro jednotlivé procesy a fyzickou kontrolu.

2.11.2 Výkon funkce compliance

(378) *Statut funkce compliance* uváděl, že účelem compliance je zajišťování a kontrola kvality vnitřních předpisů a soulad výkonu činností účastníka řízení s relevantními předpisy.

(379) Správní orgán zjistil, že výkon funkce compliance nebyl funkční/dostatečně účinný. Zjištěno bylo, mj. že:

- přestože měl Compliance Officer v gesci kontrolu kvality vnitřních předpisů, nebyla z jeho strany systematicky kontrolována aktuálnost předpisů a vyžadována po gestorech předpisů náprava (*viz kap. 2.3.5 protokolu o kontrole*);
- ze strany Compliance Officera nebyla dostatečně provedena kontrola dodržování předpisů pracovníky účastníka řízení (*viz kap. 2.3.5 protokolu o kontrole*);
- přestože byl Compliance Officer dle vnitřního předpisu *Postupy pro řešení nedostatků, událostí a incidentů* zodpovědný za formální vedení evidence nápravných opatření, tak v praxi tuto činnost (vedení komplexní evidence nápravných opatření) neprováděl.

Vyhodnocení č. 81:

(380) Účastník řízení tím, že nezajistil soustavný a účinný výkon funkce compliance, jednal v rozporu s § 47 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb. Tím, že nezajistil průběžnou kontrolu dodržování právních předpisů a povinností plynoucích z vnitřních předpisů, jednal v rozporu s § 48 odst. 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

2.11.3 Výkon funkce IA

(381) *Statut interního auditu* stanovil, že IA pomáhá účastníkovi řízení dosahovat jeho cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a řízení a správy účastníka řízení. Základní postupy při výkonu IA účastníka řízení pak byly popsány ve směrnici *Výkon interního auditu*.

(382) Správní orgán zjistil, že **výkon funkce IA nebyl funkční, ani účinný a neplnil svoji úlohu**, když:

- *Statut interního auditu* stanovil, že mezi hlavní povinnosti IA patří mj. sestavovat analýzu rizik. Směrnice *Výkon interního auditu* pak uváděla, že pro potřeby plánování činnosti IA je sestavována vlastní analýza rizik, která hodnotí míru rizik spojených s jednotlivými činnostmi tak, že zohlední pravděpodobnost selhání ŘKS v jednotlivých oblastech a míru možné ztráty vyplývající ze selhání. **Analýza rizik však nebyla v praxi IA** (jak bylo sděleno zástupci IA účastníka řízení na jednání konaném dne 27. 11. 2023) **vyhotovována**;
- *Strategický plán auditu na roky 2023 – 2025* nereflektoval významnost jednotlivých rizik. Jedním z nejdůležitějších rizik, kterým byl účastník řízení vystaven, bylo úvěrové riziko. **V rámci plánování auditních zakázek bylo jeho ověření zařazeno až na rok 2025**, a to i přesto, že poslední šetření v oblasti úvěrových rizik bylo předmětem auditní zakázky č. 6/2022 provedené v období července a srpna roku 2022;
- Ze strany vedoucího IA **nebylo zpracovááno souhrnné vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti ŘKS**, přestože *Statut Interního auditu* stanovil, že současně se Zprávou o činnosti vydává vedoucí IA také Vyhodnocení účinnosti a efektivnosti ŘKS;
- *Statut interního auditu* stanovil IA povinnost zavést a udržovat funkční a efektivní systém sledování nápravných opatření, směrnice *Výkon interního auditu* pak uváděla, že do evidence nápravných opatření jsou zahrnována veškerá kontrolní zjištění, která ve Zprávě z auditu uvedl útvar IA, a všechna významná kontrolní zjištění vyplývající z protokolu a zpráv vnějších kontrolních autorit. V praxi **evidence nápravných opatření vedená IA obsahovala pouze zjištění a nápravná opatření vztahující se k vlastním auditním zprávám a nápravná opatření plynoucí z externích auditů (ani kontrol provedených správním orgánem) zde uváděna nebyla**.
- Vedoucí IA **nepředkládal představenstvu a KK na čtvrtletní bázi zprávu o plnění harmonogramu nápravných opatření**, tak jak stanovila směrnice *Výkon interního auditu*;
- Vedoucí IA **neprováděl (interní) hodnocení celkové účinnosti a efektivnosti IA** tak, jak bylo požadováno *Statutem Interního auditu* (v bodě 9.1);
- Účastník řízení pro roky 2021 a 2022 **nevyhotovil strategické plány IA**, pro jednotlivé roky byly vyhotovovány pouze periodické plány;
- **IA neměl zaveden plán školení a rozvoje pracovníků IA**, přestože směrnice *Výkon interního auditu* stanovila požadavek na průběžný rozvoj odborné způsobilosti pracovníků IA a aktivní přístup zaměstnanců k jejich odbornému rozvoji. Z vyjádření zástupců IA účastníka řízení vyplynulo, že v oblasti IA chybí jakékoliv vzdělávání/proškolení (viz kap. 1.1.2.2 rozhodnutí a protokolu o kontrole);
- **Pracovníci IA nedisponovali dostatečnými znalostmi a zkušenostmi** v oblasti výkonu IA (viz kap. 1.1.2.2 rozhodnutí a protokolu o kontrole);

- **Pracovník ve vedoucí funkci IA neměl dostatečné znalosti o činnosti a rizicích účastníka řízení a nedisponoval přiměřenou časovou dotací pro výkon funkce (viz kap. 1.1.2.2 rozhodnutí a protokolu o kontrole).**

Vyhodnocení č. 82:

(383) Účastník řízení tím, že nezajistil, aby výkon IA byl účinný, pokrýval uceleně a propojeně jeho veškeré činnosti, zaměřil se na odhalování nedostatků a rizik a poskytoval objektivní a nezávislé ujištění o činnostech účastníka řízení, neplnil požadavky § 47 odst. 1 a § 49 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 83:

(384) Účastník řízení tím, že nesestavil analýzu rizik a vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti ŘKS, porušil požadavek § 49 odst. 4 a) a d) vyhlášky č. 163/2014 Sb., na roční sestavení analýzy rizik a vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti ŘKS.

Vyhodnocení č. 84:

(385) Účastník řízení tím, že neměl zaveden a udržován systém sledování opatření k nápravě uložených na základě zjištění IA, porušil § 49 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 85:

(386) Účastník řízení tím, že v letech 2021 a 2022 nezajistil vytvoření strategických plánů IA, porušil § 49 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 86:

(387) Účastník řízení tím, že nezajistil dostatečnou kvalifikovanost a odborný rozvoj IA, jednal v rozporu s požadavkem § 17 odst. 4 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zajištění znalostí a zkušeností osob, jimiž zabezpečuje výkon svých činností.

Vyhodnocení č. 87:

(388) Účastník řízení tím, že pracovník ve vedoucí funkci IA nevypracoval a neaktualizoval program pro zabezpečení a zvyšování kvality IA, porušil § 49 odst. 6 ve spojení s bodem 25. přílohy 8 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 88:

(389) Účastník řízení tím, že nezajistil dodržování metodicky stanovených pravidel ze strany útvaru IA, porušil požadavek § 48 odst. 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb. na zajištění průběžné kontroly dodržování právních povinností a povinností plynoucích z vnitřních předpisů.

2.11.4 KK

(390) Odpovědností KK bylo (dle *Statutu kontrolní komise*) mj. dohlížet, zda je ŘKS účinný, ucelený a přiměřený.

(391) Vzhledem k identifikovaným nedostatkům uvedeným napříč tímto rozhodnutím (zejména v kap. 2.11 rozhodnutí) je zřejmé, že **činnost KK nebyla dostatečná/dostatečně účinná.**

(392) **KK ve své činnosti selhala, když:**

- **Nevyhodnocovala dostatečně funkčnost ŘKS v oblasti úvěrového rizika – KK neprovedla kritické posouzení strategického řízení a systému řízení úvěrového rizika**

a nepřispěla k usměrnění významných rizik, kterým byl účastník řízení vystaven. Z doložených zápisů KK vyplynulo, že se KK vyhodnocením ŘKS zabývala jen jednou v červnu roku 2022, kdy se ztotožnila se závěry představenstva, že ŘKS je účinný a efektivní;

- **Nevyhodnocovala adekvátně činnost IA**, když nepožadovala zpracování celkové analýzy rizik, podchycení významných rizik v auditním plánu, zavedení účinného systému sledování nápravných opatření, vč. předkládání pravidelné zprávy o plnění harmonogramu nápravných opatření, a provedení vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti ŘKS;
- **Nezabývala se sledováním činnosti compliance, zejména posuzováním, zda je vyhodnocován soulad předpisů s činností účastníka řízení.** Ani sama KK minimálně do začátku roku 2023 nepostupovala v souladu s vlastním vnitřním předpisem (*Statut kontrolní komise*), který požadoval dohled nad zjednáním nápravy nedostatků zjištěných auditory a ověření implementace nápravných opatření. Přestože IA evidoval významné množství nápravných opatření po termínu, KK nepřijala žádné kroky, které by vedly k zajištění včasného zavádění nápravných opatření k odstranění nedostatků zjištěných IA.

Vyhodnocení č. 89:

(393) **Účastník řízení tím, že nezajistil, aby KK dostatečně dohlížela nad účinností, uceleností a přiměřeností ŘKS a aby se kriticky podílela na vyhodnocování strategického řízení, řízení rizik, souladu činností s právními a vnitřními předpisy a směřování a vyhodnocování činnosti IA, porušil § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb.**

2.12 Vyhodnocení systému řízení úvěrového rizika

(394) Správní orgán identifikoval nedostatky **vykazující vysokou či velmi vysokou míru závažnosti napříč celým systémem řízení úvěrového rizika** (viz kap. 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.9, 2.11 *protokolu o kontrole*). Jedná se o systémové nedostatky daných oblastí, které způsobují nefunkčnost a neefektivnost celkového systému řízení úvěrového rizika.

Vyhodnocení č. 90:

(395) **Systém řízení úvěrového rizika účastníka řízení tak vzhledem na závažnost identifikovaných nedostatků, jejich četnost a celkový rozsah v řadě oblastí úvěrového procesu, jako celek selhal. Účastník řízení tím, že jeho ŘKS v oblasti úvěrového rizika nebyl účinný, ucelený a přiměřený povaze, rozsahu a složitosti rizik, jednal v rozporu s požadavky dle § 7a odst. 1 a 2 ZSÚD.**

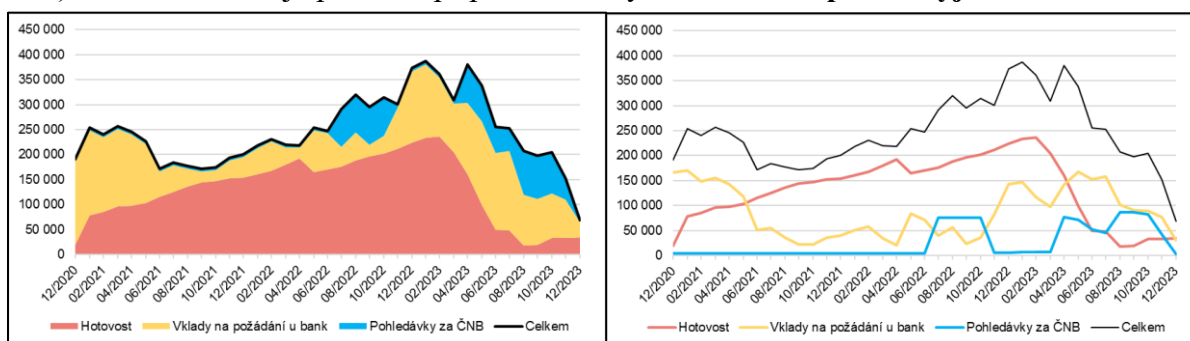
3 Řízení operačního rizika daného nakládáním s hotovostí

(396) Účastník řízení nakládal s hotovostí znějící na Kč, EUR a USD. Nebyl zapojen do CERTIS. Bezhotovostní platební styk pro klienty účastníka řízení byl uskutečňován prostřednictvím úvěrových institucí, které vedly účastníkovi řízení účty. Hotovostní operace v podobě vkládání hotovosti a výběrů hotovosti ze strany klientů zajišťoval účastník řízení prostřednictvím svých (k tomu určených) pracovníků a jimi prováděných pokladních operací - pokladníků. Další nezbytný typ pokladní operace spočíval ve výběrech vkladů z účtů účastníka řízení u úvěrových institucí (tzv. dotace pokladny) a vkládání držené hotovosti na tyto účty, případně ve směně hotovosti pro zajištění potřebné měnové skladby držené hotovosti.

(397) V podmínkách účastníka řízení představovaly hotovostní operace s klienty účastníka řízení „obvyklou“ **aktivitu s vysokou četností těchto transakcí**. Od 1. 1. 2023 do 11. 8. 2023 bylo provedeno **2 769 tzv. bankovních operací** bez rozlišení měny, tj. bezhotovostních

transakcí (nezahrnujících z tohoto pohledu nerelevantní interní převody mezi účty v rámci účastníka řízení), a **216 hotovostních operací, což odpovídá 7,2 % všech transakcí.** Významnost **objemu hotovostních transakcí** byla v podmínkách účastníka řízení rovněž patrná. Ze 40 nejobjemnějších transakcí v Kč (bez interních převodů) bylo provedeno **v hotovosti 10, tedy 25 %.** Ze 40 nejobjemnějších transakcí v EUR (bez interních převodů) bylo provedeno **v hotovosti 16, tedy takřka 40 %.** Ze všech v daném období provedených, tedy z 30 transakcí v USD, bylo provedeno **v hotovosti 8, tedy takřka 27 %.**

(398) Účastníkem řízení držená hotovost dlouhodobě představovala **významný až dominantní podíl jeho likvidních aktiv** (ve smyslu hotovost, vklady účastníka řízení na požádání u bank a pohledávky za Českou národní bankou). V praxi tak účastník řízení držel často více hotovosti než pohledávek z vkladů u jiných úvěrových institucí a pohledávek za Českou národní bankou, tj. bezhotovostních peněžních prostředků (viz grafické znázornění níže). Taková situace je přitom v případě úvěrových institucí **naprosto výjimečná.**

(399) S ohledem na významnou absolutní i relativní četnost hotovostních transakcí a jejich objem, jakož i na absolutní i relativní objem držené hotovosti, představovalo v podmínkách účastníka řízení **zajišťování obezřetného nakládání s hotovostí** jednu z jeho mimořádně významných povinností. Nakládání s hotovostí představovalo u účastníka řízení v kontextu AML a operačních rizik významné riziko a jako takovému mu měla být věnována náležitá pozornost. **Tak tomu ovšem podle ze zjištění správního orgánu nebylo, když účastník řízení význam tohoto specifického rizika neidentifikoval.**

Vyhodnocení č. 91:

(400) Účastník řízení tím, že velikost rizika nakládání s hotovostí nerozpoznal a v důsledku toho jej ani obezřetně neřídil, jednal v rozporu se základními požadavky na systém řízení rizik dle § 27 a násl. vyhlášky č. 163/2014 Sb.

3.1 Rozhodování o umístění hotovosti

(401) Pravidla pro nakládání s hotovostí byla upravena ve vnitřním předpise *Pokladna*, účinném od 26. 10. 2017, a vnitřním předpise *Hotovostní transakce*, účinném od 26. 10. 2017.

(402) Personálně bylo nakládání s hotovostí zajištěno dvěma pracovníky účastníka řízení, pokladníky, kterými byli [redacted] (od 24. 3. 2023) a [redacted] (od 1. 8. 2012).

(403) Hotovost se nacházela v sídle účastníka řízení na adrese Celetná 17, Praha 1 v trezoru v trezorové místnosti, tj. jedné z místností v rámci prostor užívaných účastníkem řízení. Dle části 6. předpisu *Pokladna* měla být uchovávána hotovost následovně: „Trezor, v němž je pokladní hotovost uchovávána, musí být stále **uzavřen a uzamčen**. Výjimkou jsou situace, kdy je s hotovostí nakládáno (klientský výběr, vklad, inventura apod.). V takovém případě je trezor pod **neustálým dohledem pokladníka a jedné další oprávněné osoby**. Do trezorové místnosti mohou vstoupit **pouze oprávnění pracovníci záložny, a to výhradně**

se souhlasem pokladníka a v jeho přítomnosti. V případě, že je trezor otevřený, není zásadně přípustné, aby do trezorové místnosti vstupovaly třetí osoby nebo klienti záložny. Klíče od trezoru má pouze pokladník a pověřený člen představenstva. Ostatní orgány a pracovníci mají přístup do trezoru pouze společně s pokladníkem, a to výhradně v rozsahu jejich pracovní náplně a příslušných oprávnění. “.

(404) Přesuny hotovosti, tj. situace, kdy se hotovost účastníka řízení ocitá mimo sídlo účastníka řízení, resp. přesněji mimo trezorovou místnost, předpokládal vnitřní předpis Pokladna v části 4., v níž bylo stanoveno: „Doplňování pokladní hotovosti a odvody hotovosti do banky musí vždy provádět dva pracovníci. “.

(405) Vnitřní předpisy účastníka řízení **nepředpokládaly**, že by mělo docházet k předávání hotovosti klientům či přijímání hotovosti od nich **mimo prostory, v nichž byl umístěn trezor**. To vyplývá nejen z výše uvedeného, ale i z faktu, že **pokladníkům nebyla stanovena žádná pravidla pro takovéto nakládání s hotovostí mimo prostory účastníka řízení**. Hotovost se mohla ocitnout na jiném místě pouze za účelem doplňování hotovosti do pokladny a při hotovostních vkladech účastníka řízení u úvěrových institucí na jeho účty.

(406) Za účelem ověření stavu hotovosti v trezoru, tj. v místě, kde se měla hotovost dle vnitřních předpisů nacházet, byly ze strany správního orgánu ve dnech 8. 8. 2023 a 15. 1. 2024 uskutečněny osobní prohlídky (kontroly stavu hotovosti).

Kontrola stavu hotovosti 8. 8. 2023

(407) Dle podkladu předloženého dne 8. 8. 2023 bylo v pokladně k závěru dne 7. 8. 2023 uloženo 22 399 158 Kč, 574 676,98 EUR a 18 968,53 USD.

(408) Dle informací předložených správnímu orgánu v rámci mimořádného reportingu **měl účastník řízení držet ke konci dne 7. 8. 2023 hotovost v hodnotě 36 751 tis. Kč** (ekvivalent hotovosti v Kč držené v Kč, EUR a USD), přičemž na následující den, tj. na 8. 8. 2023 (výhled likvidity byl sestavován na 14 dní dopředu a ani v jeho rámci nebyly níže popsané výběry vkladů předvídaný) odhadoval výběry vkladů v hodnotě 2 mil. Kč a tomu měl být úměrný i výsledný stav hodnoty hotovosti v pokladně (34 751 tis. Kč) ke konci dne 8. 8. 2023. **Dle následného výkazu doručeného správnímu orgánu 9. 8. 2023 držel účastník řízení ke konci dne 8. 8. 2023 hotovost v hodnotě 22 779 tis. Kč a daného dne došlo k výběrům vkladů v hodnotě 13 974 tis. Kč.**

(409) Při zahájení kontrolního úkonu dopoledne dne 8. 8. 2023 **účastník řízení neumožnil kontrolujícím pracovníkům správního orgánu přístup k hotovosti** s vysvětlením, že ani jeden z pokladníků, tedy jediných osob majících klíče od trezoru, nebyl v sídle účastníka řízení přítomen (v rozporu s vnitřním předpisem citovaným výše **neměl klíče k dispozici člen představenstva**), a **trezor tak nemohl být otevřen**. Stav pokladny mohl být ověřen teprve v odpoledních hodinách po příjezdu pokladníka [REDAKCE], který umožnil do trezoru s hotovostí přístup.

(410) **V trezoru bylo nalezeno 20 399 158 Kč, 98 077 EUR a 69 USD**. Oproti předpokladu vycházejícímu z výkazů účastníka řízení (předpoklad výběru pouze 2 mil. Kč) se v trezoru **nacházela hotovost v hodnotě nižší o cca 12 mil. Kč**. Dne 8. 8. 2023 tedy došlo k **umenšení držené hotovosti** oproti stavu ke konci dne 7. 8. 2023 **o cca 14 mil. Kč**.

(411) Dne 8. 8. 2023 [REDAKCE] a [REDAKCE] na dotazy správního orgánu týkající se přítomnosti a dostupnosti pokladníků nesdělily žádné informace o tom, že by se toho času měli pokladníci nacházet s hotovostí mimo prostory účastníka řízení. [REDAKCE] za účelem zjištění dostupnosti pokladníka uskutečnila telefonní hovor s [REDAKCE] a po jeho ukončení sdělila, že cca za 2 hodiny [REDAKCE] dorazí. [REDAKCE] následně k dotazu na dostupnost

pokladní [redacted] nebyla schopna sdělit konkrétní informace¹⁶¹ a nedokázala se s [redacted] spojit ani telefonicky. [redacted] žádnou doplňující informaci neposkytla. Z tohoto sledu událostí a vyjádření je zřejmé, že **obě členky vedoucích orgánů účastníka řízení neměly spolehlivý přehled o tom, že se [redacted] měla spolu s [redacted] účastnit rozvozu hotovosti klientům účastníka řízení mimo sídlo účastníka řízení, jak posléze vysvětlovali pokladníci [redacted] a [redacted] chybějících 14 mil. Kč (viz následující odstavce).**

(412) V odpoledních hodinách dne 8. 8. 2023 rozpor mezi zjištěnou výší držené hotovosti v trezoru a vykázaným stavem hotovosti v trezoru vysvětloval účastník řízení prostřednictvím [redacted] nově tak, že tato část hotovosti byla pokladníky ráno dne 8. 8. 2023, ještě před zahájením kontrolního úkonu, **z trezoru odebrána a rozvážena k některým klientům účastníka řízení na místa, kde se toho času nacházeli**, a to za účelem koordinovaného umožnění výběru jejich vkladů mimo prostory účastníka řízení. **Mimo trezor účastníka řízení se tedy dne 8. 8. 2023 ocitla hotovost v hodnotě cca 14 mil. Kč.**

(413) O den později, tj. dne 9. 8. 2023 předložil účastník řízení informace o srpnovém vývoji stavu pokladny za období od 2. 8. 2023 do 8. 8. 2023 a příslušné pokladní doklady. Přehled transakcí poskytuje Tabulka 12.

CZK					
datum	doklad	přijal	vydal	účel platby	
02.08.2023	CZK-2300191		19 120 000,00 Kč	výběr hotovosti [redacted]	směna kurz 23,9
03.08.2023	CZK-2300192	10 000 000,00 Kč		dotace pokladny [redacted]	5000*2000,--
04.08.2023	CZK-2300193	10 000 000,00 Kč		dotace pokladny [redacted]	400*5000,--; 1500*2000,--
07.08.2023	CZK-2300194		16 000 000,00 Kč	výběr hotovosti z č.ú. 51 PDZ CZK [redacted]	
07.08.2023	CZK-2300195		4 000 000,00 Kč	výběr hotovosti z č.ú. 97 PDZ CZK [redacted]	
08.08.2023	CZK-2300198		2 000 000,00 Kč	výběr hotovosti z č.ú. 250 PDZ [redacted]	
		20 000 000,00	41 120 000,00		
			-21 120 000,00		
					20 398 158,00 Kč

EUR					
datum	doklad	přijal	vydal	účel platby	
02.08.2023	EUR-2300034	800 000,00 EUR		vklad hotovosti [redacted]	směna kurz 23,9
04.08.2023	EUR-2300035		100 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 145 PDZ EUR [redacted]	
07.08.2023	EUR-2300036		100 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 51 PDZ EUR [redacted]	
07.08.2023	EUR-2300037		140 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 378 PDZ EUR [redacted]	
07.08.2023	EUR-2300038		70 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 96 PDZ EUR [redacted]	
07.08.2023	EUR-2300039		100 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 181 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300040		75 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 145 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300041		35 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 51 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300042		45 400,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 195 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300043		170 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 359 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300044		85 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 361 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300045		40 200,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 234 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300046		16 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 28 PDZ EUR [redacted]	
08.08.2023	EUR-2300047		10 000,00 EUR	výběr hotovosti z č.ú. 161 PDZ EUR [redacted]	
		800 000,00	986 600,00		
			-186 600,00		
					98 076,98 €

USD					
datum	doklad	přijal	vydal	účel platby	
08.08.2023	USD-2300011		\$14 900,00	výběr hotovosti z č.ú. 161 PDZ USD [redacted]	příkaz k inkasu)
08.08.2023	USD-2300012		\$4 900,00	výběr hotovosti z č.ú. 286 PDZ USD [redacted]	
		\$0,00	\$18 900,00		
			-\$18 900,00		
					\$68,63

Tabulka 12: Přehled transakcí pokladny

¹⁶¹ „Myslím, že tady někde úplně není“.

(414) K otázce instrukce k přesunu hotovosti mimo prostory účastníka řízení, ke kterému došlo dne 8. 8. 2023, se vyjádřil dodatečně předseda představenstva účastníka řízení [REDAKCE]. Z jeho vyjádření vyplynulo, že obecná metodická úprava rozvozu hotovosti klientům za účelem výběru jejich vkladů mimo prostory účastníka řízení **nebyla v podmínkách účastníka řízení zavedena, přičemž taková situace byla prý výjimečná.**

(415) Za účelem zjištění, resp. ujištění se, zda pokladník dostal rekonstruovatelný pokyn k přemístění hotovosti mimo sídlo účastníka řízení, aby umožnil výběry vkladů klienty mimo sídlo účastníka řízení, uskutečnil [REDAKCE] s [REDAKCE] telefonní hovor, při kterém se dotazoval, zda pokladník umožnění výběrů vkladů klienty řešil s někým z pracovníků účastníka řízení, či jen s klientem. [REDAKCE] na základě telefonního hovoru sdělil, že **pokladník tyto výběry řešil pouze s klientem.**

(416) Vyjádření k otázce výběrů vkladů mimo prostory účastníka řízení dne 8. 8. 2023 poskytl dne 2. 11. 2023 rovněž pokladník [REDAKCE], který nakládání s hotovostí dne 8. 8. 2023 označil za výjimečné a nestandardní a odůvodněné ochranou zájmů klientů¹⁶². K němu však nedal pokyn žádný z vedoucích pracovníků účastníka řízení¹⁶³. Rovněž podrobnosti cesty a rozvozu hotovosti nebyl [REDAKCE] schopen poskytnout a odkázal se toliko na výčetku¹⁶⁴.

Kontrola stavu hotovosti 15. 1. 2024

(417) Rovněž při kontrolním úkonu dne 15. 1. 2024 **nebylo možné ze strany správního orgánu stav hotovosti ověřit.**

(418) Kontrolnímu úkonu byly přítomny [REDAKCE] a [REDAKCE]. Tyto osoby shodně uvedly, že **nemohou zpřístupnit trezor** (označovaný mj. jako velkou pokladnu), neboť [REDAKCE], ač pokladník, klíč od trezoru již nadále nemá, neboť jej odevzdala [REDAKCE]. Klíč od trezoru měl daného dne **jediný pracovník** účastníka řízení, pokladník [REDAKCE]. Rezervní klíč byl dle sdělení účastníka řízení uschován u [REDAKCE], advokáta¹⁶⁵, na základě smlouvy o úschově ze dne 21. 8. 2023.

(419) K otázce situace rozvážení hotovosti mimo prostory účastníka řízení, jež nastala dne 8. 8. 2023, se při kontrolním úkonu dne 15. 1. 2024 vyjádřila [REDAKCE]. Věcně nevysvětlila, proč sama učinila dne 8. 8. 2024 výběr v hotovosti 35 tis. EUR pro [REDAKCE] mimo prostory účastníka řízení, když den předtím, pro tutéž osobu vybrala 100 tis. EUR a 16 mil. Kč. Rovněž nevysvětlila okolnosti rozhodnutí účastníka řízení o rozvozu hotovosti, odkázala se jen na neurčitý požadavek klientů a neurčitě označila místo rozvozu¹⁶⁶.

(420) Účastník řízení tedy **nebyl schopen rekonstruovat, jak došlo k pověření pokladníků k přemístění hotovosti mimo prostory účastníka řízení a k instrukci k jejich rozvozu za účelem výběru vkladů klientů účastníka řízení.** Toto rozhodnutí **nepříslušelo dle vnitřních předpisů pokladníkovi.** Instrukce k jednání, kterým účastník řízení vysvětlil objem

¹⁶² „To byla jedna mimořádná naprosto ničemu se nepodobající situace, kdy účelem celého našeho snažení bylo uklidnit co nejvíc klientů, aby měli co nejmenší nároky na vybrání peněz (...). Ale jako protiváha proti tomuhletomu vstřícnému jednání a ochotě počkat tak bylo to, že jo dobře tak budete na chalupě, tak tam zajedu.“

¹⁶³ „(...) to bylo tak živelný a s takovou dynamikou, že asi to nemělo úplně jako super parametry, ale neměli jsme ani, ani jsme neměli teda na hysterii udělanou směrnicí. (...) Společné pokyny, všichni jsme seděli večer předtím, řekli jsme si, takhle to bude vypadat, (...). Takže jako že by někdo vystoupil a zatukal na skleničku, a řekl, tak teďka já říkám, ať [REDAKCE] s [REDAKCE] jedou, to tam nebylo.“

¹⁶⁴ „Já si částky teďka nepamatuju, jsem schopnej si vybavit některý lidi, některý cesty, (...). Ale jako nevím, nevím, kde to bylo, a možná si to pletu s jiným příběhem.“

¹⁶⁵ Sídlu advokátní [REDAKCE]

¹⁶⁶ „(...) já to přesně nevím, ale bylo to samozřejmě konstelace toho času, byly to prázdniny, spousta lidí nebylo tady v Praze, na druhou stranu prostě bylo tam nějaký požadavek od nich, že ty peníze prostě si vybrat chtěj (...) nebylo to jenom po Praze, bylo to mimo Prahu (...) já jsem teda zůstala až někde v těch Krkonoších.“

hotovosti v trezoru ke dni 8. 8. 2023, by musela být učiněna představenstvem, neboť obecný režim nakládání s hotovostí byl určen rovněž představenstvem ve formě vnitřního předpisu.

Vyhodnocení č. 92:

(421) Účastník řízení tím, že rekonstruovatelným způsobem neučinil rozhodnutí o rozvozu hotovosti a následný na něm založený pokyn vůči pokladníkům, porušil povinnost dle § 11 odst. 2 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 93:

(422) Účastník řízení tím, že nezajistil, aby bylo nakládání s hotovostí provedeno v souladu s jediným rekonstruovatelným a prokazatelně existujícím pokynem představenstva v podobě vnitřních předpisů účastníka řízení, tedy aby pokladníci [redacted] a [redacted] dne 8. 8. 2023 dodrželi vnitřní předpisy pro nakládání s hotovostí, neboť se v rozporu s nimi vzdělili s hotovostí v hodnotě cca 14 mil. Kč mimo trezorovou místnost a sídlo účastníka řízení, aniž by šlo o přesun hotovosti ve smyslu vnitřního předpisu *Pokladna*, nezajistil soulad své činnosti s vnitřním předpisem, a porušil tak povinnost dle § 17 odst. 5 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

3.2 Řízení přístupu k trezoru

(423) Při kontrolním úkonu dne 8. 8. 2023 zpřístupnil kontrolujícím pracovníkům správního orgánu trezor s hotovostí účastníka řízení teprve pokladník [redacted], když žádný pověřený člen představenstva neměl v rozporu s vnitřními předpisy pro nakládání s hotovostí od trezoru klíč. [redacted] přitom dorazil do prostor účastníka řízení až s odstupem několika hodin od zahájení kontrolního úkonu [k tomu viz odstavce (411) a násl.].

(424) Pokladní [redacted] při kontrolním úkonu dne 15. 1. 2024 zpřístupnila pouze tzv. malou pokladnu, jejíž existenci vysvětlovala provozními požadavky účastníka řízení, avšak její zřízení vnitřními předpisy ani přesné datum jejího zřízení nedokázala vysvětlit¹⁶⁷. V této pokladně byla držena hotovost ve výši 74 154 Kč. Dále z pohovoru vyplynulo, že vklad do provozní pokladny není omezen žádnou částkou, přičemž k dotazu, kdo má přístup k provozní pokladně uvedla, že klíče má pouze ona sama. Klíč k trezoru odevzdala [redacted] druhému pokladníkovi [redacted], který ho dle informací předal do úschovy advokátovi. Informace o absenci vnitřního předpisu upravujícího v praxi nově zavedený režim dvojího umístění hotovosti a režimu přístupu k nim potvrdila [redacted].

(425) Od blíže nezjištěného dne následujícího po dni 8. 8. 2023, nejpozději však od 15. 1. 2024 tedy došlo k rozdělení míst pro držení hotovosti a zavedení dvojího režimu nakládání s hotovostí, kdy pokladní [redacted] již neměla přístup k jiné pokladně, než k jí na místě předvedené příruční pokladnici určené pro „menší výdaje“. Jediným pracovníkem s přístupem do trezoru s převážnou částí hotovosti se tak stal pokladník [redacted]. Tento stav neměl oporu ve vnitřních předpisech účastníka řízení. Nadto nebyly určeny žádné limity pro výši hotovosti uchovávané v pokladně v gesci pokladní [redacted].

Vyhodnocení č. 94:

(426) Účastník řízení tím, že nové postupy týkající se tzv. malé či provozní pokladny nepromítl do vnitřních předpisů, porušil § 10 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

¹⁶⁷ „(...) je to jakási provozní pokladna (...) aby se mohly provádět klasicky nějaký tyhle menší výdaje z pokladny.“ a „O směrnících nevím, to se budete muset zeptat asi na kolegy, který se zabývá tím (...) ale bylo to tak poměrně jasně řečený a všichni vlastně o tom vědí.“

(427) Dne 8. 8. 2023 a 15. 1. 2024 prokazatelně **žádný ze členů představenstva nedisponoval klíčem od trezoru**, přestože přinejmenším jeden člen představenstva měl z pověření představenstva klíčem disponovat, jak stanovil čl. 6.2. *Pokladna*.

(428) Klíč byl od 21. 8. 2023 v rozporu s čl. 6.2. *Pokladna* svěřen jiné osobě než pokladníkovi a pověřenému členu představenstva [viz též odstavec (418)]. Dle bodu 3.1. smlouvy o úschově uzavřené mezi účastníkem řízení [redacted] dne 21. 8. 2023 mohl schovatel mimo jiné uschovat obálku s klíčem od trezoru v bezpečnostní schránce u banky nebo v „*prostorách Advokáta nebo jeho kanceláře*“, aniž by tento pojem byl blíže definován. Smlouva v této souvislosti obsahuje informaci o sídle advokáta v [redacted], jež se nachází v blízkosti sídla účastníka řízení. Ze smlouvy je ale zřejmé, že obálka s klíčem mohla být uschována i mimo sídlo advokáta bez geografického omezení (smlouva v tomto ohledu neobsahovala pravidlo, jež by např. omezilo možnost schovatele uschovat obálku s klíčem mimo obec adresy sídla účastníka řízení). V takovém případě by získání přístupu k hotovosti v trezoru vyžadovalo nejen kontaktování advokáta, ale navíc i nepředvídatelně dlouhou cestu pro klíč, tj. buď cestu do bankovní schránky, nebo do jiných prostor advokáta, než je jeho sídlo.

(429) Okamžikem, kdy [redacted] odevzdala klíč od trezoru, klíčem od trezoru nedisponoval žádný z členů představenstva a jedinou další osobou disponující kromě [redacted] klíčem se stal schovatel, došlo ke **ztrátě zastupitelnosti pracovníka s přístupem do trezoru**. Pokud by nemohl pokladník [redacted] zajistit přístup účastníka řízení k hotovosti uschované v trezoru (např. pro jeho nepřítomnost) hrozilo s ohledem na výše uvedené, že účastníku řízení bude na nepřiměřeně dlouhou dobu znemožněno nakládat s hotovostí. **Účastník řízení se tak vystavil zvýšenému operačnímu riziku nemožnosti nakládat s hotovostí uloženou v trezoru.**

Vyhodnocení č. 95:

(430) Účastník řízení tím, že přinejmenším od 8. 8. 2023 a dále od svěřen klíčů od trezoru schovateli na základě smlouvy ze dne 21. 8. 2023 minimálně do 15. 1. 2024 docházelo k porušení vnitřními předpisy účastníka řízení předepsanému svěřen klíče od trezoru, tedy k odchylkám od nastaveného režimu přístupu osob k uložené hotovosti, které nebyly promítnuty do vnitřních předpisů, jednal v rozporu s § 10 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

Vyhodnocení č. 96:

(431) Účastník řízení tím, že nedostatečně řídil operační riziko dané svěřením klíče od trezoru jedinému pracovníku účastníka řízení a uschováním druhého klíče u třetí osoby na blíže nespecifikovaném místě, nezajistil soustavný a účinný výkon funkce řízení rizik, čímž porušil povinnost dle § 29 odst. 1 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

3.3 Riziko střetu zájmů

(432) Dle vnitřního předpisu *Hotovost* měl účastník řízení uplatňovat u všech hotovostních transakcí **princip kontroly čtyř očí**. Toto pravidlo je třeba považovat za základní a standardní kontrolní prvek sloužící předcházení nežádoucího chování jednotlivých pracovníků obecně.

(433) V případě hotovostních transakcí byly v podmínkách účastníka řízení vyhotovovány pokladní příjmové a výdajové doklady. **Na pokladních dokladech** vyhotovených od ledna 2020 do 8. 8. 2023 je **vždy** uvedena **pouze jedna osoba** vydávající hotovost klientovi. Účastník řízení tak **neprokázal, že se výše uvedeným vnitřním předpisem řídil.**

(434) Dle předložených podkladů vydal pokladník [redacted] **sám sobě** dne 24. 5. 2023 částku 15 000 Kč a dne 31. 5. 2023 částku 29 832 Kč (pro [redacted]), dne

14. 7. 2023 částku 1 600 Kč (pro [REDACTED]), 17. 7. 2023 částku 7 000 Kč (pro [REDACTED]).

(435) Dále pokladník [REDACTED] vydával hotovost osobám, u kterých účastník řízení mohl a měl předpokládat, že šlo **o osoby mu blízké**, a to např. 600 000 Kč [REDACTED] dne 18. 7. 2023, 85 000 EUR, 10 000 EUR a 14 000 USD dne 8. 8. 2023 a 100 000 EUR dne 7. 8. 2023 [REDACTED] a 70 000 EUR [REDACTED] dne 7. 8. 2023.

(436) Z pokladních dokladů není patrné, že by byly pokladní operace provedeny **za dohledu dalšího pracovníka účastníka řízení**. Kontrolní prvek v podobě přítomnosti dalšího pracovníka, jímž by bylo mírněno riziko dopadu možného střetu zájmů, nebyl rekonstruovatelně zaznamenáván, a tak nebylo možné jeho uplatňování ověřit. Vzhledem k poznatkům správního orgánu k okolnostem nakládání s hotovostí dne 8. 8. 2023 (viz výše) lze současně konstatovat, že uvedený kontrolní prvek **nebyl** uvedený den ani **uplatňován**.

(437) Inventarizace pokladny měla být dle čl. 3 předpisu *Pokladna* prováděna inventarizační komisí ve složení pokladník, předseda představenstva a další pověřený pracovník. Správnost hlášení měla být ověřována první pracovní den po skončení kalendářního měsíce, za který se inventarizace provádí. Dne 8. 8. 2023 byla zajištěna hlášení o stavu pokladny za květen a červen roku 2023. V obou případech **nejsou hlášení nikým podepsána**. V případě července 2020 bylo sestaveno podepsané hlášení, které obsahovalo pouze prázdná pole o stavu pokladny. V ostatních případech nebyla na hlášeních o stavu pokladny uváděna data provedení inventarizace, resp. data podepsání hlášení. **Tyto okolnosti činí proces inventarizace nedostatečně rekonstruovatelným**.

(438) Pokud jde o osoby pokladníků, je z údajů uvedených v obchodním rejstříku zřejmé, že **tyto osoby byly spojeny se stejnými právníckými osobami**. V době kontroly byla [REDACTED] jediným společníkem [REDACTED], jejímž prokuristou byl [REDACTED]. Vztah prokuristy a jediného společníka je přitom charakteristický vzájemnou závislostí¹⁶⁸, a tedy nezbytností vzájemné důvěry.

(439) Na základě dostupných informací **existovaly proto důvodné pochybnosti o tom, zda tyto osoby neupřednostní svůj společný zájem či nebudou si vzájemně tolerovat upřednostnění zájmu jedné z nich před zájmy účastníka řízení**. Účastníka řízení však tyto skutečnosti v rámci řízení rizika střetu zájmů nevedly k tomu, že by je za své jediné pokladníky neurčil. **Za situace, kdy není adekvátně řízeno riziko střetu zájmů pokladníků, nelze považovat uplatnění principu čtyř očí za dostatečný kontrolní prvek, a to i kdyby princip kontroly čtyř očí byl důsledně dodržován**.

(440) Výše uvedené aspekty doprovázející nakládání s hotovostí dokumentují selhání účastníka řízení při řízení rizika střetu zájmů při pokladní činnosti účastníka řízení.

Vyhodnocení č. 97:

(441) Účastník řízení tím, že adekvátně **neřídil možný střet zájmů pokladníků a účastníka řízení, ani nedodržel (byť z podstaty střetu zájmu nedostatečnou) kontrolu čtyř očí v případě nakládání s hotovostí, porušil povinnost dle § 16 písm. d) vyhlášky č. 163/2014 Sb., tj. zavést a udržovat funkční a efektivní organizační uspořádání včetně oddělení neslučitelných funkcí a zamezovat vzniku možného střetu zájmů**.

¹⁶⁸ Do působnosti valné hromady společnosti s ručením omezeným podle § 190 odst. 2 písm. e) zákona o obchodních korporacích náleží schvalování udělení a odvolání prokury, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

3.4 Řízení objemu hotovosti

(442) Vnitřní předpis *Pokladna* stanovil pod bodem 5.1, že: „*Pokladník je povinen dodržovat horní minimální limit v hotovostní pokladně ve výši 25 milionů korun českých a to ve všech měnách celkem, po přepočtu kurzem ČNB z aktuálního dne*“. Dle bodu 5.2 pak: „*V případě, že nastane mimořádná situace, kdy si více klientů objedná výběr větší částky v souladu s podmínkami pro vedení účtů, je pokladníkovi povoleno tento limit překročit.*“.

(443) Vnitřní předpis shledal správní orgán za **nedostatečný** z důvodu praktické absence horního limitu pro objem držené hotovosti, její skladbu dle měn a absence příslušných kontrolních mechanismů pro dodržení limitů.

(444) Vzhledem k podmínkám, které měl účastník řízení nastaveny, byl **pokladník jedinou osobou určenou ke komunikaci s klienty**, pokud jde o hotovostní transakce. Prakticky tak pokladník mohl ostatním pracovníkům komunikovat potřebu objemu hotovosti, resp. skutečné či domnělé požadavky klientů, a tímto prostřednictvím i určovat její skutečný objem. Pokladník tedy měl **plně ve své vlastní kompetenci rozhodování** o tom, kolik aktiv bude účastník řízení držet v hotovosti a v jakých měnách.

(445) Pokud jde o limit 25 mil. Kč stanovený vnitřním předpisem, účastník řízení písemně potvrdil, že stanovený limit měl být zamýšlen (a v praxi byl i tak pracovníky účastníka řízení chápán) jako minimální, tj. **u účastníka řízení reálně žádný maximální limit pro výši hotovosti držené v pokladně stanoven nebyl**. Pokladník tak měl vždy (tj. nejen v případě zvláštních klientských potřeb) **plně ve své vlastní kompetenci rozhodování o tom, kolik aktiv bude účastník řízení držet v hotovosti a v jakých měnách**.

Vyhodnocení č. 98:

(446) Účastník řízení tím, že v praxi neuplatňoval žádný horní limit objemu držené hotovosti, ani neuplatňoval pravidla pro její měnovou skladbu, jednal v rozporu s požadavky § 18 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 163/2014 Sb. na vytvoření předpokladů pro řádné řízení rizik, vč. povinnosti schválit soustavu limitů a akceptovatelnou míru rizika, daného držením hotovosti.

Vyhodnocení č. 99:

(447) Účastník řízení tím, že v případě pokladní činnosti nezajistil vyváženost působností při schvalovacích, rozhodovacích a kontrolních činnostech a nezamezil nepřiměřenému vlivu jediné osoby, pokladníka [REDAKCE], nebo malé skupiny propojených osob, tedy [REDAKCE] a [REDAKCE], na tuto činnost, porušil povinnost dle § 11 odst. 3 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

3.5 Riziko nedostatečné kompenzace ztráty hotovosti

(448) Účastník řízení předložil pojistnou smlouvu s předpisem ročního pojistného ve výši 17 878 Kč stanovující, že nejvyšší pojistné plnění by připadlo účastníkovi řízení ve výši 4 mil. Kč. V případě odcizení byl **limit náhrady škody na movitých věcech 500 tis. Kč**.

(449) Pojistný vztah účastníka řízení nelze považovat za adekvátní jeho poměrům, vzhledem k tomu, že **pracovníci účastníka řízení přenášeli hotovost v mnohamilionových částkách mezi sídlem účastníka řízení a bankami**, jež vedly účastníkovi řízení účty, nebo směnárnou. Dále účastník řízení neadekvátně řídil riziko nedostatečného nahrazení škody dané ztrátou či odcizením **hotovosti rozvážené dne 8. 8. 2023 (ve výši 14 mil. Kč) svým klientům**. Neadekvátní byly parametry pojistné smlouvy i co do pojistného plnění v případě poškození hotovosti v sídle účastníka řízení.

Vyhodnocení č. 100:

(450) Účastník řízení tím, že řádně neřídil operační riziko nedostatečné kompenzace škody způsobené ztrátou či odcizením hotovosti v případech, kdy se hotovost účastníka řízení vyskytovala mimo jeho sídlo, resp. trezor, porušil § 31 písm. a) vyhlášky č. 163/2014 Sb.

3.6 Spolehlivost vykazovaných informací o hotovosti

(451) Z Tabulky 12 je patrné, že výběry vkladů činěné mimo sídlo účastníka řízení dne 8. 8. 2023 byly provedeny převážně v EUR. Dotace pokladny v EUR v částce 800 tis. EUR byla provedena dne 2. 8. 2023. Bez ní by v pokladně nebyl pro výběry dostatek hotovosti v EUR. Ze sledu událostí zachycených v tabulce, jakož i z níže uvedeného vyjádření [redacted] je patrné, že účastník řízení (resp. pokladník [redacted] a předseda představenstva [redacted], který vystavil dne 2. 8. 2023 [redacted] pro zajištění směny plnou moc) **měl povědomí** o potřebě uspokojení požadavků na výběry vkladů v EUR v objemu takřka 1 mil. EUR **již dne 2. 8. 2023**. To pak vysvětluje, proč 2. 8. 2023 pokladník [redacted] převedl část hotovosti z Kč na EUR, a to v potřebném objemu, který postačoval pro uspokojení následných požadavků klientů pro výběr vkladů v této měně.

(452) K otázce spolehlivosti odhadu výběru vkladů v nejbližších nadcházejících dnech, tedy ke spolehlivosti vykazovaných informací zmiňovaných výše, se vyjádřil účastník řízení opakovaně při kontrolních pohovorech v tom smyslu, že výběry většího objemu prostředků klienti hlásí dopředu¹⁶⁹.

(453) **Navzdory tomuto povědomí předložil účastník řízení správnímu orgánu v rámci mimořádného vykazování (stanoveného na denní bázi) zavádějící informace o výhledu výběru vkladů klienty účastníka řízení.**

Vyhodnocení č. 101:

(454) Účastník řízení tím, že řádně neplnil v období od 3. 8. 2023 do 7. 8. 2023 povinnost denně předkládat správnímu orgánu vyžádané údaje a předložil zavádějící informace o výhledu výběru vkladů klienty, jednal v rozporu s § 27 odst. 2 ZSÚD.

4 Odborná péče

Odborná péče

(455) Dle § 7af odst. 1 ZSÚD je záložna povinna vykonávat svou činnost s odbornou péčí.

(456) Porušení povinnosti jednat s odbornou péčí bylo zjištěno u jednoho z nejvýznamnějších vkladatelů účastníka řízení, společnosti [redacted]¹⁷⁰ Vklad [redacted] přesáhl 100 mil. Kč, přičemž tato částka představovala **převážnou část vkladů**, které účastník řízení přijal od svých členů.

(457) Účastník řízení měl s [redacted] uzavřenu smlouvu o vedení účtu **se zvláštním režimem** ve smyslu § 41f zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoB“). Podstatou smlouvy bylo dosáhnout stavu pojistného krytí pojištěním pohledávek z vkladů pro klienty [redacted], tedy skutečné vlastníky peněžních prostředků na účtu

¹⁶⁹ [redacted] uvedla: „Víceméně ty velký výběry máme hlášený dopředu. (...) Nemůže se stát, že by si sem prostě přišel klient pro dva miliony a neměli jsme to dopředu nahlášený.“

¹⁷⁰ [redacted], IČO [redacted], se sídlem [redacted]

██████████ u účastníka řízení do zákonem předepsané výše. Bod č. 12 smlouvy za tímto účelem specifikoval postup pro identifikaci osob, jejichž prostředky byly na účtu evidovány¹⁷¹.

(458) Správní orgán zjistil, že smluvní strany podle tohoto ustanovení **nikdy nepostupovaly**. Z předložené komunikace bylo zjištěno, že ██████████ předkládala sice dílčí informace týkající se skladby skutečných vlastníků peněžních prostředků, avšak ne v dostatečném rozsahu pro zajištění pojistného krytí. Účastník řízení sice s ohledem na kvalitu předkládaných dat neodpovídající požadavkům zákona na zavedení zvláštního režimu účtu nezačal evidovat ██████████ deklarované skutečné vlastníky peněžních prostředků jako vlastníky peněžních prostředků na předmětných účtech, udržoval nicméně stav odporující dojednaným smluvním podmínkám, a to až do stavu nulových zůstatků na účtech č. 10698 a 10700, tj. do 14. 12. 2023.

(459) Z faktického stavu i z vyjádření předsedy představenstva účastníka řízení (vyjádření ██████████ ze dne 5. 9. 2023¹⁷²) je patrné, že účastník řízení uzavřel smlouvu s ██████████, **aniž by byl po technické stránce schopen zajistit naplnění jejího účelu**. ██████████ přitom své klienty informovala o tom, že jí svěřené peněžní prostředky jsou do výše ekvivalentu 100 tis. EUR kryty pojištěním pohledávek z vkladů.

(460) **Od 1. 7. 2022, tj. od uložení cca 100 mil. Kč u účastníka řízení až do jejich výběru na konci roku 2023 nejednal účastník řízení s odbornou péčí**, když nevedl účet jako účet se zvláštním režimem ve smyslu § 41f ZoB a nezajistil naplnění účelu smlouvy s ██████████

Vyhodnocení č. 102:

(461) **Účastník řízení tím, že nezajistil naplnění účelu smlouvy o vedení účtu se zvláštním režimem ve smyslu § 41f ZoB uzavřené s klientem ██████████, jednal v rozporu s požadavkem odborné péče, čímž porušil § 7af odst. 1 ZSÚD.**

E. Vyjádření účastníka řízení

(462) Správní orgán obdržel v průběhu správního řízení tři vyjádření účastníka řízení: **vyjádření k oznámení** obsahující obecné vyjádření, včetně příloh, **doplnění vyjádření** [viz odstavec (11)] a **vyjádření se k podkladům** [viz odstavec (15)].

Vyjádření k oznámení

(463) Vyjádření k oznámení obsahovalo obecné vyjádření k oznámení, doplnění vyjádření, jež obsahovalo námitky zejména ke skutkovým zjištěním a právní kvalifikaci, 10 příloh týkajících se prováděných změn a opatření u účastníka řízení, 1 přílohu označenou jako

¹⁷¹ „12. Klient je povinen identifikovat skutečné vlastníky peněžních prostředků v rozsahu stanoveném v § 41c odst. 3 a v rozsahu identifikace a kontroly klienta podle ust. Zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu („AML Zákon“), ve znění pozdějších předpisů a předat záložně písemně dohodnutou formou veškeré identifikační údaje o skutečných vlastnících peněžních prostředků na ZVÚ, doklady o způsobu a datu provedení identifikace a kontroly těchto osob, jejich souhlas se zpracováním osobních údajů záložnou, výši jejich vkladů na ZVÚ, a to nejpozději před poukázáním peněžních prostředků na ZVÚ a před každou změnou vlastníků nebo výše jejich peněžních částech na ZVÚ.“

¹⁷² „Na příští týden máme naplánovanou společnou schůzku s ██████████ zejména s ohledem na naplnění požadavku § 43c zákona o bankách, aby tato data byla dostatečná pro hlášení do garančního fondu. Společná vize je taková, že se k naplnění účelu smlouvy podle § 41f zákona o bankách budeme snažit dostat. Nicméně za předpokladu splnění zákonných požadavků, a zároveň nalezení uspokojivého technického a bezpečného řešení pro PDZ, což bude časově náročnější i vzhledem k probíhajícím přípravám přechodu PDZ na nové komplexní SW řešení. Nedostatků jsou si obě strany vědomy, jak vyplývá z mailové korespondence a zároveň jsou si vědomy, že za stávající situace nelze tato data hlásit GF. O výsledku jednání v příštím týdnu Vás budu informovat“.

doplnění vyjádření a 9 příloh obsahujících vyjádření [REDAKCE], v celkovém rozsahu 361 stran.

(464) Obecné vyjádření účastníka řízení obsahovalo čtyři hlavní námitky:

1) výchozí stav a vývoj po správním řízení v roce 2021¹⁷³ (dále jen „**předchozí správní řízení**“) je správním orgánem **chybně interpretován a nadhodnocován**,

2) nové vedení¹⁷⁴ v době kontroly **nadále pracovalo na nápravě zjištění** ze správního řízení v roce 2021 a na novém systémovém řešení, správní orgán **nedostatečně zohlednil podstatný rozsah skutečně realizovaných opatření** k nápravě učiněných účastníkem řízení v návaznosti v podstatné části jeho ŘKS, když pomíjí stav, v jakém se ŘKS účastníka řízení fakticky nacházel v době předcházející kontroly v roce 2021¹⁷⁵ (dále jen „**předchozí kontrola**“) za působení předchozího vedení, a přesto nebyl vyhodnocen jako stav nezpůsobit nápravy,

3) u valné části kontrolních zjištění šlo o jejich **první nález**, tedy takový, který je způsobilý nápravy přenastavením procesů a personálním přeobsazením,

4) odnětí povolení vnímá jako skutkovému stavu **nepřiměřený zásah** do práv účastníka řízení.

(465) Dle účastníka řízení bylo záměrem nového vedení reagovat na stav ŘKS účastníka řízení, který byl i ve spojení s výsledky předchozí kontroly shledán novým vedením nikoli jako zcela nefunkční, ale s významnými nedostatky systémového charakteru, a to v souladu se závěry a hodnocení obsaženými v protokolu o kontrole č. j. 2021/028931/CNB/580 ze dne 22. 3. 2021 (dále jen „**protokol o předchozí kontrole**“) a na ně navazující opatření uložená ze strany správního orgánu¹⁷⁶. Dle účastníka řízení jsou předchozí závěry správního orgánu evidentně nadhodnocovány a interpretovány jako zcela zásadní.

(466) Dle účastníka řízení nové vedení pracovalo a logicky muselo pracovat nejprve právě na nápravě zjištění z předchozí kontroly, když přistoupilo ke komplexní revizi a podrobnému zpracování organizačního uspořádání a předpisové základny (seznam nových či revidovaných předpisů je součástí vyjádření), včetně detailního popisu jednotlivých funkcí, jejich úloh, kompetencí od úrovně řadových pracovníků až po vrcholné vedení, s nutným předpokladem budoucího personálního rozšíření počtu odborných, administrativních i řadových pracovníků. To logicky nelze realizovat bez současného zohlednění nutných dopadů do nákladů a efektivity jejich vynakládání. Nové vedení se dle sdělení účastníka řízení primárně soustředilo na pokrytí nápravy zjištění vyplývajících z přechodí kontroly a vytklo za cíl připravit organizační členění a ŘKS záložny ve spojení s nezbytným zdokonalením a celkovým přepracováním technického prostředí účastníka řízení k zajištění jeho činností a souvisejících evidenčních, řídicích

¹⁷³ Správní řízení vedené s účastníkem řízení pod spis. zn. Sp/2021/133/573, jehož výsledkem bylo vydání rozhodnutí ze dne 21. 10. 2022, č.j. 2022/108571/570. Rozhodnutím byla účastníku řízení uložena pokuta 200 000 Kč za přestupky zjištěné v rámci (i) předpokladů řádné správy a řízení společnosti; (ii) řízení úvěrového rizika nebankovních subjektů a rizik spojených s úvěrovými činnostmi; (iii) systému vnitřní kontroly; (iv) prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a provádění mezinárodních sankcí.

¹⁷⁴ [REDAKCE], předseda představenstva (do 7. 6. 2024), vznik funkce 4. 1. 2021, [REDAKCE], místopředsedkyně představenstva, vznik funkce 2. 5. 2022 a [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], člen představenstva, vznik funkce 1. 1. 2021.

¹⁷⁵ Kontrola vedena pod S-Sp-2020/00002/CNB/588, ukončena vydáním protokolu o kontrole č. j. 2021/028931/CNB/580 ze dne 22.3.2021.

¹⁷⁶ Pravomocná rozhodnutí č.j. 2021/128061/570 ze dne 20. 12. 2021 ve věci [REDAKCE], tč. člena představenstva; a č.j. 2021/128166/570 ze dne 20. 12. 2021 ve věci [REDAKCE], tč. osoba odpovědná za vedení funkce IA; v případě [REDAKCE] nabytí právní moci z důvodu nepodání odporu vydaný příkaz, č. j. 2021/68057/570 ze dne 24. 6. 2021, tč. osoba odpovědná za vedení funkce IA.

a kontrolních procesů, s výhledem na teprve na něj navazující možné rozšíření služeb a produktů, které by účastník řízení byl schopen svým členům nabízet a poskytovat.

(467) Dle účastníka řízení správnímu orgánu opakovaně deklaroval, že nové vedení si je vědomo nutnosti pořízení uceleného informačního systému komplexně zastřešujícího veškeré vykonávané činnosti a procesy, přičemž pro toto řešení byla nejprve zvolena cesta vývoje vlastního softwarového řešení, která se ukázala jako nerealizovatelná. Proto podstoupil kroky k pořízení komplexního softwarového řešení. To by mělo zajistit též spravování a zpracování informací o účetnictví a výkaznictví, správu a evidenci dokumentů, reportingu, funkcionalit a provázání procesů v oblasti AML/CFT a zajistit rekonstruovatelnost procesů a postupů. Uvedený systém dle názoru účastníka zcela nebo naprosto zásadní měrou řeší naprostou většinu nedostatků, které jsou správním orgánem v činnosti účastníka řízení vytýkány.

(468) Dle účastníka řízení tak stávající kontrola byla zahájena v době, kdy na straně účastníka řízení probíhaly jím iniciované významné kroky. Současně probíhala nápravná opatření navazující na předchozí kontrolu, a to mj. v oblasti posuzování úvěrových obchodů a v oblasti AML/CFT. O tomto účastník řízení správní orgán průběžně informoval pravidelným předkládáním zpráv o stavu plnění nápravných opatření. V poslední zprávě ze dne 27. 1. 2023 byl pak správní orgán informován o tom, že účastník řízení musí zajistit pořízení nového softwarového vybavení. Tuto snahu účastníka řízení správní orgán dle jeho názoru nedostatečně zohlednil, když ji mj. označil za snahu pouze deklarovanou.

(469) Účastník řízení dále poukázal na to, že kontrolní skupinu pro provedení stávající kontroly tvořily z více než 40 % totožné osoby, které tvořily složení kontrolní skupiny v předchozí kontrole, přičemž obě kontrolní skupiny tvořili též pracovníci správního orgánu, s nimiž nové vedení v návaznosti na předchozí kontrolu průběžně diskutovalo realizované nebo zamýšlené kroky, přijímaná nápravná a další opatření i strategicky významné okolnosti týkající se právě např. stavu vývoje SW řešení.

(470) Dle účastníka řízení správní orgán ve svých závěrech nezohledňuje skutečnost, že u valné části kontrolních zjištění šlo o jejich první nález, tedy takový, který je způsobilý nápravy přenastavením procesů a personálním přeobsazením. Zároveň účastník připouští, že některé nedostatky se dosud přes vynaložené úsilí nepodařilo zcela odstranit.

(471) Účastník řízení vzhledem ke skutečnosti, kdy je zjednání nápravy a naplnění závazku *na dosah*, považuje případné rozhodnutí správního orgánu o odnětí povolení jako skutkovému stavu nepřiměřený zásah do práv účastníka řízení, a rovněž jako významné reputační riziko pro osoby ve vedoucích orgánech, které se ale zásadním způsobem zasadily o to, aby účastníka řízení přiblížily k fungování bankovního sektoru.

Doplnění vyjádření

(472) V doplnění vyjádření účastník řízení napadá zjištěný skutkový stav a jeho právní posouzení, a to ve struktuře jednotlivých kapitol oznámení. Obecně lze obsah doplnění vyjádření, potažmo námitky účastníka řízení shrnout citací z doplnění vyjádření takto:

- 1) *„Správní orgán na rozsah a způsob činnosti vykonávané účastníkem řízení nedostatečně uplatňuje princip proporcionality, a nezohledňuje skutečnost, že účastník řízení je malou družstevní záložnou, která nedisponuje uceleným bankovním systémem.*
- 2) *Správní orgán nedostatečně zohledňuje snahu účastníka po nápravě, zlepšování procesů a vnitřních předpisů od předchozí kontroly, a zejm. skutečnost, že zavedl nový bankovní systém, který má potenciál odstranit 80-90 % vytýkaných nedostatků.*

3) *Nerekonstruovatelnost procesů a činností je diskutabilní a zajištění rekonstruovatelnosti proběhlo se zavedením nového bankovního systému.*

4) *Účastník řízení nesouhlasí se skutkovými zjištěními a jejich právním vyhodnocením, jakož i s celkovým vyhodnocením správního orgánu, že ŘKS selhal a je nenapravitelným“.*

(473) Pokud jde o nerespektování zásady proporcionality ze strany správního orgánu, účastník řízení v souvislosti s požadavky správního orgánu na získávání a vyhodnocování informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu uvádí, že požadavky je nutno vykládat a aplikovat v rozsahu a způsobem sledujícím účel zákonné normy a úpravy obsažené v AML zákoně a souvisejících předpisech v oblasti AML/CFT: „(...) *nicméně pouze v rozsahu, v jakém lze tohoto účelu a smyslu dosáhnout, aniž by tím bylo zasahováno do práv, která uvedeným zákonem nebo jinými právními předpisy omezena nejsou...*“. Reálné pochybení u identifikace rizikových zemí dle účastníka řízení spočívá pouze v diskutabilním omezení rekonstruovatelnosti „veškerých“ obdržených informací, na které však je nutno rovněž nahlížet prismatickým pohledem proporcionality.

(474) Účastník řízení s poukazem na princip přiměřenosti nesouhlasí ani s generalizujícím závěrem o selhání plnění funkce KK a IA. Dle názoru účastníka řízení správní orgán zcela pomíjí velikost účastníka řízení, rozsah a složitosti jeho činností v poměru k podstatnému nárůstu jak rozsahu, tak kvality vstupů a výstupů z kontrolní činnosti KK i IA v poměru k předchozímu kontrolovanému období. Správní orgán nezohledňuje věcnou a časovou souvislost kontrolních činností stanovenou v plánech kontrolních činností KK a IA, zejména pak skutečnost, že nelze podrobit veškeré činnosti na straně účastníka interní kontrole vždy v jeden okamžik, ale je nutno realizovat je postupně a v souladu se schváleným plánem.

(475) Dle svého přesvědčení měl účastník řízení systém sledování úvěrových rizik nastaven způsobem odpovídajícím jeho velikosti a složitosti, když proces sledování úvěrových rizik byl s ohledem na zásadu proporcionality tvořen souhrnem procesů a opatření napříč jednotlivými orgány a útvary účastníka řízení, počínaje RM přes ÚK, oddělení výkaznictví, představenstvo a KK.

(476) Účastník řízení namítá, že správní orgán nezohledňuje snahy účastníka řízení po nápravě, a to jak v současnosti, tak i od minulé kontroly. Správní orgán v tomto ohledu nezohlednil nově vytvářené postupy, strategie a pravidla, vytváření nových vnitřních předpisů nebo jejich revize, jakož i zlepšování kvality výstupů, a to zejména KK a IA.

(477) Účastník řízení si je vědom, že jeho činnost nebyla zajišťována rozsáhlým aparátem pracovníků s příslušnou odborností přímo či nepřímo řízených či kontrolovaných vedoucími orgány. Právě z důvodu tohoto provozního hendikepu přistoupilo nové vedení k realizaci nápravných kroků v dosavadní činnosti účastníka řízení a jeho organizaci již před doručením protokolu o předchozí kontrole.

(478) Cílem orgánů účastníka řízení bylo komplexně zrevidovat dosavadní ŘKS, k čemuž byla v porovnání s předchozím stavem vytvořena mnohem podrobnější předpisová a metodická základna. Samotné zavedení nové vnitřní předpisové základny je jen jeden z nezbytných kroků zajištění nápravy, k vlastní realizaci nově složené orgány účastníka řízení potřebovaly a potřebují určitý čas. K tomu účastník řízení uvádí, že protokol o předchozí kontrole byl vydán dne 21. 3. 2021, a teprve od té doby mohl účastník řízení začít reagovat na jednotlivá zjištění a realizovat nápravná opatření. Přesto předmětem řady negativních hodnocení správního orgánu a z nich činěných závěrů v rámci stávající kontroly jsou nálezy týkající se činností nebo úkonů předcházejících tomuto datu. Není v praktických možnostech ani „velkých“ finančních institucí realizovat nápravné kroky, a to z důvodu „(...)

nedostatečného časového období pro nápravu všech zjištěných nedostatků, a to zejm. v kontextu disponibilního počtu pracovníků záložny.“

(479) Účastník řízení nesouhlasí se závěrem, že celý ŘKS účastníka řízení a jeho vedoucí orgány záložny selhaly jako celek. Připouští, že v důsledku spojení faktického výkonu řady činností jak provozních, tak administrativních, spolu s činnostmi spadajícími do výkonu funkcí členů vedoucího orgánu, došlo ke zvýšení operačního rizika s tím spojeného. K řádnému řízení tohoto rizika však mělo vést pořízení komplexního softwarového řešení.

(480) Účastník řízení namítá, že správním orgánem nebyl dostatečně, úplně a správně zjištěn skutkový stav. Správní orgán mimo jiné nepřihlédl k implementaci bankovního systému v průběhu kontroly a na základě učiněných zjištění dospěl k nesprávným skutkovým i právním závěrům. Správní orgán dostatečně nezohlednil skutečnosti, které mimo jiné vyvracejí domněnku, že nežádoucí stav na straně účastníka řízení bude pokračovat i do budoucna a že by v případě účastníka řízení nemohlo dojít k nápravě.

(481) Účastník řízení se následně v doplnění vyjádření vyjadřuje k jednotlivým kapitolám oznámení.

(482) Ke kapitole 1.1.1 oznámení – *Hodnocení rizik* účastník řízení uvedl tyto námítky:

- Závěr o tom, že nebyla přijata žádná mitigační opatření za účelem přezkumu účelu hotovostních výběrů je zcela nepatřičný a generalizující. Závěr byl učiněn na základě selektivního výběru kontrolních zjištění bez zohlednění všech poskytnutých informací a podkladů. Riziko spojené s hotovostními výběry klienty je implicitně zahrnuto v řízení rizika a mitigačních opatřeních spojených jak s osobou klienta, tak v řízení rizika a mitigačních opatřeních spojených s monitoringem jím realizovaných transakcí, tj. z: manuálního zpracování veškerých transakcí při dodržení principu čtyř očí, podrobení transakcí zesílené kontrole, předložených dokladů podepsané proškoleným pracovníkem.
- Zjištění účelu výběru hotovosti v rozsahu poznámky „klientský výběr“ považuje účastník řízení za dostatečné a v souladu s právem klienta vlastnit majetek a nakládat s ním dle své vůle. Vysvětlující uvedení informace „klientský výběr“ jednoznačně dokládá účel transakce, jímž byl „výběr vlastních prostředků klientem“. Z žádného právního předpisu nevyplývá omezení výše peněžní hotovosti, kterou je osoba oprávněna vlastnit a držet, ani žádné omezení doby, po kterou je oprávněna toto své právo konzumovat, a k uplatnění tohoto práva není obecně vyžadováno žádné veřejnoprávní povolení. Zákonná omezení jsou kladena na následné nakládání s tímto majetkem, tedy nakládání s hotovostí, a to zejména dle ZOPH. Obecnou klauzuli v § 9 odst. 2 písm. a) AML zákona o povinnosti získání a vyhodnocení informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu je nutno vykládat a aplikovat pouze v rozsahu, v jakém lze tohoto účelu a smyslu dosáhnout, aniž by tím bylo zasahováno do práv, která uvedeným zákonem nebo jinými právními předpisy omezena nejsou. Čestné prohlášení má pouze omezenou výpovědní hodnotu z pohledu prevence ML/FT, ledaže by klient výslovně uvedl účel přímo nasvědčující zamýšlenému ML/FT.
- KK účastníka řízení dne 27. 11. 2023 věnovala pozornost tomu, že jako účel hotovostního výběru je záznam v protokolech o kontrole vyplněn konstatováním: „výběr/vklad vlastních prostředků, přičemž učinila doporučení, aby klienti byli požádáni o podrobnější vysvětlení, co s vlastními prostředky zamýšlejí dále dělat a bylo prováděno jeho zaznamenání.“ Nelze tak souhlasit se závěrem, že toto doporučení je nedostatečné a při jeho zohlednění v praxi účastníka nevede k nápravě stavu omezené rekonstruovatelnosti, co do bližšího určení účelu hotovostního výběru.

- Správní orgán vytrhává z kontextu prohlášení [REDAKCE], kdy celé vyjádření znělo: „Byla jsem dotazována, byla jsem dotazována a já jsem k tomu neměla potřebu uvádět nic dalšího, já jsem si ty peníze vybrala avizovala jsem, že je budu pravděpodobně zase vkládat zpátky v nějakém čase, ale ten čas ještě nenastal, takže teď budu mít peníze já a až nastane ten čas, tak je buď vložím zpět nebo do Komerčky kde mám veden jinej účet, ty peníze jsem nabyla tím, že jsem prodala podíl ve společnosti a nevidím jedneho důvod, proč bych si je nevybrala.“ Správní orgán položil následovně zjevně návodnou a kapciózní otázku, že: „nebyla dotazována na účel výběru“ slovy: „Takže i na dotaz řekněme záložny jste tu informaci neposkytla? Nebo byla jste dotazována?“ na to dotazovaná odpovídá: „No to jsem byla, a já jsem řekla, že je buď vložím zpátky, nebo si je vložím u jiného ústavu, ale teď nebudu říkat čas, protože ho nevím“. Dotazovaná tedy v pozici klienta záložny uvedla zcela legitimní důvod, jímž je výkon práva vlastnit a držet majetek a prokázala, že na účel výběru jsou klienti ze strany záložny dotazováni.
- Účastník řízení přiřazoval klientovi obchodujícímu s uměleckými předměty vyšší stupeň rizikovosti, tudíž v *Hodnocení rizik* obchody s uměleckými předměty řádně zohlednil.
- Obchody se směnkami byly dle účastníka řízení podloženy relevantními právními tituly, jimiž jsou příslušné smlouvy, o jejichž platnosti a pravosti neměl a nemá účastník řízení relevantní důvod pro pochybnosti. Inherentní riziko obchodů se směnkami bylo zohledněno v rámci obecnějších principů kontroly transakcí a kontroly klienta, a nelze tedy hovořit o tom, že by mitigační opatření zcela absentovala. Správní orgán spekulativně naznačuje, že obchody se směnkami představují u účastníka řízení riziko vytvoření zdání legitimnosti platebního titulu k převodu peněžních prostředků (Naopak v příloze 17 a 18 doplnění vyjádření se účastník řízení vyjádřil k problematice směnek, které mají dle něj představovat alternativní platidlo, pozn. správního orgánu).
- V hodnocení rizikovosti dle země původu v případě Guineu-Bissau vyhodnotil účastník řízení klienta se zemí původu v této zemi jako klienta se *zvýšeným rizikovým profilem v kategorii 2(2)*, na klienta [REDAKCE], který se svou protistranou z této země realizoval transakce, byla ze strany účastníka řízení aplikována nejprísnejší riziková kategorie, tedy 2(2). Dle názoru účastníka tak byla na jeho straně provedena opatření odpovídající konkrétní míře rizika, danému obchodu a postavení účastníků obchodního vztahu.

(483) Ke kapitole 1.1.2 oznámení – *Vnitřní kontrolní mechanismy* účastník řízení uvedl tyto námítky:

- Účastník řízení nesouhlasí s tím, že kontroly na sankční seznamy byly prováděny pouze formálně a účelově vytvářely formální obraz provedených kontrol, neodpovídající skutečnosti. Správnímu orgánu byl předveden stav účastníkem řízení využívaného softwarového řešení, k němuž záložna dospěla formou vlastního vývoje, doposud nezavedeného do praxe formou relevantní úpravy předpisové základny. Účastník řízení v průběhu kontroly doložil četnost manuálních kontrol proti sankčním seznamům EU, OSN i vnitrostátního sankčního seznamu, a to i v případě nepřítomnosti AML Officer na pracovišti, a to jak dálkovým přístupem, tak proškolením pracovnice platebního styku.
- Správní orgán vycházel pouze z obecného sdělení [REDAKCE] „že kontrolu na mezinárodní sankce provádí AML Officer“, ačkoli, jak je ze zvukové nahrávky z kontrolního pohovoru s [REDAKCE] patrné, [REDAKCE] reagovala na obecně položenou otázku provádění kontrol na mezinárodní sankce v obecné rovině. Správní orgán zpochybňuje relevantnost AML Officerem předložených záznamů o provedení sankčních kontrol zavádějícím poukazem na jejich „zpětné dodělán“ v případě nepřítomnosti AML Officer v konkrétní den

na pracovišti, aniž by je akceptoval jako relevantní a technicky přípustný záznam o provedení určitého úkonu. V dosavadním technicko-personálním prostředí účastníka řízení nebylo možné záznam o provedení manuálních kontrol realizovat jinak, než formou vyhotovení (logicky ex post) záznamu o určitém úkonu a odkazuje proto správní orgán na skutečnost, že nový bankovní systém v průběhu kontroly zavedl.

- Závěr o nedostatečné časové dotaci pro výkon funkce IA je nesprávný, neboť došlo k navýšení počtu pracovníků IA na tři. Časová dotace ████████ v rozsahu 3 hodin týdně v podmínkách účastníka řízení odpovídala potřebě zajištění vedení IA a koordinace postupu a výstupů z auditní činnosti. Správní orgán nebere při svém hodnocení v potaz podstatný nárůst rozsahu, obsahu i kvality výstupů z kontrolní činnosti vykonávané útvarem IA, soulad s plánem auditní činnosti v poměru k předchozímu stavu a podmínkám na straně účastníka řízení.

(484) Ke kapitole 1.2 oznámení – *Postupy a opatření v oblasti AML* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Nelze souhlasit se závěrem, že kontrola klienta při uzavírání smlouvy o úvěru či BZ zcela absentovala, pouze na základě absence vyplnění předepsaného formuláře. V podmínkách účastníka řízení s ohledem na koncentraci funkcí v roli AML Officer a člena představenstva byla kontrola začleněna jak v rámci procesu kontroly při vyhotovení a schvalování zprávy RM, dále pak v procesu schvalování úvěru představenstvem a v rámci uzavření smlouvy o úvěru i navazujících kontrolách. Pakliže představenstvo schvaluje úrokovou sazbu, je zřejmé, že se při jejím stanovení zaobíralo veškerými aspekty týkajícími se daného úvěrového vztahu, včetně AML rizik. K faktickému posuzování ML/FT rizika při poskytování úvěrů na straně účastníka docházelo, jak vyplývá z podpisů AML Officer na stanoviscích RM k úvěru i z projednání úvěrového případu představenstvem, v němž je AML Officer zastoupen. Správním orgánem je ve vztahu ke schvalování úvěrů představenstvem dezinterpretován obsah zápisu z jednání představenstva o schválení poskytnutí tohoto úvěru, když text zápisu zní: „(...) představenstvo projednalo poskytnutí provozního úvěru ... včetně návrhu výše úrokové sazby.“, z čehož vyplývá, že představenstvo projednalo poskytnutí úvěru jako celek, tedy včetně vyhodnocení AML rizik.
- Nevyplnění formuláře FORM – protokolu o kontrole klienta / prověření obchodu ve vztahu k posouzení úvěrového obchodu je administrativně procesní pochybení, nikoli však důkaz o celkovém neuplatňování odpovídajících strategií a postupů vnitřní kontroly.
- Závěr o tom, že účastník řízení nestanovil povinnost posuzovat možnou existenci rizika ML/FT je věcně nesprávný. Povinnost provádět kontrolu klienta vyplývá z odstavce 4.1 SVZ. Závěr o tom, že účastník řízení při poskytování úvěrů neposuzoval a nevyhodnocoval možnou existenci ML/FT rizika je v přímém rozporu s obsahem účastníkem řízení předložených podkladů, mj. se SVZ a jeho příloh, když kontrola a vyhodnocení existence ML/FT rizik vyplývá z obecné úpravy kontroly klienta při vzniku obchodního vztahu a rovněž z přílohy č. 6 SVZ.
- Správní orgán nezohlednil skutečnost, že riziko ML/FT bylo dále mitigováno prováděním kontroly v souvislosti s transakcemi v rámci úvěrového vztahu.

(485) Ke kapitole 1.2.1.2 oznámení – *Kontrola klienta na počátku obchodního vztahu* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Podezření ze zpětné manipulace s dokumentem *FORM KYC FO* člena ████████ v průběhu kontroly není důvodné a podložené. V důsledku necentralizovaného úložiště jednotlivých

dokumentů mohlo dojít k tomu, že v rámci kontrolního úkonu dne 8. 8. 2023 v den zahájení kontroly nebyly s ohledem na okamžitý požadavek jejich předložení, z technických důvodů předloženy veškeré podklady, kterými však účastník řízení fakticky disponoval. To je určitý nedostatek, kterého si bylo vedení účastníka řízení vědomo a mimo jiné právě v zájmu odstranění tohoto nedostatku iniciovalo kroky k centralizaci a jednotnému systému ukládání informací. Nelze uzavřít, že by úmyslem účastníka řízení bylo jakkoli „zpětně manipulovat“ s doklady či dokumenty. Vyplněné údaje ve formuláři naopak dokládají, že účastník řízení informace od klienta do formuláře KYC zjišťoval.

- Účastník řízení nesouhlasí se zobecňujícím závěrem, že kontrolu klienta na počátku obchodního vztahu neprováděl dostatečně, a rozsah zjišťovaných údajů i tomu odpovídajících příloh, které byly v souhrnu kontrolnímu orgánu poskytnuty, tomuto závěru neodpovídá.

(486) Ke kapitole 1.2.1.3 oznámení – *Kontrola klienta ve vztahu k advokátním úschovám* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Nesprávný je závěr správního orgánu, že účastník řízení neprováděl kontrolu transakcí na účtech advokátních úschov, na provádění této kontroly rezignoval a spoléhal se v tomto ohledu (pouze) na jinou povinnou osobu (advokáty, banky), s tím, že tuto skutečnost potvrdil účastník řízení v rámci kontrolního pohovoru dne 21. 11. 2023. Informace uvedená účastníkem řízení v rámci kontrolního pohovoru dne 21. 11. 2023 je vytržena z kontextu. V rámci kontroly klienta a transakcí na účtech advokátních úschov bylo v roce 2022 zdokumentováno minimálně 11 a v roce 2023 minimálně 7 kontrolních úkonů na straně účastníka řízení ve vztahu k účtům advokátních úschov [REDAKCE], včetně souvisejících dokumentů s identifikací účastníků úschovních transakcí, zjištění zdroje peněžních prostředků, účelu transakce, a k účtům č. 10719, 10727, 10735, byly provedeny kontrolní úkony ve vztahu ke všem peněžním prostředkům na těchto účtech.

(487) Ke kapitole 1.2.1.4 oznámení – *Kontrola klienta – rizikové faktory a kategorie klienta* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Správní orgán činí neadekvátní závěr, že se s ohledem na znění SVZ v praxi vystavoval riziku nezohlednění rizikového faktoru země původu. Výklad metodické úpravy je v přímém rozporu se zněním SVZ, které naopak předpokládá, že při výskytu takové země původu je při sestavení reálného rizikového profilu nutno brát v potaz další konkrétní souvislosti týkající se konkrétní osoby.
- Na § 9 odst. 3 AML vyhlášky je nutno pohlížet též pohledem nadřazených právních norem zakazujících diskriminaci osob z hlediska jejich původu. Není přípustné a priori diskriminovat bez dalšího fyzickou osobu pouze např. na základě skutečnosti, že se narodila ve státě, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti ML/FT. Ve skutečnosti taková osoba může být aktivním odpůrcem státního režimu takové země, politickým uprchlíkem nebo osobou aktivně se zapojující do boje proti režimu takové země. Je pak tedy zcela na místě, aby při stanovení rizikového profilu byly tyto skutečnosti brány v potaz, čemuž odpovídá i záložnou upravená metodika.
- Účastník řízení prokázal, že faktor rizikové země původu zohledňuje, a naopak skutečnost manuálního vyhodnocení rizikovosti faktoru původu např. konkrétně ve vztahu k zemi Írán, byla v průběhu kontroly dostatečně vysvětlena okolnostmi týkajícími se právě individuálního osobního profilu dané osoby ([REDAKCE]). Rizikovost země původu dotčené

klientky byla zohledněna ve formulářích RF Form a na jejich základě byla klientce přiřazena vyšší riziková kategorie.

- Zároveň „umožnění manuální úpravy rizikového profilu“ na základě individuálního vyhodnocení reálných skutečností vztahujících se k určitému subjektu a jeho zemi původu“ za současného použití rizikově orientovaného přístupu je reflektováním příslušných obecných pokynů EBA k zamezení blanketního odmítnutí navázání obchodního vztahu nebo jeho zrušení.

(488) Ke kapitole 1.2.1.5 oznámení – *Kontrola klienta v průběhu obchodního vztahu* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- U kontroly klienta v průběhu obchodního vztahu správní orgán nedostatečně zohlednil rozsah všech 23 faktorů zohledňovaných účastníkem řízení při sestavení rizikového profilu a následně zaznamenávaných ve formuláři RF Form, když rozsah těchto faktorů přinejmenším předpokládá při jejich sestavení právě provedení úkonů kontroly, resp. zesílené kontroly klienta. Stejně tak nelze z příslušných ustanovení AML zákona i AML vyhlášky dovodit, že by v případě kontroly nebo zesílené kontroly klienta při každém jednotlivém obchodu musela povinná osoba provádět naráz všechny kroky a úkony zahrnující kontrolu, resp. zesílenou kontrolu klienta. Stejně tak nelze dovodit, že by při kontrole klienta mimo kontrolu související s konkrétním obchodem, tedy např. při aktualizaci rizikového profilu, nebral účastník řízení v úvahu informace získané z předchozích kontrol v rámci kontroly transakce/obchodu a tyto nezohlednil v rámci „kontroly klienta“.
- Účastník řízení nesouhlasí se závěrem, že z předloženého formuláře RF Form ze 7. 8. 2023 klienta ██████████ vyplývá jakákoli zpětná manipulace s předmětným formulářem. Z důvodů, které účastník řízení v průběhu kontroly vysvětlil (roztržičnost jednotlivých evidencí, na jejichž konsolidaci účastník řízení pracuje) je nanejvýš odvoditelný nedostatek spočívající v neprovázanosti jednotlivých evidencí a záznamů a možné časové prodlevě při uvedení všech informací v nich obsažených do vzájemného souladu. V období od 26. 6. 2023 do 24. 8. 2023 klient ██████████ ani klient ██████████ nerealizovali žádnou příchozí ani odchozí transakci na nebo z jejich účtů vedených pro ně účastníkem řízení, tedy faktickému riziku ve vztahu k nim účastník řízení vystaven nebyl.
- Na skutečnost, že Chorvatsko bylo ze strany FATF identifikováno jako jurisdikce vyžadující zesílené sledování, tedy o jeho zařazení na seznam „rizikových zemí“, byli ihned 26. 2. 2023 ze strany AML Officera emailem upozorněni pracovníci záložny.
- Účastník řízení měl pro zesílenou kontrolu klienta v souvislosti s faktorem zvýšeného rizika v SVZ i doprovodných metodických pokynech a materiálech, včetně *Hodnocení rizik*, způsobem adekvátním zohledněna rizika, kterým byl při své činnosti vystaven, včetně nastavení limitů a postupů týkajících se neobvykle objemných transakcí. V oblasti ochodů s uměleckými díly, jež byly realizovány klientem ██████████, měl zohledněnu tuto skutečnost promítnutím do zvýšené rizikové kategorie tohoto klienta. Nelze tedy obecně uzavřít, že by účastník řízení neuplatňoval zesílenou kontrolu v případě identifikace zvýšeného rizika.

(489) Ke kapitole 1.2.1.5.1 oznámení – *Hotovostní transakce* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Účastník řízení nesouhlasí se závěrem, že by u všech hotovostních výběrů neprováděl systematicky kontrolu a nezískával a nevyhodnocoval informace a podklady pro řádné zjištění účelu obchodu. V průběhu kontroly bylo účastníkem řízení prokázáno a z důkazů,

listin a dalších informací poskytnutých kontrolnímu orgánu k hotovostním transakcím vyplývá, že na straně účastníka řízení kontrola ve vztahu k nim prováděna byla. Účastník řízení tak namítá věcnou i právní nesprávnost a neurčitost uvedeného vyhodnocení, když z něj není patrně, ve vztahu ke kterým konkrétním transakcím dle názoru správního orgánu kontrola transakce provedena nebyla.

(490) Ke kapitole 1.2.1.5.2 oznámení – *Směnečné obchody* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Dle názoru účastníka řízení je závěr o „neposkytnutí součinnosti“ účelově dezinterpretovaný. Obsahem sdělení klienta [REDAKCE] k neposkytnutí jmenného seznamu obchodů se směnkami realizovaných se členy záložny bylo, že nespátřuje důvodu (na vlastní náklady) z jím vedené evidence směnek a směnečných obchodů sestavovat samostatnou evidenci obchodů týkajících se pouze členů záložny, přičemž záložně veškerou smluvní dokumentaci týkající se převodů poskytl. Nadto právě tento klient poskytl prostřednictvím [REDAKCE] vysvětlení jím realizovaných obchodů týkajících se předmětných směnek. Účastník řízení proto nesouhlasí se závěrem, že klient [REDAKCE] „odmítl poskytnout záložně součinnost“, ani že by účastník řízení následně neprovedl opatření v rámci jeho kontroly.
- Relevantní smluvní doklady k předmětným transakcím, které klient [REDAKCE] předložil, zcela postačují k vyhodnocení daného obchodu.

(491) Ke kapitole 1.2.1.5.3 oznámení – *Obchody s uměleckými díly* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Absence vyžádání si „znaleckých posudků“ či analýzy obvyklé ceny děl byla účastníkem řízení vysvětlena s odkazem na smluvní volnost (oferty a akceptace) a specifika trhu s uměleckými předměty. Účastník řízení poukazuje též na skutečnost, že osoba realizující obchody s uměleckými díly je povinnou osobou ve smyslu AML zákona.
- Účastník řízení je toho názoru, že měl dostatečně upraveny postupy pro provádění kontroly klienta v oblasti obchodů s uměleckými díly, když tyto obchody byly jednak předmětem kontrol transakcí, tak v rámci provádění kontrol klienta.

(492) Ke kapitole 1.2.1.5.4 oznámení – *Transakční monitoring* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- K vyhodnocení transakce s více než roční prodlevou účastník řízení uvádí, že se jednalo o jediný případ příchozí mezibankovní zahraniční transakce z Libanonu ve výši 961 USD, tedy situaci, kdy banky, realizující tuto transakci měly (nebo měly mít) dostatečné údaje o odesílající osobě, aby transakci na účet záložny bez dalšího realizovaly. Naopak, provedení kontroly této transakce ze strany záložny v rámci kontroly dotčeného klienta dokládá účinnost jejich postupů a systému.
- Účastník řízení nesouhlasí se závěrem, že neuplatnil postupy k bezodkladnému podání OPO v případě [REDAKCE]. Z podkladů a vyjádření účastníka vyplývá, že podal OPO bezodkladně po vyhodnocení vlastních zjištění a to opakovaně. Správním orgánem je účelově tvrzeno opožděné podání OPO irelevantním spojením doby, kdy došlo k úhradě (příchozí transakci) ze strany ukrajinského ministerstva obrany a doby, kdy měla být provedena první dodávka, avšak nereflektuje skutečnosti, které naopak v rámci kontroly obchodního vztahu byly prověřovány v rámci zesílené kontroly klienta a ze strany zástupce [REDAKCE] účastníku řízení předkládány, zejména pak zdůvodnění ohledně prodloužení s obdržením potřebných licencí, o jejichž pravdivosti neměl účastník řízení v té době relevantní důvod pochybovat. Správní orgán zcela nepatřičně argumentuje „nezohledněním dostupných informací“ o otcí vlastníka společnosti [REDAKCE]

a o [REDAKCE], a to z pochybných zdrojů na internetu. Je zcela mimo rámec požadavků, které by bylo možno klást na účastníka řízení, aby aktivně prozkoumával veškeré internetové zdroje, včetně pochybných nebo nedůvěryhodných zdrojů. V rámci prvotní i průběžně prováděné zesílené kontroly [REDAKCE] byly ze strany účastníka řízení, a to buď AML Officerem nebo [REDAKCE], prověřeny informace na ukrajinském ministerstvu obrany, u armádního vyslance Ukrajiny, členů ukrajinského parlamentu nebo úředníků diplomatických misí a členů ukrajinské armády, z dostupných zdrojů byly prověřovány informace o smluvních partnerech [REDAKCE]

- Z důvodu utajeného režimu některých informací souvisejících se zbrojnými dodávkami, jimiž disponoval [REDAKCE], nebylo ze strany AML Officera možné se s těmito informacemi seznamovat. V tomto směru se tak bylo nutno spokojit s informacemi, které mimo tento utajovaný režim mohl AML Officer získat a zpracovat. [REDAKCE] měl možnost se s utajovanými informacemi seznámit, vyhodnotit je a následně je v omezeném rozsahu tlumočit AML Officerovi, přičemž tyto informace se ale obecně mohly shrnout do konstatování „aktuálně zjištěného souladu obdržených informací s požadavky kladenými právním řádem“, resp. v té době relevantně platné informace o „nepodezřelosti“ dosud obdržených a vyhodnocených informací. Lze pouze připustit, že pochybením na straně AML Officera mohlo být „nezaznamenání“ režimu utajovaných informací.
- Ke zjištěním při splacení úvěrů třetími stranami účastník řízení namítá, že zkoumal původ prostředků určených ke splacení úvěru [REDAKCE] i společnosti [REDAKCE]. Splacení z jiného zdroje bylo účastníkem řízení identifikováno a prověřeno též v rámci uzavření smlouvy o vypořádání vzájemných závazků a pohledávek. Účastník řízení rovněž zkoumal původ prostředků, které byly použity ke splacení úvěru poskytnutého společnosti [REDAKCE], k jehož splacení došlo z prostředků společnosti [REDAKCE], nikoli splacením třetí osobou. Prostředky byly v době splacení peněžními prostředky této společnosti, které nabyta na základě předchozích půjček od třetích osob, přičemž jejich původ byl účastníkem řízení prověřen. Splacení úvěru klientky [REDAKCE] bylo prověřeno účastníkem řízení kontrolou transakce, včetně prověření původu (zdroje) prostředků, které byly klientkou získány za účelem splacení, a to půjčkami třetích osob. Závěry správního orgánu o neprovedení kontroly klienta/transakce jsou tak zcela nesprávné, stejně nesprávný je závěr o tom, že účastník řízení neanalyzoval a blíže nezkoumal skutečnost, kdy docházelo ke splacení z jiného zdroje.

(493) Ke kapitole 1.2.2.1 oznámení – *Identifikace a kontrola klienta* a ke kapitole 1.2.3 *Uchovávání údajů* účastník řízení uvedl tyto námítky:

- K nedostatečnosti a nerekonstruovatelnosti záznamů o provedené identifikaci a kontrole klientů správní orgán dle účastníka pomíjí skutečnost, že údaje, které by formálně mohly být předmětem vyplnění ve formuláři FORM-KYC, mohly být vedeny samostatně ve formě výpisu z obchodního, resp. živnostenského rejstříku, výpisu ESM a v související elektronické evidenci, přičemž dle SVZ není vyloučeno nahrazení údajů ve formuláři KYC pořizováním souvisejícího výpisu.

(494) Ke kapitole 1.2.2.2 oznámení – *Provádění mezinárodních sankcí* účastník řízení uvedl tyto námítky:

- Účastník řízení poukazuje na skutečnost, že provádění kontroly na sankční seznamy při jejich změně je prováděno bezodkladně, jak demonstroval přehledem aktualizací sankčních seznamů a jejich zpracování, a následně manuálně např. provedením kontroly formou přírůstkové metody. Záznam o provedení takového úkonu lze proto provést pouze

„dodatečným vyhotovením“, což však správní orgán nedůvodně napadá jako „zpětnou manipulaci“.

- Účastník řízení disponoval informacemi o osobách do druhé úrovně a často i do nejvyšší úrovně řídicí struktury klienta, prováděl průběžně též individuální kontroly na výskyt sankčního prvku a měl znalost o tom, zda se klient nebo některá z osob v jeho struktuře na sankčním seznamu nachází či nikoli. Mimo jiné metodou kontroly přírůstku na sankční seznam účastník řízení získal aktualizovanou informaci o stavu porovnanému vůči platnému sankčnímu seznamu. Správním orgánem nebylo prokázáno, že nekontroloval všechny osoby ve vlastnické struktuře.
- Účastník řízení ke kontrole transakcí předložil záznamy, a AML Officer sice sdělil, že záznamy o provedení sankčních kontrol budou zpětně doplněny od 13. 10. 2023 do 24. 10. 2023, avšak kontroly prováděli v době jeho nepřítomnosti zaměstnanci provádějící platební styk. Správní orgán pomíjí AML Officerem na jiném místě uvedenou skutečnost, že kontroly na mezinárodní sankce jsou v prostředí účastníka řízení daném stávajícími prostředky prováděny též vzdáleným přístupem, což nikterak nevylučuje možnost jejich provedení i v případě čerpání dovolené a pracovní neschopnosti. AML Officer skutečně zpětně doplnil záznamy o kontrole, což nevylučuje, že v dané dny kontroly provedl někdo jiný. Správní orgán zcela pomíjí skutečnost, že se na kontrole transakcí podílí též pracovnice [REDAKCE], která byla AML Officerem náležitě poučena, jak provést kontrolu klienta v případě aktuální nepřítomnosti nebo nemožnosti vzdáleného provedení kontroly AML Officerem. Správní orgán bere za stěžejní pouze vyjádření paní [REDAKCE], které však byl položen obecný dotaz, nikoli dotaz cíleně směřující na situaci, kdy by se mělo jednat o faktickou nepřítomnost AML Officerem. Z výše uvedeného nelze uzavřít, že by kontrola transakcí na výskyt sankčního prvku neprobíhala. Rovněž závěr o „zpětné manipulaci“ se záznamy je z tohoto pohledu zjevně účelový. Podpisový záznam na přehledu transakcí ze strany AML Officerem je stvrzením, že kontrola proběhla.

(495) Ke kapitole 2.2 oznámení – *Strategie řízení rizik* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Nelze souhlasit s tvrzením správního orgánu, že účastník řízení neidentifikoval jako rizikový faktor koncentraci dle formy splácení, i když téměř celé úvěrové portfolio tvořily úvěry s balonovou splátkou. Dle uváděné tabulky ze vzorku 12 úvěrů je balonová splátka charakteristická pouze pro 6 úvěrů, což není „téměř celé úvěrové portfolio“, jak je správním orgánem neadekvátně tvrzeno.
- Naopak účastník řízení v případě úvěru 04/2019 vyhodnotil s ohledem na tehdejší situaci původně stanovený splátkový kalendář s balonovou splátkou ke dni splatnosti úvěru jako rizikový faktor a v rámci mitigace rizika došlo k rozesplátkování celé zbývající jistiny do 8 měsíčních splátek. Nelze tedy uzavřít, že nebyla prováděna analýza úvěrového portfolia a nebyly následně sledovány a analyzovány rizikové faktory.

(496) Ke kapitole 2.3.2 oznámení – *Střet zájmů* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Účastník řízení nesouhlasí se závěrem, že nepožadoval, aby členům KK, členům, kteří mají pracovní poměr v účastníkovi řízení, a osobám jim blízkým, byly úvěr nebo BZ poskytnuty jen s předchozím souhlasem představenstva, když úvěry společností [REDAKCE] a [REDAKCE] byly poskytnuty se souhlasem představenstva.

(497) Ke kapitole 2.5.1 oznámení – *Vyhodnocení finanční a ekonomické situace protistrany* a kapitole 2.5.3 oznámení – *Analýza zdrojů splácení* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Účastník řízení nesouhlasí se závěrem, že RM nevyhodnotil finanční a ekonomickou situaci dlužníka [REDAKCE] a že účastník řízení nekladl důraz na dlužníkův reálný a udržitelný budoucí příjem a budoucí peněžní tok s tím, že rozhodujícím kritériem pro poskytnutí úvěru byla hodnota kolaterálu, když klient neprovádí kontinuální činnost, která by v pravidelném období a v pravidelných intervalech generovala výnosy, ale prodává svůj dlouhodobý majetek dle aktuálních podmínek na trhu.

(498) Ke kapitole 2.6.1 oznámení – *Identifikace a vyhodnocení ESS* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Závěr o identifikovaných transakcích mezi členy/úvěrovými klienty [REDAKCE] považuje účastník řízení, co se jejich počtu a výše týče, za zcela manipulativní a zkreslené zjištění. Uvedené demonstrováné „četné toky“ mezi dlužníkem a jiným členem jsou v tomto kontrolním zjištění srovnávány v zcela neobjektivních časových rovinách, což způsobuje irelevantní a subjektivní hodnocení ekonomické závislosti ve smyslu dodavatelsko-odběratelského vztahu mezi dlužníkem a jinými členy účastníka řízení.
- Ke zjištěním o personálních vazbách účastník řízení namítá, že závěr o tom, že by účastník řízení nevyhodnocoval, zda mezi uvedenými subjekty ne/existuje vztah založený na ekonomické závislosti či kontrole, není relevantně podložen. Správním orgánem jsou bez uvedení konkrétních časových souvislostí presumovány vazby na základě historického výskytu, dotčených osob v některých společnostech.
- Prokura nepředstavuje jako smluvní zastoupení podnikatelského subjektu právo nebo moc vykonávat na právnickou osobu nebo její závod dominantní vliv. Vztah prokuristy, tedy zástupce na základě plné moci, jenž je povinen se při výkonu zastoupení řídit pokyny zastoupeného, nelze považovat za vztah způsobující riziko koncentrace dle § 42 vyhlášky č. 163/2014 Sb. ve spojení s bodem 13. c) obecných pokynů EBA/GL/2017/15 z důvodu kontroly, když předmětné ustanovení obecných pokynů uvádí jako možné ukazatele kontroly „*pravomoc rozhodovat o strategii nebo řídit činnost subjektu, pravomoc rozhodovat o zásadních transakcích jako je převod zisku nebo ztráty, právo nebo schopnost koordinovat řízení subjektu s řízením jiných subjektů při dosahování společného cíle, a držení více než 50% akcií kapitálu jiného subjektu*“. Ani jedním z těchto ukazatelů možné kontroly se vztah prokury nevyznačuje.

(499) Ke kapitole 2.6.2 oznámení – *Nedostatky v evidenci a monitoringu ESS* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Celkovou výši expozice za [REDAKCE] účastník řízení správně identifikoval, k nápravě přijal v rámci jemu dovolených možností kroky ke snížení této expozice, jimiž bylo oslovení dlužníků s žádostí o provedení mimořádných splátek úvěru mimo smluvně závazný rámec daný obsahem platně uzavřených smluv o úvěru.
- Účastník řízení uvádí, že se nemohl dopustit jednání v rozporu s § 3 odst. 5 ZÚSD, tedy poskytnutí úvěru jednomu členovi, členům, kteří jsou ekonomicky spjatými osobami, nebo členům, kteří jsou osobami blízkými podle občanského zákoníku, do úhrnné výše převyšující 30 mil. Kč, neboť následné spojení členů do ESS nezávisle na jednání účastníka řízení, k němuž došlo po poskytnutí předmětného úvěru, nelze považovat za poskytnutí úvěru v rozporu s uvedeným ustanovením.

(500) Ke kapitole 2.7 oznámení – *Zajištění účastníků řízení* uvedl tyto námitky:

- Dle obecných pokynů EBA/GL/2020/06 (bod 210.) platí, že může být pro účely ocenění obytné nemovitosti na dobře rozvinutých a vyspělých trzích s nemovitostmi hodnota posouzena prostřednictvím elektronického ocenění provedeného interním nebo externím odhadcem pomocí pokročilých statistických modelů. Za toto ocenění zůstává odpovědný odhadce, přičemž pokročilé statistické modely by měly být použity jako podpůrné nástroje. Odhadce, s nímž má účastník řízení uzavřenu smlouvu, je zavázán postupovat v souladu s odbornou péčí a příslušnými obecnými pokyny EBA. Účastník řízení má za to, že vzhledem k okolnostem a způsobu provedení daných odhadů, byly splněny podmínky pro provedení odhadů nemovitostního kolaterálu.

(501) Ke kapitole 2.11.2 oznámení – *Výkon funkce compliance* účastník řízení uvedl tuto námitku:

- Účastník řízení namítá, že závěr správního orgánu o tom, že nebyl zajištěn soustavný a účinný výkon compliance¹⁷⁷, nelze považovat za objektivní a správně zjištěný.

(502) Ke kapitole 2.11.3 oznámení – *Výkon funkce IA* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Správní orgán ve svých závěrech nezohledňuje některé skutečnosti. Účastník řízení uchazeče o pozici na IA vyhledával, aktivně je zapojoval do nastavování procesů, přesto z pohledu řízení tento tým byl vystaven poměrně vysoké fluktuaci pracovníků. Současný tým IA tak jako celek pracuje od 1. 1. 2023. Proces a fungování útvaru IA je proto zapotřebí nejprve nastavit směrem k požadavkům regulace a zákonným požadavkům, a následně jej procesně, personálně a organizačně zlepšovat, o což se účastník řízení pokouší. Skutečnost, že nebyl formálně stanoven plán dalšího vzdělávání pracovníků IA, nemůže zastínit skutečnost, že toto vzdělávání bylo průběžně fakticky realizováno. Cílem nového vedení účastníka řízení bylo nastavení takových procesů v oblasti IA, aby byly naplňovány zákonné požadavky. Účastník řízení proto namítá, že správní orgán nereflektuje procesní změny, které účastník řízení konal za účelem dosažení a naplnění regulatorních požadavků v průběhu kontrolovaného období.

(503) Ke kapitole 4 oznámení – *Odborná péče* účastník řízení uvedl tyto námitky:

- Technické předpoklady sice nebyly v průběhu trvání obchodního vztahu naplněny, obě strany na jejich splnění však pracovaly. Na straně účastníka řízení pak byla realizace spojena s vývojem a implementací odpovídajícího softwarového řešení, což ale neznamená, že by účastník řízení možnost takového datového zpracování neměl. Do doby, než by tyto technické předpoklady byly splněny, nebylo fakticky na účet vedený pro ██████████ na základě předmětné smlouvy možné pohlížet jako na účet v režimu § 41f ZoB a obě strany si této skutečnosti byly vědomy. Z toho důvodu rovněž nebyl předmětný účet ze strany účastníka řízení nahlášen do Centrální evidence účtů jako účet v režimu §41f ZoB.
- Na straně ██████████ rovněž nebyly splněny předpoklady pro předávání dat v potřebné struktuře, formátu a rozsahu informací, zejména pak též co do jejich aktualizace v důsledku změn výše a skutečného vlastníka peněžních prostředků. Správní orgán

¹⁷⁷ Správní orgán uvádí: „(...) z vyjádření compliance officera na jednání dne 27. 11. 2023 vyplynulo, že nápravná opatření nejsou z jeho strany kontrolována, a evidenci nápravných opatření plánuje zavést od 1. 1. 2024. Ze zápisu zasedání představenstva ze dne 3. 5. 2023 bod 12 však vyplývá, že představenstvo projednalo zavedení evidence NO v gesci compliance, toto schválilo a uložilo vedoucímu útvaru compliance. V naplnění funkce compliance tak nedocházelo k systémovému selhání funkce compliance, přípustné jsou dílčí pochybení na úrovni jednotlivce, která je nutno hodnotit také s ohledem na délku pracovního poměru daného pracovníka.“

nepatříčně a nedůvodně dovozuje, že to byl účastník řízení, kdo „udržoval nicméně stav odporující dojednaným smluvním podmínkám“. Skutečnost, že [REDAKCE] své klienty „informovala o pojištění svěřených prostředků do výše ekvivalentu 100 tis EUR“ jednak nebyla účastníkovi řízení známa, nebyla účastníkem řízení odsouhlasena, a jak vyplynulo i z následného odstranění této informace, k jejímu poskytnutí klientům [REDAKCE] došlo nedopatřením. Naplnění předpokládaného účelu smluv nezajistil (minimálně stejnou měrou) klient [REDAKCE]

- Vedení účastníka řízení jednalo s odbornou péčí a požadovalo po klientovi řádné předkládání informací a podkladů ke skladbě peněžních prostředků na účtu, avšak ty nebyly ze strany [REDAKCE] poskytovány v potřebném rozsahu. Protože účastník řízení adekvátně řídil související riziko, dojednal s [REDAKCE] ukončení jejího členství a zrušení předmětných účtů.

Přílohy doplnění vyjádření

(504) Účastník řízení s doplněním vyjádření dále předložil 10 příloh týkajících se prováděných změn a zaváděných opatření účastníka řízení a 9 příloh obsahujících vyjádření [REDAKCE]. Přílohy 1 až 9 představují nový bankovní a informační systém ARBES (dále jen „ARBES“), jeho technické parametry a funkce, příloha 10 se týká strategie účastníka řízení pro období 2023-2025. Přílohami 1 až 10 mají být prokázána tvrzení účastníka řízení obsažená ve vyjádření k oznámení a v doplnění vyjádření. Příloha 11 je výše uvedené doplnění vyjádření. Přílohy 12 až 20 obsahují vyjádření [REDAKCE]. Účastník řízení k vyjádřením [REDAKCE] sdělil, že se distancuje od jeho osobnostního profilu a expresivního výraziva, avšak současně tvrdí, že obsahují řadu faktických údajů a skutečností, které je nutno vzít v potaz – tyto však blíže neoznačuje. Přílohy obsahující vyjádření [REDAKCE] správní orgán vyhodnotil jako další vyjádření účastníka řízení a takto je také v dalším textu označuje.

(505) V Příloze 12 účastník řízení tvrdí nezákonnou perzekuci ze strany Československé obchodní banky, a.s. (dále jen „ČSOB“) prováděnou v zájmu správního orgánu, která je posléze účastníkovi řízení v protokolu o kontrole vyčítána jako neřízení reputačního rizika. Tato perzekuce má spočívat v odmítání provádění transakcí a uzavření účtů u ČSOB. Účastník řízení dále považuje zveřejnění tiskové zprávy o zahájení řízení o odnětí povolení jako nepřiměřený zásah do reputačního rizika účastníka řízení, jehož důsledkem je poškození zájmů a práv nejen účastníka řízení, ale též jeho klientů. Za zvláště poškozující a protiprávní považuje účastník řízení informování veřejnosti o údajném selhání účastníka řízení ve smyslu § 4 zákona č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPRK“), a to před jejich pravomocným potvrzením.

(506) V Příloze 13 se účastník řízení vyjadřuje ke skutečnosti, že banky odpírají účastníkovi řízení provádění bezhotovostních transakcí. Správní orgán, tím, že omezil účastníkovi řízení platby v hotovosti, zapříčinil, že se účastník řízení dostal do situace, kdy nemůže klientům vklady v zásadě vyláčet, třebaže na to prostředky má.

(507) V příloze 14 (a v příloze 15, 16 a 20) se účastník řízení vyjadřuje k údajně nespravedlivému přístupu bank a České národní banky při kontrole klientky [REDAKCE], klientovi [REDAKCE] a k obchodům s uměleckými předměty. Potřeba rekonstruovatelnosti u transakcí [REDAKCE] naráží na zacházení s utajovanými skutečnostmi s tím, že požadavky legislativy na utajení jsou objektivně silnější než požadavky na rekonstruovatelnost. Pokud jde o klienta [REDAKCE], nebylo dle názoru účastníka řízení na výběrech hotovosti ze strany [REDAKCE] nic podezřelého, když transakce byly ze strany účastníka řízení

prověřeny¹⁷⁸. K nedostatkům a správním orgánem konstatované nerekonstruovatelnosti postupů v souvislosti transakcemi souvisejícími s obchody s uměleckými předměty účastník řízení namítl, že všechny jeho postupy v oblasti AML jsou plně rekonstruovatelné, že hodnotu uměleckých děl byl schopen kvalitně vyhodnotit [REDAKCE]¹⁷⁹; v příloze 17 pak účastník řízení namítá nemožnost postupů v souvislosti s řízením AML rizik spjatých s obchodováním s uměním tak, jak jsou vyžadovány správním orgánem¹⁸⁰.

(508) V příloze 17 a 18 se účastník řízení vyjadřuje k problematice směnek, které u něj mají představovat alternativní platidlo.

(509) V příloze 19 se účastník řízení vyjadřuje k problematice sociomapování.

Vyjádření se k podkladům

(510) V rámci vyjádření se k podkladům rozhodnutí účastník řízení člení své námítky do čtyř okruhů: 1) porušení procesních práv účastníka řízení, 2) skutkový stav před rozhodnutím, 3) vytýkané nedostatky ve vztahu ke ŘKS a 4) porušení zásad správního řízení.

Ad 1) Porušení procesních práv účastníka řízení

(511) Správní orgán se dle názoru účastníka řízení dopustil porušení procesních práv účastníka řízení, když účastníkovi řízení sdělil, že podklady ze spisu již má (účastník řízení) k dispozici. Při nahlížení do spisu realizovaném dne 30. 5. 2024 však účastník řízení zjistil, že obsahem spisu jsou další 2 DVD, která k dispozici neměl. Obsah těchto DVD nebyl ve spisu nikde zaznamenán a nebylo proto zřejmé, co je jejich obsahem. DVD nebyl správní orgán na požádání účastníka schopen otevřít a seznámit účastníka řízení s jejich obsahem. Účastník řízení přímo do protokolu o nahlížení do spisu namítl, že nelze zjistit obsah DVD, a tedy ani jaké podklady mají být předmětem dokazování a podkladem pro rozhodnutí. Právo na nahlížení do spisu tak účastníkovi řízení bylo správním orgánem upřeno, respektive v době nahlížení řádný správní spis neexistoval.

(512) Účastník řízení proto navrhl, aby byl spis doplněn o obsah DVD ve smyslu § 17 odst. 1 SŘ, a aby byl účastník řízení vyrozuměn o provádění dokazování ve smyslu § 51 odst. 2 SŘ, jelikož trvá na své účasti při dokazování. K tomu však správní orgán sdělil, že provedení dokazování proběhlo v souladu se zásadou písemnosti vložení do spisu. Správní orgán však nesplnil ani jednu podmínku pro tento postup, a to založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 SŘ a umožnění účastníkovi řízení se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 SŘ. Nedošlo tedy k dokazování, ani nedošlo k nahlížení účastníka do spisu před rozhodnutím ve věci.

¹⁷⁸ : „Ne, vracel peníze a v krátkém čase s hrozbou obrovské penalizace (...) vracel tuto část prostředků (cca 3,5 mil. EUR, těch jediných ukrajinských) ze svého účtu hotově. Vše námi v příkladné součinnosti s klientem bylo prověřeno, nebudilo žádné podezření, klient poučen a beneficiant peněz informován, a právě ten trval na cestě hotovostní.“

¹⁷⁹ „Celá AML práce s uměním v PDZ je plně rekonstruovatelná, netřeba dalších záznamů, když na otázku, jak jsme prověřili, odpovídám ve vší skromnosti sebevědomě, že jsem se na to podíval já. Nic dalšího netřeba dodat, tím je věc plně zrekonstruovatelná, tím je přesně popsán dostatečný rozsah i kvalita prověření. Rekonstruovat mou životní zkušenost a neomylnou intuici mi už nepříjde jako nutná součást rekonstruovatelnosti. Ono se ví, že umění nikdo jiný neodhadne přesněji. Rád projdu jakýmkoli testem.“

¹⁸⁰ „NENÍ V MOCI ŽÁDNÉHO AML PRACOVNÍKA PENĚŽNÍ INSTITUCE SERIÓZNĚ POSOUDIT CENU A JEŠTĚ MĚNĚ PRAVOST UMĚNÍ. KDYBY ALE Z OBEZŘETNOSTI BANKOVNÍ SEKTOR VYŘADIL OPERACE, KDE NELZE DOLOŽIT ODHAD DÍLA POSTAVENÝ NA STATISTICE TRŽNÍHO NIVEAU, COŽ JE ABSURDNÍ DOGMA, KTERÉ DOHLED NABÍDL (VNUCOVAL NEODBYTNĚ) JAKO JEDINÉ PŘIJATELNÉ ŘEŠENÍ, MUSELO BY SE 85 % TRHU ZASTAVIT, A S UMĚNÍM V PODSTATĚ PŘESTAT OBCHODOVAT.“

(513) Správní orgán do spisu nezaložil listiny (tj. písemnosti v listinné formě), nýbrž pouze DVD neuvedeného obsahu. Obsah předloženého DVD nebyl proveden v rámci dokazování, a to ani formou vložení listin do spisu. Dle účastníka řízení není známo, o jaké se má jednat dokumenty, když ani neexistuje jejich soupis či záznam o jejich provedení jako důkazu, což je v rozporu s § 17 odst. 1 SŘ.

(514) Ve spisu chybí jakýkoli záznam o provedení důkazu listinami ve smyslu § 53 odst. 6 SŘ. V řízení tedy doposud nebylo provedeno dokazování, a to ani mimo ústní jednání ve smyslu § 51 odst. 2 SŘ.

(515) Spis předložený dne 30. 5. 2024 nesplňuje obligatorní náležitosti stanovené v § 17 odst. 1 SŘ. Ze způsobu, jakým je spis veden a jakým byl předložen, nelze ani zjistit, co je jeho obsahem (jaké konkrétní listiny či jiné důkazy). Spis tedy není veden v souladu se zákonem.

(516) Seznámení se spisem účastníkem řízení, které je obligatorní součástí správního řízení, bez kterého nemůže být ve věci rozhodnuto, neproběhlo a správním orgánem tak bylo v důsledku výše uvedených pochybení účastníkovi řízení upřeno právo dle § 36 odst. 3 SŘ seznámit se s podklady pro rozhodnutí a možnost vyjádřit se k nim.

(517) V řízení tedy byly porušeny § 17 odst. 1, § 51 odst. 2 a § 36 odst. 3 SŘ, což představuje vadu řízení, která zakládá nezákonnost rozhodnutí, které na takové řízení naváže.

Ad 2) Skutkový stav před rozhodnutím

(518) Účastník řízení znovu zopakoval, že skutkový stav předcházející zahájení řízení o odnětí povolení není způsobilý založit důvody odejmutí povolení, a že správní orgán opomenul, že účastník řízení pracuje na zjednání nápravy.

(519) Účastník řízení poukazuje na to, že správní orgán na základě plánu nápravných opatření přijatém po předcházející kontrole dospěl k závěru, že předmětný plán je způsobilý k odstranění zjištěných nedostatků. Účastník řízení pravidelně předkládal správnímu orgánu přehledy plnění tohoto plánu každé čtvrtletí. Postup správního orgánu považuje účastník řízení za zcela nepřiměřený a překvapivý.

(520) Dne 20. 12. 2021 sám správní orgán po vyhodnocení všech relevantních okolností případu dospěl k závěru, že směr nastartovaných změn uvnitř účastníka řízení po provedené kontrole je způsobilý k zajištění řádného fungování účastníka řízení do budoucnosti a rozhodl vedená řízení o výměně členů orgánů účastníka zastavit.

(521) Vedle implementace informačního systému účastník řízení podal také žádost o účast v CERTIS. Účastník řízení namítá, že ve věci této žádosti nebylo ze strany správního orgánu vydáno žádné rozhodnutí, které by obsahovalo odůvodnění a proti kterému by mohl účastník řízení podat opravný prostředek. Účastník řízení v této skutečnosti spatřuje libovůli ze strany správního orgánu. Dne 4. 3. 2024 účastník řízení podal novou žádost o účast v CERTIS. O té nebylo do dne podání vyjádření rozhodnuto, a proto účastník řízení požádal správní orgán o učinění opatření proti nečinnosti podle 80 SŘ.

(522) Správní orgán dne 15. 3. 2024 zcela překvapivě pristoupil k vydání rozhodnutí o předběžném opatření. V době jeho vydání správní orgán zcela ignoroval účastníkem podanou novou žádost o umožnění přístupu k CERTIS, podloženou informacemi dokládajícími skutečnou, faktickou majetkovou stabilitu účastníka řízení a uzavřenou smluvní dokumentací s dodavatelem ARBES. Dne 4. 3. 2024 účastník řízení vůči správnímu orgánu učinil oznámení významného outsourcingu, jímž měl doložit, že ještě před vydáním rozhodnutí o předběžném

opatření a před zahájením správního řízení o odnětí povolení měl zajištěno prostředí pro výkon činností dle § 107 vyhlášky č. 163/2014 Sb.

(523) Dne 27. 3. 2024 byl účastník řízení správním orgánem vyzván, aby předložil zprávy o ověření AML/CFT části ŘKS. Dne 4. 4. 2024 účastník řízení požádal o prodloužení lhůty, která byla správním orgánem dne 16. 4. 2024 prodloužena, a to do 30. 6. 2024. Lhůta pro předložení zprávy o ověření AML/CFT části ŘKS měla tedy uplynout později než lhůta pro vyjádření se k řízení o odnětí povolení (12. 6. 2024) a správní orgán tak zjevně hodlá po 12. 6. 2024 vydat ve věci rozhodnutí, aniž by dodržel dříve uloženou lhůtu stanovenou do 30. 6. 2024.

(524) Pokud je účastníkovi řízení ze strany správního orgánu vytýkáno personální obsazení orgánů účastníka řízení, je toto tvrzení v rozporu s jeho sděleními ze dne 21. 6. 2022 a 28. 11. 2022, ve kterých se správní orgán vyjádřil ke vhodnosti složení představenstva a KK.

(525) Pokud jde o provádění kontroly, účastník poukazuje na to, že některé kontrolní úkony byly prováděny prostřednictvím prostředků komunikace na dálku (prostřednictvím IS WEBEX). Tyto kontrolní úkony nejsou dle názoru účastníka řízení v protokolu o kontrole zmíněny. Přitom právě v rámci těchto kontrolních úkonů měly být zjištěny skutečnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení ve smyslu 50 odst. 3 SŘ – jmenovitě skutečnosti týkající se ARBES, kterým měl účastník řízení odstranit vytýkané vady. O každém z těchto kontrolních úkonů, které proběhly od 16. 8. 2023 do 11. 3. 2024, měl být pořízen záznam, který posléze měl být podkladem protokolu o kontrole a podkladem pro řízení. Záznamy o provedení těchto kontrolních úkonů ve spise chybí.

(526) Účastník řízení dále vyjádřil své obavy o nestrannosti a nezávislosti správního orgánu na médiích, která mají vůči účastníkovi řízení vést štvavou mediální kampaň, když úkony správního orgánu v době, kdy je vedena taková mediální kampaň, neodpovídají genezi komunikace správního orgánu vůči účastníkovi a sjednanému a odsouhlasenému postupu nápravy.

(527) Pokud jde o implementovaný ARBES a jeho způsobilost zcela eliminovat nedostatky na straně účastníka řízení, navrhl účastník řízení jako důkaz provést notářský zápis, jenž má osvědčovat stav ŘKS účastníka řízení ke dni podání vyjádření.

Ad 3) Vytýkané nedostatky ve vztahu k ŘKS

(528) Účastník řízení namítá, resp. správnímu orgánu vytýká:

- *nedostatečné kompetence správního orgánu v oblasti AML,*
- *nesprávný výklad AML předpisů ze strany správního orgánu,*
- *zákonné meze plnění AML povinností a kontroly,*
- *nesprávná zjištění správního orgánu v souvislosti s hotovostními operacemi,*
- *nesprávné chápání funkce kontrolních mechanismů ze strany správního orgánu.*

(529) Pokud jde o nedostatečnou kompetenci správního orgánu v oblasti AML, účastník řízení namítá, že správní orgán má toliko kompetence podpůrného charakteru ve vztahu ke kompetencím FAÚ. Tomuto závěru má nasvědčovat i dikce § 36 AML zákona, dle kterého na základě učiněných zjištění může právě FAÚ dát podnět k likvidaci subjektu příslušnému orgánu. Dozor vykonávaný správním orgánem je doplňkem na vyhodnocení AML nedostatků v rovině posouzení finančního zdraví, nasvědčují-li zjištění FAÚ porušení pravidel AML. Rovněž systematika a výstavba AML zákona nepřiznává správnímu orgánu práva k posouzení souladu na úrovni AML, tak jak je přiznává FAÚ. Není možné, aby v režimu

existující právní úpravy dospěly dvě nezávislé instituce na základě stejného skutkového stavu ke zcela rozdílným právním hodnocením podle stejné právní úpravy. Přitom je dle tvrzení účastníka řízení faktem, že opakované prověrky FAÚ nevedly ke zjištění, ke kterým v rámci kontroly dospěl správní orgán.

(530) Úkolem správního orgánu v dané oblasti by bylo pouze vyhodnocení hotovostních výběrů z pohledu hodnocení rizik úvěrové instituce jako součásti vyhodnocení plnění povinností v oblasti finančního zdraví. Vlastní autoritativní rozhodování v oblasti údajného porušení AML pravidel se nezakládá na porušení žádné konkrétní právní povinnosti.

(531) K údajnému nesprávnému výkladu AML předpisů účastník řízení uvádí, že tento je důsledkem nedostatku kvalifikace a kompetencí správního orgánu. Správní orgán nedůsledně rozlišuje pojmy „obchod“ (jde obvykle o jednorázové interakce/příležitostné transakce, spojené s nízkou známostí zúčastněných osob) a „obchodní vztah“ (pravidelná spolupráce s předem vymezeným výčtem osob), přičemž obchodní vztahy se vyznačují tím, že identifikace probíhá již na počátku smluvního vztahu. Identifikace a kontrola obchodu se provádí zjednodušeným postupem v rámci existujícího obchodní vztahu. Jde o poskytnutí služby, kterou úvěrová instituce zná a běžně s ní jedná v rámci zavedeného obchodního vztahu v souladu s § 13 AML zákona.

(532) Rozšířený rámec povinností v oblasti AML nastává pouze v případě rizikových operací (podezřelých obchodů) dle § 21a AML zákona a následném provedení zesílených kontrolních opatření dle § 9a AML zákona. Zvýšené povinnosti nenastávají vždy, když dojde ke zhoršení ukazatelů. Přeražení do tzv. „podezřelých obchodů“ nastává v reakci na předchozí výskyt/změnu v právním posouzení v některém ze zákonem stanovených rizikových ukazatelů a následně vyhodnocení této situace do původního profilu klienta. V této souvislosti pak dochází k požádání o součinnost klienta k vyjasnění nesrovnalostí. Teprve následně dochází k přezkoumání rizikovosti a případně zařazení. Dovozuje-li správní orgán provádění kontroly při provádění obchodů v režimech standardních, zavedených obchodních vztahů, bez jakékoli změny okolností, jde o vymáhání právní povinnosti nad AML zákonem požadovaný standard.

(533) Účastník řízení namítá nesprávnou interpretaci AML norem ze strany správního orgánu a uvádí, že smyslem a účelem zákonných pravidel je snaha o prevenci využití zdrojů pocházejících z trestné činnosti a financování terorismu, nikoli zamezení operací s hotovostními prostředky. Zvýšená frekvence provádění hotovostních transakcí je pouze jedním z indikujících ukazatelů možného ML/FT a neprokazuje, že by k zakázanému jednání skutečně docházelo. Zákonem vymezená kritéria zvýšené rizikovosti (blacklisty, graylisty) jsou jen další ze série znaků, které při stanovení rizikovosti klienta AML Officer „zohlední“, a to ve světle všech známých a posuzovaných skutečností konkrétního klienta. Zákon udává povinnost výskyt rizikového ukazatele „zohlednit“, nikoli automaticky bez dalšího zhoršit rizikové skóre klienta, případně určit definovanou třídu rizikovosti.

(534) Dále se účastník řízení vyjadřuje k jednotlivým zemím v rámci Hodnocení rizik – Identifikace rizikových zemí. Rizikový status nelze dle názoru účastníka řízení v rovině právních předpisů chápat jako absolutní znemožnění jakéhokoli klientského vztahu s osobou představující riziko. Naopak je v intencích zákonné úpravy, aby takové osobě byl přidělen status odpovídající zvýšené péči z hlediska plnění právních povinností, který bude při splnění pravidel zesílené identifikace a kontroly právně proveditelný. Účastník řízení uvádí:

- *„Chorvatsko. - Jde o zemi zařazenou v sekci „Grey listu“ pro nedostatečnou implementaci některých opatření v oblasti AML. V podstatné části AML tento člen EU povinnosti plní. Bylo zohledněno při klasifikaci rizikovosti klienta, kdy došlo v návaznosti na zhoršení ukazatele ke zhoršení rizikového statusu klienta.*

- *Guinea-Bissau - Nepodléhá AML restrikcím (black ani greylisting). Řazeno jako riziková investice v oblasti řízení rizik PDZ (zde zohledněna politická situace i korupce). Úvěr podléhá nejprůsňjším kritériím, je evidován jako vysoce rizikový, nicméně dle regulací.*
- *Kypr - Nepodléhá AML restrikcím a v převážně většině je považován za dodržující AML pravidla. Není třeba zohlednit v rámci AML hodnocení. “*

(535) Správní orgán demonstruje selhání zavedených systémů AML kontroly na konkrétních případech na příkladném výčtu hodnocení konkrétních osob. Dle účastníka řízení je naopak vyhodnocení úrovně klienta i následné reakce dokladem existujícího systému kontrolních mechanismů a opatření (zde pak účastník řízení znovu opakuje své vyjádření ke klientům [redacted]).

(536) K výtce správního orgánu, že účastník řízení nedůsledně sleduje účel a využití plateb v hotovosti, účastník řízení uvádí, že není v silách jakéhokoli subjektu vymáhat a důsledně kontrolovat režim každé jednotlivé operace, ani to není účelem zavedené právní normy. Úlohou účastníka řízení není sledovat operace, které následují po provedení výběru hotovostních prostředků. Jakákoli představa o tom, že klienti úplně a pravdivě sdělí, na co své prostředky využijí, je v praxi zcela iluzorní a nikdy nebyla smyslem zaváděných zákonných opatření na úrovni AML. Indikuje-li následná operace klienta zvýšené riziko podle AML, spoléhá účastník řízení na dodržení limitu pro hotovostní platby klientem a v případě uskutečnění obchodů také na plnění povinností osobami, které se těchto transakcí účastní.

(537) Úloha účastníka řízení v oblasti AML končí předáním vyžádaných prostředků řádně provedených vkladů. Povinnost k provádění opatření podle AML předpisů následně provádí jiné povinné osoby podle AML. Účastník řízení je povinen přezkoumávat obchodní vztahy na úrovni vlastní, nikoli právní vztahy na úrovni jiných povinných osob. V rámci zavedeného obchodního vztahu je účastník řízení povinen posoudit interakce s klientem, nikoli navazující užití prostředků.

(538) Ve vztahu ke zjištění správního orgánu v souvislosti s hotovostními operacemi účastník řízení uvádí, že identifikace osoby byla provedena na počátku obchodního vztahu. Kontrola identity klienta spojená s hotovostním výběrem probíhá před uskutečněním každého výběru. Výběr hotovosti představuje běžnou (a dovolenou) klientskou dispozici s vlastním majetkem a klienti jsou na důvod výběru hotovosti dotazováni prostřednictvím dotazníku. Výběr hotovosti je operací provedenou v souladu s přihlédnutím k profilu a historii klienta, která výslovně nepodléhá další regulaci AML. Jakékoliv další operace ověření nejsou v gesci povinné osoby. Žádný právní předpis nestanoví navazující právní povinnosti směřující k opětovnému prověřování výběru hotovosti klientem, je-li prováděn v rámci zavedeného obchodního vztahu s prověřenou a dohledatelnou transakční historií klienta, ani zařazení rizikovitosti (zde uvádí správní orgán nesprávně obchodu) do stejné kategorie jako vkladu, když zjevně původ peněz i identita klienta byla ověřena.

(539) Povinnost k provádění kontroly při výběru z AML legislativy nevyplývá, a to ani s přihlédnutím ke smyslu a účelu zákona i evropské právní úpravy [viz režim dovolených operací dle § 2 odst. 2 písm. a) ZOPH]. Správní orgán nejmenoval jedině ustanovení zákona (AML, ani jiného), podle kterého by měly být hotovostní výběry provedené účastníkem řízení proti právním předpisům.

(540) Pokud jde o zavedení kontrolních a detekčních mechanismů účastník řízení uvádí, že správní orgán v této souvislosti nepracuje s hotovostními operacemi jako s jedním z indikujících ukazatelů na potenciální porušení AML předpisů, ale zaměňuje signál se samotným porušením. Existence některého z prověřovaných znaků sama o sobě nedokládá neexistenci kontrolních a detekčních mechanismů, ani jejich selhání. Zákon stanoví pouze

povinnost k vytvoření systému kontroly, což účastník řízení splnil. Existence správného fungování detekčních mechanismů je demonstrována na základě rozhodnutí AML Officerů v konkrétních případech. ZSÚD nestanoví konkrétní povinná pravidla pro vnitřní kontrolní mechanismy. Účastník řízení považuje za prokázané, že měl zavedený systém kontrolních opatření, když doložil (i) denní provádění monitoringu, (ii) pravidelnou aktualizaci v návaznosti na sankční seznamy AML, (iii) provádění kontrol, (iv) vyhodnocení a úpravy rizikivosti profilu klienta, (v) podání OPO FAÚ.

(541) Účastník řízení podotýká, že konkretizace povinností ze strany správního orgánu prostřednictvím vyhlášky č. 163/2014 Sb. jde podstatně nad rámec právní úpravy stanovené v § 7a a násl. ZSÚD i CRR. Tím porušuje základní práva obviněného a obecné principy pro ukládání správních sankcí, když postihuje za trestné jednání výslovně neoznačené zákonem, ale pouze vlastním podzákonným předpisem. Tyto obecné standardy navíc platí pro všechny finanční instituce bez rozlišení (banky i záložny) a není udržitelné požadovat stejnou personální úroveň a důsledné rozlišení všech prvků kontroly u záložny v nízkých jednotkách členů a u bank.

(542) Vymáhání a správní trestání na základě podzákonné normotvorby mimo rámec CRR a ZSÚD nemůže obstát, zároveň je tím popřena nezávislá role správního orgánu, když si sám kontroluje pravidla, která si stanovil. Závěry správního orgánu jsou veskrze obecné povahy. Ukládání správních sankcí za delikty je provázáno zásadami trestního řízení. Pouze zákon stanoví, jaké jednání je podle zákona trestné (nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege).

Ad 4) Porušení zásad správního řízení

(543) V rámci části IV. vyjádření se k podkladům účastník řízení správnímu orgánu vytýká porušení zásady legitimního očekávání a porušení zásady přiměřenosti a zásady šetření práv nabytých v dobré víře.

(544) Správní orgán je vázán zásadou legitimního očekávání. Podle ní má správní orgán povinnost dbát, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. V této souvislosti účastník řízení upozorňuje na řízení vedené správním orgánem pod sp. zn. Sp/2022/451/573, ve kterém byly zjištěny podobné nedostatky a za podobných okolností, jako v případě účastníka řízení. V dané věci i) se Artesa, spořitelní družstvo¹⁸¹ (dále jen „Artesa“) dopustilo porušení obdobného okruhu právních předpisů, ii) doba pro zjednání nápravy (předložení způsobilého plánu k nápravě) byla u Artesy podstatně delší, když ke kontrole účastníka řízení došlo již po 19 měsících od prvního reportu o plnění plánu nápravných opatření, a účastník řízení tak neměl k dispozici dostatek času k tomu, aby vytykané nedostatky zhojil, a iii) Artese byla, stejně jako účastníkovi řízení, již dříve uložena pokuta (v případě pokuty účastník řízení upozorňuje na to, že jemu byla uložena pokuta za tentýž přestupek pouze ve výši 200.000 Kč a jednání účastníka tak bylo méně závažné).

(545) Účastník řízení dále odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ve věcech odejmutí povolení podle ZSÚD¹⁸², u kterých, na rozdíl od účastníka řízení, jako důvod pro odnětí povolení existovala ekonomická kauza a úmysl ze strany subjektů, kterým bylo povolení odejmuto, který byl systematický a jehož smyslem bylo vědomé, rozsáhlé a pokračující porušování právních předpisů.

(546) V případě účastníka řízení ekonomická kauza, která by představovala závažný důvod pro řešení ultima ratio (spočívající v odejmutí povolení bez předchozího uložení nápravného

¹⁸¹ Artesa, spořitelní družstvo, IČO 25778722, se sídlem Škrétova 490/12, Vinohrady, 120 00 Praha 2.

¹⁸² Rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2019, sp. zn. 2 Afs 304/2018-41 1 a rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2023, sp. zn. 5 Afs 378/2020-74.

opatření) chybí. Stejně tak chybí úmysl ve vztahu k porušování právních předpisů, který by představoval vážný důvod pro řešení ultima ratio.

(547) Účastník řízení v postupu správního orgánu spatřuje porušení zásady přiměřenosti a zásady šetření práv nabytých v dobré víře, a to zejména v postupu spočívajícím v zahájení řízení a současném vydání rozhodnutí o předběžném opatření, kteréžto kroky okamžitě zveřejnil. Tím podstatně ztížil jednání iniciovaná účastníkem řízení k dalšímu zlepšení jeho ŘKS, personálního i technického zabezpečení. Správní orgán takto (v neprospěch účastníka řízení) postupoval i přesto, že o přijímaných a zamýšlených opatřeních a krocích účastníka řízení byl průběžně informován, souhlasil s nimi a také mu uložil lhůtu k nápravě, která doposud ani neuplynula (byla stanovena správním orgánem do 30. 6. 2024).

F. Vypořádání námitek

Vyjádření k oznámení

(548) S tvrzením účastníka řízení, že: „(...) *výchozí stav a vývoj po správním řízením v roce 2021 je správním orgánem chybně interpretován a nadhodnocován jako zcela zásadní...*“ správní orgán nesouhlasí. Rozhodnutím vydaným v předchozím řízení, resp. v předchozím řízení byly zjištěny *„zcela absentující právními předpisy stanovené požadavky na řídicí a kontrolní systém, které byly dále umocněny nemožnou výsledovatelností a rekonstruovatelností jednotlivých procesů. V kombinaci s nedostatečnou funkcí kontrolního orgánu, kde docházelo ke koncentraci kompetencí se zvýšeným rizikem střetu zájmů, byla omezena schopnost v praxi nedostatky a rizika identifikovat.“*. Schopnost správního orgánu provést u účastníka řízení kontrolu byla již v rámci předchozí kontroly výrazně omezena, když *„špatný stav jeho řídicího a kontrolního systému v důsledku nízké míry transparentnosti a rekonstruovatelnosti prakticky ani neumožňoval řádné provedení kontroly ze strany správního orgánu. (...) Závěr o závažnosti pochybení je podpořen i neobvykle vysokou četností kontrolou identifikovaných konkrétních selhání při zajištění funkčnosti řídicího a kontrolního systému, resp. při podílení se na jeho nastavení a vyhodnocování. Nelze nezmínit i markantní nedostatečné personální zajištění činnosti orgánů a klíčových funkcí účastníka řízení.“*. To vedlo správní orgán již v rámci předchozího rozhodnutí k závěru, že **ŘKS účastníka řízení nebyl funkční**, jinak by: *„zcela jistě nastoupil samoregulační mechanismus, který by vedl k identifikaci a včasnému podniknutí kroků nutných k odstraňování problémů.“* Správní orgán zjistil rovněž *„neformálnost panující v nastavení procesů.“* Správní orgán proto považuje tvrzení účastníka řízení za nepravdivé. V rámci předcházejícího správního řízení byly řádně zjištěny zvláště závažné nedostatky, a proto jejich označení za zcela zásadní je na místě. Již na tomto místě je současně vhodné dodat, že charakter nedostatků projednávaných v předchozím řízení, je **totožný** s charakterem některých nedostatků vyhodnocovaných v rámci aktuálně vedeného správního řízení (k tomu viz též dále).

(549) K tvrzení účastníka řízení, že: „(...) *nové vedení v době kontroly nadále pracovalo na nápravě zjištění ze správního řízení v roce 2021 a na novém systémovém řešení, a správní orgán nedostatečně zohlednil podstatný rozsah skutečně realizovaných opatření k nápravě učiněných účastníkem řízení v návaznosti v podstatné části jeho řídicího a kontrolního systému, když pomíjí stav, v jakém se řídicí a kontrolní systém účastníka řízení fakticky nacházel v době předcházející kontroly za působení předchozího vedení, a přesto nebyl vyhodnocen jako stav nezpůsobitý nápravou...*“ správní orgán sděluje následující. Tvrzení účastníka řízení, že došlo ke zlepšení a podstatné nápravě ŘKS, včetně nového organizačního uspořádání a přípravě nové předpisové základny, **nemá oporu ve zjištěních, ke kterým správní orgán dospěl v rámci kontroly**. Správní orgán naopak zjistil **přetrvávání nedostatků ŘKS, v některých oblastech i jeho zhoršení. V případě účastníka řízení se nedá již hovořit o neformálnosti nastavených**

procesů, ale o jejich **úplné absenci** či dokonce o **svévůli při výkonu činnosti účastníka řízení**, která byla významně ovlivňována několika jednotlivci ve prospěch uspokojení jejich zájmů či zájmů osob jim blízkých nebo osob s nimi propojených. Příčina zjištěných nedostatků spočívala v **nedodržování vlastního metodického nastavení, v absenci metodické úpravy v některých oblastech, a v některých případech dokonce i v libovůli jednání pracovníků účastníka řízení, ignorování zákonných požadavků, zpětné manipulací dokumentů a procesů, jakož i překládání zavádějících informací správnímu orgánu**. Za dané situace proto správní orgán považuje za nepravdivé též tvrzení účastníka řízení o tom, dle něhož nové vedení účastníka řízení pracovalo na nápravě zjištění z předchozí kontroly, resp. správní orgán pozitivní výsledek takové činnosti nového vedení neshledal.

(550) S tvrzením účastníka řízení, které se prolíná napříč jeho vyjádřeními a podle kterého má zavedení ARBES vyvracet domněnku správního orgánu, že nežádoucí stav na straně účastníka řízení bude pokračovat i do budoucna, a že v případě účastníka řízení nemůže dojít k nápravě, jakož i s tvrzením, že implementací ARBES dojde k odstranění všech zásadních nedostatků identifikovaných správním orgánem v činnosti účastníka řízení, správní orgán vzhledem k výše uvedenému **nemůže souhlasit**. V dané souvislosti je třeba dále zmínit, že vzhledem k dosavadnímu fungování účastníka řízení a vzhledem k jeho přístupu k zavádění nápravných opatření, **není důvěra správního orgánu v pravdivost tvrzení účastníka vysoká**. Důvody takto skeptického vnímání účastníka řízení lze ilustrovat na tom, že ačkoliv správní orgán v minulosti vznesl požadavek na odvolání [REDAKCE] z funkce vedoucí osoby, přistoupil účastník řízení k tomuto požadavku **ryze formalisticky**, kdy jmenovaného z pozice člena představenstva a osoby odpovědné za AML sice odvolal, avšak fakticky mu zanechal významný vliv neodpovídající jeho formálnímu zařazení do funkce pokladníka (fakticky tak oproti původnímu stavu došlo ke zhoršení situace, kdy významné řídicí procesy účastníka řízení ovlivňovala osoba z pohledu správního orgánu nežádoucí, která z výkonu své funkce nebyla odpovědná způsobem odpovídajícím reálné podstatě vykonávané činnosti; současně uvedené znamená, že účastník řízení takovým postupem obešel požadavky správního orgánu). Stejně tak se správní orgán staví skepticky k tomu, že by samotné pořízení nového softwarového řešení (což samo o sobě představuje pouze dílčí opatření v oblasti softwarového vybavení) mělo představovat zásadní obrat ve způsobu výkonu činnosti účastníka řízení. Zavedení nového technického řešení, byť by formálně bylo sebedokonalejší, **není samo o sobě schopno v podmínkách účastníka řízení zajistit reálné napravení stavu** (v tomto ohledu je nezbytný řádný přístup kvalifikovaných pracovníků, kteří budou postupovat s potřebnou péčí a v zájmu účastníka řízení jako celku).

(551) Skutečnost, že ŘKS účastníka řízení nebyl v předchozím řízení označen za nenapravitelný, z velké části vychází z toho, že správní orgán vzal tehdy s důvěrou v účastníka řízení v úvahu účastníkem řízení deklarovanou snahu po nápravě a organizační změny, k nimž účastník řízení přistoupil. Za aktuální situace je však zjevné, že **náprava se u účastníka řízení nekonala**. Naopak, ze zjištěného skutkového stavu vyplynuly ještě závažnější nedostatky v činnosti účastníka řízení. Způsob výkonu činnosti účastníka řízení, jakož i rozsah a povaha zjištěných nedostatků **svědčí o hrubém nezájmu účastníka řízení postupovat v souladu s právními předpisy**, na jejichž základě měl svou činnost vykonávat.

(552) Správní orgán pak nemůže ani souhlasit s tvrzením účastníka řízení, že „*u valné části kontrolních zjištění šlo o jejich první nález, tedy takový, který je způsobilý nápravy přenastavením procesů a personálním přeobsazením.*“. Správní orgán naopak vnímá zcela **zásadní překryv dříve zjištěných nedostatků s aktuálně zjištěnými nedostatky v činnosti**. Totožné nedostatky byly zjištěny v oblasti řízení rizika střetu zájmů (na úrovni orgánů či pracovníků i ve vztahu ke klientům), vnitřní kontroly (KK a IA), při identifikaci, posouzení a evidenci ESS, při posuzování bonity klientů žádajících o úvěr a BZ, v rámci uvolňování

úvěrových prostředků, v oblasti zajištění a jeho oceňování, sledování úvěruschopnosti klientů, monitoringu a kategorizace pohledávek. V oblasti řízení AML rizik pak v rámci zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta, zohledňování rizikových faktorů, provádění mezinárodních sankcí, kontroly klienta v době trvání obchodního vztahu, transakčního monitoringu. I v rámci předcházející kontroly pak byla u účastníka řízení zjištěna rozsáhlá nerekonstruovatelnost jeho postupů, absence metodické úpravy a neformální nastavení procesů.

(553) Pokud účastník řízení odnětí povolení vnímá jako skutkovému stavu nepřiměřený zásah do svých práv a rovněž jako významné reputační riziko pro osoby ve vedoucích orgánech, které se měly zásadním způsobem zasadit o to, aby účastníka řízení přiblížily k fungování bankovního sektoru, pak správní orgán k tomuto uvádí, že vyhodnotil veškeré nedostatky v činnosti účastníka řízení ve svém vzájemném kontextu a dospěl k závěru, že odnětí povolení je naopak jedinou možnou odpovědí na závažnost a délku přetrvávání nedostatků zjištěných u účastníka řízení, a to i z pohledu funkce generální prevence, resp. politiky dohledu nad záložnami. Blíže se k důvodům odnětí povolení správní orgán vyjadřuje v *kap. K výroku I – odůvodnění odnětí povolení*. Správní orgán souhlasí s tím, že odnětí povolení může pro některé pracovníky účastníka řízení představovat zásah do jejich pověsti, nicméně takový efekt považuje za logický důsledek angažmá osoby v právnické osobě, které bylo odňato povolení. V žádném případě pak taková skutečnost nemůže být důvodem pro to, aby správní orgán nekonal tam, kde konat má.

(554) Správní orgán nesdílí optimismus účastníka řízení, ani pokud jde o možnost jeho nápravy. Správní orgán již v minulosti od účastníka vyžadoval provedení organizačních a personálních změn, tyto požadavky se však **minuly účinkem**. Pokud jde o dříve vznášený požadavek na výměnu [REDAKCE] v pozici členky KK a [REDAKCE] v pozici člena představenstva, od jehož formálního vznesení (v podobě rozhodnutí vydaného ve správním řízení) správní orgán ustoupil, byl tento postup správním orgánem zvolen z důvodu důvěry v účastníka řízení a jím deklarované snahy o zajištění nápravy. Jak je však zřejmé z tohoto rozhodnutí, skutečná náprava v činnosti účastníka řízení se nekonala. Nápravu stavu nezajistilo ani ukončení funkce člena představenstva [REDAKCE]¹⁸³, osoby odpovědné za vedení funkce IA [REDAKCE], ani osoby odpovědné za vedení funkce IA (a v průběhu správního řízení člena KK) [REDAKCE].^{184,185} K tomu, jakým způsobem účastník řízení pojal požadavek na omezení vlivu osoby [REDAKCE], se správní orgán vyjádřil již výše v odstavci (550). V případě účastníka řízení je tak nutné konstatovat, že navržený postup založený na zjednání nápravy nežádoucího stavu prostřednictvím výměny vedoucích osob účastníka řízení správní orgán v posuzovaném případě vyhodnotil jako **neefektivní**.

(555) Námitku týkající se obdobného složení kontrolních skupin v případě původní kontroly i kontroly stávající správní orgán shledal jako nekonkrétní. Z námitky není zřejmé, proti jakému skutkovému zjištění směřuje, resp. jaký postup správního orgánu považuje za nesprávný. Pokud účastník řízení jejím vznesením zamýšlel vznést námitku podjatosti ve smyslu § 10 KŘ ve vazbě na § 14 SŘ, trpí tato námitka dle názoru správního orgánu výraznými deficity, když (i) byla vznesena opožděně, (ii) neobsahuje výslovné označení osob, které měly být podjaty, (iii) je nepřezkoumatelná. V této souvislosti správní orgán uvádí, že účastníku řízení bylo známo složení kontrolního týmu okamžikem doručení oznámení o zahájení kontroly dne 8. 8. 2023, účastník řízení však složení kontrolního týmu namítl až s odstupem delším jak 2/3

¹⁸³ [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE]

¹⁸⁴ [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE]

¹⁸⁵ Pravomocná rozhodnutí č.j. 2021/128061/570 ze dne 20. 12. 2021 ve věci [REDAKCE], tč. člena představenstva, a č.j. 2021/128166/570 ze dne 20. 12. 2021 ve věci [REDAKCE], tč. osoby odpovědné za vedení funkce IA; v případě [REDAKCE], tč. osoby odpovědné za vedení funkce IA, nabytí právní moci z důvodu nepodání odporu vydaný příkaz č. j. 2021/68057/570 ze dne 24. 6. 2021.

roku, poté, co byl s nepříznivými závěry kontroly seznámen. Podle § 14 odst. 3 SŘ, který se v souladu s § 28 KŘ při kontrole rovněž aplikuje, byl účastník řízení povinen namítnout podjatost kontrolujících neprodleně, jakmile se o ní dozvěděl¹⁸⁶. Současně platí, že námitka podjatosti musí být činěna vůči konkrétní osobě, nikoliv skupině zaměstnanců bez jejich přesného uvedení, a musí obsahovat též zdůvodnění¹⁸⁷. V této souvislosti je třeba uvést, že podjatost kontrolního pracovníka nemůže založit sám o sobě fakt, že se kontrolní pracovník podílel na více kontrolách vůči téže osobě.¹⁸⁸ Nad rámec uvedeného správní orgán uvádí, že samotný nesouhlas s výsledky kontroly není důvodem pro úspěšné uplatnění námítky podjatosti¹⁸⁹.

Doplnění vyjádření

(556) Zásadní námitkou účastníka řízení je, že: „*správní orgán na rozsah a způsob činnosti vykonávané účastníkem řízení nedostatečně uplatňuje princip proporcionality, a nezohledňuje skutečnost, že účastník řízení je malou družstevní záložnou, která nedisponuje uceleným bankovním systémem.*“. Správní orgán úvahu účastníka řízení a tedy i námitku samotnou odmítá. Jestliže ZSÚD v § 7a odst. 2 stanoví, že ŘKS záložny musí být účinný, ucelený a přiměřený povaze, rozsahu a složitosti rizik spojených s modelem podnikání a činností záložny v jeho celku i částech, stanovuje tím určitý „*minimální standard*“, kterému jsou záložny povinny dostát. Každá záložna, bez ohledu na svou velikost, tedy **musí umět mj. identifikovat svá rizika a účinně je řídit a zavést postupy, jimiž bude dosaženo požadavků stanovených právními předpisy**¹⁹⁰, přičemž volba adekvátních nástrojů, jimiž těmto požadavkům dostojí, je ponechána na vůli záložny. **Nelze však dovozovat, že by se některé záložny mohly – s ohledem na rozsah, povahu a složitost vykonávaných činností – svých základních zákonných povinností zcela nebo i částečně zprostit.** V tomto ohledu proto nemůže obstát argument účastníka řízení, který poukazuje na nesprávnou aplikaci principu přiměřenosti v situaci, kdy je mu ze strany správního orgánu vytýkáno neplnění požadavků stanovených právními předpisy. Klíčovým prvkem pro posouzení závažnosti jednání účastníka řízení není otázka jeho postavení na trhu, resp. velikosti, ale **rozsah a intenzita**, s jakou účastník řízení porušoval povinnosti stanovené právními předpisy, přestože jako záložna působí na trhu v ČR dlouhodobě. Účastník řízení v mnoha případech, např.

¹⁸⁶ JELÍNKOVÁ, Jitka. Kontrolní řád. *Správní řád (vybraná ustanovení). Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, str. 81, ISBN 978-80-7552-456-0.

¹⁸⁷ Viz rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2007 č. j. 8 As 17/2007 – 135: „*Pro posouzení námítky podjatosti (§ 9 odst. 1 správního řádu) musí být podle městského soudu vždy uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je podjatost dovozována. Námitce, že byli podjati všichni pracovníci správního orgánu, nelze ve správním soudnictví přisvědčit, pokud neobsahuje dostatek rozhodných tvrzení.*“.

¹⁸⁸ Srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2003 sp. zn. I.ÚS 390/03.: „*Ústavní soud k tomu dále dodává, že stěžovatelka nemůže vyvozovat podjatost soudkyně z pouhého faktu, že soudkyně jedná a rozhoduje ve dvou souvisejících věcech. Taková okolnost sama o sobě nemůže být důvodem k pochybnosti o její nepodjatosti, neboť v této činnosti se projevuje samotný výkon soudnictví.*“.

¹⁸⁹ Viz rozsudek NSS ze dne 10. 9. 2013 č. j. 3 Ads 11/2013 – 51: „*V daném případě byla navíc námitka podjatosti vznesena až po ukončení kontroly. Stěžovatelka v jejím průběhu námitku podjatosti nevznesla, ačkoliv takovou možnost měla, a je tudíž možné souhlasit s žalovaným, že ji nepodala bez zbytečného odkladu. Namítnout podjatost vedoucího týmu inspektorů totiž mohla stěžovatelka podle § 10 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, jakmile se o důvodech podjatosti dozvěděla, respektive ve chvíli, kdy konstatovala důvody nespokojenosti s průběhem kontroly (účelové focení pracovního prostředí, nekontrolovaný pohyb kontrolorů po pracovišti), nikoli až doručením příkazu. Jen pro pořádek a srozumitelnost argumentace je třeba dodat, že nesouhlas stěžovatelky s výsledkem kontroly zcela jistě nepatří mezi důvody pro vyloučení vedoucího týmu inspektorů.*“.

¹⁹⁰ Mezi konkrétní zákonné povinnosti záložny patří mj. zajištění předpokladů řádné správy tak, aby obsahovalo zásady a postupy řízení, organizační uspořádání, a to včetně postupů pro zamezení možného vzniku střetu zájmů, systému řízení rizik, systému vnitřní kontroly, zajišťování důvěryhodnosti a kompetencí členů představenstva, KK a ÚK, jakož i těchto orgánů jako celku. Samostatným okruhem jsou pak povinnosti týkající se řízení AML rizik, jež vyplývají ze samostatné právní úpravy.

v rámci kontroly klienta metodiku upravenou měl, avšak své vlastní nastavené postupy nedodržoval. Sebelepší bankovní systém pak není schopen zamezit ignorování vlastních zavedených postupů a pravidel, zákonných požadavků, svévůli pracovníků ani předkládání zavádějících informací správnímu orgánu, natož poskytnout znalost právních předpisů, kterou účastník řízení jako profesionál na finančním trhu má mít.

(557) Účastník řízení se rovněž dovolává: „(...) *nedostatečného časového období pro nápravu všech zjištěných nedostatků, a to zejm. v kontextu disponibilního počtu pracovníků záložny.*“. Tvrzení o nedostatečnosti času pro provedení nápravných opatření musí správní orgán odmítnout jako **nepravdivé**. Protokol o předchozí kontrole byl vydán dne 21. 3. 2021 a účastník řízení tak měl do zahájení aktuální kontroly téměř **2,5 roku na provedení nápravných opatření**. Jak vyplývá z výše uvedeného, tato doba nebyla ze strany účastníka řízení **reálně využita** k tomu, aby byly identifikované nedostatky odstraněny, když stav účastníka řízení zjištěný aktuální kontrolou byl **obdobný či ještě horší** ve srovnání se stavem, k němuž byla provedena předchozí kontrola. K argumentu účastníka řízení, dle kterého nedisponoval potřebným počtem pracovníků, správní orgán uvádí, že personální zajištění činnosti záložny patří k základním předpokladům udělení povolení [§ 2a odst. 4 písm. c) ZSÚD], přičemž je-li personální vybavení ze strany záložny identifikováno jako nedostatečné, je její povinností vyplývající z požadavku na existenci účinného a přiměřeného ŘKS takový nedostatek odstranit, což lze zajistit i formou outsourcingu. V žádném případě proto nedostatečné personální vybavení účastníka řízení nemůže být bráno jako relevantní námitka. Naopak je personální poddimenzovanost ŘKS sama o sobě jeho nedostatkem.

(558) Naprosto nelze souhlasit s názorem účastníka řízení, že nedostatky spočívaly: „(...) *pouze v diskutabilním omezení rekonstruovatelnosti ‚veškerých‘ obdržených informací*“. Jak je popsáno výše, správní orgán zjistil v činnosti účastníka řízení mnoho případů, kdy účastník řízení zcela či významnou měrou nezajistil rekonstruovatelnost svých postupů a rozhodovacích procesů. Absence rekonstruovatelnosti postupů a rozhodovacích procesů probíhajících u účastníka řízení **vedla k netransparentnosti účastníka řízení jako takového**, a to až v rozsahu **fakticky znemožňujícím účinné provádění dohledu nad jeho činností**. Správní orgán proto shledal účastníka řízení za **nedohlížitelného**, a i z tohoto důvodu nezpůsobilého setrvávat na finančním trhu v segmentu úvěrových institucí.

(559) Nelze rovněž souhlasit s tvrzením „pouhé“ nerekonstruovatelnosti procesů. Ta totiž sama o sobě zakládá zcela zásadní pochybnosti o jejich reálném uskutečňování. V činnosti účastníka řízení byly rovněž zjištěny nedostatky spočívající v zřejmé rezignaci na dodržování zákonných povinností. Správní orgán se proto, jak uvedl již výše, staví skepticky k tvrzení, že by zavedení nového softwarového řešení mělo a mohlo představovat zásadní obrat ve způsobu výkonu činnosti účastníka řízení. K tomu správní orgán opětovně dodává, že odstranění vytýkaného stavu v případě účastníka řízení vyžaduje komplexní přístup k vytýkaným nedostatkům a zajištění (i) vhodných organizačních a technických předpokladů, včetně informačních systémů a personálního zabezpečení, (ii) nastavení ŘKS a (iii) odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti vedoucích osob účastníka řízení s tím, že poslední jmenovaná složka je de facto klíčová, neboť i vhodně nastavený informační systém není schopen odstranit vytýkané nedostatky (garantem změn jsou totiž vedoucí osoby záložny – tyto však v případě účastníka řízení zcela selhaly).

(560) Správní orgán k tvrzení účastníka řízení, že není možné učinit závěr, že prostřednictvím KK a IA: „(...) *nebyl schopen provádět přezkum vykonávaných činností*“, a činnosti KK a IA byly „neadekvátní“ a nezohlednit přitom: „(...) *kvality vstupů a výstupů z kontrolní činnosti KK i IA v poměru k předchozímu kontrolovanému období*“, sděluje, že výkon funkce IA a KK byl poznamenán závažnými nedostatky, a to jak v oblasti kontroly AML, tak i v oblasti kontroly

řízení úvěrového rizika, jež svědčí o opaku. KK i IA selhaly v identifikaci AML a úvěrových rizik, kterým byl účastník řízení skutečně vystaven, neprováděly činnosti, které provádět měly, nevyhotovovaly výstupy, které měly předkládat představenstvu, ani netrvaly na odstranění identifikovaných nedostatků. Činnosti, které KK a IA vykonávaly, pak byly převážně formálního charakteru. Oba útvary bez uplatnění vlastní expertizy souhlasily s představenstvem účastníka řízení, že ŘKS účastníka řízení je dostatečně účinný a ucelený. Nedostatky popsane v tomto rozhodnutí (*kap. 1.1.2.1, 1.1.2.2, 2.11.3, 2.11.4*) svědčí o tom, že u účastníka řízení zcela **absentoval účinný samoregulační mechanismus nápravy**. Správní orgán proto nemůže souhlasit s tvrzením účastníka řízení, že by se kvalita výstupů z kontrolní činnosti KK i IA zlepšila oproti minulému období. Naopak, činnost obou funkcí **zůstává nadále zcela nedostatečná**.

(561) K tvrzení účastníka řízení, že správní orgán: „(...) nezohledňuje věcnou a časovou souvislost kontrolních činností stanovenou v plánech kontrolních činností KK a IA, zejména pak skutečnost, že nelze podrobit veškeré činnosti na straně účastníka interní kontrole vždy v jeden okamžik, ale je nutno realizovat jej postupně a v souladu se schváleným plánem“, správní orgán uvádí, že **není možné, aby hlavní rizika, jimž byl účastník řízení vystaven, resp. systém jejich řízení, byla podrobována přezkumu jednou za tři roky**. IA nemohl být funkční/dostatečně účinný a nenaplňoval svoji úlohu, když v rámci plánování auditních zakázek bylo ověření řízení úvěrového rizika zařazeno až na rok 2025, když poslední ověření této složky ŘKS bylo provedeno v období července a srpna roku 2022.

(562) „Účastník řízení nesouhlasí se skutkovými zjištěními a jejich právním vyhodnocením, jakož i s celkovým vyhodnocením správního orgánu, že ŘKS selhal a účastník řízení je nenapravitelným.“ K praktické nenapravitelnosti účastníka řízení se správní orgán opakovaně vyjádřil výše. Skutková zjištění považuje správní orgán za dostatečně zjištěná a rozebrána v části D. tohoto rozhodnutí, ještě detailněji jsou pak nedostatky popsány v protokolu o kontrole, na něž správní orgán v rámci tohoto rozhodnutí v plném rozsahu odkazuje. Účastník řízení má právo nesouhlasit se závěry správního orgánu, avšak **ze skutkových zjištění bez jakýchkoliv důvodných pochyb vyplývá, že ŘKS účastníka řízení jako celek selhal**.

(563) Účastník řízení se dále vyjadřuje v doplnění vyjádření ke konkrétním dílčím nedostatkům v rámci jednotlivých kapitol oznámení/protokolu o kontrole.

(564) K námitkám ke kapitole 1.1.1 oznámení – *Hodnocení rizik* správní orgán uvádí:

- Implicitní zahrnutí mitigačních opatření pro hotovostní transakce pod kontrolu klienta a následný monitoring realizovaných transakcí byly nedostatečné. Závěr správního orgánu o nepřijetí mitigačních opatření v souvislosti s hotovostními transakcemi vyplývá ze skutečnosti, že účastník řízení v rámci *Hodnocení rizik* neidentifikoval rizika spojená s hotovostními transakcemi. Mitigační opatření, ať již možná nebo skutečně provedená, musí být zachycena vždy **explicitně** v písemné formě. Z faktického manuálního zpracování veškerých transakcí při dodržení principu čtyř očí a z předložených dokladů podepsaných proškoleným pracovníkem nevyplývá, že byla uplatněna jakákoliv mitigační opatření. Správní orgán navíc zjistil závažné nedostatky v rámci zpracování hotovostních transakcí, střet zájmů pokladníků, nedostatky či absenci provádění (zesílené) kontroly, jakož i v rámci dokladů o provádění kontroly.
- K tvrzenému selektivnímu výběru kontrolního vzorku a nepřipustné generalizaci z něj učiněných závěrů správní orgán uvádí, že judikatura naopak takový přístup připouští jako možný. Z kontrolního vzorku je tedy možné provést generalizaci ke zbývajícím případům

(které součástí kontrolního vzorku nebyly)¹⁹¹. Tvrzení účastníka řízení o tom, že výběr a hodnocení vzorků byly selektivní, tedy že správní orgán dospěl jeho přezkumem ke zkresleným závěrům, považuje správní orgán navíc za **nepřiléhavé**. V případě kontroly totiž tvořil kontrolovaný vzorek v oblasti úvěrového rizika 11 úvěrových klientů a obchodů s nimi uzavřených a tento vzorek **představoval 100 % úvěrového portfolia účastníka řízení**. V oblasti prevence ML/FT bylo prověřeno **18 členů účastníka řízení** (12 právnických osob a 6 fyzických osob, z toho 1 se statutem PEP), avšak u provádění kontroly klienta v souvislosti s hotovostními operacemi **kontrolní vzorek činil 100 % pokladních operací**.

- Závěr účastníka řízení, že zjištění a rekonstruovatelné zaznamenání účelu výběru hotovosti v rozsahu poznámky „klientský výběr“ je dostatečné, je v **přímém rozporu s § 9 odst. 2, 3 a 7 AML zákona**. Údaj „klientský výběr“ **nezachycuje skutečný účel uskutečňované hotovostní transakce**, tou může být např. nákup, zajišťování osobních či bytových potřeb, realizace podnikatelské činnosti atd. Nelze ani souhlasit s tím, že není možné omezit právo klienta vlastnit majetek a nakládat s ním dle své vůle, neboť ústavou garantované právo vlastnit majetek není právem absolutním – jak vyplývá z čl. 11 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“) jeho omezení je na základě zákona možné. Tímto zákonem je v předmětném případě AML zákon, podle něhož má klient povinnost takový zásah do svého vlastnického práva strpět a potřebnou součinnost při kontrole poskytnout, přičemž odmítnutí podrobit se identifikaci či neposkytnutí součinnosti při kontrole klienta pak dle § 15 odst. 1 AML zákona zakládá povinné osobě povinnost uskutečnění obchodu odmítnout.
- Z odborné literatury¹⁹² vyplývá, že při provádění kontroly klienta má „*povinná osoba vycházet z rizikovosti konkrétního klienta, produktu či obchodu. Rozdíl mezi běžným a rizikovým klientem nebude primárně spočívat v rozsahu kontroly klienta, ale spíše v její hloubce. U obou těchto kategorií musí být zjišťovány informace o smyslu a účelu obchodu či obchodního vztahu i o zdrojích finančních prostředků, ale rozdíl je v tom, jak moc detailní informace budou povinnou osobou požadovány, zda je například nutné je doložit písemnými podklady.*“. Správní orgán k tomu považuje za nutné dodat, že v případě účastníka řízení, který umožnil v rámci hotovostních výběrů 12 osobám uskutečnit hotovostní výběry v desítkách miliónů Kč, se jednalo **nepochybně o transakce s vysokým AML rizikem**. Dle odborné literatury „*nastavení příznaků rizikových faktorů z hlediska praní peněz či financování terorismu může být současně i prvkem ochrany před kriminálním ohrožením povinné osoby, a jsou tedy plně v kompetenci každé povinné osoby.*“¹⁹³ Účastník řízení tedy adekvátně AML riziko neidentifikoval, a proto ani neřídil, když kontrolu transakcí neprováděl. Účastník řízení nejenom, že **nezjišťoval dostatečně účel transakce, ale ani nevyžadoval předložení dokumentů účel transakce dosvědčující**.
- Lze sice souhlasit s tím, že z „*žádného ustanovení právních předpisů nevyplývá žádné omezení výše peněžní hotovosti, kterou je osoba oprávněna vlastnit a držet, ani žádné*

¹⁹¹ Srov. rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2021, č. j. 2 As 352/2019 – 44: „... obecně se jistě kontroly mohou zaměřit jen na určité části souboru nebo celku (určité byty), ale pokud jsou na základě vzorku jednoho bytu činěny závěry o povaze celého bytového domu, který je uveden ve výroku správního rozhodnutí, musí být z jeho odůvodnění zřejmé, proč lze z porušení povinnosti v jednom bytě dovozovat porušení povinnosti v celém bytovém domě.“

¹⁹² HLAVINOVÁ, Markéta. § 9 [Kontrola klienta]. In: HLAVINOVÁ, Markéta, PILÍKOVÁ, Jaroslava, KABEŠ, Viktor. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 99, marg. č. 20.

¹⁹³ Tamtéž.

omezení doby, po kterou je oprávněna toto své právo konzumovat“, je však třeba konstatovat, že tato nesporná skutečnost je z hlediska vytýkaných nedostatků bez významu. Výše peněžní hotovosti, kterou je osoba oprávněna vlastnit a držet, omezena není, avšak nakládání s ní ano, a právě to je podstatou vytýkaných nedostatků. AML zákon výslovně předpokládá zásahy do vlastnického práva vkladatele a dokonce pro určité situace stanoví úvěrové instituci povinnost neprovést pokyn vkladatele k výběru vkladu a s tím související povinnost vkladatele tento zásah strpět. Účastník řízení se tedy nemohl zprostit svých povinností s odkazem na to, že by omezil vkladatele v nakládání s předmětem jeho vlastnictví, neboť právě i tyto povinnosti mu byly AML zákonem uloženy. Účastník řízení sám dále odkazuje na ZOPH, který určuje, kdy jsou fyzické i právnické osoby povinny provést platbu prostřednictvím osoby oprávněné poskytovat platební služby nebo provozovatele poštovních služeb formou poštovního poukazu. I na tomto příkladu lze dokumentovat skutečnost, že právní řád upravuje omezení výkonu vlastnického práva, pokud jde o uskutečňování plateb prostřednictvím hotovosti, a to omezení částkou 270 000 Kč (viz § 4 ZOPH). Je tedy nepochybné, že AML zákon i ZOPH nakládání s vlastnictvím výrazně omezují.

- Pokud jde o význam (čestného) prohlášení při prověřování účelu hotovostní operace, účastník řízení vyjádření správního orgánu nesprávně interpretuje. Správní orgán uvedl, že získání prohlášení o účelu výběru hotovosti je naprosté minimum, které si účastník řízení může vyžádat. Prohlášení může být využito např. v případě nerizikových klientů (či transakcí), kteří si přejí vybrat hotovost, v řádech maximálně desítek tisíc, případně maximálně nižších statisíců, nikoliv však v situaci účastníka řízení, jenž umožňoval hotovostní výběry v desítkách milionů Kč. Při vyšších transakcích nebo v případě rizikových klientů měl účastník řízení povinnost přinejmenším vyžadovat podklady o zamýšleném účelu transakce, v praktické rovině však účastník řízení **měl povinnost v naprosté většině případů trvat na bezhotovostním provedení transakce, případně provedení hotovostní transakce odmítnout.**
- Činnost KK byla vyhodnocena jako nedostatečná z toho důvodu, že přestože doporučila, aby v rámci zjišťování účelu hotovostní transakce typu výběr/vklad klienta, byli klienti požádáni o podrobnější vysvětlení, jak s vlastními prostředky zamýšlejí dále nakládat, skutečnost, na jejímž základě toto doporučení učinila, nevyhodnotila jako rozpor s AML zákonem za současné nutnosti nápravy stávajícího stavu. KK dále netrvala na tom, aby toto doporučení bylo zavedeno do vlastní praxe účastníka řízení. Doporučení KK, aby bylo vyžadováno v případě zjišťování a zaznamenávání účelu hotovostních výběrů podrobnější vysvětlení, proto nelze vnímat **jako adekvátní výsledek činnosti KK.** Stejně tak i představenstvo účastníka řízení toto doporučení nevzalo v potaz a proto celá kontrola přezkumu transakčního monitoringu se zaměřením zejména na hotovostní operace **byla neúčinná.**
- Správní orgán zcela nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, že by vytrhával z kontextu prohlášení [redacted] a že by položil v návaznosti na její odpověď návodnou a kopiízní otázku. Otázka: „*Takže i na dotaz řekněme záložny jste tu informaci neposkytla? Nebo byla jste dotazována?*“ navazovala na obecnou otázku, zda byla dotazována na účel hotovostní transakce. Z následné odpovědi [redacted]: „*No to jsem byla, a já jsem řekla, že je buď vložím zpátky, nebo si je vložím u jiného ústavu, ale teď nebudu říkat čas, protože ho nevím*“, pak účastník řízení vyvozuje odlišné závěry, než správní orgán. Účastník řízení se sice dotazoval na účel hotovostního výběru, avšak **netrval na jeho zjištění**, a to i přesto, že se jednalo o **výběr 10 mil. Kč v hotovosti.** V této situaci měl účastník řízení postupovat

dle § 15 odst. 1 písm. a) bod 3 AML zákona a **odmítnout provedení hotovostní transakce, neboť klientka odmítla součinnost při kontrole klienta.**

- Účastník řízení sice přiřazoval klientovi obchodujícímu s uměleckými předměty vyšší stupeň rizikovosti, avšak **k vlastním obchodům s uměleckými předměty jako rizikovým nepřistupoval**, proto není možné jejich vyhodnocení v rámci hodnocení rizik považovat za řádně zohledněné.
- Obchody se směnkami patří ve smyslu § 6 odst. 1 písm. d) AML zákona mezi tzv. podezřelé obchody [srov. odstavec (40)], neboť vzhledem k podstatě směnečných obchodů, kdy absence kauzy nezakládá neplatnost směnky (a pro realizaci směnky tak není nutné znát ekonomický důvod směnečného obchodu), je třeba tyto podřadit pod případ, kdy „*klient provádí převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod, anebo provádí složité nebo neobvykle objemné obchody*“¹⁹⁴. Tato skutečnost nutně vyplývá z právní podstaty směnky. Směnka je definována „*jako dlužnický cenný papír vystavený ve formě zákonem stanovené, kterým se určité osoby zavazují majiteli směnky zaplatit v určitém místě a v určitém čase jistou peněžitou sumu s tím, že jde o závazky přímé, bezpodmínečné, nesporné a abstraktní.*“¹⁹⁵ Právní povaha směnečného závazku (zejména nespornost a abstraktnost) pak vede k nutnosti věnovat jim z pohledu AML zákona zvýšenou pozornost jako podezřelému obchodu. Nespornost směnečných závazků znamená, že směnka sama o sobě „*je jediným a zcela dostatečným důvodem pro placení. (...)Není tedy důležité, proč směnka byla vystavena, jaká ujednání provázela její vystavení a uvedení do oběhu. Bez dalšího obстоjí i směnky, které žádný rozumný hospodářský nebo jiný důvod nemají, tzv. směnky plané. Směnečné závazky jsou přísnými závazky a předpokládá se, že dlužník předloženou mu směnku v platebním místě při splatnosti jejímu majiteli bez dalšího zaplatí.*“¹⁹⁶ Obdobně abstraktnost směnečných závazků znamená, že směnka sice obvykle vzniká z určitých konkrétních potřeb, vznik směnky má svůj důvod, svou kauzu. Jakmile ovšem směnečný závazkový vztah vznikne, „*stává se závazkovým vztahem zcela samostatným, který existuje, mění se a vyvíjí bez vazby na závazkové vztahy, které stály při jeho vzniku. Směnka tedy v sobě ztělesňuje nikoliv povinnost zaplatit určitou konkrétní pohledávku (vrátit dluh, zaplatit cenu, nahradit škodu, uhradit smluvní pokutu atd.); do směnky je inkorporován abstraktní závazek zaplatit takovou a takovou peněžitou částku*“¹⁹⁷ Je pak na záložně (nebo jakékoliv jiné povinné osobě dle AML zákona) věnovat směnečnému obchodu náležitou pozornost jako podezřelému obchodu a skutečný (reálný) účel obchodu zjistit. Účastník řízení však **obchody se směnkami jako a priori podezřelé obchody neidentifikoval v Hodnocení rizik**, ani tak s nimi nenakládal v průběhu jejich realizace. V případě účastníka řízení se přitom jednalo o **vysoký objem a frekvenci takových obchodů mezi týmiž klienty**, obchody se přitom pohybovaly v **hodnotách od 1 mil. Kč do 10 mil. Kč** a nejednalo se tak o obchody zanedbatelného rizika. Na klienty, kteří se směnečných obchodů účastnili, tak měl v souladu s § 21a a § 9a AML zákona uplatnit zesílenou kontrolu klienta/obchodu, a tak zkoumat rovněž i skutečný účel transakce. Nelze rovněž přijmout tvrzení, že by inherentní riziko obchodů se směnkami bylo zohledněno v rámci obecnějších principů

¹⁹⁴ Viz odborná literatura: PELC, Vladimír. Trestní odpovědnost právnických osob za praní peněz. Praha: AUC IURIDICA, Vol. 63 No. 2 (2017), s. 41–57: „*Pravidla k prevenci trestní odpovědnosti za praní peněz by v rámci interního compliance systému měla vycházet z následujících zásad a postupů: (...) obezřetnost při uzavírání právních vztahů, které postrádají kauzu/hospodářský důvod (např. směnka, šek apod.)*“.

¹⁹⁵ KOVAŘÍK, Zdeněk. § 1 [Náležitosti směnky]. In: KOVAŘÍK, Zdeněk. Zákon směnečný a šekový. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2-5.

¹⁹⁶ Tamtéž.

¹⁹⁷ Tamtéž.

kontroly transakcí a kontroly klienta, neboť jak správní orgán zjistil (viz *kap. 1.2 rozhodnutí*) byly tyto postupy **zcela nedostatečné**. Účastník řízení nezískával relevantní informace související s klientem, a přestože měl v některých případech informace o rizikových faktorech svých klientů, či znacích podezřelosti jednotlivých transakcí/obchodů, k těmto klientům (obchodům) takto při vlastní kontrole nepřistupoval. Pokud účastník řízení tvrdí, že správní orgán spekulativně naznačuje, že obchody se směnkami představují u účastníka řízení riziko vytvoření zdání legitimnosti platebního titulu k převodu peněžních prostředků, pak správní orgán poukazuje na jiné vyjádření účastníka řízení, dle kterého směnky představují alternativní platidlo [viz odstavec (508)].

- V *Hodnocení rizik* nezohlednil účastník řízení zvýšenou rizikovost transakcí dle země původu (Kypr, Guinea-Bissau). To, že v případě Guinea-Bissau vyhodnotil účastník řízení klienty s touto zemí původu, a klienty realizující transakce s touto zemí, jako klienty se zvýšeným rizikovým profilem, **není z pohledu správního orgánu dostatečné**, když účastník řízení k těmto osobám při realizaci jejich transakcí **nepřistupoval způsobem odpovídajícím této kvalifikaci**. Uvedený postup účastníka řízení je pak jedním z příkladů formalismů, s jakým účastník řízení přistoupil k plnění požadavků právní úpravy.

(565) Ke kapitole 1.1.2 oznámení – *Vnitřní kontrolní mechanismy* správní orgán uvádí:

- **Přezkum činnosti** provádění mezinárodních sankcí ze strany **KK** nelze považovat za dostatečný, když **KK neodhalila nedostatky** uvedené správním orgánem v *kap. 1.2.2.3* tohoto rozhodnutí/protokolu o kontrole. V případě účastníka řízení docházelo pouze k formálnímu potvrzení, že kontrola proběhla, avšak pokud neodhalila žádné nedostatky, **zjevně nebyl způsob kontrol nastaven přiměřeně činnosti účastníka řízení**. Provádění kontrol na mezinárodní sankce příslušnými pracovníky účastníka řízení, jejichž nedostatečnost a pochyby o tom, zda byly vůbec prováděny a kým, správní orgán popsal detailně v *kap. 1.2.2.3*. Účastník řízení nepředložil žádné/rekonstruovatelné záznamy o provedení manuálních kontrol, a to v době, kdy mu tato povinnost vznikla (z titulu aktualizace sankčních seznamů), nebyl schopen doložit provedení kontroly/zjištění informací o (ne)provádění mezinárodních sankcí u všech osob ve vlastnické a řídicí struktuře do tzv. druhé úrovně a u kontroly transakcí existují pochybnosti. Skutečnost, že kontroly na mezinárodní sankce (byť nedostatečně a nikoli řádně) prováděny byly, pak nezbavila **KK** odpovědnosti řádně provádět kontrolní činnost vnitřních mechanismů účastníka řízení. Skutečnost, že byl správnímu orgánu předveden stav účastníkem řízení využívaného softwarového řešení, není relevantní, když účastník řízení sám uvádí, že toto řešení doposud nebylo zavedeno do praxe.
- Správní orgán nesouhlasí s tím, že by vycházel pouze z obecného sdělení [redacted], že: „(...) kontrolu na mezinárodní sankce provádí *AML Officer*“. Nesouhlasí ani s tím, že by toto sdělení mělo být reakcí na obecně položenou otázku, když tato zcela jasně směřovala na to, kdo je pověřen prováděním AML kontroly. Správní orgán si všímá vnitřní rozpornosti v tvrzení jednotlivých pracovníků účastníka řízení. Odpověď na to, kdo provádí kontroly na mezinárodní sankce, vyplývá i ze zprávy **KK**, kde se mj. uvádí: „*Kontroly na mezinárodní sankce jsou v záložně prováděny manuálně vedoucím pracovníkem útvaru řízení rizik* (pozn. [redacted], tj. *AML Officerem*).“. Ze samotného vyjádření *AML Officer*a pak vyplynulo, že kontrolu na mezinárodní sankce provádí primárně on a až v případě jeho nepřítomnosti ji provádějí pracovnice platebního styku. Následně však *AML Officer* v rozporu s tím tvrdil, že jím prováděnou kontrolu považuje za jistou formu stvrzení kontroly již provedené pracovníci útvaru platebního styku a jeho vyjádření na předmětném formuláři byla tedy spíše jistou formou druholiniové

kontroly. To pouze potvrzuje skutečnost, že **procesy byly u účastníka řízení jen obtížně rekonstruovatelné**. Skutečnost, že záznamy o provedení sankčních kontrol byly „zpětně dodělány“ v případě nepřítomnosti AML Officera v konkrétní den na pracovišti, sám účastník řízení potvrdil. **Vzhledem k rozporuplnosti tvrzení jednotlivých osob, má správní orgán pochybnosti, zda byla kontrola na mezinárodní sankce prováděna vůbec, a kým. Nedostatečná rekonstruovatelnost procesů jde pak k tíži účastníka řízení.** Zjištěné nedostatky při realizaci kontroly na provádění mezinárodních sankcí pak byly správním orgánem popsány v *kap. 1.2.2.3*. Jednalo se o nedostatky při kontrole klientského portfolia, při kontrole osob ve vlastnické a řídicí struktuře klienta a nedostatky v kontrole transakcí.

- Závěr o nedostatečné časové dotaci pro výkon funkce IA správní orgán učinil na základě souběhu dvou skutečností. Na jedné straně měl vedoucí IA [REDAKCE] úvazek v rozsahu pouhých 3 hodin týdně a současně většina činnosti IA byla delegována na [REDAKCE], která neměla s výkonem funkce IA zkušenosti. Ke kvalitě výstupů IA a potřebě pravidelných kontrol hlavních funkcí účastníka řízení se správní orgán vyjadřoval již výše.

(566) Ke kapitole 1.2 oznámení – *Postupy a opatření v oblasti AML* správní orgán uvádí:

- Správní orgán považuje svůj závěr o tom, že kontrola klienta při uzavírání smlouvy o úvěru či BZ zcela absentovala, za řádně zjištěný. V situaci, kdy účastník řízení, ač sám připouští, že nedošlo k vyplnění stanoveného formuláře ze strany AML Officera (a tedy, že jeho postupy nejsou rekonstruovatelné) tvrdí, že fakticky ke kontrole docházelo, **bylo jeho povinností takové tvrzení též doložit**, a to včetně doložení toho, jak každá konkrétní kontrola klienta proběhla, na základě jakých podkladů a s jakými závěry. To však **neučinil**. Stejně tak tvrzení účastníka řízení, že „*s ohledem na koncentraci funkcí v roli AML officera a člena představenstva byla kontrola začleněna jak v rámci procesu kontroly při vyhotovení a schvalování zprávy RM, dále pak v procesu schvalování úvěru představenstvem a v rámci uzavření smlouvy o úvěru i navazujících kontrolách*“ **není podloženo žádnými důkazy**. Správní orgán zjistil, že **Stanovisko RM, neobsahovalo mandatorní posouzení rizik v oblasti AML**. Toto stanovisko bylo posléze předkládáno představenstvu ke schválení. Představenstvo však schvalovalo pouze výši úrokové sazby. Žádný z výše uvedených rekonstruovatelných dokumentů (formuláře, stanoviska aj.) **nezachycoval kontrolu klienta**. Spoléhání se na tvrzení účastníka řízení, že se kontrolou klienta při uzavírání smlouvy o úvěru či BZ AML Officer, RM nebo představenstvo zabývalo, **je nepodložené**. Jak již správní orgán uvedl výše, **nedostatečná rekonstruovatelnost procesů jde k tíži účastníka řízení**. Podpis AML Officera na stanoviscích RM k úvěru i z projednání úvěrového případu představenstvem, není řádnou a rekonstruovatelnou kontrolou klienta.
- Závěr o tom, že účastník řízení neposuzoval existenci rizika ML/FT u úvěrových obchodů tak vyplývá ze skutkových zjištění, tj. z reálně vykonávané činnosti účastníka řízení. Účastník řízení měl sice povinnost provádět kontrolu klienta při uzavření úvěrového obchodu upravenou v SVZ, avšak pouze v případě: „*výskytu RF pro nějž je na základě Hodnocení rizik stanovena povinnost provést kontrolu klienta /transakce nebo na pokyn útvaru AML / představenstva / člena představenstva zodpovědného za řízení oblasti, AML/CFT/ kontrolní komise*.“. Správní orgán z tohoto důvodu dospěl k závěru, že účastník řízení neměl tuto povinnost v SVZ nastavenou pro **všechny případy poskytnutí úvěru** a jednal tak v rozporu s požadavkem § 21 odst. 5 písm. c) AML zákona ve spojení s § 11 odst. 1 AML vyhlášky. Skutečnost, že tuto povinnost nedodržoval ani v případech, kdy si ji výslovně stanovil, pak pouze dokládá, že účastník řízení nedodržoval vlastní metodické nastavení.

- Správní orgán nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, že *riziko ML/FT bylo dále mitigováno prováděním kontroly v souvislosti s transakcemi v rámci úvěrového vztahu*. Účastník řízení nejenomže neplnil povinnost kontroly při uzavírání smlouvy o úvěru či BZ, ale rozsáhlé nedostatky byly zjištěny i v rámci realizace jednotlivých transakcí. Jedná se navíc o povinnosti samostatné, tedy vzájemně nezastupitelné.

(567) Ke kapitole 1.2.1.2 oznámení – *Kontrola klienta na počátku obchodního vztahu* správní orgán uvádí:

- S tvrzením účastníka řízení, že podezření ze zpětné manipulace s dokumentem *FORM KYC FO* člena ██████ v průběhu kontroly není důvodné a podložené, správní orgán nesouhlasí. Účastník řízení předložil v rámci kontrolního úkonu dne 8. 8. 2023 originál dokumentu *FORM KYC FO* člena ██████. Možnost, že by účastník řízení disponoval vícero originály téhož dokumentu, považuje správní orgán za **vysoce nepravděpodobnou**, když během kontroly u účastníka řízení neodhalil žádný případ, kdy by účastník řízení držel vícero originálů téhož dokumentu. Pokud by tomu tak bylo, pak nelze považovat roztržštěnou podobu týchž dokumentů za jakkoliv polehčující okolnost – takový přístup vede ke ztíženému vyhledání informací a nedostatečné zpětné rekonstruovatelnosti. Pochybnosti správního orgánu nerozptyluje ani vyjádření účastníka řízení samotného, který uvádí, že k nepředložení všech dokumentů „mohlo“ dojít. Tedy účastník řízení sám nemá potřebný přehled o tom, jakými podklady disponuje a kde se tyto fyzicky nacházejí. Pokud by správní orgán připustil, že by z technických důvodů nebyly předloženy veškeré podklady, pak by taková skutečnost svědčila o vysoké netransparentnosti účastníka řízení a chaosu v rámci jeho činnosti. Dle správního orgánu je podezření ze **zpětné manipulace** proto **zcela na místě**.
- V rámci kontroly správní orgán u náhodně vybraného vzorku klientů (u klientů ██████) zjistil (viz *tabulka 7 v kap. 1.2.2.1 protokolu o kontrole*), že **nebyly vyplněny všechny požadované položky formuláře, případně chyběly údaje o datu vyplnění formuláře či podpisy za účastníka řízení**. Závěr správního orgánu o tom, že účastník řízení kontrolu klienta na počátku obchodního vztahu neprováděl dostatečně, proto považuje správní orgán za řádně podložený skutkovými okolnostmi, o kterých nemá žádné důvodné pochyby.

(568) Ke kapitole 1.2.1.3 oznámení – *Kontrola klienta ve vztahu k advokátním úschovám* správní orgán uvádí:

- Závěr, že účastník řízení neprováděl kontrolu transakcí na účtech advokátních úschov, na provádění této kontroly rezignoval a spoléhal se v tomto ohledu (pouze) na jinou povinnou osobu (advokáty, banky), byl správním orgánem učiněn na základě potvrzení této skutečnosti účastníkem řízení v rámci kontrolního pohovoru dne 21. 11. 2023, kdy AML Officer na dotaz, jak prověřuje skutečného majitele u peněžních prostředků/ na účtech advokátních úschov, sdělil: „*Já se to dozvím v rámci toho, tu informaci se dozvím ze smlouvy o advokátní úschově*“. Kontrolující se následně dotázal, zda z pohledu AML s tím účastník řízení dále pracuje, nebo jaký je navazující proces. AML Officer sdělil, že: „*Jak u kterých účtů. U některých účtů evidujeme prověření, buď, jenže ti advokáti zase jsou povinnou osobou, tak tam můžeme spoléhat na ně, ne, účastník spoléhá na tu, nebo si ověříme, že provedl kontrolu na sankční seznamy, kontrolu na AML. Většinou jde o jednu dvě, tři maximálně osoby. Tak tam se provede kontrola v rámci platebního styku, když ta transakce přichází, odchází, protože ty peníze vkládá advokát*“. Na navazující dotaz kontrolujícího, zda z pohledu účastníka řízení probíhá pouze kontrola na sankční

seznamy, AML Officer potvrdil, že: „U toho účtu těch advokátních úschov do jisté míry spoléháme na to, že tu kontrolu provádí ten (pozn. advokát).“. Dále sdělil, že „Při otevření účtu advokátní úschovy, majitel je advokát, ten má dispoziční práva. V okamžiku realizace úschovy je nám předložena smlouva o advokátní úschově, a z té smlouvy zjistíme skutečného majitele peněžních prostředků, které jsou tam vkládány, a pak proběhne tradiční kontrola.“. AML Officer sdělil, že nemá samostatný formulář pro advokátní úschovy, a v rámci provedení kontroly klienta/transakce tak nahlíží pouze do smlouvy o advokátní úschově. Změnu tvrzení, že na jinou povinnou osobu účastník řízení nespolečá, jakož i tvrzení, že informace je správním orgánem vytržena z kontextu, tak považuje správní orgán za účelovou. Účastníkem řízení v námitkách tvrzená skutečnost, že v rámci kontroly klienta a transakcí na účtech advokátních úschov bylo v roce 2022 zdokumentováno minimálně 11 a v roce 2023 minimálně 7 kontrolních úkonů na straně účastníka řízení, je zavádějící. Předložená dokumentace ke kontrolám klientů nebyla dostatečná, když v ní chyběly základní údaje o identifikaci vlastníků peněžních prostředků a jejich výše, a dokumentace týkající se kontroly transakcí absentovala, přestože byla v rámci kontroly vyžádána. Dle sdělení účastníka řízení k dokumentaci ohledně transakcí na účtech advokátních úschov neměl AML Officer ani přístup. Vzhledem k těmto elementárním nedostatkům provedené AML kontroly nelze proto hovořit ani o jejím řádném provedení a ani o dílčích nedostacích kontroly, ale je třeba uzavřít, že kontrola klienta/transakce na účtech advokátních úschov neprobíhala. Současně správní orgán zjistil rozpor mezi na místě sepsanou evidencí skutečných majitelů peněžních prostředků na účtech advokátních úschov se smluvní dokumentací.

(569) Ke kapitole 1.2.1.4 oznámení – *Kontrola klienta – rizikové faktory a kategorie klienta* správní orgán uvádí:

- Tvrzení účastníka řízení o neadekvátnosti závěru správního orgánu, dle kterého znění SVZ vystavovalo účastníka řízení riziku nezohlednění rizikového faktoru země původu, správní orgán odmítá a na svém hodnocení trvá. SVZ v ustanovení, na něž účastník řízení odkazuje, předpokládá, že při výskytu rizikové země původu je při sestavení reálného rizikového profilu nutno brát v potaz další konkrétní souvislosti týkající se konkrétní osoby a tedy, že v případě identifikace uvedeného faktoru zvýšeného rizika není bez dalšího nezbytné u dotčeného klienta stanovit rizikový profil s vyšším rizikem („Na základě celkového vyhodnocení risk profilu však nemusí nutně např. země státní příslušnosti z rizikové země nutně znamenat ihned zvýšené riziko.“). Taková úprava tedy nejenže umožňuje, aby výskyt uvedeného faktoru nebyl zohledněn (byl v důsledku jiných skutečností upozaděn), ale dokonce **výslovně odporuje § 9 odst. 3 písm. a) AML vyhlášky**, dle kterého instituce vždy stanoví u klienta rizikový profil s vyšším rizikem v případě identifikace některého z uvedených faktorů zvýšeného rizika. Závěr o nadřazenosti právních norem zakazujících diskriminaci osob z hlediska jejich původu je z pohledu správního orgánu neakceptovatelný. V této souvislosti správní orgán odkazuje na Posouzení námítky diskriminace z důvodu státní příslušnosti¹⁹⁸ veřejného ochránce práv, kde mj. uvádí, že odlišný postup vůči osobám s jinou státní příslušností je odůvodnitelný, neboť: „*Odlišným přístupem k cizincům banka sledovala legitimní cíl v podobě splnění zákonné povinnosti ověřit totožnost klienta. Zároveň se nepodařilo nalézt jiný, pro stěžovatelku méně zatěžující způsob, jak by banka mohla svým povinností dostát, který by byl v současnosti technicky možný.*“. Směrnice Evropského parlamentu a Rady

¹⁹⁸ Posouzení námítky diskriminace z důvodu státní příslušnosti při zakládání finančních produktů na dálku a zpráva o šetření postupu České národní banky při vyřízení podnětu ze dne 7. 12. 2023, č. j. KVOP-45241/2023, sp. zn. 1052/2023/VOP/IP.

(EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, pak výslovně stanovuje povinnost ctít zákaz diskriminace, avšak pouze při současném plnění stanovených povinností.

- Zohlednění rizikovosti země původu klientů ve formulářích RF Form a následné přiřazení vyšší rizikové kategorie klientovi nelze považovat za dostatečné, pokud k takovému klientovi účastník řízení v rámci realizace jeho transakcí přistupuje jako k nerizikovému klientovi, což byl případ účastníka řízení.
- Manuální úprava rizikového profilu je na základě individuálního vyhodnocení skutečně možná, avšak podmínkou zůstává u takto rizikového klienta aplikovat rizikově orientovaný přístup, a tedy veškeré transakce podrobit zesílené kontrole (viz § 9a AML zákona). V případě účastníka řízení tomu tak však nebylo, účastník řízení klientce ██████ umožňoval realizaci vysokých hotovostních transakcí, kdy ona samotná učinila výběry hotovosti ve výši 50 mil. Kč, a z jejího účtu pak bylo dokonce celkově vybráno 105 mil. Kč, a to **bez provedení jakékoliv relevantní kontroly transakcí** (nad rámec poznámky „klientský výběr“). Účastník řízení ji navíc sám prostřednictvím ██████ k realizaci hotovostních transakcí **za stavu nedostatečného zaznamenávání účelu hotovostních výběrů nabádal**, když klientce sám doporučil využívat výhradně hotovost [viz odstavec (148)]. **Takový postup svědčí sám o sobě o hrubém nezájmu dodržovat právní povinnosti či neznalosti požadavků AML zákona.**

(570) Ke kapitole 1.2.1.5 oznámení – *Kontrola klienta v průběhu obchodního vztahu* správní orgán uvádí:

- Skutečnost, že kontrola klienta zahrnovala 23 faktorů při sestavení jeho rizikového profilu, není relevantní, když ji účastník řízení ve všech případech rekonstruovatelně nezaznamenal. Účastník řízení navíc slučuje počáteční sestavení rizikového profilu klienta s průběžnou kontrolou. V rámci průběžné kontroly klienta správní orgán taktéž zjistil potíže s rekonstruovatelností, když účastník řízení vyplňoval interní formulář a nikoliv formulář RF Form. Jak správní orgán uvedl výše, absence rekonstruovatelnosti jde k tíži účastníka řízení. Pouhé tvrzení, že průběžnou kontrolu prováděl, není dostatečné k prokázání toho, že činnost byla prováděna a jak.
- Pokud se účastník řízení dovolává toho, že z AML zákona a AML vyhlášky nelze dovodit, že by v případě kontroly nebo zesílené kontroly klienta při každém jednotlivém obchodu musel provádět naráz všechny kroky a úkony zahrnující kontrolu, resp. zesílenou kontrolu klienta, správní orgán sděluje, že nic takového po něm není požadováno. V kontextu účastníka řízení je ale zapotřebí zdůraznit skutečnost, že účastník řízení realizoval z pohledu AML zákona vysoce rizikové transakce, obchody vykazující znaky podezřelosti, a to s vysoce rizikovými klienty, jejichž řádná a dostatečná kontrola je zákonnou povinností.
- Závěr o zpětné manipulaci kontroly klienta ██████ správní orgán učinil na základě skutečnosti, že se rizikový profil tohoto klienta zjištěný z dříve předloženého seznamu neshodoval s následně předloženým formulářem RF Form. **Vzhledem k této nesrovnalosti je důvodné podezření o zpětné manipulaci kontroly klienta na místě.** Tvrzení účastníka řízení, že je to důsledek roztržštěnosti jeho jednotlivých evidencí, pak nelze považovat za jakkoliv polehčující okolnost [k tomu viz též odstavec (567)]. Skutečnost, že klient ██████ ani klient ██████ nerealizovali žádnou příchozí ani odchozí transakci, pak není při posuzování adekvátnosti postupů v rámci průběžné kontroly klienta relevantní – uvedené toliko znamená, že z důvodu okolností stojících mimo sféru vlivu účastníka řízení, nedošlo k materializaci příslušného rizika.

- Okamžité nahlášení skutečnosti, že Chorvatsko bylo ze strany FATF identifikováno jako jurisdikce vyžadující zesílené sledování (tj. že bylo zařazeno na seznam „rizikových zemí“), pracovníkům záložny rovněž není samo o sobě relevantní, jestliže toto nahlášení nevedlo též k (okamžitě) úpravě rizikového profilu klientů.
- Závěr o tom, že účastník řízení v praxi neuplatňoval zesílenou kontrolu klienta v případě identifikace zvýšeného rizika, a to zejména při vlastní realizaci transakcí, považuje správní orgán za spolehlivě zjištěný. Účastník řízení sice identifikoval dotčené klienty jako rizikové, avšak v průběhu obchodního vztahu k nim odpovídajícím způsobem nepřistupoval, když zesílenou kontrolu klientů, ani jejich transakcí, neprováděl. K tomu viz *kap. 1.2.1.5. ve spojení zejména s kap. 1.2.1.5.3, 1.2.2.3. rozhodnutí a protokolu o kontrole.*

(571) Ke kapitole 1.2.1.5.1 oznámení – *Hotovostní transakce* správní orgán uvádí:

- Správní orgán považuje zjištění, že u žádné hotovostní transakce nebyla provedena její kontrola, za řádně ověřené, a to vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení nezjišťoval účel transakce nad rámec poznámky „klientský výběr“ a „klientský vklad“. Pokud účastník řízení v námitce obecně tvrdí, že na základě důkazů a další listin byl v průběhu kontroly doložen opak, pak správní orgán si podobné situace není vědom. K tomu správní orgán dodává, že kontrolní vzorek zahrnoval veškeré hotovostní transakce, tj. 100 %, a u žádné z nich pak účastník řízení nedoložil provedení kontroly splňující požadavky právní úpravy. Správním orgánem demonstrováné hotovostní transakce realizované účastníkem řízení pak dosvědčují závažnost takového postupu účastníka řízení, když tento **umožnil uskutečnit hotovostní výběry dosahující stovek milionů Kč (cca 668 640 000 Kč)**, přičemž více než 90 % příjemců veškeré hotovosti za sledované období tvořilo pouze 12 fyzických osob, a **hotovostní vklady ve výši stovek milionů Kč (cca 217 980 000 Kč)**, z nichž 59 % provedly pouze 4 fyzické osoby. Správní orgán k tomuto uvádí, že je nepřijatelné, aby na trhu úvěrových institucí existoval subjekt, umožňující úzkému okruhu osob uskutečňovat vysoce nestandardní a rizikové transakce, pohybující se řádově v desítkách milionů Kč, a to bez provedení řádné kontroly transakce (zejména jejího účelu).

(572) Ke kapitole 1.2.1.5.2 oznámení – *Směnečné obchody* správní orgán uvádí:

- Závěr o „neposkytnutí součinnosti“ klienta [redacted] správní orgán učinil na základě sdělení účastníka řízení: „*PDZ opětovně požádala společnost [redacted] o poskytnutí seznamu směnek a přehledu uskutečněných obchodů ve vztahu ke členům záložny. Ze strany klienta bylo sděleno, že neshledává důvod pro sestavení přehledu uskutečněných obchodů od 1. 1. 2020 do současnosti ve vztahu ke členům záložny a jejich dodatečné odůvodňování s tím, že relevantní doklady (smlouvy o převodu směnek) k transakcím byly PDZ na její žádost vždy předloženy.*“ V situaci, kdy [redacted] evidenci obchodovaných směnek vedla a tuto skutečnost účastníkovi řízení tvrdila [srov. odstavec (159)], nelze tento postup vyhodnotit jinak než jako odmítnutí poskytnutí součinnosti ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) bod 3 AML zákona, neboť kontrola klienta dle § 9 odst. 2 písm. a) AML zákona zahrnuje: „*získání a vyhodnocení informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu a informací o povaze podnikání klienta*“. Správní orgán proto odmítá i závěr účastníka řízení, že klient [redacted] není povinen znát všechny své klienty (vč. členů účastníka řízení) nebo si zpracovávat přehled o obchodech s nimi, když se [redacted] sám těchto obchodů účastnil, organizoval je a vedl jejich evidenci, tj. bylo to součástí jeho podnikatelské činnosti. V této souvislosti nelze dále opomenout fakt, že [redacted] a účastník řízení byli (a doposud jsou) prostřednictvím osoby [redacted]

personálně propojení (jmenovaný je jediným členem správní rady společnosti) – za takové situace pak konstatování neznalosti ostatních členů účastníka řízení ze strany [REDAKCE] působí nevěrohodně.

- Tvrzení účastníka řízení, že klient [REDAKCE] veškerou smluvní dokumentaci týkající se převodů poskytl a že prostřednictvím [REDAKCE] poskytl taktéž vysvětlení jím realizovaných obchodů týkajících se předmětných směnek, je zavádějící. Tato smluvní dokumentace neobsahovala skutečnou kauzu směnečného obchodu, resp. důvod, pro který byla směnka vystavena, ani zdůvodnění převodů směnek.

(573) Ke kapitole 1.2.1.5.3 oznámení – *Obchody s uměleckými díly* správní orgán uvádí:

- Účastník řízení řádně nevyhodnotil a neřídil rizika spojená s obchody s uměleckými díly, když si nevyžádal znalecké posudky či analýzy ceny. Třebaže konečná cena uměleckého díla bude dána ofertou kupujícího, nelze připustit rezignaci na řízení rizika zneužití záložny k ML/FT, jež byl účastník řízení vystaven. Pokud totiž účastník řízení v případě svých klientů toliko spoléhal na to, že cena obchodovaného díla je výsledkem dohody prodávajícího a kupujícího, aniž by takovou cenu kvalifikovaně porovnal či jinak vyhodnotil její adekvátnost, **umožnil touto cestou zneužít obchody s uměním pro účely ML/FT.**
- Účastník řízení **se nezbujuje povinností provádět kontrolu klienta/transakce** v souvislosti s uměleckými díly pouhým **odkazem na její provádění ze strany jiné povinné osoby** dle AML zákona. Obě tyto povinné osoby mají nezávisle na sobě povinnost jednat v souladu se zákonem. Výjimky z provedení kontroly klienta jsou upraveny pouze v § 9b a § 11 AML zákona, ty však nelze na případy nastalé u účastníka řízení aplikovat.

(574) Ke kapitole 1.2.1.5.4 oznámení – *Transakční monitoring* správní orgán uvádí:

- Správní orgán v rámci vyhodnocení nefunkčnosti transakčního monitoringu přistoupil mj. k demonstrativnímu uvedení některých závažných nedostatků, a to a) vyhodnocení transakce s více než roční prodlevou a b) pozdní podání OPO v případě klienta [REDAKCE]. Tento výčet slouží pouze k dokreslení nefunkčnosti RKS účastníka řízení, který nebyl schopen těmto excesům zabránit. Správní orgán nemůže souhlasit s tvrzením účastníka řízení, že provedení kontroly této transakce s ročním zpožděním dokládá účinnost jeho postupů a systému.
- Správní orgán odmítá rozsáhlé vysvětlení účastníka řízení, poskytnuté jak v průběhu kontroly, tak v rámci doplnění vyjádření, že záznamy o kontrole klienta/transakcí nebylo možné zaznamenat z důvodu ochrany utajovaných informací, když toto tvrzení považuje za **právně nezdůvodněné až absurdní**. Účastník řízení nepoukázal na žádný právní titul, pro který by měl být zbaven své zákonné povinnosti řádně provádět kontrolu klienta, potažmo, pro který by veškeré údajně utajované informace měly být soustředěny právě (a pouze) v osobě pokladníka účastníka řízení. Z hlediska nastavení interních procesů účastníka řízení pak není správnímu orgánu zřejmé, proč by se vyhodnocováním informací o účelu obchodu z hlediska pravidel AML měl zabývat právě pokladník účastníka řízení, a nikoli AML Officer, jakož i to, na základě jakých skutečností byl [REDAKCE] účastníkem řízení vyhodnocen jako osoba nejvíce (a jediná) kvalifikovaná pro to, aby mohla vyhodnotit „soulad obdržovaných informací s požadavky kladenými právním řádem“. Jako skutečně absurdní pak správní orgán odmítá i tvrzení, že se správní orgán má spolehnout na sdělení účastníka řízení, že kontrola klienta [REDAKCE] a jeho transakcí (řáděně) probíhala. Jak správní orgán opakovaně uvedl výše, nedostatečná rekonstruovatelnost jde k tíži účastníka řízení. Pokud se skutečně jednalo o utajované informace, pak měl účastník

řízení zaznamenat přinejmenším tuto informaci a důvod utajení – avšak v situaci, kdy příslušný obchod nebylo možné ze strany účastníka řízení řádně vyhodnotit z hlediska možných rizik (zejména riziko AML a kreditní riziko), **neměl účastník řízení vůbec do takového obchodního vztahu vstupovat**. Závěr správního orgánu, že nebyly uplatněny řádné postupy kontroly klienta/transakce pro včasné podání OPO, pak na tuto omezenou rekonstruovatelnost kontroly nutně navazuje. Pokud by bývala kontrola klienta/transakce klienta probíhala tak, jak měla, k prodlevě podání OPO o devět měsíců by nedošlo. Správní orgán proto nemůže souhlasit s tvrzením, že účastník řízení uplatnil řádné postupy pro včasné podání OPO v případě klienta [REDAKCE]

- Účastník řízení si byl vědom skutečnosti, že klientem ([REDAKCE]) je společnost, jejímž předmětem činnosti byl obchod se zbrojním materiálem¹⁹⁹, v důsledku čehož byl klasifikován jako klient s vysokým rizikem²⁰⁰, na nějž se vztahovala povinnost zesílené identifikace a kontroly klienta dle § 9a odst. 1 AML zákona (viz *Tabulka 1 rozhodnutí, kap. 1.3 protokolu o kontrole*). To vyplývá i ze skutečnosti, že v rámci procesu přijetí klienta účastník řízení naučtoval společnosti [REDAKCE] „Paušální náklady AML/CFT“ v hodnotě 420 000 Kč. Účastník řízení však k tomuto klientovi požadovaným způsobem nepřistupoval, neprováděl zesílenou (maximální) kontrolu každé transakce, pravidelnou (maximální) kontrolu klienta a jakékoliv další potřebné postupy pro řízení svých rizik s tímto klientem spojených. Mezi tyto potřebné postupy je možné dle správního orgánu zařadit i zjišťování/znalost veřejně dostupných informací, přičemž intenzita takového zjišťování musí být o to vyšší, pokud jde o obchod nestandardní, obchod s prvkem rizikové země a obchod se zbraněmi.
- Pokud jde o výhradu týkající se nezkoumání původu prostředků určených ke splacení úvěru společnosti [REDAKCE] a [REDAKCE], správní orgán uvádí, že účastník řízení nesprávně pochopil vytýkaný nedostatek. Účastníkovi řízení totiž není vytýkáno, že nepřezkoumával původ peněžních prostředků, nýbrž skutečnost, že **nezkoumal, z jakého důvodu jsou úvěry splaceny třetími stranami**. Dle § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona má účastník řízení povinnost přezkoumávat obchody, tj. zkoumat, zda jsou v souladu s tím, co je povinné osobě známo o klientovi a jeho podnikatelském a rizikovém profilu. U účastníka řízení bylo zjištěno, že ke splacení úvěrů třetí stranou docházelo a tento jev tak měl možnost promítnout již od počátku do úvěrového vztahu s klientem a tomu podřídit i své postupy nejen v oblasti řízení rizik AML.

(575) Ke kapitole 1.2.2.1 oznámení – *Identifikace a kontrola klienta* a ke kapitole 1.2.3 *Uchovávání údajů* správní orgán uvádí:

- Tvrzení účastníka řízení, že údaje, které by formálně mohly být předmětem vyplnění ve formuláři FORM-KYC, mohly být vedeny samostatně ve formě výpisu z obchodního, resp., živnostenského rejstříku, výpisu ESM a v související elektronické evidenci, správní orgán odmítá. Pouhá existence výpisů z veřejných zdrojů bez toho, aby účastník řízení prokázal, že tyto analyzoval, zachytil výsledky těchto analýz a tyto dále využil při své činnosti, není dostatečná. To, že taková analýza v rámci účastníka řízení v potřebné

¹⁹⁹ Viz NHR (první kolo): „Ze zkušenosti respondentů a FAÚ vyplývá, že k rizikovým předmětům činnosti patří: - obchod se zbraněmi, výbušninami a vojenským materiálem a chemikáliemi“. Účastník řízení má povinnost při vypracování hodnocení rizik ve smyslu požadavků AML zákona a AML vyhlášky důvodně přihlídnout k uznávaným mezinárodním standardům a rovněž i k NHR vypracovanému FAÚ. Účastník řízení k tomuto přihlédl a v *Hodnocení rizik* tomuto předmětu činnosti přiřadil vysoké riziko.

²⁰⁰ Pozn.: Tedy v podmínkách účastníka řízení již nebyl dle jeho interní klasifikace rizik možný žádný vyšší stupeň rizikovitosti a další případnou alternativou by již byla případná klasifikace vedoucí k riziku neakceptovatelnému, tedy odmítnutí navázání smluvního vztahu s klientem.

intenzitě a kvalitě neprobíhala, se pak projevilo v nedostatečné identifikaci a kontrole klienta, mj. spočívající v nezjišťování vlastnické a řídicí struktury.

(576) Ke kapitole 1.2.2.2 oznámení – *Provádění mezinárodních sankcí* správní orgán uvádí:

- Správní orgán se k vyjádření účastníka řízení k omezené rekonstruovatelnosti postupů o provádění kontroly na mezinárodní sankce, jakož i pochybnostem o tom, zda kontrola byla vůbec prováděna a kým, vyjádřil již ve vypořádání námitek ke kap. 1.1.2 oznámení – *Vnitřní kontrolní mechanismy*. K tvrzení účastníka řízení, že provádění kontroly na sankční seznamy při jejich změně bylo prováděno bezodkladně („*jak demonstroval přehledem aktualizací sankčních seznamů a jejich zpracováním, a následně manuálně např. provedením kontroly formou přírůstkové metody, tedy vyhodnocení výskytu nových osob.*“) správní orgán uvádí, že provádění aktualizace v rámci interního seznamu není rekonstruovatelným provedením kontroly. Účastník řízení v rámci své „přírůstkové metody“ pouze porovnával počty osob na svém seznamu s veřejným seznamem sankčních osob. Dle názoru správního orgánu takový postup může být pouze **pomůckou při kontrole klienta**, a nemůže být vydáván **za vlastní kontrolu na mezinárodní sankční seznamy v celém rozsahu** (zahrnující i kontrolu klientského portfolia a kontrolu všech osob ve vlastnické a řídicí struktuře), a to obzvláště za situace, kdy k tvrzenému manuálnímu prověřování portfolia klientů a všech osob ve vlastnické a řídicí struktuře nebyl ze strany účastníka řízení předložen žádný záznam o provedení této kontroly a proces realizace kontroly transakcí se nepodařilo správnímu orgánu rekonstruovatelně a věrohodně ověřit.
- Tvrzení účastníka řízení, že „*záznam o provedení kontroly transakce lze provést pouze ,dodatečným vyhotovením‘, což však správní orgán nedůvodně napadá jako ,zpětnou manipulaci‘*“, považuje správní orgán za účelové. Vzhledem ke skutečnosti, že se tvrzení o tom, kdo skutečně prováděl kontrolu transakcí, u jednotlivých osob zastupujících účastníka řízení rozchází, a sám AML Officer podal dvě různá vysvětlení [viz odstavec (565)], jsou **pochybnosti správního orgánu o tom, kdo prováděl kontrolu na mezinárodní sankce a zda ji vůbec někdo prováděl, zcela na místě**. Vyhotovení zpětného záznamu o provedení kontroly transakce, který působí tak, že kontrola byla provedena v den transakce, v tomto ohledu na tvrzení účastníka řízení na důvěryhodnosti nepřidává.
- Účastník řízení tvrdí, že: „*disponoval informacemi o osobách do druhé úrovně a často i do nejvyšší úrovně řídicí struktury klienta, prováděl průběžně též individuální kontroly na výskyt sankčního prvku a měl znalost o tom, kde se klient nebo některá z osob v jeho struktuře na sankčním seznamu nachází či nikoli. Správním orgánem nebylo prokázáno, že nekontroloval všechny osoby ve vlastnické struktuře.*“. Správní orgán k tomu uvádí, že **disponování informacemi do nejvyšší úrovně často není dostatečné a je v přímém rozporu s § 9 odst. 2 písm. b) a c) AML zákona**, dle kterého má povinná osoba povinnost v rámci kontroly klienta zjišťovat vlastnické a řídicí struktury. Tento požadavek blíže upravuje AML vyhláška a doprovodně i MET FAÚ č. 3 ke zjišťování skutečného majitele.²⁰¹ Je zapotřebí dodat, že v prostředí účastníka řízení rovněž absentovalo **zaznamenání aktuální i historické vlastnické a řídicí struktury klientů** v takové formě, kterou by mohl účastník řízení využít pro systematické a pravidelné kontroly všech osob ve vlastnické a řídicí struktuře klientů na mezinárodní sankční seznamy. V rámci kontroly pak účastník řízení dodal seznam osob v postavení skutečného majitele a seznam oprávněných osob, **součástí těchto seznamů však nebyly případné další osoby v řídicí**

²⁰¹ Povinnost zohledňovat v hodnocení rizik metodické a výkladové materiály a rozhodnutí FAÚ a tyto postupy následně aplikovat v rámci SVZ, a postupů účastníka řízení, vyplývá z § 5 odst. 1 písm. c) AML vyhlášky.

strukturu klienta, ale nejednající za klienta, ani statutární zástupci právnické (mateřské) osoby figurující ve vlastnické struktuře klientů účastníka řízení, tj. řídicí struktura druhé úrovně.

- Správní orgán nepovažuje tvrzení AML Officera, že: „*kontroly na mezinárodní sankce jsou v prostředí účastníka řízení daném stávajícími prostředky prováděny též vzdáleným přístupem, což nikterak nevylučuje možnost jejich provedení i v případě čerpání dovolené a pracovní neschopnosti,*“ za relevantní, a to z důvodu rozporuplnosti vyjádření pracovníků účastníka řízení a nerekonstruovatelnosti procesů.

(577) Ke kapitole 2.2. oznámení – *Strategie řízení* správní orgán uvádí:

- Pokud účastník řízení nesouhlasí s konstatováním správního orgánu, dle kterého by „téměř celé úvěrové portfolio“ mělo představovat 6 úvěrů z 12, pak správní orgán uvádí, že se účastník řízení odvolává na znění protokolu o kontrole. V rámci oznámení však bylo využito spojení, že úvěrové portfolio tvořily *převážně* úvěry s balonovou splátkou. Vzhledem k tomu, že objem schválených úvěrů s balonovou splátkou představoval 64 % objemu schválených úvěrů²⁰², považuje správní orgán spojení „*převážně tvořily*“ za přiléhavé.

(578) Ke kapitole 2.3.2 oznámení – *Střet zájmů* správní orgán uvádí:

- Správní orgán nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, že u úvěrů [redacted] a [redacted] vzalo představenstvo při schválení těchto úvěrů střet zájmů v potaz, a to z toho důvodu, že účastník řízení nedisponoval přehledem osob se zvláštním vztahem k účastníkovi řízení, ani členů, kteří byli nějakým způsobem s účastníkem řízení propojeni. Členové představenstva tak nemohli mít jednoznačnou informaci, zda schvalovaný úvěr je či není určen pro člena s určitou vazbou na účastníka řízení. V zápisech z jednání představenstva vztahujících se ke schválení uvedených případů rovněž nebylo explicitně uvedeno, že by představenstvo schvalovalo poskytnutí úvěru osobě se zvláštním vztahem k účastníkovi řízení (či členovi s pracovním poměrem u účastníka řízení) a znění těchto zápisů se nijak nelišilo od znění zápisů z jednání, na nichž představenstvo schvalovalo úvěry běžným členům. Účastník řízení tak **nedoložil**, že **by úvěry** poskytnuté členům [redacted] a [redacted] byly představenstvem schváleny s vědomím, že se jedná o úvěry napojené na osoby s pracovním poměrem u účastníka řízení a bylo zajištěno jejich poskytnutí za podmínek stanovených v § 7 odst. 1 ZSÚD.

(579) Ke kapitole 2.5.1 oznámení – *Vyhodnocení finanční a ekonomické situace protistrany* a kapitole 2.5.3 oznámení *Analýza zdrojů splácení* správní orgán uvádí:

- Tvrzení, že klient [redacted] neprovádí kontinuální činnost, která by v pravidelném období a v pravidelných intervalech generovala výnosy, ale prodává svůj dlouhodobý majetek dle aktuálních podmínek na trhu, je **nepravdivé**. Z finančních výkazů za období 2020 - 6/2023 vyplývá, že tento klient generoval výnosy ročně minimálně ve výši 4-5 mil. Kč, mimo rok 2021, kdy tržby z prodeje byly ovlivněny prodejem nemovitostí. Tržby klienta byly generovány s vysokou pravděpodobností z hlavní podnikatelské činnosti, a to z pronájmu a správy nemovitostí, jak uváděl klient ve své žádosti o úvěr. Závěr o tom, že **účastník řízení** dostatečně nevyhodnocoval finanční pozici/rizikový profil

²⁰² Správní orgán na tomto místě zdůrazňuje, že k problematice lze přistupovat dvojím způsobem: (i) buď kvantifikovat počet poskytnutých úvěrů, nebo (ii) kvantifikovat objem poskytnutých úvěrů – v obou případech se nejednalo o marginální hodnoty.

klienta, a to jak současný tak budoucí na základě analýzy jeho cash flow a **nedisponoval nezbytnými ekonomickými či finančními informacemi o klientovi**, je tak zcela na místě.

(580) Ke kapitole 2.6.1 oznámení – *Identifikace a vyhodnocení ESS* správní orgán uvádí:

- Správní orgán k této námitce uvádí, že podstatou zjištění o četných tocích mezi dlužníkem a jinými členy je absence prověření a případné zaznamenání **veškerých** možných projevů ekonomické závislosti. Popis zjištění uvádí demonstrativní výčet transakcí, které byly v systémech účastníka řízení zaznamenány. Jedná se o **četné finanční toky** mezi některými úvěrovými dlužníky, k nimž docházelo **obousměrně, dlouhodobě, opakovaně i nahodile**, k nimž účastník řízení nedoložil bližší informace a jejich ne/významnost nebyla v úvěrové dokumentaci prokazatelně zaznamenána. Účastník řízení tak neprokázal, zda a jakým způsobem informace, které měl k dispozici, vyhodnocoval z hlediska zkoumání vazeb relevantních pro sestavení ESS.
- Zjišťování informací o personálních vazbách mezi členy (pracovníky) účastníka řízení je zákonnou povinností pro důkladné prozkoumání a vyhodnocení veškerých možných vztahů založených na kontrole či ekonomické závislosti a shromažďování informací o všech subjektech. Správní orgán identifikoval fyzické osoby (členy, dlužníky, zaměstnance účastníka řízení), mezi nimiž byly patrné historické či aktuální personální vazby, u nichž však účastník řízení neproověřil, zda mezi nimi **ne/existuje vazba založená na kontrole či ekonomická závislost**.
- K námitce účastníka řízení týkající se povahy prokury, jakožto zvláštního typu zmocnění správní orgán uvádí, že prokura je **jedním z projevů možné vazby** a je třeba ji vykládat v souladu s ostatními zjištěními v oblasti identifikace a vyhodnocení ESS. Správní orgán považuje za prokázané, že účastník řízení ve vztahu k dalším indiciím naznačujícím vazby mezi společnostmi nevyhodnotil vazbu vyplývající z prokury udělené [redacted] ve společnostech [redacted] a [redacted] (do srpna 2023), pro [redacted] ve společnosti [redacted] ve společnosti [redacted] a [redacted] ve společnosti [redacted]. Tuto skutečnost však samu o sobě jako porušení § 42 vyhlášky č. 163/2014 správní orgán neoznačil.

(581) Ke kapitole 2.6.2 oznámení – *Nedostatky v evidenci a monitoringu ESS* správní orgán uvádí:

- Účastník řízení své tvrzení, že „celkovou výši expozice správně identifikoval, k nápravě přijal v rámci jemu dovolených možností kroky ke snížení této expozice“ ničím nedokládá a ani v průběhu kontroly nepředložil jakékoli dokumenty dokládající identifikaci překročení limitu pro ESS. Identifikace překročení limitu ESS nebyla patrná ani z evidence ESS ze dne 23. 11. 2023, v rámci níž byli úvěroví klienti [redacted] a [redacted] propojeni.
- K námitce týkající se nemožnosti porušení § 3 odst. 5 ZSÚD z důvodu až následného spojení členů do ESS, k němuž došlo po poskytnutí předmětného úvěru, správní orgán uvádí, že již před oficiálním vstupem [redacted] do společnosti [redacted] byla u této společnosti a také u dalších úvěrových klientů ([redacted]) identifikována řada indikátorů (viz kap. 2.6 rozhodnutí, kontrolní zjištění č. 76, 77, 78, 81 a 82 protokolu o kontrole), jež značily jejich vzájemné majetkové a ekonomické vazby, pro které **měli být uvedení členové spojení do jedné ESS již před poskytnutím úvěru č. 3/2023**, a to (nejpozději) v květnu 2023. V důsledku spojení těchto členů do jedné ESS **neměl být v květnu 2023 schválen úvěr č. 2/2023 členovi [redacted]** v požadované výši 12,5 mil. Kč,

neboť po jeho načerpání v 6/2023 došlo k překročení limitu maximální výše expozice o 5,2 mil. Kč²⁰³. Obdobně **neměl být v červenci 2023 schválen úvěr č. 3/2023 ve výši 27 mil. Kč členovi [REDAKCE]**, neboť po načerpání jeho 1. tranše došlo v srpnu 2023 k překročení limitu maximální výše úvěru o 19,2 mil. Kč²⁰⁴ a po celkovém načerpání tohoto úvěru v říjnu 2023 byl daný limit překročen o 22,3 mil. Kč²⁰⁵. Nejvyššího **překročení limitu expozice o 22,3 mil. Kč** se účastník řízení dopustil v říjnu 2023. V daném případě tedy platí, že účastník řízení následkem porušení jedné povinnosti (povinnosti řádně řídit úvěrové riziko, resp. riziko koncentrace) porušil též další povinnost (povinnost nepřekročit zákonný limit expozice). Argumentaci postavenou na tom, že by nesprávné plnění první z povinností mělo vést k osvobození od plnění povinnosti druhé, považuje správní orgán za nezbytné odmítnout jako zcela absurdní, odporující smyslu, pro který byl limit v § 3 odst. 5 ZSÚD stanoven.

- Skutečnost, že správní orgán demonstruje stav překročení limitu na výši expozice ke dni formálního propojení [REDAKCE] účastníkem řízení, tj. ke dni 31. 12. 2023, neznamená v kontextu kap. 2.6 tohoto rozhodnutí, že limit expozice nebyl překročen již dříve. Neschopnost či neochota účastníka řízení řádně identifikovat ESS v rámci své činnosti, a to dlouhodobě a systematicky, je v kap. 2.6 tohoto rozhodnutí řádně popsána.

(582) Ke kapitole 2.7 oznámení – *Zajištění* správní orgán uvádí:

- Pokročilé statistické modely mohou být použity jako **podpůrné nástroje**, pokud splňují určité kvalitativní požadavky (např. specifická pro druh majetku a jeho umístění, dostatečně reprezentativní vzorek a vysoce kvalitní a aktuální údaje, provádění spolehlivého a pravidelného zpětného testování) a měly by zahrnovat ukazatel spolehlivosti návrhu ocenění. Vzhledem k tomu, že účastník řízení neměl v rámci svých zásad a postupů stanovena kritéria pro používání pokročilých statistických modelů, v nichž by zohledňoval prokazatelné výsledky těchto modelů, proměnné týkající se dotčeného majetku atp., **neměl zajištěno, že pokročilé modely výše uvedené kvalitativní požadavky splňují**. Účastník řízení rovněž neměl zavedeny přiměřené postupy, systémy a funkce v oblasti informačních technologií a dostatečné a přesné údaje pro účely jakéhokoli ocenění nebo přecenění kolaterálu založeného na statistických modelech. Za takové situace nelze souhlasit s názorem účastníka řízení, dle kterého by byly splněny podmínky pro provedení odhadů nemovitostního kolaterálu.
- Skutečnost, že odhadce, s nímž měl účastník řízení uzavřenu smlouvu, byl zavázán postupovat v souladu s odbornou péčí a příslušnými obecnými pokyny EBA, nezabavuje účastníka řízení povinnosti ověřit, zda předkládané ocenění takové požadavky splňuje, potažmo zajistit, aby předkládaná ocenění mohla řádně sloužit svému účelu (postupy, které prezentuje účastník řízení, svědčí o určité formálnosti a pasivitě přístupu k řízení rizik, a tedy i postupu v rozporu s požadavky na obezřetnost). Účastník řízení ani **požadavky na prvky a parametry znaleckých posudků** k nemovitostem, které přijímal do zástavy, **stanoveny neměl**. Správní orgán současně zjistil nedostatky i u konkrétních úvěrových případů, a to u klientů [REDAKCE] a [REDAKCE]

²⁰³ Výše nesplacené jistiny k 30. 6. 2023 člena [REDAKCE] byla ve výši 12 500 000 Kč, člena [REDAKCE] ve výši 8 090 000 Kč a člena [REDAKCE] ve výši 14 620 043 Kč.

²⁰⁴ Výše nesplacené jistiny k 31. 8. 2023 člena [REDAKCE] byla ve výši 12 500 000 Kč, člena [REDAKCE] ve výši 23 000 000 Kč a člena [REDAKCE] ve výši 13 722 601 Kč.

²⁰⁵ Výše nesplacené jistiny k 31. 10. 2023 člena [REDAKCE] byla ve výši 12 500 000 Kč, člena [REDAKCE] ve výši 27 000 000 Kč a člena [REDAKCE] ve výši 12 814 657 Kč.

(583) Ke kapitole 2.11.2 oznámení – *Výkon funkce compliance* správní orgán uvádí:

- Závěr správního orgánu, že „*přestože byl Compliance Officer dle vnitřního předpisu Postupy pro řešení nedostatků, událostí a incidentů zodpovědný za formální vedení evidence nápravných opatření, tak v praxi tuto činnost (vedení komplexní evidence nápravných opatření) neprováděl*“, je zcela v souladu se zjištěním správního orgánu i přímým vyjádřením Compliance Officera poskytnutým na jednání dne 27. 11. 2023, kdy sdělil, že tuto činnost neprovádí, byť tuto činnost měl dle vnitřního předpisu *Postupy pro řešení nedostatků, událostí a incidentů* a také na základě požadavku představenstva od 4. 5. 2023 provádět.
- Správní orgán odmítá snahu účastníka řízení prezentovat uvedené zjištění za pochybení jednotlivce. To, že tato činnost u účastníka řízení neprobíhala, je systémovým nedostatkem. **Výkon funkce compliance nebyl funkční** nejen z důvodu nevedení komplexní evidence nápravných opatření, ale i z dalších jiných nedostatků (*viz kap. 2.11.2 rozhodnutí/protokolu o kontrole*).

(584) Ke kapitole 2.11.3 oznámení – *Výkon funkce IA* správní orgán uvádí:

- Účastníkem řízení tvrzená fluktuace a snaha zajištění řádného výkonu funkce IA není z hlediska zjištěného stavu v rozporu se zjištěním správního orgánu, ale spíše projevem další nefunkčnosti účastníka řízení, který není schopen personálně zajistit řádný výkon činnosti, a to jak co do počtu pracovníků, tak co do jejich zkušeností a vzdělávání.
- Pokud účastník řízení tvrdí, že vzdělávání pracovníků navzdory neexistenci plánu vzdělávání průběžně probíhalo, pak poznatky správního orgánu jsou opačné. V situaci, kdy účastník řízení k doložení svého tvrzení nepředkládá žádný důkaz, pak nelze k přehodnocení závěrů správního orgánu přistoupit.

(585) Ke kapitole 4 oznámení – *Odborná péče* správní orgán uvádí:

- Tvrzení, že „*technické předpoklady sice nebyly v průběhu trvání obchodního vztahu naplněny, obě strany na jejich splnění však pracovaly*“, byť by se zakládalo na pravdě, nelze považovat za relevantní. Účastník řízení měl před uzavřením smlouvy a tím spíše před faktickým převzetím peněžních prostředků od klienta zajistit naplnění potřebných požadavků pro fungování účtu v režimu § 41f ZoB, k němuž se smluvně zavázal.
- Závazku účastníka řízení plnit vůči klientovi určité povinnosti (zde vést účet v režimu § 41f ZoB) se nelze zprostit tím, že bude poukazováno na porušování jiných povinností tohoto klienta. Třebaže to byl klient [REDAKCE], kdo své klienty „*informoval o pojištění svěřených prostředků do výše ekvivalentu 100 tis EUR*“ a tato skutečnost nebyla účastníkovi řízení známa, ani nebyla účastníkem řízení odsouhlasena, účastník řízení od klienta [REDAKCE] přijal přes 100 mil. Kč, aniž by smluvní a zákonné podmínky naplnil a byl schopen naplnit. Skutečnost, že účastník řízení následně dojednal ukončení členství klienta a zrušení předmětných účtů, pak nijak nesnižuje závažnost skutkových zjištění.

Přílohy doplnění vyjádření

(586) K namítané nezákonné perzekuci ze strany ČSOB, která má být posléze účastníkovi řízení vyčítána jako neřízení reputačního rizika, správní orgán uvádí, že banky, jakožto obchodní partneři účastníka řízení, mají právo účastníkovi řízení vypovědět účty. Správní orgán do soukromoprávních vztahů, v nichž vystupují úvěrové instituce, zásadně nezasahuje. Jestliže je účastník řízení toho názoru, že postup jeho smluvního partnera nebyl v souladu s právem, představuje adekvátní nástroj obrany proti takovému postupu soudní

žaloba. Fakt, že účastníkovi řízení byly vypověděny smlouvy o účtech u ČSOB, je nicméně objektivně skutečností mající negativní vliv na jeho činnost, kterou správní orgán musel vzít v potaz. V této souvislosti správní orgán považuje za nutné dodat, že pokud více bank paralelně přistoupilo k vypověděni smluv o účtech účastníkovi řízení, může to indikovat mimo jiné i skutečnost, že tyto banky zjistily v rámci svého risk managementu skutečnosti, které jim bránily v pokračování spolupráce s účastníkem řízení.

(587) K tvrzení účastníka řízení, dle kterého zveřejnění tiskové zprávy o zahájení řízení s účastníkem řízení představuje nepřiměřený zásah do reputace účastníka řízení, správní orgán uvádí, že publikace tiskové zprávy byla provedena zcela v mezích § 3b odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů²⁰⁶. Tento krok správního orgánu byl rovněž v souladu se zásadou ochrany veřejného zájmu a v souladu s okolnostmi daného případu (§ 2 odst. 4 SŘ), když rozhodnutím o předběžném opatření bylo zakázáno účastníku řízení přijímat vklady a z tohoto důvodu bylo vhodné veřejnost na tuto skutečnost upozornit. Ze strany správního orgánu se jednalo o transparentní krok, který nepředstavuje v oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi novum²⁰⁷. Pokud správní orgán v tiskové zprávě²⁰⁸ hovořil o „selhání“ účastníka řízení, pak to bylo proto, že pojem „selhání“ je pojmem užívaným ZOPRK. Podle § 4 odst. 1 písm. a) ZOPRK povinná osoba selhává, jestliže splňuje podmínky pro odnětí povolení, přičemž podle § 4 odst. 2 ZOPRK povinná osoba selhává také tehdy, lze-li důvodně předpokládat, že dojde ke splnění alespoň jedné z podmínek podle odstavce 1 písm. a) až c). O tom, že účastník řízení selhává ve smyslu § 4 odst. 2 ZOPRK pak svědčí fakt, že s ním bylo zahájeno řízení o odnětí povolení.

(588) K situaci, ve které banky odmítají účastníkovi řízení poskytovat své služby, se správní orgán vyjádřil výše. Pokud jde o omezení účastníka řízení ze strany správního orgánu (na základě rozhodnutí o předběžném opatření), pak správní orgán uvádí, že toto omezení si vyžádal stav ŘKS účastníka řízení. Stále však platí, že tento zásah správního orgánu byl jen omezením (byť výrazným), takže tvrzení účastníka řízení o absolutní nemožnosti vyplácet vklady nemůže obstát.

(589) Správní orgán se s námitkami uvedenými v příloze 14 (a v příloze 15, 16 a 20) vypořádal již výše – k údajně nespravedlivému přístupu při kontrole klientky [viz odstavec (569)], k obchodům s uměleckými předměty [viz odstavec (573)], ke klientovi [redacted] a obecně k utajovaným informacím [viz odstavec (574)].

(590) Správní orgán se k námitkám účastníka řízení ohledně směnečných obchodů uvedených v příloze 17 a 18, jakož i ke tvrzení, že směnky pro jeho klienty představují alternativní platidlo, již vyjadřoval výše [viz odstavec (564)].

(591) K vysvětlení účastníka řízení uvedenému v příloze 19 ohledně sociomappingu správní orgán sděluje, že problematika není sama o sobě činnost sociomappingu, ale přístup účastníka řízení, který ignoroval rizikové signály, neprováděl řádně kontrolu klienta a ve svém důsledku tak řádně neřídil úvěrové riziko [viz odstavce (298), (359), (370)].

²⁰⁶ „Při plnění svých úkolů může Česká národní banka vydat doporučení, upozornění nebo varování určené veřejnosti, orgánům České republiky anebo jednotlivým nebo druhově určeným osobám.“

²⁰⁷ Viz např. tiskové zprávy <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/WPB-Capital-nesmi-dle-opatreni-CNB-prijimat-vklady/> a <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/ERB-bank-nesmi-dle-opatreni-CNB-poskytovat-uvery-a-prijimat-vklady>, jimiž správní orgán informoval, že dotčené úvěrové instituce byly omezeny ve svých činnostech, vč. přijímání vkladů a poskytování úvěrů.

²⁰⁸ <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zahajila-vuci-Podnikatelske-druzstevni-zalozne-kroky-smerujici-ke-povoleni-pusobit-jako-druzstevni-zalozna/>

Vyjádření se k podkladům

Ad 1) Porušení procesních práv účastníka řízení

(592) Správní orgán k tvrzenému porušení procesních práv účastníka řízení, ke kterému mělo dojít nesprávným vedením spisu a odepřením práva na nahlížení do spisu, sděluje následující. Předání kopií předmětných DVD v rámci nahlížení do spisu bylo vstřícným krokem správního orgánu vůči účastníkovi řízení, neboť vzhledem k rozsahu podkladů získaných v průběhu kontroly by nebylo z časových důvodů možné se s nimi v rámci nahlížení do spisu seznámit. Správní orgán informoval účastníka řízení o tom, že by mu obsah spisu měl být znám, neboť podklady tento spis tvořící (a tedy i podklady uložené na uvedených DVD) představují podklady získané přímo od účastníka řízení v rámci kontroly. Ostatní podklady (zvukové záznamy pořízené v průběhu kontroly) mu pak byly doručeny na samostatném datovém nosiči (DVD) ihned po zahájení správního řízení a odeslání protokolu o kontrole. K námitce účastníka řízení, že obsah DVD nebyl do spisu zaznamenán, správní orgán uvádí, že DVD byla řádně zapsána jako přílohy správního spisu a jejich obsah je možné získat jejich otevřením. Správní orgán nicméně požadavku účastníka řízení vyhověl a do správního spisu obsahy DVD založil. Správní orgán rovněž ve svém přípisu ze dne 21. 6. 2024, č. j. 2024/071945/CNB/580 účastníkovi řízení sdělil, že mu umožní do spisu znovu nahlédnout a zabezpečí potřebné technické vybavení. **Účastník řízení však tuto možnost v průběhu řízení nevyužil.** Správní orgán považuje správní spis za řádně vedený a námitku účastníka řízení o odepření práva nahlížet do správního spisu za neopodstatněnou, vznesenou účelově ve snaze prezentovat správní řízení jako řízení formálně zatížené procesními pochybeními správního orgánu, které mají dokonce vést k nezákonnosti rozhodnutí v tomto řízení vydaného.

(593) Pokud jde o způsob vedení dokazování, správní orgán již v rámci svého přípisu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 2024/065982/CNB/580 účastníkovi řízení sdělil, že **provedení dokazování proběhlo v souladu se zásadou písemnosti vložením do spisu, a na tomto postupu setrvává.** V této souvislosti správní orgán proto znovu odkazuje na ustálenou judikaturu NSS, dle které k dokazování listinou dochází v případě, že tato listina zůstává součástí spisového materiálu, tím, že se listina vloží toliko do spisu – viz rozsudky č. j. 2 As 33/2016 – 53 ze dne 29. 6. 2016²⁰⁹ nebo č. j. 10 As 208/2022 – 76 ze dne 15. 2. 2023²¹⁰. Stejně tak se správní orgán vypořádal s žádostí účastníka řízení o sdělení termínu, kdy bude prováděno dokazování listinami ve smyslu § 51 odst. 2 SŘ (v této souvislosti se odkazuje na druhý z výše uvedených rozsudků).

²⁰⁹ Cit.: „Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011 – 163, a ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět **dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.** Od těchto závěrů se nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit ani v nyní projednávané věci. Všechny listiny, z nichž správní orgán vycházel, byly po celou dobu řízení součástí spisu a stěžovatel byl obeznámen s možností se s nimi seznámit, případně je konfrontovat, nicméně zůstal pasivní. Ani tato námitka, kdy stěžovatel zpochybňoval toliko formální postup správních orgánů, není důvodná.“

²¹⁰ Cit.: „Důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného není ani skutečnost, že fotodokumentaci neprovedly správní orgány jako důkaz listinami podle § 53 správního řádu. Podle § 53 odst. 6 správního řádu se důkaz listinou za přítomnosti osob provádí přečtením nebo sdělením jejího obsahu. NSS však již dříve upozornil, že **by bylo neúčelné, aby správní orgán musel informovat účastníka řízení o tom, že v nějaký den a hodinu si hodlá přečíst listinu, a tak ji provést jako důkaz.** Tím spíše, že správní orgán není povinen sdělovat účastníkům řízení **předběžný úsudek o důkazu plynoucím z provedeního důkazního prostředku. Své úvahy o hodnocení důkazu vtělí správní orgán až do odůvodnění správního rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu).** S obsahem listinného důkazního prostředku se účastník řízení může seznámit při nahlížení do spisu, či např. když se seznamuje s podklady před vydáním rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2016, č. j. 1 As 80/2016-30, bod 20), což samozřejmě platí i v nynějším případě.“

(594) Správní orgán v kontextu rozsudku č. j. 2 As 33/2016 – 53 ze dne 29. 6. 2016 založil datový nosič (DVD) obsahující dokumenty do správního spisu podle § 17 odst. 1 SŘ a umožnil účastníku řízení se s těmito dokumenty seznámit ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ.

(595) Účastníkem řízení uplatněný argument „formátu“ důkazů v podobě DVD považuje správní orgán za absurdní. Dle Závěru poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 72²¹¹ „*lze za listinu ve smyslu § 53 správního řádu považovat i (...) dokumenty v digitální podobě.*“ Veškerá DVD obsahující tyto „listiny“ byla správním orgánem řádně zapsána do soupisu i s určením data vložení.

(596) K námitce účastníka řízení, že ve spisu chybí jakýkoli záznam o provedení důkazu listinami ve smyslu § 53 odst. 6 SŘ, protože v řízení nemohlo být dosud provedeno dokazování, správní orgán odkazuje na citovaný závěr Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 72, dle kterého se důkaz listinou provede tak, že se **oprávněná úřední osoba seznámí s obsahem listiny**. Z odborné literatury i soudní judikatury²¹² (viz rozsudky NSS 7 As 168/2017-35 ze dne 9. 8. 2017 a NSS 2 As 258/2017-48 ze dne 25. 4. 2019) dále vyplývá, že § 53 odst. 6 SŘ se nevztahuje na všechny písemnosti (dokumenty či listiny), které jsou součástí spisu a které slouží jako podklad pro rozhodnutí. Z odborné literatury²¹³ dále vyplývá, že „*takový postup by zcela postrádal význam v případě, kdy určitá listina je a po celou dobu správního řízení (a i poté) zůstane součástí spisu, na základě čehož mají účastníci řízení možnost se s ní na základě § 38 seznámit – pouhé přečtení takové listiny nebo sdělení jejího obsahu neznamena z hlediska listiny samotné žádnou přidanou hodnotu.*“

Ad 2) Skutkový stav před rozhodnutím

(597) K zavedení ARBES a účastníkem řízení prováděným nápravným krokům se správní orgán vyjadřoval již výše, na své vyjádření proto v plném rozsahu odkazuje.

(598) Účastník řízení dospěl k nesprávnému názoru, pokud vykládá, že správní orgán plán nápravných opatření přijatý po předcházející kontrole vyhodnotil jako bez dalšího způsobilý k odstranění zjištěných nedostatků. Plán nápravných opatření není předmětem žádného schvalovacího procesu, správní orgán vždy pouze komunikuje své stanovisko ke způsobilosti takového plánu vést k nápravě v adekvátním čase, potažmo upozorňuje např. na nedostatečnou míru detailu popisu jednotlivých plánovaných kroků či na opomenutí plánování určitých kroků k určitým nedostatkům. **Ze způsobilosti plánu vést k nápravě nelze dovozovat, že takový plán k nápravě skutečně povede.** To, zda, do jaké míry a jakým způsobem bude plán nápravných opatření naplněn, je určováno chováním příslušné úvěrové instituce.

(599) Za očekávanou, resp. žádoucí reakci účastníka řízení na zjištění popsána v protokolu o předcházející kontrole tedy správní orgán považoval **bezodkladné a reálné přistoupení**

²¹¹ Závěr poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 72, <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>

²¹² JEMELKA, Luboš, PONĎĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. § 53 [Důkaz listinou]. In: JEMELKA, Luboš, PONĎĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 409, marg. č. 30.

Vedral, Josef. Správní řád: Komentář, BOVA POLYGON, Praha 2006; 2012 Cit.: „*Ustanovení § 53 odst. 6 se nevztahuje na všechny písemnosti (dokumenty či listiny), které jsou součástí spisu a které slouží jako podklad pro rozhodnutí. (...) Sepsání protokolu o provedení důkazu listinou má význam především u „listin“ podle odst. 1 tohoto ustanovení (...). Takový postup by zcela postrádal význam v případě, kdy určitá listina je a po celou dobu správního řízení (a i poté) zůstane součástí spisu, na základě čehož mají účastníci řízení možnost se s ní na základě § 38 seznámit – pouhé přečtení takové listiny nebo sdělení jejího obsahu neznamena z hlediska listiny samotné žádnou přidanou hodnotu.*“

²¹³ JEMELKA, Luboš, PONĎĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. § 53 [Důkaz listinou]. In: JEMELKA, Luboš, PONĎĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 409, marg. č. 30.

k nápravě vytýkaných nedostatků. Právě fakt, že náprava nedostatků musí být reálná, pak znamená, že přijetí adekvátních nápravných opatření může být plnohodnotně ověřeno až pouze následnou kontrolou ze strany správního orgánu. Pokud tedy účastník řízení tvrdí, že pracoval na nápravě dřívějších pochybení a vyvozuje z komunikace se správním orgánem závěr, že u něj došlo k nápravě, pak lze tuto úvahu považovat za zcela chybnou. Není možné, ani žádoucí, aby správní orgán správní řízení zastavil vždy, když dojde k příslibu nápravy, aniž by přistoupil k ukládání sankcí nebo jiných opatření (včetně opatření *ultima ratio*, tj. odnětí povolení).²¹⁴

(600) Prezentací plánu nápravných opatření, pouhou deklarací přijetí nápravných opatření, ani jejich formálním provedením tedy ve smyslu výše uvedeného rozhodně **nedochází k odpadnutí důvodu tohoto správního řízení.** V případě účastníka řízení pak je situace ještě závažnější, neboť dříve uložené pokuty, dříve uložená nápravná opatření ani správní řízení vedená s účastníkem řízení, která byla následně zastavena (viz též níže), **dostatečně výchovně nezapůsobila**, naopak **došlo ke zhoršení situace účastníka řízení.** Za dané situace správnímu orgánu **nezbývá jiného prostředku, nežli odnětí povolení** (k tomu více viz část *K výroku I – Rozhodnutí – Odůvodnění odnětí povolení*).

(601) Správní orgán nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, že by jeho postup byl nepřiměřený a překvapivý. Postup správního orgánu je naopak pouze **logickým a nutným důsledkem jednání účastníka řízení** spočívající v dlouhodobém a systematickém porušování právních předpisů. Zahájení správního řízení o odnětí povolení, ale i dočasná úprava poměrů účastníka řízení ve formě vydání rozhodnutí o předběžném opatření se nijak neodchyluje od dřívějších postupů správního orgánu vůči úvěrovým institucím [Metropolitní spořitelní družstvo^{215, 216} (dále jen „MSD“), WPB Capital, spořitelní družstvo^{217, 218} (dále jen „WPB“), Vojenská družstevní záložna^{219, 220}, či ERB Bank, a.s.^{221, 222}]. Postup správního orgánu proto **nelze považovat za překvapivý a v rozporu se zásadou předvídatelnosti činnosti správních orgánů.**

(602) Pokud se účastník řízení odvolává na skutečnost, že správní orgán v případě dvou členů orgánů (██████████ a ██████████) v minulosti řízení o uložení nápravného opatření spočívající ve výměně těchto členů zastavil, pak správní orgán tento svůj dřívější postup, založený na příslibu účastníka řízení zajistit dobrovolně nápravu, ve světle aktuálních poznatků o účastníkovi řízení hodnotí jako neadekvátní. Odmítá navíc úvahu účastníka řízení, že by zastavení uvedených řízení mělo deklarovat napravení nedostatků, které správní orgán v minulosti v činnosti účastníka řízení zjistil.

²¹⁴ Viz bod 114 rozhodnutí NSS č.j. 2 Afs 30/2021-61 ze dne 7. 12. 2022, cit.: „(...) pokud by stěžovatelce **nebyla uložena žádná sankce, nebylo by zaručeno, že proběhnou řízení v dostatečně míře výchovně zapůsobí v tom směru, aby se stěžovatelka do budoucna podobného jednání vyvarovala.** Nadto trestání má svou dimenzi nejen v rovině individuální prevence, ale také prevence generální a roli hraje i represivní funkce. Pokud by snad mělo být od trestání upuštěno vždy, když pachatel svého jednání zanechá či je napraven, vyprázdnil by se vůbec smysl sankčních řízení. Proto nejsou nyní relevantní ani námitky, že stěžovatelka prostřednictvím své sesterské společnosti nabízí dluhopisy již plně v souladu se zákonem.“

²¹⁵ Nyní Metropolitní spořitelní družstvo v likvidaci, IČO 25571150, se sídlem Balbínova 404/22, Vinohrady, 120 00 Praha 2.

²¹⁶ Viz rozhodnutí ze dne 19. 9. 2013, č.j. 2013/10482/570, sp. zn. Sp/2013/161/573.

²¹⁷ Nyní WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci, IČO 25780450, se sídlem Kamenná 835/13, Štýřice, 639 00 Brno.

²¹⁸ Viz rozhodnutí ze dne 4. 4. 2014, č.j. 2014/3539/570, sp. zn. Sp/2013/148/573.

²¹⁹ Ke dni zániku Vojenská družstevní záložna v likvidaci, IČO 25072285, se sídlem Čs. armády 22, Bubeneč, 160 00 Praha 6.

²²⁰ Viz rozhodnutí ze dne 10. 9. 2010, č.j. 2010/8033/570.

²²¹ Nyní ERB bank, a.s., v likvidaci, IČO 28428943, se sídlem Štefánikova 78/50, Smíchov, 150 00 Praha 5.

²²² Viz rozhodnutí ze dne 16. 8. 2016, č.j. 2016/96256/570, sp.zn. Sp/2016/40/573.

(603) Námitku účastníka řízení týkající se absence rozhodnutí o jeho žádosti o účast v CERTIS a nečinnosti správního orgánu v této věci považuje z hlediska předmětného řízení za irelevantní. Obdobnou námitku účastník řízení již v průběhu správního řízení vznesl a správní orgán se k této vyjádřil v přípisu č. j. 2024/071945/CNB/580 ze dne 21. 6. 2024. Stejně jako v uvedeném přípisu proto uvádí, že žádost o přistoupení do CERTIS není žádostí ve smyslu § 44 SŘ, ani jiným podáním podle SŘ (§ 37 SŘ), když správní orgán nevystupuje v rámci provozování systému CERTIS ve vrchnostenském postavení (jako orgán moci výkonné), nýbrž **jako smluvní strana**. Z tohoto důvodu jsou proto **postupy dle SŘ**, včetně opatření proti nečinnosti podle § 80 SŘ či obecná zásada činnosti správního orgánu vyřizovat věci bez zbytečných průtahů podle § 6 odst. 1 SŘ neaplikovatelné. Současně platí, že činnost správního orgánu v rámci výkonu dohledu nad záložnami a provozování systému CERTIS jsou v rámci správního orgánu striktně odděleny. Hovořit proto o libovůli správního orgánu je proto **zcela nesprávné**.

(604) V námitce účastníka řízení, že lhůta pro předložení zprávy o ověření AML/CFT části ŘKS (do 30. 6. 2024) měla uplynout později než lhůta pro vyjádření se k podkladům v rámci řízení o odnětí povolení (do 12. 6. 2024), správní orgán nespátřuje žádnou relevanci. Úvaha účastníka řízení o tom, že po dobu, po kterou je účastník řízení povinen plnit své povinnosti vyplývající z právních předpisů i požadavků správního orgánu [tedy i povinnost dle § 8b odst. 1 písm. b) ZSÚD], by nemělo být možné s účastníkem řízení vést správní řízení o odnětí povolení, je zcela chybná a absurdní. V důsledku takového výkladu by správní orgán v podstatě nikdy nemohl zahájit správní řízení o odnětí povolení. Ostatně i po odnětí povolení je bývalá záložna povinna plnit požadavky právní úpravy, jak vyplývá z § 28h odst. 2 ZSÚD.

(605) K tomuto správní orgán považuje za nutné dodat, že účastník řízení dokument nazvaný *Zpráva o ověření AML/CFT části ŘKS* skutečně předložil. Tento dokument ale **není zprávou ve smyslu § 8b odst. 1 písm. c) ZSÚD**, neboť nebyla vypracována auditorem.

(606) Pozitivní vyjádření správního orgánu k vhodnosti osob, které mají zastávat funkci člena voleného orgánu záložny nelze v žádném případě vnímat jako schválení takové osoby, resp. prohlášení její vhodnosti pro vždy. Důvěryhodnost a vhodnost osoby nelze v žádném případě považovat za statický jev, když uvedené kvality osoby se dynamicky vyvíjí. To, že určitá osoba byla ze strany správního orgánu pro výkon určité funkce v určitém subjektu finančního trhu shledána jako osoba splňující (formální) požadavky vyžadované právními předpisy, v žádném případě neznamená, že tato osoba bude při výkonu své funkce skutečně postupovat řádně a intra legem – vyhodnocení ze strany správního orgánu vychází toliko ze zjištění předpokladu, že funkce bude dotčenou osobou vykonávána řádně. Současně nelze pozitivní vyhodnocení vhodnosti osob vnímat jako důvod, pro který by činnost těchto osob neměla podléhat standardním kontrolním mechanismům. Jak bylo zjištěno v případě účastníka řízení, osoby, jejichž vhodnost byla správním orgánem vyhodnocena 21. 6. 2022 a 28. 11. 2022, se na negativním stavu ŘKS účastníka řízení významně podílely.

(607) Námitku účastníka řízení o tom, že kontrola byla prováděna též prostřednictvím IS WEBEX, přičemž takové kontrolních úkony, potažmo zjištění, která v rámci nich vyšla najevo, nejsou v protokolu o kontrole zmíněny, ačkoliv mají vypovídat ve prospěch účastníka řízení, považuje správní orgán za zavádějící. V reakci na skutečnost, že v červenci 2023 byla ze strany orgánů činných v trestním řízení blokována část peněžních prostředků účastníka řízení, přistoupil správní orgán k významnému zintenzivnění dohledu nad účastníkem řízení, a to kvůli hrozícímu selhání účastníka řízení ve smyslu ZOPRK. Správní orgán v rámci toho uložil účastníkovi řízení zvláštní povinnost mimořádného reportingu a vyzval jej k omezení jeho aktivit. Součástí těchto dohledových aktivit byla i pravidelná jednání, která z důvodu efektivity probíhala v podobě videokonferencí přes IS WEBEX. Od 4. 8. 2023 se uskutečnilo 26 těchto

jednání (první jednání se konalo osobně v České národní bance). Tato jednání však probíhala v rámci výkonu tzv. dohledu na dálku (pracovníky správního orgánu pověřenými výkonem dohledu na dálku s jedinou výjimkou) a nebyla tak součástí kontroly na místě, resp. tato jednání s výjimkou uvedenou v následujícím odstavci **nepředstavovala kontrolní úkony prováděné v rámci kontroly na místě**. Z hlediska zaměření dohledové činnosti se uvedené dohledové aktivity týkaly problematiky upravené v ZOPRK v tomto ohledu se tedy zaměřením v zásadě ani nepřekrývaly se zaměřením kontroly na místě. Nicméně i pokud by došlo k překryvu těchto dohledových aktivit, nešlo by ze strany správního orgánu o činnost odporující právním předpisům.

(608) Výjimku, o níž se správní orgán zmínil v předchozím odstavci, představuje jednání, jež se uskutečnilo dne 13. 2. 2024. Tomuto jednání byli přítomni dva pracovníci podílející se na kontrole na místě. Záznam z tohoto jednání je tudíž i součástí správního spisu.

(609) K tvrzení účastníka řízení, že pokud by správní orgán „*přihlédl ke zjištěným skutečnostem*“ (pozn. z jednání uskutečněných prostřednictvím IS WEBEX), *závěry z kontrolního protokolu by byly zcela jiné, a to ve prospěch účastníka řízení*“, správní orgán uvádí, že účastník řízení konkrétně netvrdí, jakým způsobem by uvedené skutečnosti měly změnit (ve prospěch účastníka řízení) skutkové závěry kontrolního týmu. Účastník řízení ani ony významné skutečnosti blíže neoznačuje, uvádí pouze, že se tyto týkají zavedení ARBES. Ostatně na zavedení ARBES, jakožto univerzálního řešení všech zjištěných nedostatků, účastník řízení poukazoval (a vždy ve stejné obecné rovině) v průběhu řízení opakovaně. V tomto ohledu proto správní orgán tvrzení účastníka řízení, stejně jako na jiných místech tohoto rozhodnutí, považuje za účelové.

(610) Tvrzené obavy o nestrannosti a nezávislosti správního orgánu na médiích účastníka řízení jsou nepodložené. Správní orgán dovozuje veškeré své závěry ze skutkového stavu, o jehož správnosti nemá žádné důvodné pochybnosti. Pokud účastník řízení tvrdí, že postup správního orgánu neodpovídá „*genezi komunikace správního orgánu vůči účastníkovi a sjednaného a odsouhlaseného postupu nápravy*“, pak správní orgán musí znovu odkázat na své dřívější vyjádření výše k předvídatelnosti své činnosti a na stanovisko ke způsobilosti plánu nápravného opatření.

(611) K námitce účastníka řízení, že protokol o kontrole nezachycuje skutečný stav věci, jaký byl v době kontroly, správní orgán sděluje, že se kontrola zaměřovala na nedostatky v rámci vymezeného období (v závislosti na druhu právních povinností do 30. 10. 2023, 31. 12. 2023, 15. 1. 2024). Pokud účastník řízení namítá, že protokol o kontrole nereflektuje zavedení ARBES, pak jej správní orgán upozorňuje, že v rámci přípravy tohoto rozhodnutí vzal uvedenou skutečnost v potaz. Je ostatně na účastníkovi řízení, aby hájil svá práva, byl aktivní a sám dokládal další skutečnosti správnímu orgánu. Správní orgán vždy postupuje v souladu se zásadou materiální pravdy podle § 3 a § 50 odst. 3 SR a činí veškeré kroky pro řádné zjištění stavu věci. Na druhou stranu však správní orgán nemůže zohlednit skutečnosti, které se nedozví, a jeho povinnost vyhledávat nové důkazy není absolutní.

(612) Účastník řízení v této souvislosti následně předložil i notářský zápis, kterým měla být prostřednictvím kopií obrazovek doložena funkčnost ARBES. K důvodům, proč nelze zavedení nového bankovního systému považovat za dostatečné, se správní orgán již vyjadřoval [viz odstavec (550)]; prokázání funkčnosti informačního systému prostřednictvím notářského zápisu považuje správní orgán za absurdní (zejména v kontextu kvalifikace notáře toto ověřit).

Ad 3) Vytýkané nedostatky ve vztahu k ŘKS

(613) K námitce, ve které účastník řízení zpochybňuje kompetenci správního orgánu v oblasti AML a výkon dozoru v této oblasti považuje za subsidiární k výkonu dozoru, který provádí

FAÚ, správní orgán konstatuje nesprávný výklad právních předpisů ze strany účastníka řízení. Třebaže dle AML zákona je „primárním dozоровým úřadem“ FAÚ, mezi ním a správním orgánem **neexistuje vztah vertikální ani horizontální dekoncentrace**. Rozsah dozоровých pravomocí správního orgánu se ve vztahu k ním dozоровaným finančním institucím **neliší od dozоровých pravomocí FAÚ**. Toto uspořádání vyplývá přímo z § 35 odst. 1 AML zákona, který stanoví, že „*dozorčím úřadem pro správní dozor nad plněním povinností stanovených tímto zákonem je také Česká národní banka u povinných osob, vůči nimž vykonává dohled.*“. Naopak z právní úpravy nevyplývá, že by správní orgán jako dozоровý úřad podle AML zákona byl při výkonu dozoru **zaměřen jen na některé dílčí oblasti** (např. účastníkem řízení zmiňované vyhodnocení hotovostních výběrů z pohledu obezředeného podnikání). Názor účastníka řízení o podpůrných kompetencích správního orgánu tak **neodpovídá právní úpravě**. Dozor nad finančními institucemi je v oblasti AML dvojkolejný, a oba dozоровí úřady (FAÚ i správní orgán) jej vykonávají ve vzájemné součinnosti. Z tohoto důvodu se kontroly u účastníka řízení účastnil i přizvaný zaměstnanec FAÚ.²²³ Nelze souhlasit ani s tvrzením, že by skutečnost, že v rámci dílčí kontrolní činnosti FAÚ nebylo zjištěno žádné porušení povinností klienta (podání OPO vůči ██████████), znamenala, že by jiný dozоровý orgán při hloubkové kontrole nemohl takové porušení odhalit. Nesprávnost závěru účastníka řízení lze doložit i tím, že správní orgán byl AML zákonem (§ 21 odst. 10) zmocněn k tomu, aby vybraná ustanovení AML ve vztahu k finančním institucím provedl prováděcím předpisem (AML vyhláškou).

(614) Účastník řízení nesprávně předjímá, že každá kontrola ať již vedená správním orgánem či FAÚ je komplexní a do hloubky pokryje každý aspekt činnosti kontrolované osoby. Pokud tedy kontrola provedená jedním dozоровím úřadem neodhalí určité nedostatky, **neznemá to, že by takové nedostatky nemohl v rámci svého výkonu dozоровí činnosti odhalit dozоровí úřad jiný** – to by ostatně popíralo smysl právní úpravy a záměr zákonodárce, který svěřil dozоровé pravomoci více úřadům²²⁴. Správní orgán konstatuje, že ustálená judikatura správních soudů vylučuje založení legitimního očekávání na tom, že předchozí kontrola nevyústila v konstatování, že došlo k porušení stanovených povinností, resp. obecný závěr kontroly o dodržení všech povinností nezakládá konkrétní ujištění ve vztahu k dodržování konkrétních povinností²²⁵.

(615) Vůči námitce účastníka řízení, dle které správní orgán z důvodu nedostatečné kompetence a kvalifikace nesprávně vykládá AML předpisy, se správní orgán ohrazuje, a to i v kontextu vypořádání předchozí námitky. Výklad pojmů „obchod“ a „obchodní vztah“, který provádí účastník řízení, je nesprávný. Dle § 4 odst. 1 AML zákona se *obchodem rozumí každé jednání povinné osoby jednající v tomto postavení s jinou osobou, pokud takové jednání směřuje k nakládání s majetkem této jiné osoby jednající v tomto postavení nebo k poskytnutí služby této jiné osobě*. Oproti tomu § 4 odst. 2 AML zákona definuje obchodní vztah jako *smluvní vztah mezi povinnou osobou jednající v tomto postavení a jinou osobou, jehož účelem*

²²³ Viz protokol o kontrole.

²²⁴ Viz <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Risk-based-approach-banking-sector.html> nebo <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna-obecne-pokyny-evropskych-organu-dohledu/Sdeleni-CNB-o-obecných-pokynech-EBA-ke-strategiim-a-kontrolam-pro-zajisteni-ucinneho-rizeni-rizik-prani-penez-a-financovani-terorismu-pri-poskytovani-pristupu-k-financnim-sluzbam/>.

²²⁵ Viz rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2023, č. j. 1 As 195/2022 – 30: „Podmínkou vzniku legitimního očekávání, že ten, kdo se takového očekávání dovolává, postupoval správně, resp. dodržel své povinnosti (a nemůže mu proto být vytýkáno porušení určité povinnosti), je to, aby ujištění bylo konkrétní ve vztahu k vytýkanému pochybení (srov. např. rozsudek ze dne 8. 11. 2017, č. j. 10 Afs 86/2017 - 42). **O konkrétní ujištění totiž obecně nejde, jestliže předchozí kontroly u konkrétního subjektu neodhalily, že pochybil a nedodržel všechny své povinnosti** (rozsudky ze dne 19. 6. 2019, č. j. 7 Afs 47/2019 - 25, body 24 a 25, či ze dne 19. 6. 2019, č. j. 7 Afs 23/2019 - 37, body 15 a 16.“

je nakládání s majetkem této jiné osoby nebo poskytování služeb této jiné osobě, jestliže je při vzniku smluvního vztahu s přihlédnutím ke všem okolnostem zřejmé, že bude trvající nebo bude obsahovat opakující se plnění. AML zákon požaduje plné provedení kontroly klienta v taxativně vyjmenovaných případech, tj. při vzniku/navázání smluvního vztahu, tak i v rámci provádění jednotlivých transakcí (resp. obchodů), a to při naplnění podmínek § 9 odst. 5 ve spojení § 9 odst. 1 AML zákona.²²⁶ V rámci obchodního/smluvního vztahu se tak realizují jednotlivé obchody/transakce a obojí podléhá přezkumu ze strany povinné osoby ve smyslu AML zákona.²²⁷ Účastník řízení se účelově pokouší vyvázat z povinnosti provádět kontrolu transakcí/obchodů, tím, že je označuje za běžné součásti obchodního vztahu s klientem, nikoliv obchody. V případě účastníka řízení se přitom navíc jednalo o vysoce rizikové transakce, naplňující znaky podezřelého obchodu, a to za situace, kdy sám klienta vyhodnotil jako vysoce rizikového. Účastník řízení zaměňuje dva zcela odlišné instituty AML zákona, a to kontrolu klienta prováděnou v průběhu obchodního vztahu [viz § 9 odst. 1 písm. c) a navazující ustanovení AML zákona] a zjednodušenou identifikaci a kontrolu klienta (viz § 13 AML zákona), které posléze účelově aplikuje. Povinnost zakotvená v § 13 AML zákona slouží toliko pro provedení identifikace a kontroly klienta zjednodušenou formou, nicméně stále za situace, kdy je zjištěna existence všech náležitých skutečností. Účastník řízení si rovněž sám sobě odporuje, neboť v průběhu kontroly sdělil, že v praxi *bylo preferováno individuální posouzení každé transakce*. Účastník řízení zcela mylně předjímá, že § 9 AML zákona jej zbavuje povinnosti provádění průběžné kontroly klienta a následně odpovědnosti za tuto činnost.²²⁸

(616) Vzhledem k výše uvedenému v kontextu právních povinností dle § 9 AML zákona, jenž požaduje provádění kontroly obchodů/transakcí v průběhu obchodního vztahu, není možné přijmout argument účastníka řízení, že jsou tyto kontroly obchodů/transakcí prováděny pouze v případě rizikových či podezřelých obchodů pouze v kontextu povinností dle § 9a AML zákona. Ustanovení § 9a AML zákona pouze vymezuje situace, kdy je nutné provést zesílenou, tzv. hloubkovou kontrolu klienta. Tedy nad rámec již prováděné „standardní“ kontroly klienta požadovat např. další podpůrné dokumenty či zkoumat širší okruh informací. Účastník řízení tedy de facto uvádí, že **rezignoval na detekci podezřelých obchodů v rámci standardní kontroly klienta** dle § 9 AML zákona, což jen dokresluje závažnost zjištěných nedostatků v jeho činnosti.

(617) K námitkám ohledně provádění interpretace právních norem v oblasti AML správní orgán sděluje, že provádění objemných/četných hotovostních transakcí je skutečně jedním z indikátorů možného ML/FT rizika, proto je nutné tomu věnovat náležitou péči. To však účastník řízení nedělal (viz *kap. 1.1.1.1 a 1.2.1.5.1 rozhodnutí*).

²²⁶ Ustanovení § 9 odst. 5 stanoví, že „povinná osoba pro jednotlivé typy jí poskytovaných obchodů stanoví na základě hodnocení rizik podle § 21a hodnotu obchodu, při jejímž dosažení vždy provede kontrolu klienta. Tato hodnota nemůže být vyšší než částka uvedená v odstavci 1.“

²²⁷ Ustanovení § 9 odst. 3 AML zákona: „Povinná osoba provádí kontrolu klienta podle odstavce 2 v rozsahu potřebném k posouzení možného rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu.“

²²⁸ Komplexně je problematika provádění kontroly klienta mj. vysvětlena i v metodickém pokynu FAÚ (dostupné na: <https://fau.gov.cz/files/metodicky-pokyn-c-9-kontrola-klienta-urceny-uverovym-a-financnim-institucim.pdf>). Mj. i výňatek z uvedeného metodického pokynu FAÚ k ustanovení § 9 AML zákona, tedy „standardní“, nikoliv zesílené (hloubkové) kontroly klienta (§ 9a), uvádí následující: „Rozsah prováděné kontroly klienta by neměl být na úkor její kvality, která je důležitá nejen pro efektivní řízení rizik povinné osoby, které může vyústit až k ukončení obchodního vztahu s klientem, ale v praxi se projevuje zejména v navazujících AML/CFT opatřeních jako je např. oznámení či naopak neoznámení podezřelého obchodu FAÚ nebo blokáce podezřelých finančních prostředků (viz bod VI., kap. 2 této části metodického pokynu). Kvalitně a v maximálním rozsahu provedená (resp. prováděná) kontrola klienta je rozhodující také v případech souvisejících s uplatňováním mezinárodních sankcí.“

(618) Stejně tak tomu je v případě rizikového faktoru „země / země původu“. Míra rizikovosti dané země vychází z hodnocení jednotlivých zemí z pohledu ML/FT rizik prováděných hodnotícími mezinárodními institucemi (např. FAFT), jehož výsledky se promítají do právního řádu ČR a tím i do činnosti povinných osob dle AML zákona. Povinné osoby tak musí zohledňovat riziko těchto zemí ve vztahu k subjektům, s nimiž uzavřely obchodní vztah. AML zákon a AML vyhláška toto riziko tzv. země původu, zařazuje pod tzv. mandatorní rizikové faktory. Vydávaný seznam zemí z pohledu existence ML/FT rizika, např. EU či FATF, je pouze základní, tzv. minimální. AML zákon a dále i AML vyhláška jednoznačně předvídají a stanovují, že v rámci hodnocení rizik musí povinná osoba vyhodnotit ML/FT riziko dalších zemí tam, kde je to důvodné. Jedná se o rizika, která jsou materiální pro její praxi, tedy provádění obchodů/transakcí, vztahy klientů/členů k těmto zemím. **Zohlednění rizika zemí nicméně automaticky neznamená povinnost vztah s klientem nenavázat či ukončit, jak účastník řízení v námitce podsouvá.** Ačkoliv účastník řízení v námitce tvrdí, že výskyt rizikového faktoru může pro povinnou osobu znamenat povinnost věnovat dotčenému klientovi či obchodu zvýšenou péči, tj. s klientem jako rizikovým reálně jednat, sám uvedeným způsobem nejednal. Problematika rizikovosti jednotlivých zemí byla detailně popsána v tomto rozhodnutí (a protokolu o kontrole). Účastník řízení v rámci výkonu své činnosti bagatelizuje rizika spojená se zeměmi, které jsou prokazatelně tzv. off-shore destinacemi, a následně proto neuplatňuje (zesílenou) kontrolu klienta. Takový přístup účastníka řízení považuje správní orgán za nepřijatelný.

(619) K námitkám vůči posouzení správního orgánu v konkrétních případech na příkladném výčtu hodnocení konkrétních osob správní orgán odkazuje účastníka řízení na příslušné kapitoly tohoto rozhodnutí, jakož i na vypořádání skutkových námitek z doplnění vyjádření [viz odstavce (564) a (570)]. Není postačující, aby účastník řízení zařadil klienta do zvýšené rizikové kategorie, aniž by adekvátně této skutečnosti ke klientovi přistupoval v rámci realizace transakcí/obchodů.

(620) Správní orgán k opakovaným námitkám účastníka řízení, které se týkají sledování účelu hotovostních transakcí, odkazuje na vypořádání této námitek v rámci části *E kap. Doplnění vyjádření*. Účastník řízení nesprávně vykládá AML zákon, když dovozuje, že hotovostní výběry nepodléhají regulaci AML. AML zákon jednoznačně stanovuje povinnost podrobit přezkumu, tedy kontrole klienta, jednotlivé obchody, tedy transakce. Tuto skutečnost nelze vykládat ani jinak [viz § 4 odst. 1 a 2 AML zákona a příloha č. 2 odst. 1 písm. e) AML zákona].

(621) Stejně správní orgán odkazuje na své vypořádání v části *E. kap. Doplnění vyjádření*, pokud jde o námitky, v nichž účastník prezentuje svůj postup, při kterém neprováděl kontroly hotovostních výběrů, jako postup odpovídající požadavkům AML zákona.

(622) K námitkám, které se týkají zavedení kontrolních a detekčních mechanismů, správní orgán sděluje, že účastník řízení ignoroval indikátory zvýšeného ML/FT rizika v mnoha oblastech činnosti, ať již z důvodů své neochoty podřídit se právním předpisům, nebo hrubé neznalosti a nezájmu o jejich dodržování. Samotná existence indikátorů zvýšeného ML/FT rizika přirozeně nutně neznamená realizaci tohoto rizika, ale spoléháním se na jiné povinné osoby, případně na klienty, účastník řízení nedostál svým povinností se těmito indikátorům věnovat a rizika tak řídit. Situace účastníka řízení je o to horší, že v rámci řídicí a kontrolní struktury se u účastníka řízení nenašel jediný orgán nebo jeho člen, který by vlastní nedostatky a absenci rizik identifikoval a zjednal nápravu. Účinný samoregulační mechanismus nápravy tak u účastníka řízení zcela absentoval. V této věci odkazuje správní orgán účastníka řízení na příslušné kapitoly tohoto rozhodnutí části *D.*, jakož i protokol o kontrole.

(623) Účastník řízení sice naznačuje, že konkretizace povinností stanovených v § 7a a násl. ZSÚD způsobem, kterým tak činí vyhláška č. 163/2014 Sb., překračuje podstatně

meze zmocnění obsaženého v § 7a odst. 5 ZSÚD, potažmo CRR, načež poukazuje na nevymahatelnost pravidel uvedených ve vyhlášce č. 163/2014 Sb., neuvádí však, v čem tento přesah spatřuje. Z podstaty věci tak na uvedenou námitku nelze ve věcné rovině konkrétně reagovat.

(624) Nelze souhlasit ani s tvrzením účastníka řízení, že vymáhání plnění pravidel stanovených vyhláškou č. 163/2014 Sb. ze strany správního orgánu popíralo nezávislou roli správního orgánu, který sám kontroluje pravidla, která stanovil. Vydávání vyhlášek a následná kontrola z nich vyplývajících povinností ze strany ministerstev, jiných správních úřadů, nebo jim podřízených úřadů je naprosto standardním prvkem právního řádu ČR vycházejícím z Ústavy (čl. 79 odst. 3). Jestliže tedy zákonodárce v ZSÚD zmocnil správní orgán, aby provedl některá ustanovení ZSÚD, nemůže vydání prováděcího předpisu na základě a v mezích takového zmocnění představovat jakýkoli akt svévůle – za takový by naopak bylo třeba považovat situaci, kdy by správní orgán dotčený podzákonný právní předpis nerespektoval. Pokud by byla vyhláška v rozporu se zákonem, pak taková deklarace přísluší pouze soudu.

Ad 4) Porušení zásad správního řízení

(625) Pokud jde o porušení zásady legitimního očekávání, které bylo u účastníka řízení založeno na přístupu správního orgánu k Artese, uvádí správní orgán následující. V řízení s Artesou správní orgán silně zvažoval uložení opatření *ultima ratio* v podobě odnětí povolení, jak vyplývá z odůvodnění rozhodnutí č. j. 2023/124790/570, sp. zn. Sp/2022/451/573²²⁹. I v případě Artesy správní orgán identifikoval zvláště závažné nedostatky mj. v oblasti řízení ML/FT rizik a úvěrového rizika, spočívající zejména ve formálním výkonu činnosti bez materiálního naplnění požadavků ZSÚD a AML zákona a navazujících právních předpisů. Co však tyto dva případy odlišuje, je **rozsah a intenzita** s jakou účastník řízení porušoval povinnosti stanovené právními předpisy, a to v kontextu obchodního modelu a jeho rizikového profilu. V případě účastníka řízení se již ani nedá hovořit o pouze formálním výkonu činnosti, když nedostatky v činnosti účastníka řízení mají původ buď ve vědomém ignorování, nebo přinejmenším v hrubé neznalosti a neporozumění požadavkům na něj kladených právními předpisy. V případě Artesy správní orgán sice shledal zjištěné nedostatky jako závažné, avšak stále ještě s důvěrou v možnost korekce. V případě účastníka řízení tomu tak ale není. (*více viz část K výroku I – Rozhodnutí – Odůvodnění odnětí povolení*).

(626) Správní orgán jako nesprávnou odmítá argumentaci účastníka řízení, dle které by pokuta uložená účastníku řízení za tentýž přestupek, za který byla potrestána též Artesa, avšak v nižší částce, měla být jediným kritériem určujícím závažnost spáchaného deliktu, a to tak, že jednání účastníka bylo méně závažné, než jednání Artesy. Odmítá rovněž, že z tohoto důvodu účastník řízení v aktuálním případě nemůže být potrestán přísněji, nežli byla potrestána Artesa. Vzhledem k potřebě individualizace správního trestu ukládaného konkrétnímu pachateli nelze toliko mechanicky porovnat výši uložených pokut a jednání, které bylo postiženo přísněji, vyhodnotit jako závažnější. V této souvislosti odkazuje správní orgán též na rozhodnutí NSS ze dne 1. 2. 2019 č.j. 2 Afs 304/2018-411²³⁰. Správní orgán jednání účastníka řízení vyhodnotil jako natolik závažné, že naplnilo důvody pro odnětí oprávnění k činnosti dle § 28g odst. 1 ZSÚD.

²²⁹ Cit.: „zjištěný rozsah a charakter pochybení v oblasti řídicího a kontrolního systému účastníka řízení se prakticky blíží případům, kdy byl správní orgán nucen dohlíženým subjektům odejmout oprávnění“.

²³⁰ Cit.: „oprávnění České národní banky odejmout povolení působit jako družstevní záložna [§ 28 odst. 1 písm. f) zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění zákona č. 303/2013 Sb.] mohlo být podle povahy a závažnosti zjištěného nedostatku v činnosti družstevní záložny **prvním ve věci přijatým opatřením** tohoto dohledového orgánu, a nemuselo mu tedy nezbytně předcházet mírnější opatření dle výčtu obsaženého v § 28 odst. 1 tohoto zákona.“

(627) Správní orgán rovněž musí odmítnout argumentaci účastníka řízení využívající odkazu na judikaturu NSS ve věcech odejmutí povolení podle ZSÚD, že v daných případech, na rozdíl od účastníka řízení, „jako důvod pro odnětí povolení existovala ekonomická kauza a úmysl ze strany subjektů, kterým bylo oprávnění odejmuto, který byl systematický a jehož smyslem bylo vědomé, rozsáhlé a pokračující porušování právních předpisů.“. ZSÚD v § 28g odst. 1 ZSÚD nestanoví žádnou jinou podmínku odnětí povolení kromě toho, že v činnosti záložny přetrvávají závažné nedostatky. Skutečnost, že v odkazovaných případech bylo ze strany správního orgánu zjištěno též poškození klientů či záložny, **nemůže proto založit legitimní očekávání**, že tento znak bude muset být obligatorně splněn ve všech případech odnětí povolení.

(628) Jestliže účastník řízení namítá, že se vytykaných nedostatků nedopustil úmyslně, a proto by správní orgán neměl přistoupit k odnětí povolení, považuje správní orgán takovou argumentaci za zcela lichou. V předchozím odstavci správní orgán poukázal na to, za jakých podmínek lze, resp. je správní orgán povinen odejmout povolení podle § 28g odst. 1 ZSÚD. ZSÚD v tomto ohledu, zcela logicky (mj. proto, že odnětí povolení není správním trestem), neklade podmínku v podobě kvalifikované formy zavinění. V tomto ohledu správní orgán připomíná účastníkovi řízení jednu ze základních právních zásad – neznalost práva neomlouvá. Účastník řízení je profesionálním poskytovatelem finančních služeb, a tudíž jeho povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala přímo z jeho činnosti. K tomu je zapotřebí dodat, že o nevědomosti v případě účastníka řízení nelze uvažovat, neboť byl již za porušení povinností ze strany správního orgánu postihován. V této souvislosti správní orgán považuje za příléhavé rozhodnutí NSS ze dne 8. 4. 2022, čj. 5 As 6/2021-35, dle kterého je možné dovodit úmysl nadále porušovat právní předpisy i přes výzvu správního orgánu, když účastník řízení byl o zjištěných nedostatcích informován jak v rámci předcházející kontroly, tak v navazujících krocích správního orgánu. Účastník řízení nápravu ale nezjednal a, jak vyplývá z provedené kontroly, v protiprávním jednání (úmyslně – ve smyslu rozhodnutí NSS ze dne 8. 4. 2022, čj. 5 As 6/2021-35) nadále pokračoval.

(629) Ve vztahu k námitkám, které se týkají tvrzeného porušení zásady přiměřenosti podle § 2 odst. 3 a 4 SR v důsledku zveřejnění informace o zahájení řízení a o vydání rozhodnutí o předběžném opatření, správní orgán odkazuje na odstavce (587). Porušení uvedené zásady v důsledku vydání rozhodnutí o předběžném opatření je třeba rovněž odmítnout jako absurdní. S uvedenou logikou by totiž jakékoli předběžné opatření, jakožto operativní nástroj, který slouží k dočasné úpravě poměrů účastníků, nemohlo být z důvodu kolize s uvedenou zásadou nikdy vydáno. Na tomto místě je dále třeba dodat, že rozhodnutí o předběžném opatření bylo účastníkem řízení napadeno rozkladem a z tohoto důvodu též přezkoumáno v řízení o rozkladu. Bankovní rada České národní banky pak rozhodnutí o předběžném opatření neshledala nezákonným a rozklad v části požadující zrušení rozhodnutí zamítla.

G. Vyhodnocení správního orgánu

(630) Jak vyplývá z výše uvedených skutkových okolností a jejich dílčích právních vyhodnocení, ŘKS účastníka řízení významným způsobem selhal, resp. **byl to účastník řízení, kdo významným způsobem selhal při plnění jedné z esenciálních podmínek činnosti záložny – povinnosti mít ŘKS zahrnující všechny právními předpisy požadované komponenty, který je účinný, ucelený a přiměřený povaze, rozsahu a složitosti rizik spojených s modelem podnikání a činností záložny v jeho celku i částech**. Nedostatky ŘKS byly zjištěny **napříč všemi činnostmi, na něž byla kontrola zaměřena**. Ty vzhledem k velikosti účastníka řízení a jeho zaměření představují de facto většinu aktivit, které účastník řízení vykonává. Nedostatky přitom byly zjištěny v takovém rozsahu, že lze dospět k závěru,

že většina podnikatelské činnosti účastníka řízení byla vykonávána v rozporu s regulatorními požadavky a řádný výkon činnosti tak téměř zcela absentoval.

(631) Proces realizace obchodního vztahu s klienty **vykazoval nedostatky v celém svém rozsahu**, a to ve vztahu ke všem významným rizikům, jimž byl účastník řízení v souvislosti s těmito obchodními vztahy vystaven. Takto rozsáhlé nedostatky správní orgán zjistil v oblasti řízení rizik ML/FT, úvěrového rizika i operačního rizika.

(632) Pro řádný a obezřetný výkon činnosti záložny je zapotřebí mít v rámci vnitřních předpisů **řádně metodicky nastaveny veškeré relevantní procesy a pravidla** a podle nich následně vykonávat svou činnost, a to **rekonstruovatelným způsobem**. Samozřejmě a nezbytnou podmínkou požadovaného výkonu činnosti je pak **funkční systém správy a řízení a vnitřní kontroly**, které zajistí, že uvedené procesy a pravidla jsou **vždy nastaveny odpovídajícím způsobem** a jejich dodržování je **řádně kontrolováno a přísně vyžadováno**. To je možné pouze v situaci, kdy záložna díky **kompetentním, důvěryhodným a odborně způsobilým pracovníkům**, kteří s potřebnou péčí **vždy sledují zájmy záložny, rozumí svým postupům i smyslu požadavků, které na ní jsou právními předpisy kladeny, umí řádně identifikovat rizika**, jimž je v důsledku své činnosti vystavena, a **správně stanoví vhodné nástroje, jimiž rizika, která hodlá podstupovat, bude účinně řídit**, včetně toho, že některé obchody či transakce nebude realizovat²³¹. V přímém rozporu s takovými požadavky jsou pak postupy záložny, kdy tato procesy a pravidla stanoví toliko proto, aby formálně dostala požadavkům právní úpravy. Účastník řízení, ačkoli jako záložna působí na českém trhu úvěrových institucí od roku 1996, **nenaplnil ani jediný z těchto předpokladů**, a to i přes to, že na to byl ze strany správního orgánu v minulosti (mj. v rámci předchozí kontroly) upozorněn.

(633) V oblasti AML/CFT a řízení rizik ML/FT v uvedeném smyslu hraje zcela nezastupitelnou roli SVZ podle § 21 AML zákona, jehož nezbytným základním předpokladem je proces hodnocení rizik dle § 21a AML zákona. **Účastník řízení však již na úplném počátku tvorby SVZ (v procesu hodnocení rizik) selhal, když nerozpoznal (či neměl vůli skutečně rozpoznat) a v Hodnocení rizik nepopsal ML/FT rizika, kterým mohl být (a v praxi byl) vystaven**. Jak správní orgán uvedl v rámci popisu skutkových zjištění, účastník řízení neidentifikoval naprosto základní a všeobecně známá ML/FT rizika spojená s hotovostními operacemi, s obchody s uměleckými předměty, s obchody se směnkami a obchody s prvkem rizikové země. Rizik spojených s těmito typy obchodů si však jako profesionál na finančním trhu měl být vědom.

(634) Od procesu hodnocení rizik a jeho kvality se pak nutně odvíjí další metodické nastavení postupů a procesů uskutečňovaných u účastníka řízení a tvořících jeho SVZ ve smyslu § 21 AML zákona. Protože *Hodnocení rizik* od úplného počátku nereflektovalo skutečná rizika, kterým byl účastník řízení vystaven, tak **ani nemohly být (a ani nebyly) prostřednictvím vnitřních pravidel do praxe zavedeny a uplatňovány odpovídající strategie a postupy pro účinné řízení ML/FT a k naplňování dalších povinností dle AML zákona**, a to včetně postupů vnitřní kontroly. Zde je nezbytné poukázat na **mimořádně významnou a nezastupitelnou roli**, kterou předpisy AML/CFT úvěrovým institucím přiznávají.

(635) Jak správní orgán zjistil, i když účastník řízení měl v některých případech **vnitřní pravidla formálně nastavena způsobem vyhovujícím požadavkům právní úpravy**,

²³¹ Viz též rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2019, č.j. 2 Afs 304/2018 – 411 ve věci WPB „...Zákonodárce od bank očekává (a stanovuje jim jako povinnost, viz podrobnou a z ekonomických i organizačních hledisek pro banky velmi přísnou právní úpravu bankovních licencí), že budou svou činnost provádět obezřetně, podle pravidel stanovených regulátorem, a to i za cenu nižšího zisku nebo toho, že některé podnikatelské příležitosti nebudou moci v důsledku pravidel obezřetnosti využít nebo využít zcela. (...) Proto je mimořádně důležité, aby banky postupovaly přísně podle pravidel sektorové regulace a některé transakce vůbec neprováděly...“.

od těchto pravidel se nevysvětlitelně odchyloval, o čemž navíc nevedl rekonstruovatelné a transparentní záznamy, ve kterých takové své postupy zdůvodnil.

(636) Z kontroly a správního řízení vyplynulo, že účastník řízení nesprávně vykládá požadavky AML zákona a navazujících právních předpisů, když **v praxi nezjišťoval účel obchodů/transakcí**, a to s odkazem na to, že jej není povinen zjišťovat nebo že jej zjišťoval dotazem na klienta, s jehož obecnou odpovědí se bez jakéhokoli relevantního ověření spokojil. V tomto ohledu je o to závažnější, že to, co bylo ze strany účastníka řízení mnohdy prezentováno jako projev vůle klienta, **bylo fakticky projevem vůle osoby, která u účastníka řízení zároveň zastává funkci člena některého z orgánů nebo jiného pracovníka**; tento poznatek pak platí nejen v případě informování o účelu transakce, ale i v dalších situacích, např. v případě, kdy klient odmítl poskytnout účastníkovi řízení součinnost. Účastník řízení uplatňováním takového přístupu **projevil hrubou neznalost nebo neochotu při dodržování právních povinností na něj dopadajících, čímž umožnil, že by mohl být zneužit k ML/FT**. Obdobně tak i účastník řízení, ačkoli v některých případech správně identifikoval (zvýšenou) rizikovitost klienta a sestavil jeho rizikový profil, k takovému klientovi v průběhu obchodního vztahu odpovídajícím způsobem nepřistupoval. Tyto nevysvětlitelné odchylky a netransparentní postupy správní orgán mohl odhalit až při vynaložení značného úsilí.

(637) Účastník řízení v kontextu tuzemského trhu úvěrových institucí, tím spíše pak trhu založen realizoval zcela **nestandardní množství** (vzhledem ke své velikosti i počtu členů) hotovostních operací, a to ve vysokých objemech absolutně, i pokud jde o jednotlivé transakce. Nejenomže takové transakce umožňoval, ale sám k této rizikové činnosti klienty **aktivně nabádal**. Hotovostní operace přitom z povahy věci představují vysoké ML/FT riziko, když jejich realizace a řetězení ztěžuje či dokonce znemožňuje sledovat původ a následně i další osud daných finančních prostředků, a umožňuje tak zastřít jejich původ²³². Účastník řízení **tak systematicky podporoval provádění hotovostních operací**, tj. transakcí, které byly izolovaně prováděny účastníkem řízení, aniž by ve vztahu k nim mohly být účinně uplatněny AML postupy bank, u nichž měl účastník řízení vedeny účty, **a umožňoval tím, aby se jeho klienti účinně vyhnuli jakékoli ingerenci bank s rozvinutými AML postupy do jejich nakládání s peněžními prostředky**. V této souvislosti je třeba dodat, že postup účastníka řízení, resp. provádění hotovostních operací s jeho klienty by nebyl závadný v situaci, pokud by jeho AML postupy plně vyhovovaly právním předpisům. Tak tomu ale zdaleka nebylo.

(638) Účastník řízení tak fakticky přispíval k tomu, že **zájmy, které sleduje právní úprava AML/CFT, nemohou být chráněny**. V tomto ohledu není rovněž možné opomenout skutečnost, že **převážná většina hotovostních transakcí byla prováděna omezeným okruhem členů účastníka řízení** (cca 15 osob), které navíc byly členy/zaměstnanci účastníka řízení nebo na ně byly navázány. Jinými slovy lze uvedenou situaci vyhodnotit tak, že **účastník řízení, jako instituce formálně zapojená do struktur tvořících systém prevence ML/FT, vybraným členům, kteří měli významný vliv na jeho činnost, fakticky aktivně poskytoval služby, kterými se požadavky právní úpravy AML/CFT obcházely, a ve vztahu k těmto členům nectil ani pravidla, která si sám stanovil, potažmo pravidla vyplývající z právních předpisů**.

²³² V této souvislosti lze odkázat na usnesení Nejvyššího soudu (dále jen „NS“) ze dne 9. 11. 2022 č. j. 7 Tdo 967/2022-1285: „*i prostý nezaevidovaný výběr hotovosti, jehož cílem je zastřít kriminální původ takto vybraných peněz, a tím je uchránit před konfiskací v daňovém či trestním řízení (jak se tomu stalo i v této trestní věci, kdy velká část výnosu z daňové trestné činnosti nebyla nikdy dohledána), může naplnit znaky trestného činu podle § 216 tr. zákoníku, a to i přesto, že se jedná svým způsobem o činnost primitivní a nesofistikovanou, postrádající jakoukoliv větší fantazii. I skrže ni totiž obvinění dosáhli z jejich pohledu křiveného výsledku, tedy že výnosy z daňové trestné činnosti se z velké míry nepodařilo dohledat a byly použity neznámým způsobem.*“

(639) V oblasti řízení úvěrového rizika, jakožto nejvýznamnějšího rizika vyplývajícího z povahy činnosti účastníka řízení, coby úvěrové instituce, bylo selhání účastníka řízení taktéž shledáno **jak v oblasti vytvoření předpokladů pro řádné řízení tohoto rizika, tak v praxi. Účastník řízení nezajistil odpovídající předpoklady řádné správy a řízení, kdy v rámci vykonávaných procesů nebyly často k dispozici aktuální a spolehlivé informace a postupy nebyly rekonstruovatelné.**

(640) V praxi účastníka řízení správní orgán odhalil **závažné systémové nedostatky u většiny úvěrových obchodů (91 % objemu).** Účastník řízení v dostatečném rozsahu neposuzoval úvěruschopnost klientů, nezjišťoval skutečný účel obchodu ani dostatečně nevyhodnocoval zdroje splácení. **V praxi tak neměl povědomí o tom, jaké riziko v případě jednotlivých úvěrových případů reálně podstupuje, a nemohl je tak ani řádně řídit.**

(641) V případě tří úvěrových případů nedostatky v postupu hodnocení rizikových informací dosáhly tak vysoké míry závažnosti, že **poskytnutím příslušných úvěrů účastník řízení flagrantně porušil povinnost obezřetného postupu.** Tyto tři úvěry přitom představovaly 64 % objemu poskytnutých úvěrů, a byly tak vzhledem k velikosti úvěrového portfolia zvláště významné.

(642) Rozsáhlé nedostatky a zřejmé porušování povinností vyplývajících z právní úpravy byly zjištěny v oblasti řízení rizika koncentrace, které je součástí úvěrového rizika. Účastník řízení **při vyhodnocování ESS neidentifikoval všechny relevantní vazby, v důsledku kterých měli být dotčení klienti zahrnuti do jedné ESS, vůči níž pak měl být (avšak nebyl) plněn příslušný regulatorní limit stanovující maximální výši úvěru – i to je zcela zřejmý projev neobezřetného přístupu účastníka řízení.** Jednalo se přitom opět o **klienty z téhož okruhu (cca 15) členů,** které správní orgán zmiňoval výše v souvislosti s hotovostními transakcemi (tj. členů, u nichž si reálných vazeb musel být vědom).

(643) Vzhledem k vysoké četnosti a objemu představovaly hotovostní transakce u účastníka řízení nejenom vysoké AML riziko, ale rovněž **vysoké operační riziko.** Správní orgán zjistil **nestandardní a vnitřními předpisy nepředvídané postupy u účastníka řízení, při nichž se hotovost účastníka bez vědomí a předchozího schválení představenstva řízení ocitla mimo sídlo účastníka řízení (i v tomto případě byly uvedené postupy uplatněny ve vztahu k některým z výše uvedených 15 členů).**

(644) V souvislosti s kontrolou nakládání s hotovostí bylo **správnímu orgánu dokonce prakticky znemožněno provedení ověření skutkového stavu.**

(645) **Rozsah nedostatků a jejich intenzita byly o to závažnější, že u účastníka řízení nebyl žádný řídicí ani kontrolní orgán, ani vedoucí zaměstnanec, který by byl schopný, ochotný a způsobilý zjednat nápravu.** KK na faktické plnění svých úkolů rezignovala. Obdobně to pak platí i o IA, který neplnil svou roli 3. linie obrany, nevykonával činnost v potřebném rozsahu a s potřebnými znalostmi a i v případech pokud některé nedostatky odhalil, nebyla u účastníka řízení vůle zjednat nápravu. Proto správní orgán dospěl k závěru, **že u účastníka řízení zcela absentoval funkční samoregulační mechanismus nápravy,** který je jedním z předpokladů pro to, aby záložna i nadále mohla působit na trhu úvěrových institucí ČR.

(646) Výše zmiňované úzké vazby mezi některými členy účastníka řízení a členy jeho orgánů, potažmo jinými pracovníky, a poznatky správního orgánu o fungování účastníka řízení vedly správní orgán k závěru, že **v rámci účastníka řízení došlo k vytvoření faktické stínové ovládací struktury, která pak sloužila především zájmům těchto osob, a to i za cenu obcházení zákonných požadavků, či jejich přímého porušování. Zcela výsadní postavení v rámci této stínové ovládací struktury představoval [REDAKCE], jehož formální zařazení**

na pracovní pozici pokladníka **neodpovídalo faktickému stavu zjištěnému u účastníka řízení. Správní orgán vnímá [REDAKCE] jako skutečnou řídicí osobu účastníka řízení, avšak bez odpovídajících odpovědností a povinností.** Takový stav správní orgán považuje za zcela nepřijatelný a nežádoucí.

(647) Účastník řízení tak zavedl a udržoval ŘKS ve stavu, který ve svém důsledku vedl ke ztrátě jeho důvěryhodnosti. Správní orgán vnímá účastníka řízení jako zcela netransparentního, nedohlížitelného, a proto nezpůsobilého setrvávat na trhu úvěrových institucí.

(648) Správní orgán na základě svých poznatků proto vyhodnotil, že ŘKS účastníka řízení nespĺňoval požadavky stanovené zejména v § 7a odst. 1 písm. a), b) a c) ZSÚD v rozsahu stanoveném v § 7a odst. 2 ZSÚD a dále rozvedeném ve vyhlášce č. 163/2014 Sb. Zásadní nedostatky vykazoval ŘKS účastníka řízení v oblasti plnění požadavků na řízení rizik ML/FT, jak vyplývají z AML zákona a AML vyhlášky.

H. Odůvodnění rozhodnutí o odnětí povolení a rozhodnutí o nákladech řízení

1 K výroku I. – odůvodnění odnětí povolení

(649) Podle § 28g odst. 1 ZSÚD platí, že při přetrvávání závažných nedostatků v činnosti záložny správní orgán povolení odejme.

(650) Jak vyplývá z kapitoly G., byly v činnosti účastníka řízení zjištěny **závažné nedostatky spočívající v dlouhodobém porušování jeho povinností vyplývajících z právních předpisů** jak z oblasti prevence ML/FT a provádění mezinárodních sankcí, tak ze ZSÚD, především pokud jde o požadavek, aby účastník řízení měl ŘKS zahrnující všechny obligatorní složky, který by byl účinný, ucelený a přiměřený povaze, rozsahu a složitosti rizik spojených s modelem podnikání a činnosti účastníka řízení v jeho celku i částech. Pochybení účastníka řízení v této oblasti byla **dlouhodobá, systematická a nespočívala jen v izolovaném selhání konkrétních osob nebo nedostatečném dílčím nastavení vnitřních pravidel.**

(651) Vzhledem k poznatkům správního orgánu o fungování účastníka řízení, včetně jeho faktického řízení ze strany osob, které nejsou vedoucími osobami, jeho nezpůsobilosti být dohlížen, a dlouhodobé neschopnosti účastníka řízení zajistit nápravu zjištěných nedostatků, důvodným pochybnostem správního orgánu o tom, nakolik byl účastník řízení provozován jako reálná úvěrová instituce a nakolik ve skutečnosti sloužil zájmům úzkého okruhu (cca 15) svých členů, to i za cenu porušování stanovených pravidel, **nemá správní orgán důvod rozumně předpokládat, že by uložení některého opatření k nápravě nebo kombinace opatření k nápravě a případně peněžité sankce mohly vést k zajištění nápravy a následnému řádnému výkonu činnosti.**

(652) Správní orgán v tomto směru spatřuje dvě základní překážky pro uložení opatření k nápravě podle § 28 ZSÚD: (i) závažnost zjištěných nedostatků a (ii) předchozí správní řízení vedené s účastníkem řízením. K jednotlivým bodům pak správní orgán uvádí následující.

(653) V případě účastníka řízení byly zjištěny natolik závažné nedostatky prolínající celý ŘKS, že reálnost uskutečnění nápravy na základě uložení opatření k nápravě je z pohledu správního orgánu vyloučená. Opatření k nápravě ve smyslu § 28 ZSÚD ze své podstaty **neslouží k provádění komplexních změn celého ŘKS, tj. v zásadě k vybudování funkční úvěrové instituce od úplného počátku.** Opatření k nápravě mohou sloužit k odstranění pouze dílčích (třebaže významných) nedostatků. Nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že garantem splnění ukládaného opatření k nápravě by bylo představenstvo a jiné řídicí a kontrolní orgány sestávající z (téměř) totožných osob, které dopustily, aby ŘKS účastníka řízení zcela selhal.

Vzhledem k problematice personálního složení představenstva, KK, IA a ÚK a jejich znalostí a zkušeností a k důvodným pochybnostem správního orgánu o jejich nestranném přístupu vůči všem členům účastníka řízení, správní orgán **nemá v posuzovaném případě důvěru v osoby odpovědné za provádění potenciálního opatření k nápravě**. I v tomto případě by bylo nezbytné provést kompletní výměnu členů uvedených orgánů a tedy i v tomto smyslu vybudovat úvěrovou instituci od počátku.

(654) V případě druhého faktoru je na zvážení, kolik šancí na zjednání nápravy náleží subjektu, který **opakovaně porušoval elementární předpisy** regulující jeho činnost a byl již v minulosti dvakrát sankcionován (správním orgánem a FAÚ). Zjištění učiněná v rámci předchozí kontroly nebyla odstraněna – naopak expandovala a jsou ještě více závažná. Účastníku řízení v minulosti již ostatně byla **uložena tři opatření k nápravě** v podobě personálních změn na pozici člena představenstva a osob odpovědných za vedení funkce IA.

(655) Správní orgán proto v posuzovaném případě **neshledává možnost poskytnout účastníku řízení další šanci na zjednání nápravy**. Jedině odnětí povolení může zajistit, že ze strany účastníka řízení nebude docházet k dalšímu porušování právních předpisů a k dalšímu ohrožování zájmu na řádném a bezpečném fungování systému úvěrových institucí ČR.

(656) Závěrečným faktorem, který správní orgán zohlednil, je problematika **udržení konzistentního přístupu** při výkonu dohledu nad záložnami. V této souvislosti správní orgán uvádí, že v minulosti odňal povolení několika záložnám.

(657) Správní orgán na tomto místě považuje za vhodné zdůraznit, že část svých úvah opírá o rozsudky NSS ze dne 29. 6. 2023, č.j. 5 Afs 378/2020 – 74 a NSS ze dne 21. 2. 2019, č. j. 2 Afs 304/2018 – 411, prostřednictvím kterých byly podrobeny soudnímu přezkumu postupy správního orgánu při odnímání povolení MSD a WPB, jež jsou pro daný případ nejvíce přílehlavé.

(658) V případě MSD, jehož situace vykazovala největší podobnost se situací zjištěnou u účastníka řízení, správní orgán přistoupil k odnětí povolení rozhodnutím č. j. 2013/10482/570 ze dne 19. 9. 2013, přezkoumané rozhodnutím NSS ze dne 29. 6. 2023, č. j. 5 Afs 378/2020 – 74. V daném případě došlo k odnětí povolení dle § 28 odst. 1 písm. f) ZSÚD, ve znění do 31. 12. 2013, a to z důvodu nedostatků (i) v oblasti řízení úvěrového rizika, jež byla poznamenána jeho formální kontrolou, (ii) nerekonstruovatelností procesů a nerespektováním obezřetnostních pravidel a (iii) v oblasti naplňování předpokladů řádné správy a řízení záložny v souvislosti s předcházením vzniku střetu zájmů. V případě MSD došlo k výrazné úvěrové expanzi, aniž by došlo k posílení ŘKS (především systému řízení úvěrového rizika), prověření funkčnosti a efektivity ŘKS, k úpravě strategie řízení rizik a zajištění odpovídajícího personálního posílení. U MSD naopak došlo dokonce k upuštění od uplatňování některých pravidel řízení úvěrového rizika do té doby uplatňovaných. Správní orgán označil postupy MSD za zcela nedostatečné, neprofesionální, amatérské, mechanické a až naivní. Vyhodnocování rizik jednotlivých konkrétních úvěrových obchodů, jejich schvalování a následné sledování, jakož i řízení v průběhu úvěrového vztahu, vykazovalo naprosto zásadní nedostatky. Tyto postupy pak nevedly k účinnému řízení rizik. MSD na základě těchto postupů poskytovalo úvěry, u nichž zcela nebo částečně neznalo skutečný účel poskytnutí úvěru ani se o tyto informace aktivně nezajímalo, reálně neznalo konkrétní záměry žadatele o úvěr a nedisponovalo informacemi nezbytnými pro autonomní vyhodnocení těchto záměrů, anebo poskytovalo úvěry k financování ekonomicky i fakticky s vysokou pravděpodobností nereálných záměrů. Úvěry pak byly poskytovány, aniž by MSD adekvátním způsobem a v souladu s uznávanými a běžně uplatňovanými standardy ošetřilo riziko spjaté s takovými zvláštními rizikovými faktory.

(659) Jak správní orgán uvedl výše, u účastníka řízení se v některých ohledech již nedá hovořit ani o formálním plnění právních povinností účastníka jako záložny. Příčiny nedostatků v jeho činnosti lze spatřovat až v **hrubém nezájmu jednat v souladu s právními předpisy či dokonce v jejich záměrném porušování**. Současně účastník řízení projevil **fatální neznalost a neporozumění požadavkům na něj kladených právními předpisy**.

(660) V případě WPB se jednalo účelově vybudovaný ŘKS, který (prostřednictvím účelově založených společností a v jejich prospěch) sloužil k porušování právních předpisů. WPB **používalo ŘKS k protiprávní činnosti a k zakrývání skutečné podstaty a povahy svého podnikání**. Činnost WPB postrádala jakýkoliv prvek transparentnosti. Existence utajované struktury obchodních společností, která byla vybudována k porušování ZSÚD, zcela zničila důvěru správního orgánu v jeho poctivé jednání, v jeho finanční stabilitu a znemožnila výkon efektivního dohledu.

(661) Třebaže činnost WPB směřovala k účelovému navýšování základního kapitálu, správní orgán spatřuje významnou podobnost mezi ním a účastníkem řízení v tom, že **účastník řízení rovněž vybudoval netransparentní ŘKS, který sloužil úzkému okruhu členů záložny, a který vedl až k jeho nedohlížitelnosti**.

(662) Odnětím povolení účastníku řízení tak správní orgán **nevybočuje ze své dosavadní rozhodovací praxe**.

(663) Poslední faktor, který vzal správní orgán v úvahu, je **problematika charakteru činnosti účastníka řízení coby úvěrové instituce**. Činnost záložen a citlivost sektoru záložen je v mnohém podobná v tomto směru segmentu bank, a proto i v případě záložen zcela platí závěry, které uvedl NSS v rozsudku č. j. 2 Afs 304/2018 – 411²³³. Správní orgán k tomu může pouze dodat, že charakter činnosti účastníka řízení a senzitivita segmentu finančního trhu, na kterém působí, v kontextu učiněných skutkových zjištění, správnímu orgánu nedávají v otázce dalšího postupu na výběr.

(664) Závěrem správní orgán uvádí, že v posuzovaném případě nepřichází v úvahu jiné řešení než odnětí povolení, neboť byly **bezezbytku naplněny podmínky § 28g odst. 1 ZSÚD. Správní orgán je tedy v případě účastníka řízení povinen přistoupit k odnětí povolení**.

(665) Podle § 61 odst. 3 SŘ, nezruší-li správní orgán předběžné opatření poté, co pomine důvod, pro který bylo nařízeno, **pozbývá předběžné opatření účinnosti dnem, kdy se rozhodnutí ve věci stalo vykonatelným**. Vzhledem ke skutečnosti, že podle § 28h odst. 2 ZSÚD nesmí bývalá záložna přijímat vklady a poskytovat úvěry až ode dne právní moci rozhodnutí o odnětí povolení a vzhledem k tomu, že dle správního orgánu zde **i nadále**

²³³ : „Výkon licencované činnosti významně pro stabilitu finančního systému je natolik citlivá otázka, že **opravňuje v odůvodněných případech razantní preventivní postupy; mezi nimi také odnětí licence**. (...) Existuje silný veřejný zájem na tom, aby na tomto trhu působily pouze takové subjekty, které důsledně a poctivě dodržují pravidla pro tento trh stanovená regulátorem a neobcházejí je. Uvedený veřejný zájem je dán zvláštní povahou daného trhu, jejímž klíčovým prvkem je požadavek **důvěryhodnosti bank** jako institucí přijímajících peníze (zejména vklady) od veřejnosti a půjčujících je na finančním trhu zejména formou úvěrů. Banky jsou v tomto ohledu pilířem, jakýmsi centrálním bodem, finančního systému a je na ně třeba klást v rámci tohoto systému obecně vzato **nejpřísnější nároky**. Zákonodárce od bank očekává (a stanovuje jim jako povinnost, viz podrobnou a z ekonomických i organizačních hledisek pro banky velmi přísnou právní úpravu bankovních licencí), že budou svou činnost provádět **obezřetně, podle pravidel stanovených regulátorem, a to i za cenu nižšího zisku nebo toho, že některé podnikatelské příležitosti nebudou moci v důsledku pravidel obezřetnosti využít nebo využít zcela**. (...) Proto je mimořádně důležité, aby banky postupovaly přísně podle pravidel sektorové regulace a některé transakce vůbec neprováděly. **Jestliže banka nehodlá uvedená pravidla respektovat, není pro ni na tomto regulovaném trhu místo**.“

trvají důvody, pro něž bylo předběžné opatření vydáno, předběžné opatření až do nabytí právní moci tohoto rozhodnutí zůstává plně v platnosti.

2 K výroku II. – odůvodnění rozhodnutí o nákladech řízení

(666) Dle § 79 odst. 5 SŘ uloží správní orgán účastníkovi řízení, který vyvolal správní řízení porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částka je pak na základě zmocnění obsaženého v § 176 SŘ stanovena vyhláškou č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení (dále jen „**vyhláška o nákladech**“). S účinností od 1. 7. 2024 byla vyhláška o nákladech v § 6 novelizována, a to vyhláškou č. 145/2024 Sb. Podle čl. II vyhlášky č. 145/2024 Sb. se náklady řízení zahájených a pravomocně neskončených přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky stanoví podle dosavadních právních předpisů.

(667) Vzhledem k tomu, že k zahájení předmětného řízení došlo 15. 3. 2024 a toto řízení pravomocně neskončilo před 1. 7. 2024, určí se náklady řízení podle § 6 odst. 2 vyhlášky o nákladech, ve znění účinném do 30. 6. 2024, tj. ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. Z něj pak vyplývá, že paušální částka nákladů zvláště složitého správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 3 500 Kč. Jak vyplývá z celého tohoto rozhodnutí, je označení předmětného správního řízení za zvláště složitě zcela na místě.

(668) Vzhledem ke skutečnosti, že vedené správní řízení bylo vyvoláno porušením právních povinností účastníka, uložil správní orgán účastníkovi řízení povinnost nahradit náklady tohoto správního řízení paušální částkou ve výši 3 500 Kč.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 152 odst. 1 SŘ podat rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem. Lhůta pro podání rozkladu činí podle § 83 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 SŘ 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

RNDr. Zuzana Silberová, Ph.D., CIA
ředitelka
sekce dohledu nad finančním trhem
podepsáno elektronicky

Mgr. Jan Vokroj
ředitel
odbor správních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2025/003193/CNB/110**
ze dne 9. ledna 2025, sp. zn. S-Sp-2024/00132/CNB/581

V Praze dne 9. ledna 2025
Č. j.: 2025/003193/CNB/110
Počet stran: 28
Vypraveno dne: 13. ledna 2025

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 26. 9. 2024 družstvem Podnikatelská družstevní záložna, IČO 630 83 868, se sídlem Celetná 17/595, Staré Město, 110 00 Praha 1, rozhodnutí České národní banky č. j. 2024/104245/CNB/580 ze dne 11. 9. 2024, sp. zn. S-Sp-2024/00132/CNB/581, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) rozhodla takto:

Rozklad podaný družstvem Podnikatelská družstevní záložna, IČO 630 83 868, se sídlem Celetná 17/595, Staré Město, 110 00 Praha 1, se podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky ze dne 11. 9. 2024, č. j. 2024/104245/CNB/580, se potvrzuje.

ODŮVODNĚNÍ

[1.] Oznámením č. j. 2024/036070/CNB/580 ze dne 15. 3. 2024 doručeným téhož dne družstvu Podnikatelská družstevní záložna, IČO 630 83 868, se sídlem Celetná 17/595, Staré Město, 110 00 Praha 1, (dále „účastník řízení“) zahájil správní orgán prvního stupně na základě předběžných zjištění z kontroly na místě, probíhající u účastníka řízení od 8. 8. 2023, správní řízení o odnětí povolení působit jako družstevní záložna z důvodů uvedených v § 28g odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZSÚD“).

[2.] Současně se zahájením správního řízení bylo dne 15. 3. 2024 vydáno a účastníkovi řízení doručeno rozhodnutí č. j. 2024/036071/CNB/580 o předběžném opatření (dále „rozhodnutí o předběžném opatření“), kterým byly účastníkovi řízení uloženy povinnosti, aby zajistil,

- a) aby příkaz klienta ve smyslu § 4 odst. 3 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále „AML“) byl přednostně prováděn bezhotovostním způsobem; v případě, že osoba, která příkaz činí, řádně zdůvodní nutnost provést příkaz hotovostním způsobem, nesmí hodnota takové hotovostní operace překročit 270

000 Kč, a to jednorázově nebo kumulativně během 7 po sobě jdoucích kalendářních dnů,

- b) aby u každé hotovostní operace byla provedena zesílená identifikace a kontrola klienta ve smyslu § 9a zákona č. 253/2008 Sb., včetně doložení relevantními dokumenty, a schválení ze strany pověřené osoby ve smyslu § 22a zákona č. 253/2008 Sb.,
- c) že výše peněžních prostředků účastníkem řízení držených v hotovosti v žádný okamžik nepřevyší hodnotu 1 000 000 Kč,
a zdržel se
- d) jakéhokoli jednání spočívajícího v přijímání vkladů od svých členů,
- e) jakéhokoli jednání vedoucího ke vzniku expozice s přiřazenou rizikovou vahou větší než 0 % podle článků 114 až 134 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, s výjimkou pořizování aktiv nutných k zajištění běžného provozu účastníka řízení a s výjimkou ukládání vkladů u bank se sídlem na území České republiky se splatností nikoli delší než 3 měsíce,
- f) jakéhokoli právního jednání vedoucího k zatížení majetku účastníka řízení právy třetích osob,
- g) jakéhokoli právního jednání, které by účastníka řízení zavazovalo k významnému finančnímu plnění,
- h) vyplacení podílu na zisku a na jiných vlastních zdrojích ve smyslu § 34 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.

[3.] Proti rozhodnutí o předběžném opatření podal účastník řízení dne 2. 4. 2024 rozklad, ve kterém namítal neopodstatněnost rozhodnutí o předběžném opatření a domáhal se jeho zrušení, případně změny.

[4.] Bankovní rada rozhodnutím č. j. 2024/082893/CNB/110 ze dne 11. 7. 2024 podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance změnila rozhodnutí o předběžném opatření tak, že písmeno a) výroku nahradila písmenem i), které bylo vloženo za písmeno h) výroku; písmeno i) výroku znělo „provádění hotovostních operací překračujících jednorázově nebo kumulativně během 7 po sobě jdoucích následujících kalendářních dnů 270 000 Kč pro stejnou osobu a zdrželo se hotovostních operací nedosahujících 270 000 Kč, pokud nebude disponovat řádným zdůvodněním nutnosti provést příkaz hotovostním způsobem osobou, která příkaz činí“, v písmenu g) výroku se slova „významnému finančnímu plnění“ nahradila slovy „plnění vyššímu, než odpovídá plnění potřebnému pro zajištění běžného provozu družstva nebo k plnění, které by vedlo k ohrožení plnění povinnosti družstva dostát svým závazkům vůči vkladatelům,“ a ve zbytku rozhodnutí o předběžném opatření podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance potvrdila.

[5.] Dne 11. 9. 2024 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2024/104245/CNB/580 (dále „napadené rozhodnutí“), kterým účastníkovi řízení podle ustanovení § 28g odst. 1 ZSÚD ke dni nabytí právní moci napadeného rozhodnutí bylo odňato povolení působit jako družstevní záložna.

[6.] Správní orgán prvního stupně ve výroku napadeného rozhodnutí konstatoval, že v činnosti účastníka řízení přetrvávají závažné nedostatky v oblasti (i) prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a provádění mezinárodních sankcí a řízení

rizik s tím souvisejících, (ii) řízení úvěrového rizika, (iii) řízení operačního rizika v souvislosti s nakládáním s hotovostí, (iv) plnění předpokladů řádné správy a řízení družstevní záložny, (v) systému vnitřní kontroly a (vi) odborné péče. Správní orgán prvního stupně dále uložil účastníkovi řízení povinnost nahradit náklady zvláště složitého řízení paušální částkou ve výši 3 500 Kč podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, ve spojení s ustanovením § 6 odst. 2 vyhlášky č. 520/2005 Sb. o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení a čl. II. vyhlášky č. 145/2024 Sb.

[7.] Napadené rozhodnutí bylo účastníkovi řízení doručeno dne 11. 9. 2024.

[8.] Proti napadenému rozhodnutí podal účastník řízení dne 26. 9. 2024 rozklad, ve kterém namítá nedůvodnost řízení o odnětí povolení a nesplnění zákonných podmínek pro odnětí povolení a navrhuje bankovní radě zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení řízení.

[9.] ***V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 89 odst. 2 správního řádu.***

[10.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a zjistil rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně shromáždil podklady v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro vydání napadeného rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu.

[11.] Bankovní rada s ohledem na výše uvedené vzala v úvahu argumentaci účastníka řízení uvedenou v rozkladu a k jeho námitkám uvádí následující.

I. K procesním námitkám účastníka řízení

I.1 K přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

[12.] *Účastník řízení namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť správní orgán prvního stupně se podle jeho názoru dostatečně nevypořádal se všemi námitkami účastníka řízení. Účastník řízení konkrétně namítá, že v bodě 550 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně odmítl argumentaci účastníka řízení ve vztahu k systému ARBES a existenci funkčního řídicího a kontrolního systému, aniž by své závěry odůvodnil. Účastník řízení nesouhlasí s postupem správního orgánu prvního stupně, který neprovedl důkaz formou notářského zápisu k funkčnosti systému ARBES. Účastník řízení uvádí, že správní orgán prvního stupně nevyhověl jeho návrhu na provedení dokazování, kterým hodlal na ústním jednání prokázat funkčnost řídicího a kontrolního systému. Dále namítá k bodům 607 a 608 napadeného rozhodnutí, že jednání prostřednictvím platformy WEBEX nebyla součástí kontroly, ačkoliv podle názoru účastníka řízení by tato jednání musela být hodnocena v jeho prospěch. Vytyká správnímu orgánu prvního stupně, že se nezabýval ani ostatními důkazními návrhy předestřenými v průběhu správního řízení.*

[13.] Bankovní rada shodně s judikaturou Nejvyššího správního soudu¹ konstatuje, že povinnost správního orgánu své rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku účastníka řízení. Na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy – minimálně implicitně – vypořádá. Absence odpovědi na ten či onen argument účastníka řízení v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu tak bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost

¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014-78.

rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Podstatné je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení. Rozhodnutí není proto nepřezkoumatelné rozhodnutí, pokud správní orgán v jeho odůvodnění prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který zdůvodní, a toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí.

[14.] Bankovní rada z výše uvedených důvodů neshledala napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Po posouzení napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že všechny základní námitky účastníka řízení byly v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádány. Vypořádání námítky v rozporu s představou účastníka řízení, respektive argument, že jeho námitce správní orgán prvního stupně nevyhověl, neznamená, že námitka nebyla vypořádána. Ani skutečnost, že správní orgán prvního stupně má na posuzovanou věc jiný názor, neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné z tohoto důvodu. Bankovní rada považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí za dostačující a naplňující zákonná kritéria a závěry judikatury.

[15.] Správní orgán prvního stupně v odstavci 550 odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně zdůvodňuje, proč nepovažoval zavedení systému ARBES za funkční opatření odstraňující nedostatky a bránící jejich opakování do budoucna. Správní orgán prvního stupně to v uvedeném odstavci vysvětlil odkazem na argumentaci v odstavci 549 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém uvádí, že v rámci poslední kontroly byly zjištěny chronické nedostatky řídicího a kontrolního systému účastníka řízení, který v některých ohledech oproti minulému období vykázal dokonce zhoršení. Správní orgán prvního stupně poukázal na absenci procesů předpokládaných řídicím a kontrolním systémem a svévolné řízení činností účastníka řízení bez ohledu na požadavky stanovené zákonem a prováděcími právními předpisy. Správní orgán prvního stupně dále poukázal na vliv určitých osob mimo formální řídicí strukturu vedoucí k tomu, že účastník řízení nedodržel ani pravidla, která sám zavedl. Neopominul zmínit zpětnou manipulaci s dokumenty účastníkem řízení a předkládání zavádějících informací správnímu orgánu prvního stupně. Bankovní rada proto konstatuje, že správní orgán prvního stupně podrobně, logicky a přesvědčivě na námitku účastníka řízení reagoval.

[16.] Pokud se jedná o hodnocení důkazu ve formě notářského záznamu, bankovní rada souhlasí s názorem správního orgánu prvního stupně uvedeným v odstavci 612 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že notářský záznam není možné považovat za důkazní prostředek, který by byl způsobilý prokázat, že zavedením informačního systému byly odstraněny všechny nedostatky a že účastník řízení je tak způsobilý k výkonu činnosti družstevní záložny. Správní orgán prvního stupně důvodně poukazuje na skutečnost, že notář není osoba kvalifikovaná k osvědčení funkčnosti řídicího a kontrolního systému úvěrové instituce. Bankovní rada s poukazem na předchozí odstavce tohoto rozhodnutí konstatuje, že účastníkovi řízení nebyla vytýkána absence informačního systému. Zjištěné nedostatky mají hlubší kořeny a širší rozsah. Informační systém je jenom jedním z prvků řídicího a kontrolního systému úvěrové instituce. Nelze tedy předpokládat, že jeho zavedení je univerzálním řešením. Pro závěry o nedostacích řídicího a kontrolního systému zjištěných kontrolou a schopnosti účastníka řízení vyvarovat se jich do budoucna proto nemá zavedení informačního systému takový význam, jaký mu účastník řízení přikládá.

[17.] K námitce, že správní orgán prvního stupně měl ve prospěch účastníka řízení vyhodnotit videokonference prováděné prostřednictvím platformy WEBEX, bankovní rada uvádí, že správní orgán prvního stupně se detailně touto námitkou zabýval. Poukázal na to, že tyto videokonference se bezprostředně kontroly netýkaly. Uvádí, že od 4. 8. 2023 proběhlo 26 těchto jednání zaměřených na hrozící selhání účastníka řízení v souvislosti s blokadí jeho finančních prostředků ze strany orgánů činných v trestním řízení. Jediné jednání na dálku

v rámci kontroly proběhlo 13. 2. 2024, přičemž záznam z něj je součástí správního spisu. Správní orgán prvního stupně detailně v odstavcích 607 až 609 odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětluje povahu těchto jednání. Z rozkladu účastníka řízení není zřejmé, jaké okolnosti týkající se těchto jednání by měly být hodnoceny v jeho prospěch. Správní orgán prvního stupně zmínil, že se patrně jedná o účastníkem řízení opakovanou námitku, že zavedl systém ARBES, který měl podle názoru účastníka řízení všechny zjištěné nedostatky odstranit. Toto tvrzení však správní orgán prvního stupně odmítl v bodu 609 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Bankovní rada se způsobem vypořádání námítky souhlasí a v plném rozsahu na toto vypořádání odkazuje.

[18.] Bankovní rada závěrem shrnuje, že se správní orgán prvního stupně důsledně vypořádal se všemi návrhy účastníka řízení k doplnění dokazování. V rozkladu účastník řízení neuvádí, kterými jinými důkazními návrhy se měl správní orgán prvního stupně zabývat a nezabýval a jaké důsledky měl takový postup správního orgánu prvního stupně pro skutková zjištění. Bankovní rada v napadeném rozhodnutí či v řízení předcházejícím jeho vydání vady neshledala.

I.2 K zahájení řízení

[19.] *Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně oznámením o zahájení správního řízení z moci úřední ze dne 15. 3. 2024, č. j. 2024/036070/CNB/580, zahájil řízení o odnětí povolení působit jako družstevní záložna podle § 28g odst. 2 písm. b) ZSÚD. Uvádí, že v napadeném rozhodnutí správní orgán prvního stupně rozhodl o odnětí povolení podle § 28g odst. 1 ZSÚD. V takovém postupu spatřuje účastník řízení vadu, neboť oba „skutky“ se podle jeho názoru zásadně liší. Vysvětluje, že podle právní kvalifikace použité v napadeném rozhodnutí je odnětí povolení obligatorní, avšak podle druhého odstavce je fakultativní. Správní řízení tak podle názoru účastníka řízení bylo zahájeno z jiného důvodu než z důvodu, o který se opíralo rozhodnutí. Uvádí, že tím bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, neboť nemohl předkládat důkazy ve vztahu k přetrvávání nedostatků v činnosti družstevní záložny.*

[20.] Bankovní rada z oznámení o zahájení správního řízení zjistila, že správní orgán prvního stupně zahájil správní řízení o odnětí povolení podle § 28g ZSÚD poté, co zjistil, že účastník řízení jako družstevní záložna nedisponoval řídicím a kontrolním systémem, který by byl účinný, ucelený a přiměřený charakteru, rozsahu a složitosti rizik spojených s modelem podnikání, a to v následujících oblastech činnosti: (i) prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a provádění mezinárodních sankcí; (ii) řízení úvěrového rizika nebankovních subjektů a rizik spojených s úvěrovými činnostmi; (iii) řízení operačních rizik v souvislosti s nakládáním s hotovostí; (iv) správy a řízení včetně vnitřního kontrolního systému; tedy, že v jeho činnosti byl zjištěn nedostatek spočívající v porušení povinnosti dle § 7a odst. 1 a 2 ZSÚD, který by současně mohl naplnit znaky přestupku podle § 27b odst. 2 písm. a) ZSÚD. Oznámení o zahájení správního řízení pak podrobně popisuje zjištění učiněná v rámci kontroly. V závěru oznámení v rubrice E. Právní kvalifikace je účastník řízení informován, že jednáním popsaným v oznámení mohl naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 27b odst. 2 písm. a) ZSÚD, neboť jeho řídicí a kontrolní systém nesplňuje požadavky, které jsou na tento systém kladeny zmíněným zákonem a prováděcími právními předpisy. Dále správní orgán prvního stupně poučuje účastníka řízení o tom, že § 28g odst. 1 ZSÚD stanovuje správnímu orgánu povinnost povolení k činnosti odejmout, odstavec 2 stejného ustanovení pak zakládá možnost odnětí povolení. V každém případě správní orgán prvního stupně avizuje, že po předběžném posouzení považuje za pravděpodobné, že podmínky pro odnětí povolení podle některého z výše uvedených ustanovení jsou splněny. Správní orgán

prvního stupně pak v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že je nezbytné účastníkovi řízení odejmout povolení, neboť zjištěné nedostatky jsou závažné a přetrvávající.

[21.] Bankovní rada vychází z premisy, že odnětí povolení není sankčním řízením², proto do posuzovaného případu nejsou přenositelné pojmy jako skutek, totožnost skutku apod. Ani v sankčním řízení by ostatně zákonem stanovený důvod odnětí povolení nebyl skutkem. Spíše by se jednalo o jeho právní kvalifikaci. Bankovní rada v každém případě připouští, že v průběhu řízení by se neměl měnit předmět řízení bez dodržení odpovídajících procesních pravidel. Ke změně předmětu správního řízení však v posuzovaném případě nedošlo. V řízení bylo rozhodováno principiálně o stejných nedostatcích, které byly předmětem i zahájení řízení. Správní orgán prvního stupně nijak nepochybil, když v průběhu řízení po upřesnění skutkových zjištění a vyprofilování právního názoru dospěl k závěru, že nemá možnost správního uvážení o odnětí povolení, ale uložení opatření v podobě odnětí povolení mu ukládá zákon. Tvrzení účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně zvolil pro odnětí povolení jiné ustanovení, než uvedl v oznámení o zahájení správního řízení, neobstojí při porovnání napadeného rozhodnutí s oznámením. Správní orgán prvního stupně se v oznámení o zahájení správního řízení neomezoval pouze na jediný důvod odnětí povolení, ale uvedl i důvod, který se shoduje s důvodem uvedeným v napadeném rozhodnutí. Účastník řízení měl tedy po celé řízení možnost vyjadřovat se i k otázce závažnosti a přetrvávajícího charakteru zjištěných nedostatků. Postup správního orgánu prvního stupně proto nebyl na újmu právům účastníka řízení a nemohl pro něj být nijak překvapivý.

I.3 K dokazování

[22.] *Další vady spatřuje účastník řízení v provádění dokazování. Namítá, že ve spisu není žádný záznam o provedení důkazu audionahrávkami nebo listinami ve smyslu § 53 odst. 6 správního řádu. Pokud se dokazování provádí mimo ústní jednání, pak se dle účastníka řízení o takovém úkonu pořizuje protokol. Účastník řízení namítá, že jeho zásadním právem je přítomnost u dokazování. Správní orgán prvního stupně opírá napadené rozhodnutí o listiny a o jiné důkazy, konkrétně o audiozáznamy z kontroly. Účastník řízení opakuje, že dokazování se odehrávalo v jeho nepřítomnosti a nebyl ani o dokazování vyrozuměn. Účastník řízení namítá, že skutkové závěry z kontroly neodpovídají skutkovému stavu v době správního řízení, správní orgán prvního stupně proto podle názoru účastníka řízení měl provést dokazování za přítomnosti účastníka řízení. Závěr správního orgánu prvního stupně uvedený na straně 135 napadeného rozhodnutí považuje účastník řízení za následek nesprávného právního posouzení věci a nezákonnosti řízení, zejména v důsledku nesprávné aplikace závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu. V rozhodnutí, na které odkazuje správní orgán prvního stupně, pracuje Nejvyšší správní soud s listinami, nikoliv s DVD nosiči. Účastník řízení dále namítá, že při hodnocení zvukového záznamu nelze aplikovat stejná kritéria jako při dokazování listinou. Účastník řízení dovozuje, že při ústním jednání působí skutečnosti, které v protokolu nemohou být zachyceny, a smyslové vnímání těchto skutečností může být ze strany různých aktérů rozličné. Za nezbytné proto účastník řízení považuje, aby správní orgán prvního stupně uvedl, co vnímal při přehrání zvukového záznamu, aby se účastník řízení mohl k důkazu kvalifikovaně vyjádřit. V této souvislosti účastník řízení odkazuje na nálezh Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. IV. ÚS 1247/20. Účastník řízení shrnuje, že na základě výše uvedeného neměl možnost se vyjádřit k podkladům napadeného rozhodnutí, které proto považuje za překvapivé. Podle účastníka řízení správní orgán prvního stupně „prováděl výsledky osob v nově přijatých funkcích, kdy zcela metodicky vedl výsledky ve vztahu*

² Ve shodě s rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 202/2014-236 ze dne 19. 2. 2015, č. j. 10 Ads 38/2016-41 ze dne 30. 6. 2016 nebo č. j. 7 Afs 288/2018-71 ze dne 23. 1. 2019.

k událostem, které tyto osoby neřešily (k jejich dosazení došlo později na pokyn ČNB a správní orgán žádal vyjádření k otázkám i k okolnostem k období, kdy tyto osoby nebyly součástí účastníka řízení).“ Účastník řízení dodává, že mu správní orgán prvního stupně následně vytýkal, že osoby, které historicky příslušné funkce vykonávaly, byly informovanější.

[23.] Bankovní rada považuje námitky účastníka řízení za neopodstatněné. Bankovní rada odkazuje na dnes již konstantní a dlouhodobou rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že provádění listinných důkazů na ústním jednání není obligatorní, a pokud se provádí mimo ústní jednání, není důvod o tomto úkonu pořizovat protokol. S výtkami účastníka řízení proti způsobu provedení dokazování listinami se správní orgán prvního stupně podrobně vypořádal v bodech 593 až 596 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterých podrobně s odkazem na příslušná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, závěry Poradního sboru ministra vnitra a odbornou literaturu odůvodňuje, že dokazování listinou se provádí tak, že se s obsahem příslušné listiny oprávněná úřední osoba seznámí. Příslušné listiny jsou součástí spisu, ve kterém byly a jsou přístupné účastníkovi řízení po celou dobu řízení. I v posuzovaném případě platí bezesbýtku závěr Nejvyššího správního soudu zmíněný v poznámce pod čarou č. 210 napadeného rozhodnutí, že by bylo neúčelné, aby správní orgán musel informovat účastníka řízení, že v nějaký den a hodinu si hodlá přečíst listinu, a tak ji provést jako důkaz. Bankovní rada se proto ztotožňuje se závěry správního orgánu prvního stupně v napadeném rozhodnutí a v podrobnostech na ně odkazuje.

[24.] DVD založená do správního spisu jsou nosiči, které zachycují v elektronické podobě zejména obsah listin a kontrolních pohovorů. Pokud jsou na nich uloženy dokumenty získané v elektronické podobě od účastníka řízení či kopie pořízené scannerem, není důvod k nim přistupovat odlišně než k listinám. Za listiny se obecně považují i dokumenty v elektronické podobě, což s odkazem na závěry Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 72 konstatuje i správní orgán prvního stupně v bodě 595 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[25.] Účastník řízení vytýká správnímu orgánu prvního stupně způsob provedení důkazu audiozáznamy. Na audiozáznamech jsou zachyceny pohovory kontrolních pracovníků s pracovníky účastníka řízení. Správní orgán prvního stupně není kolegiálním orgánem a v posuzovaném případě nebyl důkazem audiovizuální záznam, podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2015, č. j. 5 As 197/2014-26, se tedy neuplatní závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82. Podle posledního uvedeného rozhodnutí by měl být o provedení důkazu promítnutím audiovizuálního záznamu před kolektivním orgánem a mimo ústní jednání vyhotoven protokol. Nejvyšší správní soud se v již zmíněném rozsudku ze dne 29. 5. 2015, č. j. 5 As 197/2014-26, způsobem dokazování audiovizuálním záznamem velice podrobně zabýval a dospěl k závěru, že: „Smyslem ustanovení § 51 odst. 2 věta první správního řádu je umožnit účastníkům řízení, aby mohli být přítomni při provádění důkazů, nebylo-li k jejich provedení nařízeno ústní jednání. Díky přítomnosti při provádění důkazů se mohou účastníci lépe seznámit s jejich obsahem a v návaznosti na to se detailně vyjádřit k důkazu. Je-li však jako důkaz prováděn audiovizuální záznam, který byl pořízen z webových stránek jediného účastníka řízení, není vadou řízení, pokud nebyl tento účastník informován o provedení důkazu mimo ústní jednání. Bylo by naprosto bezúčelné, aby stěžovatel musel informovat žalobce o tom, že v uvedený den a hodinu si hodlá promítnout audiovizuální záznam, který byl pořízen z webových stránek samotného žalobce, a tak jím provést důkaz. Uvedené platí tím spíše, že správní orgán není povinen sdělovat účastníkům řízení předběžný úsudek o důkazu plynoucí z provedení důkazního prostředku. Své úvahy o hodnocení důkazu vtěluje správní orgán až do odůvodnění správního rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu). V této souvislosti je rovněž vhodné uvést, že v těchto případech platí také zásada písemnosti stanovená § 15 odst. 1 správního řádu, na kterou navazuje § 17 správního řádu, který upravuje

obsah správního spisu. Podle § 17 odst. 1 věta druhá správního řádu přílohou, která je součástí spisu, jsou zejména důkazní prostředky, obrazové a zvukové záznamy a záznamy na elektronických médiích. S obsahem audiovizuálního záznamu se tedy žalobce mohl seznámit při nahlížení do spisu, např. v souvislosti se seznamováním se s podklady před vydáním rozhodnutí.“.

[26.] Výše uvedené podle názoru bankovní rady bezesbytku platí i pro právě posuzovanou věc. Audiozáznamy byly pořízeny správním orgánem prvního stupně s účastníkem řízení a jeho pracovníky (zpravidla členy jeho řídicích orgánů) a s jejich souhlasem v rámci kontroly. O obsahu záznamů byl tedy účastník řízení informován již v průběhu kontroly. V rámci správního řízení mu byly veškeré audiozáznamy pohovorů poskytnuty. Účastník řízení uvádí, že soud či správní orgán má do protokolu o jednání, u kterého byl důkaz proveden, uvést (zaprotokolovat), co při přehrání zvukového záznamu vnímal, aby tak dal účastníkovi řízení možnost kvalifikovaně se k provedenému důkazu vyjádřit. Svoji námitku zakládá na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1247/20 ze dne 1. 9. 2020. Pomíjí však, že nález Ústavního soudu nelze aplikovat na všechna řízení. Nelze jej vnímat zcela mimo kontext věci, kterou Ústavní soud posuzoval. V řízení před soudem se dokazování provádí zásadně v rámci ústního jednání. Ve správním řízení se takto nepostupuje. Záznamy pohovorů byly použity k formulování závěrů v rámci kontrolního protokolu. Nemohlo být tedy pro účastníka řízení překvapivé, že v rámci správního řízení nebyl skutkový stav, zjištěný mimo jiné i kontrolními pohovory, posouzen odlišně od závěrů kontroly. Účastník řízení měl od počátku k dispozici veškeré materiály získané v rámci kontroly, které byly podklady pro napadené rozhodnutí (většinu z nich ostatně sám kontrolním pracovníkům předložil). K podkladům, včetně audiozáznamů pohovorů pořízených v rámci kontroly, se účastník řízení mohl vyjádřit a také tak činil.

[27.] Pokud se jedná o záznamy pohovorů, jedná se o audiozáznamy vysvětlení podaných pracovníky účastníka řízení. Tyto záznamy proto nekladou na smyslové vnímání skutečnosti, které obsahují, žádné zvýšené nároky. Jejich interpretace je jednoznačná, neboť v zásadě se jedná o záznamy ústně sdělených informací, podobně jako například záznam o podaném vysvětlení či protokol o výslechu svědka, od kterých se audiozáznam liší v podstatě pouze způsobem jeho pořízení. Podstatné jsou sdělené informace, nikoliv jiné smyslově vnímatelné vjemy. Pokud z nich kontrolní pracovníci či správní orgán prvního stupně čerpal, je to zachyceno přepisem v protokolu o kontrole nebo v napadeném rozhodnutí. Účastník řízení uvádí „spolupůsobící“ skutečnosti jako je například kvalita záznamu, způsob argumentace jednotlivých osob daný silou jejich hlasu, plynulostí a jistotou jejich vystoupení s tím, že tyto skutečnosti nemohou být zachyceny ani protokolem. Argumentace účastníka řízení je však již na hranici uchopitelnosti. Z argumentace účastníka řízení není zřejmé, jak by společný poslech audiozáznamů prospěl k lepšímu pochopení spolupůsobících skutečností. Z argumentace účastníka řízení ani není zřejmé, že by podle jeho názoru správní orgán prvního stupně vnímal audiozáznamy chybně či alespoň odlišně od jejich vnímání účastníkem řízení. Za takových okolností bankovní rada dospěla k závěru, že námitka účastníka řízení je neopodstatněná.

[28.] Další výhrady účastníka řízení směřují ke způsobu obstarávání vyjádření pracovníků účastníka řízení v rámci kontroly. V této souvislosti bankovní rada podotýká, že se nejednalo o výslechy vedené správním orgánem prvního stupně ve smyslu výslechu svědků, ale realizaci oprávnění kontrolující osoby požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby podle § 8 písm. c) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, které byly využity v navazujícím správním řízení. Účastník řízení neuvádí, které osoby nově jmenované do funkcí byly dotazovány na události nesouvisející s jejich funkčním obdobím a o jaké

konkrétní události se mělo jednat. Z napadeného rozhodnutí tedy bankovní rada zjistila, které kontrolní pohovory vzal správní orgán prvního stupně v úvahu v napadeném rozhodnutí, s kým byly vedeny a čeho se týkaly. Zjistila, že pohovory byly vedeny s členy představenstva, kontrolní komise, interního auditu, AML pracovníkem a pokladníky. Napadené rozhodnutí konkrétně čerpá z vyjádření:

- ██████████ ke kontrole na mezinárodní sankce (bod 483 odůvodnění napadeného rozhodnutí),
- ██████████ k hotovostním výběrům na kontrolním pohovoru dne 21. 11. 2023 (bod 148 odůvodnění napadeného rozhodnutí), k převodu směnek na kontrolním pohovoru dne 12. 12. 2023 (bod 161 odůvodnění napadeného rozhodnutí),
- ██████████, členky kontrolní komise, k jejímu výběru hotovosti (bod 61 odůvodnění napadeného rozhodnutí),
- AML Officer a ██████████ ke kontrole proti sankčním seznamům (bod 217 odůvodnění napadeného rozhodnutí),
- AML Officer na kontrolním pohovoru dne 21. 11. 2023 k advokátním úschovám (bod 568 odůvodnění napadeného rozhodnutí),
- pokladní ██████████ ke zřízení tzv. malé pokladny (bod 424 odůvodnění napadeného rozhodnutí),
- členů interního auditu k časové dotaci pro výkon funkce, znalostem a zkušenostem a přístupu k pochopení a identifikaci rizik, kterým byl účastník řízení vystaven (bod 68 odůvodnění napadeného rozhodnutí), auditní činnosti v oblasti AML (bod 78 odůvodnění napadeného rozhodnutí),
- účastníka řízení v rámci kontrolních pohovorů dne 2. 11. 2023 k problematice KYC a dodatečného doplňování údajů do formuláře KYC (bod 91 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a 21. 11. 2023 k advokátním úschovám (bod 111 odůvodnění napadeného rozhodnutí), k problematice zkoumání účelu výběrů v hotovosti (bod 142 odůvodnění napadeného rozhodnutí), ke směnečným obchodům (bod 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí), k transakčnímu monitoringu (bod 177 odůvodnění napadeného rozhodnutí), ke spolehlivosti odhadu výběru vkladů (bod 452 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

V rámci kontrolních pohovorů byly také požadovány po účastníkovi řízení podklady. Jednalo se konkrétně o kontrolní pohovor dne 26. 10. 2023 (bod 122 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Na kontrolních pohovorech také účastník řízení podklady předkládal; jednalo se o seznam obchodovaných směnek při kontrolním pohovoru dne 12. 12. 2023 (bod 162 odůvodnění napadeného rozhodnutí), přičemž v bodu 163 odůvodnění napadeného rozhodnutí se správní orgán prvního stupně pozastavuje nad tím, že ██████████ má o směnečných obchodech větší přehled než AML Officer, a záznamy o provedení sankčních kontrol při kontrolním pohovoru dne 24. 10. 2023 (bod 216 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

[29.] Z výše uvedeného je zřejmé, že vyjádření konkrétních osob se zpravidla vztahovala k činnosti, kterou měly s ohledem na své funkční zařazení vykonávat, a k oblastem, o kterých by tyto osoby měly být informovány. Zpravidla se jedná o doplňující vysvětlení k získaným podkladům. Pro zjištění nedostatku se tak nejedná o klíčová vyjádření. Jednotliví zaměstnanci byli tázáni za účelem vysvětlení nesrovnalostí a nejasností zjištěných v rámci kontroly. Z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by kontrolní pohovory byly metodicky cíleny na nové pracovníky účastníka řízení, u kterých by měl kontrolující předpokládat, že nebudou mít znalosti o některých historických provozních skutečnostech. ██████████ a ██████████ navíc

působili u účastníka řízení dlouhodobě. Napadené rozhodnutí není založeno na nedostatecích spočívajících v neznalosti nových pracovníků týkající se skutečností, o kterých tyto pracovníci nemohli nebo neměli vědět. V bodě 163 odůvodnění napadeného rozhodnutí se správní orgán prvního stupně spíše pozastavuje nad znalostmi [REDAKCE] jako pokladníka v porovnání se znalostmi [REDAKCE] jako AML Officera. V kontextu odůvodnění se však jedná pouze o okrajovou poznámku pro dokreslení poměrů zjištěných u účastníka řízení.

[30.] Pokud se jedná o námitky účastníka řízení, že skutkové závěry z kontroly neodpovídají skutkovým závěrům v době správního řízení a správní orgán prvního stupně tedy měl provést dokazování za jeho přítomnosti, bankovní rada konstatuje, že správní orgán prvního stupně své poznatky o nedostatecích v činnosti účastníka řízení založil právě na poznatcích získaných kontrolou. Účastník řízení v mezidobí zaváděl informační systém ARBES, který měl podle jeho názoru odstranit veškeré nedostatky. Bankovní rada v této souvislosti odkazuje níže na část „I.5 K ústnímu jednání“, ve které se zabývá též tvrzením o nápravě účastníka řízení, k čemuž směřuje i výše uvedená námitka účastníka řízení. Informačním systémem ARBES se bankovní rada zabývala v předchozí části tohoto rozhodnutí.

I.4 K vedení spisu

[31.] *Podle § 17 správního řádu záznamy na elektronických nosičích tvoří přílohu spisu a spis musí obsahovat soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy. DVD je nosičem informací, není tedy přílohou. Účastník řízení namítá, že neexistuje žádný výčet elektronických dokumentů v přílohách spisu. V rámci dokazování není důkazem DVD, ale důkazní prostředky uložené na DVD, které jsou obsahem DVD. Tím, že byly do spisu DVD založeny, není podle účastníka řízení prokázáno, že se správní orgán prvního stupně s jejich obsahem seznámil. Z DVD založeného ve spise nejsou zřejmé podklady, které byly použity pro rozhodnutí. Nejsou zřejmé podklady, které byly použity jako důkaz. Uvedení obsahu příloh pak účastník řízení považuje za zásadní, aby nedošlo k záměně příloh. Obsah DVD pak lze upravovat. Printscreen obsahu DVD považuje účastník řízení za nedostatečný. Záznam jednání v obsahu spisu, na který odkazuje správní orgán prvního stupně v bodě 608 napadeného rozhodnutí, podle názoru účastníka řízení chybí.*

[32.] Ustanovení § 17 odst. 1 správního řádu vyžaduje, aby spis obsahoval soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy. Obsah spisu slouží k orientaci ve spisu a poskytuje základní chronologický přehled o provedených procesních úkonech správního orgánu a zúčastněných osob. Správní spis založený správním orgánem prvního stupně obsahuje přehled správního spisu, ve kterém jsou evidovány listiny pořadovým číslem, datem vložení do spisu, číslem jednáním, stručným popisem a číslem listu, na kterém je listina do spisu vložena. Jedná se zejména o protokol o kontrole, oznámení o zahájení správního řízení, komunikaci s účastníkem řízení (vyjádření účastníka řízení a reakce správního orgánu, rozklad), procesní a meritorní rozhodnutí a doklady o doručení listin. Přílohu spisu tvoří tři DVD, která jsou zaevidována v samostatném přehledu přílohy s tím, že do příloh spisu byla tato DVD vložena dne 27. 3. 2024. Příloha kromě toho obsahuje přehled obsahu DVD vložený do spisu dne 4. 6. 2024 a seznam podkladů na DVD, který byl do spisu vložen dne 9. 7. 2024. Poslední uvedený seznam pak popisuje soubory uložené na DVD a tyto soubory propojuje s protokolem o kontrole odkazem na stranu protokolu o kontrole a poznámku pod čarou, která na konkrétní podklad odkazuje. Uvedený seznam byl zaslán účastníkovi řízení dne 22. 7. 2024, jak vyplývá z listiny založené ve spisu na č. l. 427. DVD, která jsou obsahem přílohy, pak správní orgán prvního stupně poskytl účastníkovi řízení v rámci nahlížení do spisu dne 30. 5. 2024, jak je zřejmé z protokolu o nahlížení do

spisu založeného na č. 1. 293 správního spisu. Pokud tedy mohl mít účastník řízení potíže orientovat se v příloze spisu, bankovní rada konstatuje, že nejpozději dne 22. 7. 2024 správní orgán prvního stupně účastníkovi řízení poskytl veškeré informace potřebné k tomu, aby mohl bez větších obtíží vyhledat veškeré podklady, ze kterých správní orgán prvního stupně v řízení vycházel. Přílohy spisu tak nevyvolávají pochybnosti, co je jejich obsahem a kdy byly do spisu založeny.

[33.] Účastník řízení nenamítá, že by se v souborech uložených na DVD neorientoval. Namítá, že se s jejich obsahem nemusel seznámit správní orgán prvního stupně, případně že s nimi může být manipulováno. Bankovní rada konstatuje, že obavy účastníka řízení, že se správní orgán prvního stupně s obsahem DVD neseznámil, jsou již z povahy věci liché. Napadené rozhodnutí podrobně hodnotí získané podklady nejenom v jejich souhrnu, ale i jednotlivě. Pokud v napadeném rozhodnutí správní orgán prvního stupně formuluje určitý závěr, současně uvádí i podklady, ze kterých příslušný závěr dovozuje. Zpravidla pak z těchto listin cituje příslušné pasáže nebo cituje z pohovorů s kontrolovanými osobami. Z obsahu spisu sice není a ani nemůže být objektivně zřejmé, k prokázání jakých skutečností byly konkrétní podklady uložené na DVD či ve spisu využity, tato skutečnost je však zřejmá z odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[34.] Spisový přehled sám o sobě nemůže vyloučit manipulaci se spisovým materiálem. To se týká jak obsahu DVD či příloh, tak obsahu spisu, jehož součástí jsou přílohy. Stejně jako obsah DVD, nepochybně lze upravovat i obsah listin založených do spisu a upravovat lze i soupis součástí spisu. Není tedy zřejmé, z jakého důvodu by datové nosiče založené do spisu měly podléhat v rámci evidence zvláštnímu zacházení a jak by se s nimi mělo zacházet, aby se takové riziko zcela vyloučilo. V posuzovaném případě manipulaci s podklady ani nic nenasvědčuje. Námitky účastníka řízení jsou tak čistě hypotetické. Neuvádí důvod ani žádnou konkrétní skutečnost, která by k takovému podezření vedla. Správní řízení bylo zahájeno dne 15. 3. 2024 a účastník řízení měl již dne 27. 3. 2024 úplnou kopii všech DVD založených ve spise. Měl tedy veškeré prostředky a dostatek času k tomu, aby případnou manipulaci odhalil a upozornil na ni.

[35.] V bodě 608 odůvodnění napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně poukazuje na záznam z jednání dne 13. 2. 2024. Účastník řízení namítá, že tento záznam v obsahu spisu chybí. Bankovní rada konstatuje, že tento záznam obsahuje složka 2024_022971_CNB_580 ze dne 13. 2. 2024 uvedená v soupisu v příloze 4. Přestože v příloze 5 uveden není, záznam je na DVD obsažen. Jedná se o záznam o kontrolním úkonu provedeném prostřednictvím platformy WEBEX, ze kterého vyplývá, že kontrolovaná osoba byla dotazována na postupy v oblasti řídicího a kontrolního systému. Kontrolovaná osoba sdělila, že vnitřní předpisy týkající se nakládání s hotovostí doposud nebyly aktualizovány, ale plánuje se revize s ohledem na zavedení kamerového systému a celkové zlepšení prvků týkajících se nakládání s hotovostí. Bankovní rada dospěla k závěru, že z hlediska rozhodnutí tento záznam nemá klíčový význam. V rozhodnutí je zmíněn okrajově a správní orgán prvního stupně z něj nevyvozuje žádné zásadní závěry. Záznam je podepsán předsedou představenstva účastníka řízení [REDACTED], je tedy zřejmé, že s jeho obsahem byl účastník řízení srozuměn. Účastník řízení jej měl ostatně k dispozici, neboť je obsažen na DVD 3/3. Účastník řízení měl možnost se k němu opakovaně vyjádřit. Nejedná se tedy o vadu, která by byla na újmu zákonnosti napadeného rozhodnutí.

I.5 K ústnímu jednání

[36.] *Účastník řízení vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že nenařídil ústní jednání. Na ústním jednání chtěl účastník řízení demonstrovat, že zjištěné vady řídicího a kontrolního*

systemu byly odstraněny. Účastníkovi řízení tak mělo být odepřeno právo prokázat, že kontrolní zjištění neobsahují správný závěr, tj. že v době kontroly, v době vedení řízení i v době vydání napadeného rozhodnutí účastník řízení nedisponoval funkčním řídicím a kontrolním systémem.

[37.] Bankovní rada konstatuje, že i tato námitka je neopodstatněná. Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. V posuzovaném případě nebylo vedeno řízení podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Právní úpravu řízení o přestupcích tedy není třeba brát v úvahu. Správní orgán prvního stupně se pak s návrhem na ústní jednání vypořádal ve sdělení zasláném účastníkovi řízení dne 28. 5. 2024.

[38.] Bankovní rada též poukazuje na skutečnost, že otázkou nařízení ústního jednání se zabývá bohatá a konstantní judikatura, a to nejenom krajských soudů, ale i Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud například v rozsudku č. j. 6 A 138/2001-31 ze dne 15. 9. 2004 dospěl k závěru, že „Podle § 21 odst. 1 správního řádu nařídí správní orgán ústní jednání tehdy, vyžaduje-li to povaha věci, zejména přispěje-li se tím k jejímu objasnění, nebo stanoví-li to zvláštní předpis. Je tedy na správním orgánu, aby, nejde-li o případ kdy je konání ústního jednání obligatorní (o takový případ se zde nejedná), aby s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem věci posoudil, zda je vhodné a potřebné, aby se konalo ústní jednání. Z dikce tohoto ustanovení vyplývá, že ústní jednání má své opodstatnění zpravidla tehdy, vystupuje-li v řízení více účastníků s protichůdnými zájmy, mají-li být vyslyšáni svědci či prováděny jiné důkazy. Je proto věcí úsudku správního orgánu, zda podklady, které si pro své rozhodnutí opatřil, dostatečně a úplně dokládají skutkový stav bez konání ústního jednání anebo, zda nařízení ústního jednání je z hlediska objasnění skutkového stavu potřebné.“. Nejvyšší správní soud dále dospěl k závěru, že na návrh účastníků řízení nařizovat ústní jednání není vždy zapotřebí přistupovat ani v přestupkovém řízení, jak vyplývá mimo jiné například z rozsudku č. j. 9 As 76/2023-21 ze dne 22. 6. 2023. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud shrnuje svoji dosavadní judikaturu týkající se řízení, ve kterých je dokazování prováděno primárně listinnými důkazy s tím, že účastníci řízení mají dostatek prostoru k uplatnění svých práv a pro skutková zjištění není nezbytné ústní jednání nařizovat.

[39.] Účastník řízení jako důvod pro ústní jednání uvádí, že na něm chtěl demonstrovat účinnost řídicího a kontrolního systému. K tomu ale není nezbytné a ani vhodné ústní jednání nařizovat. Bankovní rada souhlasí se správním orgánem prvního stupně, že ústní jednání není vhodným prostředkem pro odstranění pochybností o funkčnosti řídicího a kontrolního systému účastníka řízení. Správní orgán prvního stupně nedostatky zjistil v průběhu několikaměsíční kontroly, v jejímž rámci obstaral řadu podkladů. Mezi těmito podklady jsou listiny či záznamy pohovorů s pracovníky účastníka řízení. Žádný z podkladů použitých pro rozhodnutí správním orgánem prvního stupně není natolik specifický, že by neprovedení ústního jednání bylo na újmu jeho vypovídací hodnotě. Účastník řízení uvádí, že chtěl demonstrovat, že vady řídicího a kontrolního systému odstranil. To však na ústním jednání provést nelze. Nynější stav řídicího a kontrolního systému by bylo možné zjistit pouze opakovanou kontrolou, jak podotkl i správní orgán prvního stupně. Vzhledem k setrvalé se vyskytujícím nedostatkům v činnosti účastníka řízení však lze důvodně pochybovat, že by opakovaná kontrola byla účelná. Účastník řízení ostatně ani v rozkladu neuvádí, jak konkrétně chtěl funkčnost svého řídicího a kontrolního systému v rámci ústního jednání demonstrovat. Pokud účastník řízení zamýšlel na ústním jednání předvést informační systém ARBES, bankovní rada odkazuje na část I.1 tohoto rozhodnutí, ve které je uvedeno, že vzhledem k povaze zjištěných nedostatků nelze předpokládat, že situaci je možné napravit pouze zavedením informačního systému. Účastník řízení měl možnost se v průběhu řízení vyjádřit

ke všem podkladům, a to také činil. Sám nevedl, proč právě ústní jednání je podle jeho názoru jedinou vhodnou formou k prokázání skutkového stavu a které konkrétní podklady měly být předmětem ústního jednání, případně které účastník řízení hodlal a jakým specifickým způsobem právě na ústním jednání zpochybnit. Za takových okolností není zřejmé, jakým konkrétním způsobem účastník řízení přišel nekonáním ústního jednání o možnost prokázat, že kontrolní zjištění neobsahují správný závěr.

I.6 K úplnosti skutkových zjištění

[40.] *Účastník řízení nesouhlasí s argumentací správního orgánu prvního stupně uvedenou na straně 136 napadeného rozhodnutí, že ověření přijetí adekvátních opatření k odstranění nedostatků by bylo možné pouze na základě kontroly ze strany správního orgánu. Účastník řízení z toho dovozuje, že mu bylo upřeno právo prokázat, že kontrolní zjištění neobsahují správné závěry. Účastník řízení trvá na tom, že disponoval funkčním řídicím a kontrolním systémem. Poukazuje na zavedení systému ARBES v srpnu 2023 a od ledna 2024 měla být v provozu 1. fáze. K důkazu předkládá čestné prohlášení [REDAKCE]. Účastník řízení vytýká správnímu orgánu prvního stupně nespravedlivý postup a formální vedení správního řízení.*

[41.] Bankovní rada konstatuje, že účastníkovi řízení byla dána dostatečná možnost prokázat, že disponuje funkčním řídicím a kontrolním systémem, především v průběhu kontroly na místě. Účastník řízení to mohl prokázat doklady, které po něm byly požadovány, i předkládáním vlastních podkladů a vysvětlení. Kontrola probíhala od 8. 8. 2023 do 14. 3. 2024, přičemž v rámci kontroly kontrolní pracovníci zjišťovali situaci na místě, obstarávali podklady a potřebné informace formou pohovorů s odpovědnými pracovníky účastníka řízení. Další možnost vyjádřit se měl účastník řízení v rámci správního řízení. Účastník řízení tak činil, přičemž se všemi jeho návrhy a předloženými podklady se správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí vypořádal. Účastník řízení v zásadě nezpochybňuje konkrétní skutková zjištění. Neurčitě namítá, že skutková zjištění nejsou správná, neboť od roku 2023 zavádí informační systém ARBES a jeho kvalitu prokazuje čestným prohlášením [REDAKCE].

[42.] Bankovní rada se ztotožňuje s názorem správního orgánu prvního stupně, že odstranění nedostatků by bylo možné ověřit pouze další kontrolou na místě. Zavedení informačního systému z povahy věci nemůže odstranit nedostatky, jejichž příčina spočívá v celkovém přístupu účastníka řízení k plnění povinností uložených právními předpisy. Jinak řečeno, informace o účelu transakcí informační systém sám neobstará, vždy to musí udělat pracovník zabývající se konkrétní transakcí. Jakkoliv může informační systém upozornit na AML riziko, není to nic platné, pokud nebude následovat adekvátní reakce apod. Zobecněno, informační systém je jenom součástí organizačního uspořádání účastníka řízení a jeho řídicího a kontrolního systému. Správně tedy může fungovat pouze v určitém správně nastaveném prostředí, které zajistí správné vstupní údaje a správné zacházení s výstupními údaji. Informační systém není a nemůže být řídicím a kontrolním systémem úvěrové instituce, jak naznačuje účastník řízení, ale pouze jeho součástí.

[43.] Přestože účastník řízení měl povědomí o nedostacích ve své činnosti, informační systém začal zavádět paralelně s druhou kontrolou. Zaváděl jej téměř rok, a jak sám uvádí, v lednu 2024 byla ukončena první fáze jeho implementace. Z tohoto vyjádření účastníka řízení je zřejmé, že ani počátkem roku nebyl informační systém plně funkční a nemohl tedy z povahy věci napravit všechny zjištěné nedostatky v činnosti.

[44.] Kontrolou byly zjištěny nedostatky v činnosti účastníka řízení, které byly obdobného charakteru jako nedostatky, za které již byl účastník řízení v minulosti sankcionován. Pro

odnětí povolení je podstatné, že se jednalo o přetrvávající nedostatky, tedy o nedostatky, které byly kontrolou opakovaně zjištěny. To je podstatné pro splnění podmínek obligatorního odnětí povolení. Správní orgán prvního stupně takové nedostatky zjistil a konstatoval, že nejsou vyhlídky na to, aby byly závady v činnosti účastníka řízení odstraněny. Dovodil to z toho, že v minulosti se účastníkovi řízení nepodařilo závady odstranit a situace se spíše zhoršuje, a to navzdory personálním a určitým organizačním opatřením, která účastník řízení přijal. V reakci na to účastník řízení nabízí zavedení informačního systému, který má odstranit všechny nedostatky. To však ve světle výše uvedeného není přesvědčivé ani dostačující.

I.7 K aplikaci podzákoných právních předpisů

[45.] Účastník řízení namítá, že (i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (dále „Nařízení“), které bylo implementováno do ZSÚD, a (ii) vyhláška č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů (dále „Vyhláška“) jsou v rozporu se zněním zákona, (iii) v případě rozporu se zákonem má přednost Nařízení, stejně tak při jeho nesprávné implementaci, (iv) Česká republika či správní orgán odpovídá za škodu vzniklou nesprávnou implementací Nařízení. Účastník řízení zdůrazňuje, že družstevní záložna není bankou. Správnímu orgánu prvního stupně účastník řízení vytýká, že na družstevní záložny aplikuje povinnosti bankovních institucí. Podle jeho názoru je úvěrovou institucí podle Nařízení podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti a poskytování úvěrů na vlastní účet. Účastník řízení však úvěrové či finanční služby veřejnosti neposkytuje, poskytuje je pouze svým členům. Povinnosti týkající se bankovních institucí proto podle názoru účastníka řízení nelze v posuzované věci vůbec aplikovat. Společník má oproti bankovnímu klientovi širší oprávnění ve vztahu ke kontrole hospodaření družstva. Účastník řízení dále namítá, že Vyhláškou o výkonu činnosti správní orgán prvního stupně vytvořil vlastní právní předpis mimo zákonný režim v rozporu s Nařízením. Správní orgán podle účastníka řízení nemůže převzít roli zákonodárce a stanovit vlastní pravidla. Rozpor role regulátora a normotvůrce se údajně projevil naplno při posuzování personálního složení orgánu účastníka řízení. Ze stejných důvodů podle názoru účastníka řízení správní orgán prvního stupně nesprávně vyžaduje profesionální úvěrovou komisi nezávislou na personálním složení společníků družstevní záložny. Má za to, že provázanost subjektů je přirozenou součástí chodu družstevní záložny a přáním členů je samosprávně regulovat chod obchodní společnosti. Zákon podle účastníka řízení nepočítá s volbou nezávislého managementu. Nelze také očekávat stejnou úroveň profesionality a oddělitelnosti orgánů účastníka řízení, jako je tomu u bank. Totožné složení orgánů jako u bank není údajně ospravedlnitelné ani s ohledem na to, že účastník řízení poskytoval pouze menší jednotky úvěrů. Monitoring interních procesů prováděl správní orgán prvního stupně a dával účastníkovi řízení pokyny, aby záložna fungovala v souladu s představami správního orgánu. Účastník řízení vytýká správnímu orgánu prvního stupně destabilizaci původního managementu. Účastník řízení nesouhlasí s tím, že by nastavení interních systémů auditu a kontroly mělo být pro družstevní záložny stejné jako pro bankovní instituce. Účastník řízení opakuje, že správní orgán prvního stupně nahradil vlastní podzákonnou normotvorbou absenci zákonné úpravy a rámec pravidel si údajně sám uměle rozšířil. Vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že neuvedl konkrétní právní normy, „které měl účastník řízení jednáním provést.“ Účastník řízení uzavírá, že „porušení jednostranně vytvořených pravidel pomocí vyhlášky nelze samostatně vnímat jako dostatečný a ucelený právní rámec pro stanovení a uložení sankce, tím méně nejsilnějšího oprávnění regulátora v podobě odnětí licence pro výkon činnosti.“

[46.] Bankovní rada konstatuje, že v této části rozkladu se spojují dva hlavní okruhy námitek. Prvním okruhem námitek jsou námítka, že tuzemská právní úprava je v rozporu s unijní právní úpravou, neboť spořitelni a úvěrní družstva nemají být řazena mezi úvěrové instituce. Druhý okruh námitek pak směřuje proti způsobu, jakým jsou v právním řádu upraveny některé podrobnosti týkající se výkonu činnosti spořitelních a úvěrních družstev. Námítka účastníka řízení jsou neopodstatněné.

[47.] Pokud se jedná o okruh osob, na které dopadají pravidla stanovená Nařízením, případně Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. 6. 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi (dále „CRD“), nejsou stanoveny žádné výjimky pro spořitelni a úvěrní družstva. Článek 4 odst. 4 Nařízení definuje úvěrovou instituci jako podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti a poskytování úvěrů na vlastní účet. CRD ve své definici úvěrové instituce odkazuje na článek 4 odst. 4 Nařízení. Uvedená definice úvěrové instituce je ostatně účastníkovi řízení známa, jak vyplývá z rozkladu. Účastník řízení se mylí, když uvádí, že není úvěrovou institucí či, jak uvádí, bankou, neboť neposkytuje finanční služby veřejnosti. Účastník řízení argumentuje, že poskytuje služby pouze svým členům. Pomíjí přitom fakt, že ani okruh členů družstevních záložen není uzavřený a členové družstevních záložen se rekrutují z řad veřejnosti.

[48.] Bez ohledu na CRD či Nařízení je činnost účastníka řízení, zvláště požadavky na řídicí a kontrolní systém, včetně požadavků na obsazení konkrétních orgánů účastníka řízení a způsob jejich činnosti, tedy i požadavky na audit a vnitřní kontrolu, upravena ZSÚD. Je přirozené, že vzhledem k obdobnému předmětu činnosti bude řada požadavků na banky a družstevní záložny podobná. Paušálně však nelze tvrdit, že se požadavky na banky a družstevní záložny zcela shodují. V každém případě je lichá představa účastníka řízení, že na něj byly aplikovány požadavky kladené na banky. Bylo po něm požadováno plnění povinností stanovených ZSÚD a Vyhláškou, která tento zákon provádí.

[49.] K druhému okruhu námitek bankovní rada uvádí, že vyhlášky jako prováděcí předpisy k zákonům jsou součástí právního řádu České republiky. Pravomoc České národní banky vydávat vyhlášky je odvozena od čl. 79 odst. 3 Ústavy, který zmocňuje ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy k vydávání vyhlášek na základě zákona a v jeho mezích, jsou-li k tomu příslušným zákonem zmocněny. ZSÚD pak zmocnil Českou národní banku k vydání vyhlášky k provedení řady svých ustanovení zejména v oblasti řídicího a kontrolního systému (§7a odst. 5 ZSÚD). Ustanovení § 21 odst. 10 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále „AML zákon“), pak obdobně zmocňuje Českou národní banku k vydání vyhlášky k požadavkům na zavedení a uplatňování systému vnitřních zásad a hodnocení rizik podle § 21a AML zákona některými povinnými osobami, vůči nimž vykonává dohled. To se také stalo vydáním vyhlášky č. 67/2018 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších změn (dále „AML vyhláška“). Správní orgán tedy nepřebírá roli jakéhosi samozvaného zákonodárce a nestanovuje vlastní pravidla. Pravidla zakotvená vyhláškami sledují cíle stanovené zákonem v jeho mezích, jsou vydána na základě zákonného zmocnění a jsou tedy legitimním závazným právním předpisem.

[50.] Není zřejmé, v jaké konkrétní skutečnosti účastník řízení považuje za rozpornou úlohu České národní banky jako tvůrkyne prováděcích právních předpisů a její úlohu regulátora. Jak bylo výše uvedeno, role České národní banky jako tvůrce podzákoných právních předpisů a správního orgánu není v českém právním řádu ojedinělá. Tento rozpor má podle účastníka řízení vést správní orgán prvního stupně k přemrštěným požadavkům na složení úvěrové komise. Nedostatky ve složení úvěrové komise však nejsou vůbec napadeným rozhodnutím

řešeny. Není ani zřejmé, kam míří námitka účastníka řízení stran volby nezávislého managementu. Ani tato otázka nebyla napadeným rozhodnutím řešena. Lze souhlasit, že členové družstevní záložny si přejí autonomii při správě obchodní korporace, z argumentace účastníka řízení však není patrné, v jakém ohledu jdou požadavky správního orgánu prvního stupně nad rámec požadavků stanovených právními předpisy pro činnost úvěrové instituce. Objem účastníkem řízení poskytnutých úvěrů na tyto závěry nemá žádný vliv.

[51.] Účastník řízení dále vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že prováděl monitoring jeho interních procesů a dával účastníkovi řízení pokyny, aby provozoval svoji činnost podle představ správního orgánu prvního stupně. Bankovní rada konstatuje, že činnost správního orgánu prvního stupně je správní dozor, který je definován jako „činnost k tomu určených vykonavatelů veřejné správy při výkonu jejich zákonem stanovené působnosti vůči nepodřízeným osobám, spočívající v pozorování určité činnosti nebo stavu, jeho hodnocení a porovnávání se stavem podle určených hodnotových kritérií a v případě potřeby užití opatření směřujících k nápravě zjištěného vadného stavu.“³. Bankovní rada nezjistila, že by se představy či závěry správního orgánu prvního stupně, které vyústily v napadené rozhodnutí, v čemkoli rozcházely se zákonnými požadavky na provoz družstevní záložny. Pokud měl správní orgán prvního stupně výhrady k určitému stavu, uvedl, z jakého důvodu je zjištěný stav v rozporu s právními předpisy, a proč je tedy třeba jej kvalifikovat jako nedostatek v činnosti družstevní záložny.

[52.] Výtky destabilizace managementu rovněž není opodstatněná. Správní orgán prvního stupně účastníkovi řízení vytýká, že ačkoliv v minulosti byly v oblasti řízení a správy účastníka řízení zjištěny nedostatky, účastník řízení změny učinil toliko formálně, přičemž fakticky zůstal zachován původní stav⁴. Účastníkem řízení namítaná destabilizace managementu by ostatně ani nemohla být příčinou zjištěných nedostatků, neboť k výskytu nedostatků v minulosti nemalou měrou přispěla neefektivní činnost původního vedení. Změna managementu, která je účastníkem řízení vnímána jako jeho destabilizace, měla být naopak základem v procesu odstranění nedostatků v činnosti účastníka řízení. Bankovní rada nezjistila, že by správní orgán prvního stupně oktrojoval účastníkovi řízení konkrétní obsazení vedoucích pozic. Výběr těchto pracovníků byl zcela na úvaze účastníka řízení. Požadavek, aby konkrétní pozice zastávaly osoby s odpovídající kvalifikací a aby faktické organizační uspořádání nebránilo výkonu činnosti družstevní záložny v souladu s právními předpisy, je v každém případě zcela opodstatněný.

[53.] Námitka účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně „neuvedl normy, které měl účastník řízení provést“ není zcela srozumitelná. Obecně má správní orgán prvního stupně povinnost zjistit skutkový stav, právně jej kvalifikovat a v souladu s právní úpravou přijmout odpovídající opatření směřující k dosažení cíle sledovaného zákonem. Postupuje tak v souladu s konkrétními procesními ustanoveními, v posuzovaném případě upravenými správním řádem. To v posuzovaném případě správní orgán prvního stupně učinil. Porušení a „provedení“ zákona a prováděcích právních předpisů jsou dvě strany jedné mince. Neplnil-li účastník řízení povinnosti, které mu ukládaly právní předpisy, pak své povinnosti porušil. Slovy účastníka řízení: účastník řízení „neprovedl“ svým jednáním „konkrétní právní normy“, které mu povinnosti ukládaly. Správní orgán prvního stupně důsledně jednotlivé zjištěné nedostatky právně kvalifikoval odkazem na odpovídající ustanovení ZSÚD a AML zákona. Námitka účastníka řízení proto není opodstatněná.

³ Kopecký, M. Správní právo. Obecná část. 1. vydání Praha: C.H.Beck, 2019, s. 204.

⁴ Srov. odstavec 550 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

I.8 K legitimnímu očekávání

[54.] *Účastník řízení namítá, že se ve svém vyjádření zabýval podrobně otázkou legitimního očekávání a vypořádání těchto námitek v odstavcích 626 až 627 napadeného rozhodnutí považuje za nedostatečné a věcně nesprávné. Vytýká napadenému rozhodnutí, že bez hlubší argumentace jeho námitky odmítá. Účastník řízení cituje § 2 odst. 4 správního řádu a táže se, co jiného by v řízení mohl očekávat než aplikaci judikatury a zásad správního řízení na svůj případ. Závěr v odstavci 628 napadeného rozhodnutí považuje účastník řízení za nesprávný z důvodu nedostatku skutkových zjištění. Účastník řízení namítá, že po celé řízení předkládal důkazy, pracoval na nápravě a protiprávnost svého jednání napravoval. Podle účastníka řízení měl správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí aplikovat judikaturu na posuzovanou věc. Správní orgán prvního stupně však pouze uvedl, proč v daných případech určitým způsobem postupoval, což účastník řízení považuje za nedostatečné. Námitku spojuje s odstavcem 657 napadeného rozhodnutí. Případy zmiňované správním orgánem prvního stupně se podle názoru účastníka řízení nedají považovat za srovnatelné. První správním orgánem prvního stupně zmiňovaný případ se týká neposuzování úvěruschopnosti v návaznosti na nárůst pohledávek po splatnosti v červenci 19 % a v říjnu 80 %, druhý případ považuje účastník řízení za zastřené Ponzioho schéma.*

[55.] Bankovní rada konstatuje, že podstatou námitek účastníka řízení je výtky na adresu správního orgánu prvního stupně, že v minulosti odnímal povolení v případech, které byly podle názoru účastníka řízení neporovnatelně závažnější, a byly naplněny určité znaky, které v případě účastníka řízení splněny nebyly.

[56.] Správní orgán prvního stupně přiléhavě námitky účastníka řízení odmítl s argumenty, že pokud se v minulosti při odnětí povolení vyskytly určité okolnosti, účastník řízení nemůže očekávat, že tyto okolnosti musí být zjištěny vždy, když správní orgán prvního stupně zvažuje odnětí povolení. Správní orgán prvního stupně důvodně odmítl námitku účastníka řízení, že nedostatky nebyly způsobeny úmyslným jednáním. Připomněl, že nedostatky byly opakované, na některé z nich byl účastník řízení v minulosti upozorněn a že právní úprava v podstatě nedávala správnímu orgánu prvního stupně na výběr, jaké opatření má v reakci na zjištěné nedostatky zvolit. Argumentace správního orgánu prvního stupně je stručná, jasná a správná. Bankovní rada se s ní ztotožňuje a v podrobnostech na ni odkazuje.

[57.] K legitimnímu očekávání bankovní rada odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, v němž soud vysvětlil, že „správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Jen taková správní praxe je doplněním psaného práva a je způsobilá modifikovat pravidla obsažená v právní normě.“. K tomu Nejvyšší správní soud doplnil v recentním rozsudku č. j. 3 Afs 295/2021-68 ze dne 12. 1. 2024: „[z] uvedeného vyplývá, že správní praxe zakládající legitimní očekávání není absolutně nepřekonatelná a lze ji změnit. Odchýlit se od vytvořené správní praxe správní orgán může, avšak zásadně pouze pro futuro, z racionálních důvodů a pro všechny případy, kterých se praxí zavedený postup správního orgánu dotýká (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2006, č. j. 2 As 7/2005 - 86). Zásada legitimního očekávání je také omezena jinými zásadami, jež je v rámci správního řízení správní orgán povinen respektovat, zejména zásadou legality (viz například rozsudek téhož soudu ze dne 16. 10. 2010, č. j. 1 Afs 50/2009 - 233).“.

[58.] Z výše uvedených rozsudků je zřejmé, že za správní praxi lze pokládat pouze ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činnost. Pokud se jedná o subjekty působící na finančním trhu, je zřejmé, že vzhledem k jejich pestrosti a řadě povinností, které musí plnit v rámci

výkonu své činnosti, existuje také celá řada různých nedostatků, které se v jejich činnosti mohou vyskytnout. Nelze očekávat, že se v rámci dvou případů vyskytnou naprosto shodné okolnosti, a jednotlivé případy se proto obtížně srovnávají. Srovnávat lze určité dílčí okolnosti posuzovaných případů, na což poukazuje správní orgán prvního stupně v bodu 657 odůvodnění napadeného rozhodnutí. V citovaném bodě uvedl, že nelze srovnávat jednotlivé případy obecně, ale v určitých ohledech posuzovaný případ snese srovnání s jinými případy řešenými v minulosti. Správní orgán prvního stupně v dalších odstavcích konkretizuje, v jakých ohledech se mu konkrétní případy jeví podobné. Účastník řízení v reakci na argumentaci správního orgánu prvního stupně zdůraznil odlišné prvky srovnávaných případů. Argumentace správního orgánu prvního stupně se proto míjí s argumentací účastníka řízení. Skutečnost, že se případy srovnávané správním orgánem prvního stupně od posuzovaného případu liší, nikdo nezpochybňuje. Účastník řízení tím ale nevyvrací argumentaci správního orgánu prvního stupně týkající se srovnatelných prvků všech případů.

[59.] Závěr o úmyslném jednání účastníka řízení je formulován v bodě 628 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně v tomto bodě napadeného rozhodnutí poukazuje na podmínky odnětí povolení s tím, že úmyslné zavinění není pro odnětí povolení potřebné. Připomíná účastníkovi řízení, že je profesionálním poskytovatelem finančních služeb a povinnost seznámit se s právní úpravou vyplývá z jeho činnosti. Závěr, že v každém případě účastník řízení nemohl o nedostacích ve své činnosti nevědět, dovodil správní orgán prvního stupně ze skutečnosti, že v minulosti byl za porušení svých povinností účastník řízení sankcionován. Na podporu své argumentace pak správní orgán prvního stupně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2022, č. j. 5 As 6/2021-35. Správní orgán prvního stupně tedy pracoval s judikaturou správních soudů, ze které dovodil právě opodstatněnost svého závěru o tom, že účastník řízení si byl nedostatků ve své činnosti vědom a neodstranil je. Námitka účastníka řízení, že po předchozí kontrole pracoval na zjednání nápravy, se s argumentací správního orgánu prvního stupně míjí, neboť není podstatné, zda účastník řízení vyvíjel činnost směřující k odstranění nedostatků. Podstatné je, zda nedostatky byly skutečně odstraněny, k čemuž podle zjištění správního orgánu prvního stupně nedošlo. Námitka zavedení systému ARBES se prolíná argumentací účastníka řízení v celém rozkladu. Bankovní rada odkazuje na její vypořádání výše.

[60.] Pokud se jedná o případ WPB Capital, spořitelní družstvo, (dále „WPB“) správní orgán prvního stupně netvrdí, že se jedná o případ shodný či zcela srovnatelný s případem účastníka řízení. Správní orgán prvního stupně poukazuje na to, že zahájení správního řízení a vydání předběžného opatření zapadá do standardního rámce procedur, které správní orgán prvního stupně aplikuje v případě zjištění závažných nedostatků v činnosti družstevních záložen. V bodě 660 odůvodnění napadeného rozhodnutí pak správní orgán prvního stupně vysvětluje, jaké konkrétní paralely spatřuje mezi případem WPB a případem účastníka řízení. Kritika správního orgánu prvního stupně směřovala k účelově vybudovanému řídicímu a kontrolnímu systému, které vykazovaly jistou podobnost s řídicím a kontrolním systémem WPB. Hodnocení účastníka řízení, že případ WPB byl Ponzioho schématem, se tedy neprotíná s argumentací správního orgánu prvního stupně. Stejně je tomu s porovnáním případu Metropolitního spořitelního družstva (dále „MSD“). Správní orgán prvního stupně obecně argumentuje selháním řídicího a kontrolního systému, nerekonstruovatelností procesů a neprováděním kontroly. Správní orgán prvního stupně se sice v rozhodnutí ve věci MSD zabývá úvěrovou expanzí, ale žádné paralely s účastníkem řízení v ní nehledá. Námitky účastníka řízení proto bankovní rada shledala nedůvodnými.

II. K zjištěným nedostatkům

II.1 K AML a pravomoci České národní banky

[61.] Účastník řízení namítá, že právní úprava nepředpokládá plné přenesení pravomocí z Finančního analytického úřadu (dále „FAÚ“) na správní orgán prvního stupně, který nevyjasnil účastníkem řízení namítané rozpory kompetencí vyplývající z § 35 a § 36 AML zákona. Primárním dozоровým úřadem na úseku AML právních předpisů je podle účastníka řízení FAÚ, „žádné kompetence sekundárnímu orgánu dohledu v této souvislosti nestanoví“. Tyto námitky účastník řízení konkretizuje závěrem, že si Česká národní banka nemůže vytvořit vyhlášku, ve které si sama stanoví v oblasti AML pravomoci. V bodě 112 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně připouští, že provádění AML v oblasti advokátních úschov provádějí speciálně stanovené subjekty (advokáti) v souladu s výkladovým stanoviskem FAÚ. Dále účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně po připuštění tohoto závěru v rozporu s AML zákonem udává vlastní a ničím nepodloženou interpretaci AML předpisů.

[62.] K námitkám týkajícím se pravomoci České národní banky bankovní rada uvádí, že Česká národní banka vykonává dohled v intencích pravomoci, jejíž hranice vymezuje § 35 odst. 1 písm. a) zákona AML. Podobně je pravomoc k dozoru nad plněním povinností podle zákona AML svěřena vedle FAÚ a České národní banky také České obchodní inspekci nebo úřadům dohlížejícím nad dodržováním zákona upravujícího hazardní hry. Podobně je vymezen společný dozor nad dodržováním některých povinností podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů České obchodní inspekci společně s živnostenskými úřady a jistě by se našly i další příklady společného dozoru. Nejedná se tedy o anomálii v organizaci dozoru. Společný dozor je zakotven v právních předpisech. Mezi Českou národní bankou a FAÚ neexistuje hierarchické uspořádání. Každý z uvedených orgánů veřejné moci je při výkonu dozoru dodržování povinností stanovených AML zákonem autonomní. Ustanovením § 35 odst. 1 AML zákona je jednoznačně stanoveno, že dozorcím úřadem pro správní dozor nad plněním povinností stanovených AML zákonem je obecně FAÚ, přičemž Česká národní banka je také dozorcím úřadem u povinných osob, nad kterými vykonává dohled. Bankovní rada proto považuje související námitky účastníka řízení za neopodstatněné a v podrobnostech odkazuje na body 613 a 614 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterých se správní orgán prvního stupně podrobně a správně s totožnou námitkou účastníka řízení vypořádal.

[63.] Účastník řízení opakuje, že si Česká národní banka nemůže vytvořit vyhlášku, ve které si stanoví pravomoci v oblasti AML. To však Česká národní banka nečiní. Dozоровá pravomoc České národní banky je vymezena AML zákonem a v posuzovaném případě ji správní orgán prvního stupně nepřekročil. Pravomoc vydávat vyhlášky stanovující požadavky na zavedení a uplatňování systému vnitřních zásad a hodnocení rizik v oblasti upravené AML zákonem je odvozena z ustanovení § 21 odst. 10 AML zákona. Nejedná se tedy o jakási svévolná vlastní pravidla České národní banky. V podrobnostech bankovní rada odkazuje na část I.7 tohoto rozhodnutí.

[64.] Pokud se jedná o zjišťování skutečných vlastníků na účtech advokátních úschov, správní orgán prvního stupně sice v odstavci 112 odůvodnění napadeného rozhodnutí připustil, že povinnost identifikace a kontroly klienta má podle stanoviska FAÚ také klient úvěrové instituce (advokát), vzápětí však uvádí, že tato skutečnost není podstatná, neboť požadavek identifikace a kontroly klienta zahrnuje i požadavek na identifikaci vkladatele jako skutečného vlastníka prostředků na účtu. Ostatně stanovisko FAÚ, na které správní orgán prvního stupně odkazuje, výslovně uvádí, že povinnými osobami ve smyslu § 2 AML zákona ve vztahu k finančním prostředkům a majetku v advokátní úschově je jak advokát, tak

úvěrová instituce banka, která úschovně účet vede. Výslovně též uvádí, že: „...úvěrová instituce je povinna, v souladu s příslušnými ustanoveními AML zákona, provádět ve vztahu ke svému klientovi – advokátovi – identifikaci a kontrolu klienta, která zahrnuje i požadavek na identifikaci vkladatele, jakožto skutečného majitele prostředků na účtu.“. Správní orgán prvního stupně tedy nepoužívá vlastní a nepodloženou argumentaci, ale v souladu s názorem FAÚ vyžaduje plnění povinností stanovených AML zákonem.

II.2 K zjištěným nedostatkům v oblasti rizikovosti klientů

[65.] Účastník řízení vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že se nevypořádal s jeho argumentací při rozlišování povinností ve vztahu k obchodním vztahům a obchodním případům. Požadavek zkoumání jednotlivých transakcí není založen na ustanovení AML a vyhláška také předpokládá zjednodušené provedení identifikace. Postup správního orgánu prvního stupně tak podle názoru účastníka řízení odporuje právní úpravě. Zjištěné selhání nepovažuje za systémové. Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně nerozlišuje existenci rizikového prvku a porušení zákonných povinností. Uvádí, že zvýšené povinnosti v oblasti AML nastávají za předpokladu zhoršení rizikového profilu konkrétního klienta, nikoliv kdykoli se objeví jeden ze zhoršujících se ukazatelů podle vydaných stanovisek evropských institucí nebo FAÚ podle § 21 AML zákona a kdykoliv orgán dohledu ve spojení se všemi známými okolnostmi a zesílenou kontrolou dospěje k takovému závěru. Účastník řízení prezentuje vlastní postup stanovení kategorie podezřelých obchodů. Primární je podle jeho názoru výskyt zákonem stanovených rizikových ukazatelů a následné vyhodnocení situace a promítnutí hodnocení do rizikového profilu klienta, a to v součinnosti s klientem, od kterého se získávají dodatečné informace. Účastník řízení postup dokumentuje na klientech [REDAKCE] a [REDAKCE]. U klientky [REDAKCE] nebyl po komplexním posouzení podle názoru účastníka řízení důvod k její jiné klasifikaci na rozdíl od [REDAKCE], kterého účastník řízení vyhodnotil jinak a sám zaslal podnět FAÚ. Účastník řízení uzavírá, že zjištění správního orgánu prvního stupně dokumentují, že kontrolní orgány účastníka řízení fungují. Účastník řízení dále nesouhlasí se správním orgánem prvního stupně v oblasti rizik země původu klienta. Účastník řízení nesouhlasí, že zhoršení rizikového profilu by mělo být provedeno v návaznosti na zemi původu klienta. Změna stupně není podle účastníka řízení hodnotovým ekvivalentem zařazení do skupiny rizikovosti s předepsaným stupněm s tím, že není možné odpírat poskytnutí služby nějaké skupině rezidentů s ohledem na jejich původ. Účastník řízení namítá, že takový přístup ani nevyplývá z právní úpravy. Účastník řízení automatické škálování považuje za porušení základních práv klientů a jejich protiústavní perzekuci a diskriminaci. Správní orgán prvního stupně však má takový přístup nezákonně vyžadovat pod pohrůzkou sankce. Účastník řízení vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že si totožnou právní otázku vykládá protichůdně a navzdory intepretaci ze strany FAÚ a Nejvyššího soudu ČR.

[66.] Bankovní rada konstatuje, že správní orgán prvního stupně se s námitkou nevypořádání pojmu obchod a obchodní vztah vypořádal v odstavcích 615 až 617 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně odkazuje na § 4 odst. 1 AML zákona, který definuje obchod, a na § 4 odst. 2 AML zákona, který definuje pojem obchodní vztah. Podrobně s odkazem na ustanovení § 9 AML zákona vysvětluje, že plné provedení kontroly klienta se provádí v taxativně vyjmenovaných případech jak při vzniku obchodního vztahu, tak v rámci provádění jednotlivých transakcí. Povinnosti v oblasti předcházení praní špinavých peněz a financování terorismu jsou tedy spojeny jak s obchodním vztahem, tak s jednotlivými obchody, což je v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně vysvětleno. Správní orgán prvního stupně vypořádal též námitku zjednodušené identifikace klienta.

Bankovní rada se s argumentací správního orgánu prvního stupně ztotožňuje a v podrobnostech na ni odkazuje.

[67.] Bankovní rada ve shodě se správním orgánem prvního stupně považuje za systémové selhání mimo jiné nedostatky v nastavení procesů, které vedou k opakovanému a pravidelnému výskytu nežádoucích jevů v běžném provozu úvěrové instituce nebo ke zvýšenému riziku jejich výskytu. Typicky se jedná o nedostatky řídicího a kontrolního systému. Za systémové nedostatky lze typicky označit absenci opatření v oblasti monitoringu klientských transakcí, řízení rizika koncentrace, nefunkční compliance apod. Bankovní rada se tedy neztotožňuje s námitkou účastníka řízení, že zjištěná selhání nejsou systémová.

[68.] Správní orgán prvního stupně vytyká účastníkovi řízení v oblasti AML řadu nedostatků. Otázkou přístupu účastníka řízení k oblasti AML se zabývá průřezově prakticky celé napadené rozhodnutí. Všechna zjištění jsou podrobně popsána a příslušně právně posouzena. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, u jakých zjištění správní orgán prvního stupně údajně nerozlišuje mezi rizikovým prvkem (patrně hrozícím porušením právního předpisu) a porušením právního předpisu, jak namítá účastník řízení. Účastníkovi řízení se především vytyká, že nastavení jeho řídicího a kontrolního systému a procesů v oblasti prevence a předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu neodpovídalo požadavkům stanoveným právními předpisy. Účastník řízení adekvátně nereagoval na jednoznačně identifikovatelná rizika v uvedené oblasti. Namátkově lze uvést, že řádně neprováděl kontroly klientů, neprověřoval původ finančních prostředků, nesprávně vyhodnotil některé země z hlediska rizika nebo neprováděl monitoring finančních operací. To je samo o sobě porušením celé řady povinností stanovených AML zákonem bez ohledu na to, zda se rizika zhmotní do podoby reálné legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu.

[69.] Ke zvýšeným povinnostem v oblasti AML a k postupu prezentovanému účastníkem řízení bankovní rada uvádí, že je-li klient vyhodnocen jako rizikový, musí k němu povinná osoba jako k rizikovému klientovi přistupovat. Zařazením klientů do určité kategorie z hlediska jejich rizikovitosti nejsou veškeré povinnosti stanovené AML zákonem splněny. Účastníkovi řízení ani není v konkrétních případech, které uvádí v rozkladu, vytykáno, že klienty nepřehradil do jiné kategorie, ale to, že nijak dále neprověřoval transakce, které tito klienti prováděli.

[70.] Pokud se jedná o klientku ██████████, správní orgán prvního stupně zjistil, že účastník řízení neprověřil pět transakcí s uměleckými díly v celkovém objemu 140 800 000 Kč. Nebyl prověřen původ těchto prostředků ani podmínky obchodu.⁵ Byly identifikovány časté výběry a vklady hotovosti a obchody se směnkami. ██████████ byla nejprve systémem vyhodnocena jako nepřijatelný klient z důvodu země původu, kterou je Íránská islámská republika, později byla manuálním zásahem hodnocena jako přijatelná.⁶ Podstatou výtek správního orgánu prvního stupně ale především byla neschopnost účastníka řízení prokázat průběžnou kontrolu klientky, neuplatnění opatření zesílené kontroly klientky při nezvykle objemných hotovostních operacích a absence odůvodnění přearování klientky do méně rizikové kategorie.⁷ Účastníkovi řízení se tedy nevytyká sama o sobě skutečnost, že klientka byla zařazena do méně rizikové kategorie, ale to, že není zachyceno, na základě jakých skutečností a úvah tento krok účastník řízení provedl. Je tedy zřejmé, že výtky správního orgánu prvního stupně se zcela míjejí s námitkami účastníka řízení.

⁵ Tabulka v odstavci 26 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

⁶ Odstavec 79 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

⁷ Odstavce 117, 125 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[71.] V souvislosti se společností [REDAKCE], správní orgán prvního stupně zjistil, že při sestavování rizikového profilu klienta a stanovení patřičných opatření (zesílená kontrola klienta) nebyly zohledněny veřejné informace o problematických obchodech propojené osoby⁸ a nebyly prověřeny konkrétní transakce. V důsledku absence vyhodnocování podezřelých obchodů došlo k pozdnímu oznámení podezřelého obchodu.⁹ Účastníkovi řízení se vytýká chybný postup kontrolní komise (aprobace nezjišťování účelu hotovostních výběrů klientů)¹⁰ a absence rekonstruovatelné kontroly klienta u nadlimitních hotovostních výběrů¹¹ a vkladů.¹² Správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že účastník řízení si byl vědom skutečnosti, že [REDAKCE], je společností, jejímž předmětem činnosti je obchod se zbrojním materiálem. Účastník řízení ji klasifikoval jako klienta s vysokým rizikem, ale nepřístupoval k ní tak. Neprováděl totiž zesílenou pravidelnou kontrolu klienta ani maximální kontrolu každé transakce. Nezjišťoval o klientovi ani veřejně dostupné informace, které tudíž nemohl zahrnout do svých AML postupů (kontrola transakcí a klienta). Vyhodnocováním obchodů se měl údajně zabývat [REDAKCE] (formálně pokladník účastníka řízení), aniž by o tom existoval záznam, a bez ohledu na to, že tuto činnost by měl podle standardního organizačního uspořádání vykonávat AML Officer.¹³ Je pravdou, že oznámení o podezřelých obchodech bylo zasláno FAÚ, ale až 11. a 21. 7. 2023, tedy zhruba půl roku po realizaci podezřelé transakce a téměř měsíc po ukončení členství klienta v družstevní záložně.

[72.] Z výše uvedeného nelze dospět k závěru, že kontrolní orgány účastníka řízení fungují řádně. Zjištění správního orgánu prvního stupně naopak vedou k závěru o hlubokých a systémových nedostacích v činnosti účastníka řízení, které vyvolaly naléhavou potřebu adekvátní reakce správního orgánu prvního stupně.

[73.] Bankovní rada z napadeného rozhodnutí nezjistila, že záměrem správního orgánu prvního stupně bylo nutit účastníka řízení odpírat některým klientům přístup k finančním službám z důvodu jejich státní příslušnosti. V této souvislosti je však nezbytné vzít v úvahu, že z hlediska rizik AML jsou některé země rizikovější než jiné a s ohledem na tuto skutečnost zakotvují právní předpisy postupy, jak daná rizika zohlednit.

[74.] Na úrovni práva EU upravuje přístup ke klientům s původem v rizikové třetí zemi směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. 5. 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (dále „AML směrnice“) a Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1675 ze dne 14. 7. 2016, kterým se směrnice (EU) 2015/849 Evropského parlamentu a Rady doplňuje o identifikaci vysoce rizikových třetích zemí se strategickými nedostatky (dále „AML nařízení“). Írán je uveden v příloze AML nařízení jako vysoce riziková třetí země. S tímto zařazením koresponduje i postoj mezinárodní organizace určující standardy v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, kterou je Financial Action Task Force (FATF).¹⁴

[75.] V článku 29 preambule AML směrnice je uvedeno, že by členské státy měly přinejmenším stanovit, aby při jednání s osobami usazenými ve vysoce rizikových třetích zemích uplatňovaly povinné osoby opatření zesílené hloubkové kontroly klienta. Tento

⁸ Viz zejména odstavce 184 a 185 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

⁹ Tabulka v odstavci 26 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

¹⁰ Odstavec 60 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

¹¹ Odstavec 150 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

¹² Odstavec 153 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

¹³ Odstavec 574 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

¹⁴ Dostupné na: <https://www.fatf-gafi.org/content/fatf-gafi/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/Call-for-action-october-2024.html>.

požadavek je pak zakotven přímo v článku 18 AML směrnice. V návaznosti na AML směrnici vyžaduje ustanovení § 9a odst. 2 písm. a) AML zákona, aby zesílená identifikace a kontrola klienta byla uplatněna vždy při vzniku a průběhu obchodního vztahu s osobou se zemí původu ve vysoce rizikové třetí zemi. Podle přílohy 2 odst. 1 písm. b) AML zákona je země původu v zeměpisné oblasti se zvýšeným rizikem rizikovým faktorem klienta. Ustanovení § 9 odst. 3 písm. a) AML vyhlášky pak mimo jiné s odkazem na přímo použitelný předpis Evropské unie stanoví podrobnosti ke způsobu, jakým způsobem má povinná osoba přistupovat ke klientovi s vazbou na rizikovou jurisdikci s tím, že je nezbytné u takové osoby stanovit vyšší rizikový profil, z čehož ve svém důsledku původně vycházel i účastník řízení. Oproti vlastním nastaveným pravidlům však klientku [REDAKCE] přeřadil do jiné kategorie rizikovosti, aniž by svůj postup rekonstruovatelně vysvětlil.

[76.] Z výše uvedeného je patrné, že právní úprava vyžaduje, aby povinná osoba zohlednila zemi původu klienta a podrobila jej zesílené kontrole, pokud je země původu rizikem. Jedná se o jedno z kritérií, na němž je založeno stanovení rizikového profilu klienta, které nepředstavuje diskriminaci z pohledu ústavnosti takového přístupu. Takové omezení je totiž opodstatněné objektivními a rozumnými důvody v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, které vyplývají i z mezinárodních závazků. Nelze vyloučit, že ve spojení s dalšími skutečnostmi může rizikový profil klienta vést až k důvodnému rozhodnutí neposkytnout službu, to však správní orgán prvního stupně v posuzovaném případě nekonstatoval. Správní orgán prvního stupně se zaměřil na způsob provádění zesílené kontroly klienta a transakcí, ve kterém shledal nedostatky.

[77.] Bankovní rada neshledala přístup správního orgánu prvního stupně rozporným s rozhodovací praxí Nejvyššího soudu ČR či s doporučeními FAÚ. Účastník řízení ostatně v rozkladu ani konkrétně nezmiňuje, o která rozhodnutí, doporučení, metodiky či jiné materiály se jedná. Správní orgán prvního stupně naopak odkazuje na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR a materiálů FAÚ či mezinárodních organizací (FATF, Evropská bankovní asociace, Basel Institute on Governance apod.). Účastník řízení odkazuje na konkrétní rozsudky Nejvyššího soudu ČR týkající se hotovostních operací. Rozsudky se však netýkají zvýšené kontroly klienta.

II.3 K zjištěným nedostatkům v oblasti hotovostních operací

[78.] *Účastník řízení uvádí, že mezery argumentace v napadeném rozhodnutí jsou zřejmé i z tvrzeného nerespektování závazných právních názorů FAÚ a z judikatury citované správním orgánem prvního stupně (usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 11. 2022, č. j. 7 Tdo 967/2022-1285, usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 6. 4. 2022, č. j. 3 Tdo 39/2021-I-14940) v odstavci 135 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Namítá, že operace v hotovosti není ekvivalentem praní špinavých peněz. Jedná se o sledovaný ukazatel, který nezhoršuje hodnocení posuzované osoby. Hodnotu celkově vybrané částky pak účastník řízení považuje za obecné zjištění nemající význam pro závěr o porušení právní normy. Účastník řízení namítá, že z AML legislativy nevyplývá povinnost provádění kontroly při výběru hotovosti. Výběr hotovosti je dovolenou operací a uchování peněz v hotovosti je součástí svobodné realizace základních práv. Správní diskrece neumožňuje dotváření práva v neprospěch povinných osob. Účastník řízení opakuje, že orgán dohledu není oprávněn vytvářet vlastní normy a standardy, podle kterých bude postupovat.*

[79.] Správní orgán prvního stupně v bodě 135 odůvodnění napadeného rozhodnutí s odkazem na důvodovou zprávu k § 1 zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZOPH“) konstatuje, že „hotovostní operace jsou přitom i z pohledu trestního práva a finančního systému prvkem, který nezřídka slouží k zastření

původu finančních prostředků“. Dále odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 11. 2022, č. j. 7 Tdo 967/2022-1285, a ze dne 6. 4. 2022, č. j. 3 Tdo 39/2021-I-14940. V těchto usneseních se Nejvyšší soud ČR zabývá některými aspekty hotovostních transakcí. Správní orgán prvního stupně z těchto podkladů dovozuje, že v rámci hotovostních převodů považuje za klíčové důsledné zjišťování a prověřování účelu hotovostních výběrů. Dovozuje, že minimálním opatřením se jeví prohlášení klienta s uvedením zamýšleného účelu hotovostního výběru, které by mělo být natolik specifické, aby splnilo svůj účel. Podstata výtek správního orgánu pak směřuje k tomu, že účastník řízení ve svém systému vnitřních zásad nezavedl žádná opatření, která by reflektovala vysoké objemy výběru hotovosti. V návaznosti na to pak účastník řízení nezjišťoval účel hotovostních transakcí.

[80.] Účastník řízení namítá, že hotovostní operace nejsou ekvivalentem praní špinavých peněz. To však správní orgán prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí netvrdí. Poukazuje-li účastník řízení na to, že se jedná o sledovaný ukazatel, který nezhoršuje hodnocení posuzované věci, pak ani v tomto ohledu není v rozporu s napadeným rozhodnutím. Napadené rozhodnutí v zásadě konstatuje to samé. Jedná se o transakce, které mají svá specifika z hlediska opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a měla by jim být věnována pozornost, která těmto specifickým odpovídá. Ve vztahu ke klientovi je pak třeba připomenout demonstrativní výčet faktorů možného zvýšeného rizika uvedený v příloze 2 odst. 1 písm. e) AML zákona, který mezi rizikové faktory klienta řadí využívání hotovosti při podnikatelské činnosti klienta ve velké míře. Řada hotovostních transakcí se zcela zjevně týkala činnosti podnikatelských subjektů.¹⁵ Objem hotovostních transakcí je podstatnou okolností protiprávního jednání účastníka řízení, neboť vypovídá o významu hotovostních operací v provozu účastníka řízení, potažmo o rozsahu a systémové povaze zjištěného nedostatku.

[81.] Správní orgán prvního stupně v bodech 157 a 158 odůvodnění napadeného rozhodnutí posoudil nedostatky zjištěné u účastníka řízení jako porušení povinnosti vypracovat do 60 dnů ode dne, kdy se stal povinnou osobou, písemné hodnocení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu pro typy poskytovaných obchodů a obchodních vztahů, a to v rozsahu, ve kterém provádí činnosti podléhající působnosti AML zákona. V písemném hodnocení má zohlednit rizikové faktory, zejména typ klienta, účel, pravidelnost a délku trvání obchodního vztahu nebo obchodu mimo obchodní vztah, typ produktu. Účastník řízení v dokumentu Hodnocení rizik AML/CFT v Podnikatelské družstevní záložně 2021 ve znění poslední revize účinné ke dni 31. 5. 2022 (dále jen „Hodnocení rizik“) platby v hotovosti pouze vyhodnotil jako vysoce rizikové – odpovídající stupni rizikovosti 4, avšak podrobnější pravidla ve vztahu k provádění hotovostních plateb a výběrů nestanovil. K této kvalifikaci ani námitky účastníka řízení nesměřují. V souvislosti s hotovostními výběry a vklady správní orgán prvního stupně konstatoval, že účastník řízení systematicky neprováděl kontrolu klienta, když nezískával a nevyhodnocoval informace a podklady pro řádné zjištění účelu obchodu a pouze zaznamenával, že účelem hotovostní transakce je „hotovostní výběr“ či „klientský vklad“, a nepostupoval tak v souladu s požadavky § 9 odst. 2 písm. a) AML zákona. Uvedené ustanovení vyžaduje, aby kontrola klienta zahrnovala získání a vyhodnocení informací o účelu zamýšlené povahy obchodu nebo obchodního vztahu a informací o povaze podnikání klienta. Z uvedeného je tedy zřejmé, že kontroly při výběru hotovosti s ohledem na další faktory zjištěné správním orgánem prvního stupně AML legislativa vyžaduje.

[82.] V návaznosti na výše uvedené lze souhlasit s účastníkem řízení, že výběr hotovosti je dovoleným jednáním a uchovávání peněz je součástí svobodné realizace základních práv. Z napadeného rozhodnutí však nevyplývá, že by správní orgán prvního stupně zakazoval

¹⁵ Viz mimo jiné body 150, 152 a 156 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

účastníkovi řízení či jiným osobám provádět hotovostní operace. Výtky správního orgánu prvního stupně směřují k tomu, že účastník řízení řádně neřídil rizika, která jsou s těmito transakcemi spojena. Veškeré nedostatky byly řádně zjištěny, v souladu se zákonem správním orgánem prvního stupně posouzeny a popsány v napadeném rozhodnutí. Námitky účastníka řízení se s argumentací správního orgánu prvního stupně míjejí.

[83.] K tvorbě a aplikaci podzákoných právních předpisů se bankovní rada obsáhle vyjádřila v části I.7 tohoto rozhodnutí a ve stručnosti na tuto část odkazuje. S tímto odůvodněním odmítá výtky účastníka řízení, že si správní orgán prvního stupně svévolně stanovil jakási vlastní pravidla, jejichž dodržování nyní vynucuje.

II.4 K směnečným obchodům

[84.] *Skladba peněžních aktiv pak podle účastníka řízení nedokládá žádné porušení v oblasti AML norem. Pokud se jedná o směnky, účastník řízení namítá, že se jedná o běžně uznávaný platební prostředek, v konkrétním případě byl obchod prověřen doložením titulu a po jeho prozkoumání nebylo zjištěno nic závadného ani rizikového. Pokud se jedná o neposkytnutí jmenného seznamu směnek, účastník řízení uvádí, že správní orgán ukládal povinnosti povinné osobě, která nespadá do jeho pravomoci v oblastech, které nespádají do pravomoci správního orgánu prvního stupně a podléhají povinnosti mlčenlivosti a ochraně podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (dále „GDPR“). Uzavírá, že se jedná o povinnosti jiných povinných osob, nikoliv o povinnosti účastníka řízení.*

[85.] Správní orgán prvního stupně nevytýkal účastníkovi řízení ani skladbu aktiv či používání nebo akceptaci směnek k obchodům. Správní orgán prvního stupně v bodech 40 až 42 odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že účastník řízení byl exponován obchodům se směnkami, neboť jeho klienti mezi sebou realizovali převody peněžních prostředků, jejichž účelem byl nákup směnek. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že ve smyslu § 6 odst. 1 písm. d) AML zákona jsou směnečné obchody řazeny mezi podezřelé obchody. Navíc některé směnečné obchody byly realizovány s vazbou na Panamskou republiku, která je rizikovou zemí z hlediska AML nařízení, a sám účastník řízení tuto skutečnost vedl v patrnosti. Výtka správního orgánu prvního stupně směřovala ke skutečnosti, že uvedené informace nijak nereflekoval v dokumentu Hodnocení rizik. Dále správní orgán prvního stupně konstatoval, že účastník řízení nevyžadoval podklady k směnečným obchodům, jejich evidenci vedla třetí osoba a neměl ji k dispozici AML Officer.¹⁶ Z toho správní orgán prvního stupně dovodil, že účastník řízení neprovedl kontrolu klienta, čímž porušil § 9 odst. 2 písm. a), d) a e) AML zákona, přičemž skutečnost, že účastník řízení pokračoval v obchodním vztahu se společností ██████████ navzdory její nesoučinnosti při kontrole klienta, kvalifikoval správní orgán prvního stupně jako porušení § 15 odst. 1 písm. a) bod 3. AML zákona, který stanoví povinnost odmítnout obchod či obchodní vztah s klientem, který součinnost neposkytl. V souvislosti se směnečnými obchody pak bylo konstатовáno, že účastník řízení vzhledem k chybějícím informacím nemohl prověřit všechny projevy ekonomické závislosti, jak stanoví § 42 Vyhlášky.¹⁷ Své závěry společně s vypořádáním námitek účastníka řízení správní orgán prvního stupně formuluje v bodech 564

¹⁶ Viz část 1. 2. 1. 5. 2. Směnečné obchody napadeného rozhodnutí.

¹⁷ Odstavec 304 napadeného rozhodnutí.

a 572 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Vypořádává se též důsledně s námitkami účastníka řízení, že veškerými potřebnými doklady disponoval, a které neměl, nebyly údajně potřebné.

[86.] Také u směnečných obchodů bankovní rada konstatuje, že účastník řízení porušil pravidla stanovená nejenom AML zákonem, ale i Vyhláškou provádějící ZSÚD. Jedná se o pravidla, která jsou mu stanovena jako povinné osobě a družstevní záložně. Údaje o obchodech měl mít k dispozici účastník řízení, aby byl schopen provozovat svoji činnost v souladu s pravidly pro činnost úvěrové instituce. Obhajoba, že povinnosti měly plnit jiné osoby a plnění pravidel by bylo v rozporu s GDPR, je neudržitelná. Správní orgán prvního stupně se zaměřil na povinnosti, které měl podle právních předpisů plnit účastník řízení, otázka, zda ještě nějaké povinnosti měly plnit třetí osoby, které nepodléhají dohledu České národní banky, není pro toto řízení relevantní. GDPR pak stanoví pravidla pro zpracování osobních údajů. Nezakazuje jejich získávání či jejich zpracovávání. Účastník řízení ostatně ani blíže nevysvětluje, jak mu konkrétně GDPR brání v získávání potřebných informací a jejich zpracování. Vztah AML směrnice a GDPR je vysvětlen v důvodové zprávě k AML zákonu. V důvodové zprávě je uvedeno, že „AML směrnice výslovně stanovuje (čl. 41 odst. 1), že zpracování osobních údajů v jejím režimu se řídí obecným nařízením o ochraně osobních údajů (resp. směrnicí 95/46/ES, kterou toto nařízení nahradilo). Na ochranu osobních údajů dle AMLZ, jakožto v převážné míře transpozičního zákona k AML směrnici, se tedy použije obecné nařízení o ochraně osobních údajů za současného zohlednění adaptačních ustanovení v AMLZ a vnitrostátní úpravy na ochranu osobních údajů (zákon o zpracování osobních údajů). V souvislosti s plněním povinností dle AMLZ dochází u povinné osoby ke zpracování osobních údajů, zejména v rámci provádění identifikace a kontroly klienta (zjišťování identifikačních údajů, informací k řádnému provedení kontroly dle § 9 AMLZ apod.). Povinná osoba musí dbát na jejich ochranu v souladu s požadavky zákona o zpracování osobních údajů a zejména obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Primární určovatel toho, jakým způsobem je možno s danými osobními údaji nakládat, jsou základní zásady zpracování osobních údajů definované v čl. 5 obecného nařízení o ochraně osobních údajů.“¹⁸ S ohledem na výše uvedené považuje bankovní rada námitky účastníka řízení za neopodstatněné.

II.5 K námitkám přístupu správního orgánu prvního stupně k účastníkovi řízení

[87.] *Odliv hotovosti přičítá účastník řízení správnímu orgánu prvního stupně, který považuje za nevybíravý, ignorující právní předpisy a směřující účastníka řízení k likvidaci. Hotovostní výběry prováděli klienti v reakci na zákaz nakládání s finančními prostředky a odnětí povolení. Umístění klíče od trezoru do úschovy advokáta bylo podle tvrzení účastníka řízení reakcí na paniku klientů. Nemožnost dalších manipulačních výběrů byla provedena podle účastníka řízení transparentním způsobem prostřednictvím třetí, nezávislé strany. Účastník řízení popisuje sled událostí, poukazuje na to, že plnil pokyny správního orgánu prvního stupně s tím, že mu Česká národní banka odepřela přístup k systému CERTIS a všemi uvedenými kroky správní orgán prvního stupně „cíleně provedl likvidaci účastníka řízení, aniž by existoval právní základ jeho postupu“.*

[88.] Bankovní rada nesouhlasí s účastníkem řízení, že správní orgán prvního stupně ignoroval právní předpisy a svévolně směřoval účastníka řízení do likvidace. Jak již bylo opakovaně uvedeno výše, veškeré zjištěné nedostatky byly správním orgánem prvního stupně řádně zdokumentovány, popsány a právně kvalifikovány. Správní orgán prvního stupně se

¹⁸ Z důvodové zprávy k § 17a AML zákona, viz ASPI.

důsledně vypořádal se všemi návrhy účastníka řízení a bankovní rada nezjistila ani po procesní stránce vady, které by byly na újmu právům účastníka řízení. Zjištěné nedostatky byly závažné a přetrvávající, reakce správního orgánu na zjištěné nedostatky proto byla adekvátní.

[89.] Pokud se jedná o svěření klíče od trezoru do advokátní úschovy, bankovní rada odkazuje na body 430 a 431 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterých správní orgán prvního stupně specifikuje, z jakého důvodu považoval uložení klíče od trezoru v advokátní úschově za nedostatek. Ve stručnosti lze shrnout, že se jednalo o postup v rozporu s vnitřními pravidly účastníka řízení a dále s povinností řádně řídit operační riziko. Účastník řízení klíč od trezoru svěřil podle smlouvy do advokátní úschovy dne 21. 8. 2023, patrně v reakci na zjištění správního orgánu prvního stupně ze dne 8. 8. 2023, že klíčem od trezoru v rozporu s vnitřními předpisy nedisponuje pověřený člen představenstva. Účastník řízení úschovu provedl v průběhu kontroly, přičemž nic nenasvědčuje tomu, že by v průběhu kontroly čelil mimořádně tíživým vnějším provozním podmínkám, které by nasvědčovaly tomu, že účastník řízení byl v nenadálé tísní nucen přijmout mimořádná opatření.

[90.] Bankovní rada konstatuje, že se správní orgán prvního stupně otázkou přístupu účastníka řízení k platebním službám, zejména k systému CERTIS, v napadeném rozhodnutí zabýval na řadě míst.¹⁹ Bankovní rada nemá indicie, které by vedly k závěru, že správní orgán prvního stupně vyvíjel na banky jakoukoliv formu nátlaku, aby s účastníkem řízení přerušily obchodní vztahy. Vzhledem k povaze a rozsahu zjištěných nedostatků lze považovat za přirozené, že případní obchodní partneři mohli v navázání obchodního vztahu s účastníkem řízení spatřovat z hlediska plnění svých povinností v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti vysoké riziko. Řetězec událostí, který vyústil v odnětí povolení, však nemá příčinu v jakési nedůvodné averzi správního orgánu prvního stupně vůči účastníkovi řízení, jak by mohla argumentace účastníka řízení v rozkladu naznačovat, ale v závažných a přetrvávajících nedostacích v činnosti.

[91.] Pro úplnost bankovní rada dodává, že přístup do platebního systému CERTIS není nárokový. Správní orgán prvního stupně opakovaně vysvětlil, že se jedná o službu, ke které mají žadatelé přístup po splnění konkrétních podmínek obchodního charakteru. Žádost o účast v systému CERTIS není vyřizována v režimu správního řízení. Je třeba připomenout, že účastník řízení nikdy neměl přístup do systému CERTIS. Z povahy věci tedy přístup k uvedenému systému nebyl podmínkou pro působení účastníka řízení jako družstevní záložny. Ještě v době správního řízení pak měl účastník řízení možnost realizovat platební styk prostřednictvím bankovního účtu.

[92.] Bankovní rada s ohledem na výše uvedené rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí o rozkladu.

¹⁹ Lze zmínit body 15 až 18, 396, 521 a 522, 603.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

prof. Dr. Ing. Jan Frait
viceguvernér
podepsáno elektronicky

Ing. Jan Procházka
člen bankovní rady
podepsáno elektronicky